

SAİB TƏBRİZİ

Seçilmiş əsərləri

Birinci bölüm

QƏZƏLLƏR

Nə ehtiyac ki, saqi verə şərab sənə,
Ki, öz piyaləsini verdi afitab sənə.
Şərab ləli üçün tökmə abiru zinhar,
Ki, dəmbədəm ləbi-ləlin verir şərab sənə.
Əgər urum daşa peymanəni keçür, saqi,
Şərabidən neçə göz tiksə hər hübab sənə.
Qurutma tərlə üzərin içində badeyi-nab,
Ki, gül kimi yaraşur çöhreyi-pürab sənə.
Şərabidən nə əcəb olmusan əgər sərxoş?
Bu duzlu ləblər ilə neyləsün şərab sənə?!
Bu atəşin yüz ilə kim dutar sənənin ətəkin,
Hələl elər qanını ta yetər kəbab sənə.
Dedim çıxarə səni xətt hicabıdan qafil,
Ki, ol gübar olur pərdeyi-hicab sənə.
Sənənin səhifei-hüsnün kəlam Saibdir,
Ki, dağ i-eyb olur xali-intixab sənə.

* * *

Aşıqın göz yaşına rəhm eyləməz ol afitab,
Yığlımaq ilə aparmaz od əlindən can kəbab.
Baş verəndə xəncəri-sirabına yetməz mənə,
Gərçi sanır özünü başdan keçənlərdən hübab.
İçdi qanlar ol sitəmgər ta kəbab etdi məni,
Çəkdi oddan intiqamın dönə-dönə bu kəbab.

Xak oldum ol kəman əbru oxun seyd etməgə,
Bilmədüm gül yayıdan düşməz yerə tiri-şəhab
Gər dutuşsa atəşi-ruxsaridən yerindədir,
Eyləsin aşıqlər ilə necə yüzslilik niqab.
Şəfqət ilə bir kərə başın götür torpaqıdən
Necə yolunda şəfqədən tərləsün qan afitab.
Fariğəm səngi-məlamət içrə cori-çərxidən,
Neyləsün göhərdə olan suya moci-inqilab.
Əql-eşq etmək söz ilə səhl, asan görünür,
Baş ağardı nəfə tək, ta qanın etdi mişknab
Sanmiya hər kim fəna dünyada mocud özünü,
Daxili cənnət olur məhşərdə Saib, bihesab.

* * *

Eldən çıxaram zülf-i-pərişanını görgəc,
İşdən gedərəm sərv-i-xüramanını görgəc.
Susuzlara gər can axıdur çeşməi-heyvanı,
Mən can verərəm çeşməi-heyvanını görgəc.
Gər bağlamusan el gözünü şərmi-üzarın,
Candan kəsilər xəncəri-mücganını görgəc.
Reyhan ki, nəzakət tökülürdi qələmindən,
Xət tirə çəkər zülf-i-pərişanını görgəc.
Bülbül ki, gülün ləli-ləbindən söz alırdı,
Dili dolaşır qünçei-xəndanını görgəc.

Rizvan ki, behiştin yemişi gözüne gəlməz,
Dişlər əlini sibi-zənaxdanını görgəc.
Yerdən xəti-reyhan vərəqin pak silibdir,
Nəqqaşi-gülüstan, xəti-reyhanını görgəc.
Gülrəngi alur sübh iki xali-tərindən,
Xürşidi-üzar möhriqi – əfşanını görgəc.
Mücgani alıb qanlı yaşından rəgi-yaqut,
Saib ləbi-ləli göhər əfşanını görgəc.

* * *

Olmadı xürşididən dağlarda rəngin qaşlar,
Gördilər ləli-ləbin qan tərlədilər daşlar.
Qıldı peyda hökmi-təqvimi-kühən gül dəftəri,
Açdılar ta çöhrei-dildarımı nəqqaşlar.
Qılmadılar sinei-əfkarımı amacgah,
Əksük etdilər bizimlən ol müqəvvəs qaşlar.
Aşiqi-sadiq bilir səngi-məlamət qədrini,
Məxzəni-sultana layiqdir bu yarar daşlar.
Günü dündən el dedim tərək etməsün yoldaşlığı,
Çün qara oldu günüm, yad oldular qardaşlar.
Yol əgər həqdir, çəkər yolsuzdan axır intiqam,
Elə tapşır, çıxdılar yoldan əgər yoldaşlar.
Oldu məğlubi-həvai-nəfsi-istilai-əql,
Aldılar hakim əlindən ixtiyar ovbaşlar.

Çün könül binur olub mütləq ənan alur həvəs,
Qaş qaralanda çıxarlar yuvadan xəffaşlar.
Mehriban olmaz nəsimi–sübhədən hərgiz sənə,
Şəmə tək ta tökməsəm Saib, gözündən yaşlar.

* * *

Aşiq qanını vəsməli qaşın nihan içər,
Cöhərli tiğ qın ara peyvəstə qan içər.
Etdükcə qan könülləri ol ləli–atəşin,
Abi–həyat tək qara zülfün rəvan içər.
Ta bir piyalə verdi, kəbab etdi bağ rımı,
Hər kim onun əlindən içər badə, qan içər.
İllər yaşar Xızr kimi hər kim ki, gecələr,
Gül üzlü yar ilə meyi çün ərğavan içər.
Adəm nədir ki, içməsin ol verdigin şərab,
Versən əgər, firiştə meyi bigüman içər.
Saqi mənimlə şişei–peymanə neyləsün,
Dəryani bir nəfəsdə bu rigi–rəvan içər.
Tezraq çəkər nədamətə bədməstilik yolu,
Hər kim ki, yaxşı içsə şərabı–yaman içər.
Saib ki, mən onun sözünü yerə salmadım,
Bilmən nəçün mənim qanıma asiman içər.

Gül kimi hər kim ki, gülzar içrə nəqd canı var,
Səyilə töksün sənin yoluna ta imkanı var.
Ta ayağın torpağına tökməsin dutmaz qərar,
Hər kimin məclisdə mina tək bir ovuc qanı var.
Nə əcəb aşıqləri gər başdan açsun naz ilə,
Kakili-mişgin kimi hər kim ki, sərgərdanı var.
Eyliyibdür nöqteyi-xalın məni pərkarsız,
Yoqsa dərya üzrə hər bir qətrənin dövranı var.
Gəzdirərlər əlbəəl dağın könüllər parəsi,
Yerdə qalmaz cam tək hər kim ki, isti qanı var.
Puçdi hər söz ki, deyərlər mərifətdən əhli-qal,
Bəhridən çıxmaz sədəf ta gövhəri-qəltanı var.
Çox dəgil heyvət yeri gər varsa şirin sözləri,
Tutinin Saib, nəzərdə güzgi tək meydanı var.

* * *

Məni məhrum edən rüxsaridən zülf-pərişandır,
Bu dəryayi-lətafət mövci-ənbər içrə pünhandır.
Əgər xürşidi-taban ilə sənsiz həmsərab olsam,
Ləbi-ləli-meyalüdi gözümə qanlı peykandır.
Dədü-dami müsəxxər eyləyübdür cəzbei-eşqin,
Dügün Məcnuni-şeyda başına çətri-Süleymandır.
Məni məkri-rəqib avarə qıldı yar kuyindən,
Çıxaran Adəmi firdosidən təzviri-şeytandır.

Qaçan aşıqlərin fikrinə düşdü ol əqiqi-ləb
Ki, onun bir qara gözlülərindən abi-heyvandır.
Müsəlmanam, deyir məstin, içir aşıqlərin qanın,
Mənəm kafir, əgər ol düşməni-iman müsəlmandır.
Məhəbbət əhli həngi-camu nişati-dərddən dönməz,
Neçün çəksün xümar olkim həmişə içdigi qandır?
Məni-xaki nə tənha olmuşam Məcnun kimi rüsva,
Ki, ol dərddən fələk səngi-məlamət içrə pünhandır.
Fələklər qan içər gördükdə təcrid əhlini, Saib,
Ki, yuqsızlar həramilər göziğə tiği-üryandır.

* * *

Çıxardi xə, mənəm zülf mübtəlası hənuz,
Dügün saqaldıvu başımdadır qarası-Hənuz.
Xətin ğübari quyaşı əgərçi yaşurdi,
Gözümü xirə qılur yüziyin səfası hənuz.
Bahar yetdi də qanlar ki, tökdü gözlərdən,
Xəzan olanda nələr eyləsün cəfası hənuz.
Suvarılar qılıncıla məgər gülüstanı,
Ki, bir-birinə qovuşmaz gülün yarası hənuz.
Həyat suyuna bir dağ qoydu rəşki-ləbin,
Ki, keçdi ömri-əbə, düşmədi qarası hənuz.
Mühiti-eşq ara mən ol hübabı-bibakəm,
Ki, getdi başımu başımdadır həvası hənuz.

Vüsal ümidinə ömrün keçirdi küyində,
Yetişməz işlərinə Saibin düası hənuz.

* * *

Tutulmuş könlümü cam ilə şadan eyləmək olmaz,
Əl ilən püstənin ağ zını xəndan eyləmək olmaz.
Nə sözdür bu ki, olsun sahib nəzər zühad,
Qara torpağı hər giz abi–heyvan eyləmək olmaz.
Bulut qılan kimi cövlan urar da ildırım tiği,
Könül pərdələrində Eşqi pünhan eyləmək olmaz.
Qılıc gər içsə aləm qanını sirabılıq bilməz.
Səni üşşaq qətlindən peşiman eyləmək olmaz.
Mənim göz yaşımı çıx gil fələklərdən təməşə qıl,
Hübabi qəsrlər içində tufan eyləmək olmaz.
Məni–Məcnuni aqıl eyləmək mümkün dəgil naseh,
Söz ilən müşgi–nabi, qan ki, bir qan eyləmək olmaz,
Xətadan keçdi ceyran qanını müşk eylədi Saib,
Demə, üsyanı taət, küfri iman eyləmək olmaz.

* * *

Meydən ol çöhreyi–ziba ərəq əfşan olmuş,
Ya sərasər göz olub üzünə heyran olmuş?

Bu görən dairəni halə xəyal etmə ki, çərx
Ağzın açıb məhi-şəbgərdimə heyran olmuş.
Gözdən iraq ki, (bu) soltani-cünun şövkətdən,
Hər dügün başıma bir çətri-Süleyman olmuş.
Ləbi-ləlin cəmindən bəski udubdur qanlar,
Xubların daş ürəgi kani-bədəxşan olmuş.
Ta görübdür nəzərin var onılan, qaş yayı,
Gül üzün cəm qılıb qünçeyi-peykan olmuş.
Saf edən də ləbi-canbəxşini dövrən işidir,
Bir-iki qətrə damıb çeşmei-heyran olmuş.
Rəhm qıl Saibə, saqi, mey ilən dut əlini,
Necə içsin qanını bu ürəgi qan olmuş?

Xəti-ğübarın, arizin ayati-quran eyləmiş,
Hüsni-sahib şövkətin muri Süleyman eyləmiş.
Noqtei səhv eyləyibdir gözlərin ceyran gözün,
Qaşların bayram hilalın taqi-nisyan eyləmiş.
Azdırıbdır gül yüzün bülülləri gülzarıdən,
Sünbülün, reyhan xətin torpağa yeksan eyləmiş.
Kəbəni bütخانə edibdir firəngi gözlərin,
Yer yüzün zünnar zülfün kafərstan eyləmiş.
Başını xəti-şüa ilən dutubdur afitab,
Ta mənim çapük səvarım əzmi-meydan eyləmiş.

Ləli-meykunin ki, içibdir bədəxşan qanını,
Qonçəni bülbul gözüne qanlı peykan eyləmiş.
İltifati-ləli-canbəxşin qara günlüləri,
Xəlq içində pərdədari-abi-heyvan eyləmiş.
Dərdi-eşqin çöhrei-zərrin ilən yer yüzünü,
Səfhei xurşidi-təban tək zərəfşan eyləmiş.
Moci-dəryayi-ehsanın dutubdur yer yüzün,
Ş övqi-ruyin bu cahani şəhr yunan eyləmiş.
Çilvei-badi-bahari-iltifatın gül kimi,
Könlümü min çak ilən dəsti-giriban eyləmiş.
Nə əcəb gər Saib ilən xəttini qıldım rəqəm,
Xəti-xalın böylə çox kafər müsəlman eyləmiş.

* * *

Ömr keçdi, səfər əsbabını amadə qılın,
Hər nə sizdən kəsə tiğ i-əcəl ondan kəsilin.
Qülzümi-eşqidən ey ayrı düşən həmdəmlər,
Düşmüşikən yola silabi-bahari yığ ılın.
Ta sizi dövrü-zaman eyləməyibdir pamal,
Gün sarı şəbnəm güldükcə çəməndən çəkilin.
Olmayan çərx ara pərvanə rəvandan ğafil,
Bu gül ilə qarani, güzgüləri saf eliyin.
Kök fəzası nə məqali-pəru bal açmaqdır,
Danei-nar kimi bir-birinizə qısılin.

Gər umarsız ki, cavanbəxt olasız axiri-ömr,
Qocalar qədrini, zinhar, igitlikdə bilin.
Artırur gərdi-məasini quru istəğ far,
Bu zəmingər tozunu əşki-nədamətlə silin.
Faş qılır xəm qocalar qamətini taətsiz,
Əkməmişkən sizi bu çərxi-müqəvvəs əkilin.
Duta gər qonça kimi çevrənizi nəştəri-xar,
Verməyin gül kimi əldən qədəhi-mey, içilin.
Kim ki sağər kimi ağ zın açasız minanın,
Gülə-gülə kərəm ilə onu məmur qılın.
Badə, ney cuşi onun söz kəlamındandır,
Saibin qədrini, ey əhli-xərabat, bilin.

* * *

Tutma ol gül damənin məhşər günündə can üçün,
Qılma yüzşüzlüq nigar ilən bir ovuc qan üçün.
Açma gil ağ zın, görəndə xali mişkin danəsin,
Əkmə baş pərgar tək hər nöqtəyə dövrən üçün.
Yoldaş oldur kim qara günlərdə yoldan çıxmasın,
Keçmə yoldaşdan Xızır tək çeşməyi-heyvan üçün.
Yengi ay başın əgər xurşidə ta olsun tamam,
Sadədil bilməz ki, bəslər özünü nöqsan üçün.
Məşrəb üçün qoyma gil, əldən ənani-ixtiyar,
Xamiliqdan atını öldürmə gil, meydan üçün.

Hüsn-cölanından əl kəsməkdir arvadlar işi,
Keç özündən mərdilər tək Yusifi-Kənan üçün.
Minnət ilə dirilik, Saib, ölümdəndir bətər,
Can verərlər əhli qeyrət dərdi-bidərman üçün.

* * *

Məhi-şəbgərd əgər görsün onun xürşid rüxsarın,
Kəmənd eylər onu seyd ötmək üçün halə zünnarın.
Şəkərxənd eyliyəndə neyləsün üşşaq ilə yarı,
Ki, aci sözlərin verər (ona) ləli-şəkərbarın.
Deyirlər dərdmənd olan bilər həmdərd halını,
Yetişməz xəstələr halına neyçün çeşmi-bimarın?
Neçün məhv olmasın adəm onun seyrənini görçək,
Ki, heyran oldürübdür vəhşətin gördükçə rəftarın.
Nə layiqdir ki, eşq əhli qıla qan içdigin zahir,
Neçün bülbul yaşurmaz el gözündən qanlı münqalın?
Süpehri-səngidil içrə mən ol Fərhad zəbərdəstəm,
Ki, abi-tişədən kani-zümrüd qıldı kuhsarın.
Məgər ol afitab ilə şəfəqgun mey içər Saib,
Ki, sərxoş mey çəkər yer üzrə hər gün sübhəmə sarın.

Saqiya, meydən rüfu qıl çaq bulmuş könlümü,
Qıl yuvası qan ilə peyvənd üzülmüş könlümü.
Qalmışam yerdə qanadsız quş kimi pərvazıdan,
Yola sal cami-şərab ilə büzülmüş könlümü.
Artuq eylər badei-safi mənim viranlığı m,
Dərd ilə təmir qıl, saqi, pozulmuş könlümü.
Zöhdidən qan quruyubdur bağrım içrə lələ tək,
Tazə qıl əski mey ilə bu qurumuş könlümü.
Lütf qıl səhbi roşənbirlə ey mahi-təmam,
Bayram ayı eylə gil, qəmdən bükülmüş könlümü.
Cam urmaq rəsmidir saqi, tutulmuş ay üçün,
Seyqəli-cam ilə pərvaz et tutulmuş könlümü.
Eylə kim, Saib, qəmi-dövrən tutubdur çevrəmi,
Seyri-gül mümkün dəgül açsun tutulmuş könlümü.

Biz nə imdi zərrə tək cövlana gəlmişlərdənüz,
Afitabi-eşq ilə dövrəna gəlmişlərdənüz.
Gün keçirməkdir hesabi-şahid əgriliğ üçün,
Doğruluqdan biz bu gün divanə gəlmişlərdənüz.
(Səyadur) barani-rəhmət gər qılıc kökdən yağar,
Qoç kimi qurban üçün meydanə gəlmişlərdənüz.

MÜLƏNMƏƏ

Şah e mən, dər kuye to ta key konəm fəryad hey?
Daxi taqət qalmamışdır, dad hey, bidad hey.
Həmdəməm qəm, munesəm qəm, delbəra, qəm xar qəm,
Ey dolanım başına, sənsiz dəgil dil şad hey.

Gəh beeşvə, gəh beğəmzə, gəh təğafol, gəh benaz,
Aparırsan əqlimi bir şivəgər üstad hey.

Bəs həmə şəb dər fəraqət zaro nalan, birəfiq,
Qalmışam zaru–zəlil, ey yari–mən, imdad hey.

Dər dile Saeb bəsi ca kərdəəst çeşmane məst,
İki kafər bir müsəlman öldürür, bidad hey!

QƏZƏLLƏR

* * *

Kənara çəkmə üzündən ol ənbər əfşanı,
Amandı, qırmagınan bu dili pərişanı.
Mənim bu ağ zımı söz ilə bağlamaq da olar,
Yaraya bəxyə vurarlar ki, axmasın qanı.
Quru çörəklə güzaran edib bu aləmdə,
Nə xahiş eylə, nə minnət, unut bu imkanı.
Ürəklər ovlamaq ol zülf üçün çox asandır,
Ş iri kəməndə salıb gəzdiribdir hər yanı.
Yenə də sərv ağ acın qumru gizli məskən edib,
Ümidi var ki, görə bağ da bəlkə cananı.
Əgər çıxarsa əli yaxadan fələk bir gün,
Yada salar üzüyü, divi, o Süleymanı.
Bu qonçə qəlbimə sığmaz bu aləmin kədəri.
Tutarmı qum saati qum dolu biyabanı?
Əgər ki cismin ilə ruhun olsa bir rəngdə,
O anda fərşin olar göylərin də tufanı.
Bu qış ayında əgər İsfahan bəzənmişsə,
Yəqin onu bəzəyib Saibin bu dastanı.

* * *

Əzdikcə fələk, torpağa döndüm bu cahanda,
Yox özgə dənim mən üyüdəm bir daha onda.
Divar dibinə çəksə də yoxsulluğum ancaq,
Huma quşu dayəmdi mənim mən doğulanda.
Qəm dağı inan, qamətimi əydi kamantək,
Ancaq məni sındırmadı bir ləhzə boran da.
Dövrən mənə nə verdi, nə geydirdi, soruşma,
Ruzum–qəzəbim, paltarım–eybimdi cahanda.
Dağ səbrim ilə uyğudayam dağ ətəyində,
Xəncərlə ayırmaq bizi mümkünmü bir ar da?!
Öz süfrəmə mehman oluram bəsdə mənimçün,
Göz dikməyəm özgə əlinə, qopsa tufan da.
Kam almasa da hər iki dünyada bu aşiq,
Qəlbi açılır yarı görüb heyran olanda.
Bir dürrəm, özüm, qiymətimi verməsələr də,
Aydındı mənə, yoxdu xiridar bu məkanda.
Mən ki, fələyə minnət ilə başımı əyməm,
Əzsin, nə olar, istəməyəm ondan aman da.
Zahirdə mənəm varlı ki, batində fəqirəm,
Qönçə kimiyəm paltarın altında qalanda.
Əlvən libasa yox həvəsim, Kəbə təkin mən,
Bəsdir dəyişəm paltarımı il qurtaranda.
Sayəmdə əgər şöhrətə çatmışsa bu xalqım,
Ruzum sümük olmuşdu humatək bu məkanda.
Saib, səni kim bağladı bu mülkə ki, qaldın?
İndi sənə zindandı bura, qal, hələ yan da!

Başlandı yenə od nəfəsi burda baharın,
Yüz rəngə çalan qönçələri pozdu qərarın.
Kəmbəxt olana neməti-əlvan nəsib olmaz,
Gül qanına batmaqla qızarmaz üzü xarın.
Ruzgarın əgər xoş keçə, ölmək yada düşməz,
Hər bad ilə sönməz çırağı çünki məzarın.
Mən etməyə çərxi-fələyi yox daha taqət.
Zər güdməgə qıvrılmaq olub qisməti marın.
Qəlbi işıq insanlara dünya qara keçdi,
Gördü bu həyatın hər üzün-dərdin, azarın.
Dövrən dolanıb, kama yetişdin daha, Saib,
Bir badə də iç, ta ki, sına məstü-xumarın.

* * *

Can boğazda, subh tək biz indi nalan olmuşuq,
Dərdimiz çıxmış üzə, eşqi nümayan olmuşuq.
Ol müqəddəs yerdə də şamtək yanar şerim mənim,
Min təəssüf ki, ətək altında punhan olmuşuq.
Gərçi zahirdə libasım köhnəlib qəmdən mənim,
Püstətək çıxdıq qabıqdan biz də xəndan olmuşuq.
Kim bizə yaxşı olarsa qəm yeməz heç bir zaman,
Çünki şirazə kimi dəftərlərə can olmuşuq.
Qarğının hər şadlığında iki aləm cəm olub,
Bizsə şimşəklər kimi göylərdə cövlan olmuşuq

Bu geniş səhrada qismət bir tikan olmuş bizə
Çöldəki toz–torpağa sahibi–imkan olmuşuq.
Söykənibdir ayna tək divara indi arxamız,
Bu bağa, bu bostana baxmaqla heyran olmuşuq,
Göz–göz olmuş yaramız köz bağlayıbdır qapqara,
Bu səbəbdəndir ki, biz indi pərişan olmuşuq.
Süfrəyə baxmaq olub dünyada qismət bizlərə,
Rəngbərəng nemət görüb süfrəsi əlvən olmuşuq.
Boynuma zəncir salıb həlqəyə bənzər gözlərin
Gözləri yolda qalan bir əhli–zindan olmuşuq.
Biz ki, cənnət meyvəsindən ummadıq zahid kimi,
Alma timsal üzlərin ətrinə mehman olmuşuq.
Məşriqin ulduzların bənzətmişəm mən güllərə,
İndi o güldən sarı qəlbi dolu qan olmuşuq.
Ətrimiz olsa o torpaqda tikan da gül açar,
Özgə bir aləmdi o, biz orda reyhan olmuşuq.
Darüləmanda olan tək–tənhalıq küncündəyik,
Qaçdıq insandan uzaq, əhli–biyaban olmuşuq.
Hər gecə məstü–xumar olsaq da, sübh asudəyik,
Qaçdıq insandan uzaq, əhli–biyaban olmuşuq.
Hər gecə məstü–xumar olsaq da, sübh asudəyik,
Lakin o yarın gözündə məsti–viran olmuşuq.
Bizdən almışdır libasın mişki–ənbər məskəni,
Bu səbəb olmuş ki, biz dillərdə dastan olmuşuq.
Biz qarabəxtik, fəqət aləm bizimlə namidar,
Bir üzük tək barmağı–dövranda cövlan olmuşuq.

Aləmi nəzmi–nizama salmağa acizlərik,
İndi bu düzlüklə biz sərvə gülüstan olmuşuq.
Bu həyat bəzmində, Saib, şam kimi yanmır qələm,
Neyləyək, biz hər zaman əhli–şəbistan olmuşuq.

* * *

Gül üzün nəqş elədim sinədə yarın, pünhan;
San cəhənnəmdə, bu gün cənnət özü oldu əyan.
Zahirən bir bahara bənzəyirik yox xəzanı,
Çün hənayla bəzəyibdir baharı fəsli–xəzan,
Bu həyatda varımız bir dəridir, bir də sümük.
Əsər etməz nə qədər səxt keçərsə dövrən.
Biz bu yolda ürəyin qanını içdiq, yaşadıq,
Sadələvhdür su, çörək fikri edən hər insan.
Hara getsək də bizə hümmətimiz arxa olar,
Tez çatır ox hədəfə möhkəm onu atsa kaman.
Bizə qismət kaman olmaq idi, ov ovlamadıq,
Özgələrçindi fəqət hər nəyimiz varsa, inan.
Nə üçün də bu qara torpağa biz heyran, olaq?
Yerlə göy seyr eləyib qoy bizə olsun heyran.
Bu yolun yoxdu sonu, hey gedirik, hey uzanır,
Elə qəflətdəyik amma, hələlik yox ayılan.
Meyvəmiz kölgədi bu torpağın üstündə fəqət,
Müddəiyik ki, bizə borclu qalıbdır bağban.

Saibin boşa əli dünya malından ancaq,
Səslənir zəng kimi ta mənzilə çatsın karvan.

* * *

Demirəm, səhrada bir rahbərım yoxdu mənim,
Qanadımdan savayı bir hünərım yoxdu mənim.
Cigəri yanmış o qəvvas da mənəm, yox nəfəsım,
Dağdan özgə ürəyimdə gövhərım yoxdu mənim.
Neçə müddətdi axan qümlər olub həmsəfərım,
Gedirəm, mənzilim harda? Xəbərım yoxdu mənim.
İstərəm qəlbimə atəş yağa bu uçmaqdan,
Daşa dönmüş ürəyimdə şərərım yoxdu mənim.
Elə yüngüldü yüküm, Nuh məni almış gəmiyə,
Çör–çöpəm sanki, tufandan xəbərım yoxdu mənim.
Bənzərəm sərvə, baxarlar mənə heyran–heyran,
Qəmdən özgə bu cahanda səmərım yoxdu mənim.
Sapı odlansa şamın od yeriylər qəlbinədək,
Axı pərvanəyə, yansam, zərərım yoxdu mənim.
Narahat qəlbim ilə hər gecə söhbət edirəm,
Ondan özgə nə edim, naməbərım yoxdu mənim.
İki dünyaya dəyər indi qulaq dincliyimiz,
Heç də qəmgın deyiləm, simu–zərım yoxdu mənim.
Şam kimi istəmişəm ki, işığım pərvaz edə,
Heyf ola, uçmaq üçün balu pərım yoxdu mənim.

Əymişəm qönçə kimi başımı öz sinəmə mən,
Saib, ondan savayı özgə yerim yoxdur mənim.

* * *

Nə qədər sövq edəcək arzu bu meydana bizi?
Hərzə bir it kimidir, sövq edir hər yana bizi.
Ömür bir ipdi, düyündən savayı yox səməri,
Əksələr torpağa, torpaq gətirər cana bizi.
Bizim hər bir tükümüzdən elə bil dağ asılıb.
Seldə yoxdur o hünər çatdırı ümmana bizi.
Buludun kölgəsi düşməz biz əkən danələrə,
Təkcə hümmət yetirib bu bağa, bostana bizi.
Eşqə düşdük dinimiz, əqlimiz əldən getdi,
Daha kim çatdıracaq, söylə, o karvana bizi.
Özünə zülm eləyər kim oxusa naməmizi,
Namədir vaqif edən çünki o pünhana bizi.
O məcazi gözəlin sərv kimi qamətidir,
Varmıdır özgə gözəl döndərə qurbana bizi?
Saib, hər müşkili dırnaq ilə açmaq olmaz,
Gər açılmazsa bu müşkil, salacaq qana bizi.

Ustad bir saqi istər hər dəm şərabi eşqin.
Od istər, atəş istər ancaq kəbabı eşqin.
Fanussuz olmamışdır şamlar bizim otaqda,

Şahid hicabsız olsa yanar hicabı eşqin.
Bu dərddli ahım axır xalqı divanə etdi,
Heç kəsə dəyməsin kaş iyi, kəbabi–eşqin.
Fərhad dağ ı çapanda işlərdi, məst olardı,
Kaş üstümə doğaydı o afitabı eşqin.
Kimin ki, ağı azdır, yəqin o az ağılla
Bilər bir az da olsa, nədir gülabı eşqin.
Əbədi ömrə Xızrı razı salmaq olardı,
Ona olsaydı qismət əgər savabı eşqin.
Hər insanın cahanda öz qibləgahı vardır.
Mən də qulamı oldum, Saib, cənabi–eşqin.

* * *

Qəmi başdan aşanın olmaz ölümdən həzəri,
Qurumuş bir çəmənə ildırımın yox xəteri.
Qəlbinin yanmağını söyləmə, ey lalə, mənə,
Qəlbi yanmışdan olar qəlbi yananın xəbəri.
Neməti əldə edər, kim buna səy etsə əgər,
Pərdədən də görəcək məşuqi aşiq nəzəri.
Ürəyi odlananın mütribi mənzildə olar,
Necə ki, od alışar, rəqs eləyər şölələri.
Layiq olmaz hər adam gəzdirə eşqin dağını,
Qeyri aşıqlərə göstərməz üzün çün o pəri.
Nə qədər təqlid ilə eyni yolu getmək olar?

Od salar xırmanına bir gün o eşq sahibinin,
Saibin şölə çəkən qəlbinin ol zərrələri.

* * *

Buludun göz yaşı verməzdisə ümmana məni,
Özgə cövhər verəcəkdi yenə dövrana məni.
Eşq naz ilə əlin qoydu sinəm üstə mənim,
Döndərib ömrü–günü indi pərişana məni.
Bir hübabdır bu gədim vardı havadan xəteri,
Qorxuram əssə nəsim də sala tufana məni.
Zahirim xoşdu ki, Saib edə heyran hamını?
Aynatək əks edərəm çəksələr hər yana məni.

* * *

Güllərə rəng verib çünki vəfadarlığımız
Sərvi heyran eləyib bunca havadarlığımız.
O məsiha nəfəsin kölgədə qoysa yeri var,
Bu xumar gözlə sağalmış daha bimarlığımız.
Qəmənin ağ zı boğazımda, durub gözləyirəm,
Bəlkə, Saib, ola ol yara fəda varlığımız.

Bir uşaqtək özünü torpağa heç sürtmək olar?
Palçıq ilə günəşin çöhrəsini örtmək olar?
Qara torpaqsa bədən, bəs niyə əl çəkmirsən?
Bir pişik timsalı heç əl-ayağı öpmək olar?
İlhamı naqis olanlar təzə şeri nə bilir,
Bu həyat çeşməsini şor yerə heç səpmək olar?
Ömr yaz yelləri tək inci tökür ötdükcə,
Gül kimi kol-kos arasında mägər bitmək olar?
Bir ömür ləli-ləbin istədi öpsün Saib,
Bu qədər qəlbi sınıq aşiqi incitmək olar?

* * *

O qəddinin həsrəti salmış məni bəlaya.
O zülfünün şövqündən bir yoldaşam səbaya
Görüm ki, ayrı düşsün o qayçı gözləritək,
Kim saldısa hicranı bu şad gündə araya.
Ömrümüzün sonunda fələk insafa gəldi,
Döndük quyu başında Yusif kimi bəqaya.
Nəfəs çəkdim, odundan yandı neyin də bağı,
Kəsildim mən də bənd-bənd, axır gəldim nəvaya.
Dövrən məni sıxanda İrandan etdim Hicrət,
Uzaq hind ölkəsindən qurtar məni, xudaya!

Asan da gəlməsin, ey ağ ciyər, şikar sənə,
Çətin başa gələcək axırı bu kar sənə.
Şiri şikara gedən çox zaman şikara dönüb,
Gər şikar olmamısan tale olub yar sənə.
Arif ol kəsdi ki, öz-özünü dərk eləyir,
Sahili yox bu dəniz heç verər kənar sənə?
Əlin ətəkdən uzun durmusan nahaq beləcə,
Nə ümmid eyləmişən yol verə hasar sənə!
İnanmıram ki, qiyamətdə də dura biləsən,
Nədəndi eyləməyir təsir heç bahar sənə?
Göyün sinəsini yüz parça etdi şimşəklər,
Bircə an gözlərini açmadın, nə var sənə!
Nədir bu kölgənin ardınca hey düşüb qaçmaq?
Bu sərvə diqqət elə sayəsi çatar sənə.
O daş ürəyin ilə çox da iftixar eləmə,
Fələk əzər o daşı bir divan tutar sənə,
Öz həddini aşanı bir gün endirər bu fələk,
Unutma həddini ta verməyə qərar sənə.
Ağıllı başlanan iş bil o vaxt çatır sona ki,
Gülür məhəbbət ilə onda ruzigar sənə.
Közərmis ulduz ilə dağlı lələdən başqa,
De indi, hansı gülü bəxş edib bahar sənə?!
Nə yaxşı oldu ki, axır oyandın, ey Saib,
Axı bu daş yuxular az verib azar sənə?!

O qara zülfün əsiri necə miskin görünər,
Sünbülüstə axı ahuyi–mişkin görünər.
Aşıqın yetməz əli sanma yarın daməninə,
Harda ki, gülşən olar orda da gülçin görünər.
Eşq olan qəlbə elə eşq özü təskinlik olur,
Eşq ilə dağ çapana surəti–Ş irin görünər.
Heç kəsin baxtı qara olmadı mən Məcnuntək,
Başımın üstə yanan şam belə qəmgin görünər.
Naümid kəslərə hicran gecəsi sonsuz olar,
Ümid olsa, qara yer gül kimi rəngin görünər.
Bu ağır yatmağı sanma özünə dövlət əbəs,
Axı yaz fəslə yuxu daş kimi səngin görünər.
Yüngül ol, mənzilə çat, yüngül elə öz yükünü,
Bil ki, qəm dağa dönər kimdə ki təmkin görünər.
Eşqidə misgin olan meydanı tez tərk eləyir,
Saib, ancaq ölümlər eşqidə miskin görünər.

* * *

Rəf qıllam hər bəlasın bu dili–divanənin,
Dağ seli çağ rılmamış mehmanıdır viranənin.
Rəhm qıl sən biz qara baxta, özün insafla bax,
Şam gecə almış ələ qəlbin necə pərvanənin.
Eşq odundan qəlbi də hifz eyləmək mümkün deyil,
Hər nəyi vardı aparmış sel, inan, bu xanənin.

Qəlbini eşqin odunda kim əritməzsə əgər,
Qiyməti çıxmaz üzə qəlbə olan dürdanənin.
Keç o çör-çöpdən, dolan sən qəlblərin ətrafına,
Arıtək könlün evi qoy şəhd ilə dolsun sənin.
Füsrəti əldən buraxma çün bahar əyyamıdır,
Qədrini bil gül əlində şəh dolu peymanənin.
Hər səhər sil göz yaşın, bundan peşiman olma sən,
Çün bu torpaq hər düşən şəh damlasın udmuş yəqin.
Ey müqəddəs Kəbə, hər işdə məni hümmətli et,
Xidmətinə bəlkə mən layiq olam bütxanənin.
Şeytanın təliminə məskəndi qara qəlblilər,
Çün bahar axşamları yox rəvnəqi əfsanənin.
Bir sifətlə həqq yolu getsən əgər, mümkün deyil –
İki aləmdə kəsə bir kəs yolun mərdanənin.
Cəhd edir göylər məni sındırmağa, bilmir məgər
Yox dəni doqquz dəyirman içrə bu biçarənin?
Eşq pak olsa ona lazım deyil pərdə, duvaq,
Yoxsa şəm ağuşuna girməzdi pərvanə yəqin.
Çün xəcalətdən suya dönmüş hicabda saxlanan –
Saib, ümmandan cida düşmüş yəqin xanən sənin.

* * *

Torpaq ucaldacaqdır torpağa düşsə hər dən,
Dikbaşlığın ucundan sən torpağa düşərsən.

Qocalıqda göz yaşı peşmanlıqdan nişandır,
Dolsun sübhün suyundan qoy axşamkı piyalən.
Heyrətlənər həmişə işıqlı olsa qəlbin,
Ayna çox olsa evdə yüz görsənər bir bədən.
İllər pisi–yaxşını çəkər məhək daşına,
Saçlar da zaman–zaman dişlər tökdü şanədən.
Hər kəsdə varsa imkan bu kəndə keçməyə,
Hünərlə qoysun qədəm, çəkinməsin heç nədən.
Mən o qanadı sınımış bülbüləm, göz yaşımdan,
Tor toxudum, torlanıb başdan–baş a bir çəmən.
Nəfəsi qəldən çəkən bir cazibə varmıdır?
Çör–çöp nədir ki, onu öz yuvama yığ am mən.
Bizi bir–birimizə, amandı, vurma, dövrən!
Tüklər qarışan zaman daraq sınacaq həməni.
Qorxuram acizliyə yozalar bu halımı,
Dözümümü mən qisas alardım zəmanədən.
Qulaq asma zahidin sözlərinə heç zaman,
Dəryanın sahilində olur çör–çöp də bəzən.
Saib, səbrli ol ki, bizim bu zəmanədə
Verməyəsen, amandır, ixtiyarı əlindən.

* * *

Ayrılar dostundan əlbət olmasa kim mehriban,
Bil, sarı yarpaqları bağdan qovar badi–xəzan.

Qətrədən ırmaq olar, ırmaq da çayda birləşər,
Tənhalıqdan heç nə hasil etməmiş ayrı olan.
Müxtəlif xislətlilər yüz il tanış olsa, yenə,
Xasiyyət tutmursa onlar ayrılar bir gün, inan.
Dinməsən, fikrində sözlər cəm olub səssiz qalar,
Çün danışdın, hər hərif bir səs edər dildə bəyan.
Kuzədə baxsan güləbə rəngi birdir, ətri bir,
Rəngbərəng güldən onu çəkmişdi gül ətri tutan.
Sən uzaqdan əqlimi, huşumu başdan almısan,
Ayrılar mənzil başında karivandan–karivan.
Kim bəsirət əhlidir əqli həqiqət zənn edər,
Eşq onunçün rəyadır, rəya qalıbdır hər zaman.
Üzdə dost var başına hey and içər öz dostunun –
Arxada qanın içər, bax, böylə dostdan əl–əman.
Qonşu olmazsa əgər dostlar doğrudan yaxşıdır,
Onda çox möhkəm olar dostluq, elə bir imtahan.
Sözlə mənanı ayırmaq heç zaman mümkün deyil,
Öylə kim, Saib, mahaldır ayrılı cananla can.

* * *

Qurubdu məclisi güllər yenə gülüstanda,
Çiçəkli süfrədi bu bağdakı xiyaban da.
O ağ ləçəklər ilə hər tərəf tülə bürünüb,
Elə bir ağ geyinən Leylidir bu bostanda.

Gümüş tək ağ görünür qapqara o torpaq da,
Şükufə yarpağıdır diqqət etsən hər yanda,
Ürəkdəki qubarı açmağa bağ aciz idi,
Bahar çiçəklər ilə verdi qəlbə dərman da.
Gecəni sübhə kimi yatmayan o məstlertək,
Üfüqdə güldü səhər sanki bir bəyaz donda.
Necə söz əhlini mən heyran etməyim, Saib,
Əlindəki bu qələm bitməz hər neyistanda.
Yük etmə qəlbinə dərdin cahanın,
Quş asmaz hər budaqdan aşıyanın.
Yalandan çəkmə ah qorxa fələklər,
Əyilsə ox vurarmı öz nişanın?
Sağalmaz məcnunu zəncirləsən də,
Qəmi yox dalğadan çayda batanın.
Zamanı fəth elə odlu nəfəslə,
Belini odda əymişlər kamanın.
Gözəl güllər sifariş eyləmişlər,
Qırın sərhəddini yazla xəzanın.
Sədəf tək ağ zını pak eyləsən sən,
Udarsan gövhərini asimanın.
Zəhərdən qıl həzər, adət edərsən –
Zəhərlə məhv olar axırda canın.
Canın əldən gedir, bundan nə fayda,
Olar faydası hər dərdə davanın.
Vəzifə nərdivanilə ucalma,
Buz üstədir ayağı nərdivanın.

Göyün ki, qaməti qövsə dönübdür.
Çətindir düz gedə işi cahanın.
Axan göz yaşları bir gün sel olsa,
Yıxar qəflət evin olsun gümanın.
Sən öz xasiyyətinlə çox öyünmə,
Öyün ki, razı qaldı mehimanın.
Canı çox bəsləmə, ruha fikir ver,
Axı ayna gözüdür aynadanın.
Beyinsiz boş qəfəsdə dünya, Saib, –
Sümüyü at, it olsun mehribanın.

Kim deyir ki, bir yerə çatmaz bizim hər dadımız?
Dağı yerdən oynadıbdır ahımız, fəryadımız.
Körpəni yaxşı yatırdar yaxşı yellənsə beşik,
Silkələndikcə bizim möhkəmlənər bünyadımız.
Şirin rəsmi ürək qanımla hər an çəkmişik,
Bisütunu eylədi məşhur fəqət Fərhadımız.
Dosta nöqsan saymıram; onlar bizi az yad edər,
Biz elə dövrəndəyiq yaddan çıxıbdır adımız.
Ovu tutcaq tez kəməndlə bağlayırlar ovçular,
Gör necə çəkmiş kəməndlə dağ bizə səyyadımız?
Sanma məhv olduq bizi qəlblərdə axtar sən yenə,
Bir də düşməz sellərə viran olan abadımız.

Döydü, bərkitdi bizi, Saib, zamanın zindanı,
Tövbə etdi bir daha döysün bizi ustadımız.

* * *

Ş ehli yanağa baxmağa heç təqət olarmı?
Tufana gəmi düşsə məgər rahat olarmı?
Məşuq düşə bilməz kənara sevgilisindən,
Hər hüsn məgər ayinədən xəlvət olarmı?
Dişlərsə ana döşlərini qan əmər övlad,
Pislik edənə yaxşılıq heç qismət olarmı?
Hər lalə dağı qəlbə min dağa dönürsə,
Getsən bağa bu hal ilə bir ləzzət olarmı?
Qəddin бүkүlүb, ömr gödəldi demək artıq,
Əyri düzələr heç, belə bir söhbət olarmı?!
Bir kəs ki xəsis oldu ona asma qulaq sən,
Düşsə gözüne qılçıq əgər zəhmət olarmı?!
Yalvarmadı şəh bağ bana; qoy vəslə yetim mən,
Eşq aləmidir, burda məgər minnət olarmı?!
Naqqal adamın ağzını tiksən, yenə susmaz,
Söz qanmayanı hey başa sal, ibrət olarmı?
Xoşdur zarafat kim bacarırsa onu, ancaq –
Saibdə əgər yoxsa bu hal, adət olarmı?

Hicran düyünü qafilə oldu sinəm üstə,
Sarban uyuyur, qafilə qalmış hələ düzdə.
Gəzmə bu çölü, burda elə bir tikan olmaz
Gül qönçəsini axtara o, tapmaya bizdə.
Bir beyt qədər fasiləmiz vardı həyatda,
Mənada birik, ayrı görünsək belə, üzdə.
Divanə də olsaq yenə bu səhrada qallıq,
Zəncir də qılınctək əyilər gərdənimizdə.
Saib, təzə yazmış bu qəzəldən, deyirəm mən,
Yarın da xoşu gəlsə, şad olluq özümüz də.

* * *

Ol qədər qəddim əyib eşqim kaman eylər məni.
Alıb əldən ad–sanım o binişan eylər məni.
Qalmışam xalqın pənahında demə, nahaqdı bu,
Tacirin çatsa əli bil ki, talan eylər məni.
Müşkül işdir keçdiyin səhranı bir də keçməyin,
Qorxuram eşqim Züleyxatək cavan eylər məni.
Bu gözəl güllər məni heyran edibdir, qorxuram –
Bağiban yanında bu işlər yaman eylər məni.
Qəlbinin sirri nə oldu, bilmədim, Saib, onun,
Qorxuram fikrim nihayət xəstəcan eylər məni.

Qan vermişəm hər kəlməyə mən öz bədənimdən,
Sönmüş o Süheyl ulduzu dönmüş Yəmənimdən.
Ayla günəşə, şəmə də möhtac deyiləm mən,
Çox qəlbə işıq düşdü mənim əncümənimdən.
Kim söhbətimə assa qulaq dərk edər əlbət,
Könlüm Qədir axşamına dönmüş yenə qəmdən.
Başdan ayağa ney kimi dil–dil ötürəmsə,
Zahirdə fəqət dilsiz, ağızsız bədənəm mən.
Dikmiş gözünü gövhərimə indi bu dünya,
Toz zərrəsi ancaq tökülür pirəhənimdən.
Biz deryada paltar hayına qalmışığı, əfsus,
Köynək yerinə gey hübabı, söyləyək əhsən!
Tuti necə əlvan görünür bağda, çəməndə,
Mən də bəzəyəm yer üzünü söz çəmənimdən.
Zəhr içsəm əgər ağzım acı olmaz həyatda,
Ruzgari acı etdi mənə çünki bu məskən.
Tükdən də zərif söz yaradan olsa da Saib,
Söz mülkünə inci tökürük biz də qələmdən.

* * *

Kim ki, varlandı, silindi xatirindən namımız,
Dövlətin artdı, unut dostu, budur əyyamımız.
Hər kəsin artar məqami çox yeyər öz qəlbini,
Özgə camlardan kiçik olsun bizim qoy camımız.

Saldı dərdə bu cəmiyyət incidilmiş qəlbimi,
O gümüş pullu balıqtək pullar oldu damımız.
Göz açınca gəldi, keçdi ömrümüz, çatdı sona,
Bir qığılımtək bizim də yandı, söndü şamımız.
Sıxdı azad qəlbimi bu dünyanın gülşənləri,
Qumrunun o tar gözündə sərv olub əndamımız.
Yox müəllim dincliyi şagird əlindən heç zaman,
Zəhrə dönmüşdür həyat, çün hasil olmaz kamımız.
Arxamız səhradı, öndə yoxdu bir yol göstərən,
Cövri–dövrəndən olub yüz parə qəlbi–xamımız.
Əldə lalə rəngli cam, Saib, özün də yoldasan,
Ta fəlak dövrən edir bil ki, dolanar camımız.

* * *

Təsbehə zikr etməyə yoxdur daha heç halımız,
Vay ola o kəslərə bəlli deyil əhvalımız.
Bu burulğan ki, görürsən pişvaza çıxmış bizi,
Məcnunun ruhudur o, başlanmış istiqbalımız.
Hər hübab deryada bənzər bir müqəddəs örtüyə,
Rəhmət ilə başlasa gər nameyi–amalımız.
Daş ürəkli kəslərin olsa tərəhhüm hissləri,
Dərk edərlər xalq üçün qalxar bu qeylü–qalımız,
Sadəlovh kəslər bu dünyadan güdərlər mənfəət,
Biz humayıq, bayquşa möhtac deyildir falımız.

Alnımız qəlb aynasından həm təmizdir, həm də saf,
Orda əks olmuş bizim ilk ləhzədən iqbalımız.
Zənn edirdik hər işi asanca həll etmək olar,
Şahinin cəngində imiş ancaq istiqlalımız.
Zülmətin rəngilə cövhərlənməmişdir aynamız,
Rahat etmiş abi-heyvandan bizi iqbalımız.
Biz ki, milçək ovlamaq üçün belə tor qurmadıq,
Onda hörümcək toru olsun gərək amalımız.
İndi peşmanlıq üzündən xırmana od vurmuşuq,
Saib, heç qəm etmə yoxdur yer üzündə malımız.

* * *

Yaxamı vermədisə eşq gözəllər əlinə,
Məni ovsunlayaraq axırı saldı felinə.
Dönmədi çərxi-fələk neyləmək, arzumca mənim,
Ləblərin atdı məni sanki baharın selinə.
Elə pəcmürdə halam, bir nəfəsim qalmış, o da
Qorxuram bir gün uça, dönməyə öz mənzilinə.
Qanadı sınımış o bülbül kimiyəm, bağbanlar
Kaş salaydı məni güldən toxunan zənbilinə.
Kimsəyə yoxdu gümanım mənə dildarlıq edə,
Saib, uçdu Yenə də fikrim o qürbət çölünə.

* * *

Bülbül qəfəsdə olsa qalar çəməndən ayrı,
Şamı fanusa qoysan düşər o səndən ayrı.
Qəlbin döyüntüsündən dağ titrədi yerindən,
Dağ çapanın başını saldı bədəndən ayrı.
Sinəmin atəşindən bu dünya odlanardı,
Köynəgim etməsəydi dünyanı məndən ayrı.
Sənin məhəbbətindən dodaqlarım qovuşmuş,
Mümkünmüdür ki, qalsın sevən–sevəndən ayrı.
Saib, Məndən soruşma nədən qürbətə düşdün,
Saldı qərib fikirlər məni vətəndən ayrı.

* * *

Saqi, gəl saxsı qədəhlə qəmini yüngül elə,
Həvəsim yoxdu qalım dünyada bir zərrə belə.
Mən bu sonsuz çölü gəzməkdə nəfəsdən düşdüm,
Tut əlimdən, axı var mənzilimə çox yol hələ.
Gahi boynumda həmayil, gahi çiynimdə idi –
Getdi zülfün də ömürtək daha o düşməz ələ.
Hələ sən imtahan üçün elə divanə məni,
Ötməsəm Məcnunu mən, qaytar o dəm aqıl elə.
Qorxulu səhrada yoxdursa mənə məskən əgər,
Saibəm, vardı ürəklərdə yerim hörmət ilə.

Göz yaşımla dönübdür qara torpaq çəmənə,
Qürbət eldən köç edib gəldi xəyalım vətənə.
Baxsam həsrətlə əgər hər qara daş parçasına,
Nəzərim altda dönər daş da əqiqi – Yəmənə.
O fəna xəncəri kəsmişdi həyatın suyunu,
Bu yanan torpağa su verdi gözümlə yaşı yenə.
Aşıqın laləyə bənzər ürəyi, qanla dolub
Kaş verə badi-səba mücdə sevəndən-sevənə.
Qara torpaq o Xotən ahusunun mişkin əmib,
Biz şir ağzında ikən fikrimiz uçmuş Xotənə.
Saib, eşq bəhri ilə başlamışam şerimi mən,
Misralar tabe olub, gör necə, fərman verənə?

* * *

Qəm çəkməyə layiq deyiləm, şad elə onda.
Viranə əgər etməsən, abad elə onda.
Tapşırma məni xatirata, eyləmə miskin,
Yol getməyə var qüvvətim, azad elə onda.
Bəlkə çatam o qafiləyə, ordadı qəlbim,
Hümmətli ağam, layiqi-imdad elə onda.
Ölmüş kimiyyə, yoxdu bədəndə belə qanım,
Divanə deyib sən yenə icad elə onda.
Dünya eşidir fəryadını Saibin, ancaq,
Sən də eşidib fəryadımı yad elə onda.

Canı biz qurtarırıq bu bədənini qeydindən,
Samanı çək kənara ta ki, üzə çıxsın dən.
Zülfdən azad edə gər bu dili-divanəmizi,
Bu həyatın toruna salmarıq ömrü yenindən.
Səyimin qarşısını almağa gər göstərə cəhd,
Bil, çuxa tikdirərəm bu qaba ip köynəyi mən.
Düşsə dövlət quşu bir gün toruma, and içirəm,
Mən səxavətlə onu qurtararam dardan həməni...
Saibin açmadı heç müşkülünü xalqın əli,
Üzünü allaha tutmuş, tək odur imdad edən.

* * *

Bizim ki, özgələrə bənzəməz ibadətımız,
Ürəkdə gizli qalar əhdimiz, şəriətimiz.
Yəqin budur səbəbi məqsədə yetişmir əlim,
Könüldən olduq uzaq hasil olmaz hacətimiz.
Gülün vüsalına şəbnəm kimi qovuşmamışıq,
O qəmli qönçəyə bənzər bizim bu halətimiz.
Nədir ki, milçək, onu gizlənib şikar eləyək,
Huma şikar eləməklə bitər qənaətimiz.
Əgər ki, qıvrılaq atəş içində min dəfə biz,
Haray qoparmağa qoymaz inan ki, qeyrətimiz.
O köç yolunda bitən barlı bir ağac kimiyik,
Payıza qalmayır heç vaxt budaqda nemətimiz.

Çiçəkli bağçada, Saib, bu insaf olmazdı,
Görəndə qönçəni biz, olmayaydı rəğbətımız.

* * *

Nə qədər qında yatıb pas atacaq xəncərimiz?
Paltar altında zireh tək qalacaq cövhərimiz?
Axı səhrayı–qiyamətdə ki, bitmir lalə,
Orda bil, olmayacaqdır daha dərdi–sərimiz.
Zöhrə acizdi dönə ordumuzun dövrəsinə,
Canın məqsədi uğrunda verər ləşkərimiz.
Qanadı yanmış o pərvanəyə döndüm yenidən,
Alışb yandı el uğrunda könül dəftərimiz.
Görmədim bir kəsi ki, ağlaya öz halımıza,
Özgənin bəxti üçün dövr eləyir əxtərimiz.
Düşmən hər söhbətimizdən necə də kam götürür,
Başsızlıq şam kimi, məclisdə hanı rəhbərimiz?
Arzumuz qəmli ürəkdə dolanıb aha dönür,
Şah damardan od alıb sanki yanır məcmərimiz.
Ağlayaq, ya da gülək, birdi bizimçin, Saib,
Göylərin şişəsini sındıracaq əllərimiz.

* * *

Bu böyük yolda təvəkküllə bitir hər səfərim,
Təsbehi, zünnarı hörmət ilə saxlar kəmərim.
Qurumuş toxmu bulud islada, bitməz yenidən,
Qayğım artdıqca mənim, artdı ürəkdə kədərim.
O xumar gözlər olubdur məni də məst eləyən,
Elə zənn etmə mənim yoxdu qədəhdən xəbərim.
Harda oldum orada aşdı başımdan su mənim,
Bənzərəm gövhərə mən, qəmlər alıb dövrü bərim.
Mən sənin fikrin ilə gör necə daldım özümə,
Qurumuş başımın altında qolum, yox xəbərim.
Sinəmin hər sümüyü xəncərə bənzər necə də,
Odlu ahlər ilə dolmuşdu körüktək cigərim.
Mən ki hər torpağa öz toxmumu səpməm, Saib,
Qəlbi yanmışları gördükdə çoxaldı şərərim.

* * *

Su qabına tökməzlər, dardır deyə, şərəbı,
Dəli selə bənzədər gecə vaxtı məhtabı.
Qəlbin yoxsulluğundan göz yaşımız axmayır,
Qönçəni sıxsan yenə çıxmaz onun güləbı.
Məcnun Leyli zülfündən düzəlmiş kəmənd bilər
Yol üstə ilğım vurub cəlvələnen sərabı.
Qəlbi ölmüş insanın o yorğun gözlərində,
Kafur olar ağ çiçək ay atanda niqabı.

O gözlər qovdu sənin gözlərindən rəyanı,
Bir də rəya körməzsən, Saib, çəkmə əzabı.

* * *

Torpaqdan qüvvət alıb keçir hər anı eşqin,
Laməkan az qalır çatsın məkanı eşqin.
Gecə qaysaq bağlamış, gündüz – təzə yaradır,
Aysız, günsüz dolanır bil, asimanı eşqin.
Bu bir parça torpağı nurlandıran fələkmi?
Bəlkə halə olubdur göydə kamanı eşqin?
Titrəyib qorxusundan torpağa endi göylər,
İç bu dolu kasanı, ol qəhrəmanı eşqin.
Burda duz ilə almas bir qiymətə satılmış,
Mənim duzumsa oldu məlamət kanı eşqin.
Allaha çox şükür ki, axır gətirdi bəxti,
Saib də olmuş indi bir pasibanı eşqin.

* * *

Aya bənzər o gözəl aldanar hər yağlı dilə.
Kişi istər ki, yolun rişəsini alsın ələ.
Kim ki qafildi, o rahatdı səşindən təbilin,
Biz ürək vurğusunu yoxlayarıq nəbzi ilə.

Özünü öymək özü cəhlə bərabər kimidir,
Gödək olsa libasın qorxusu yoxdur əzilə.
Hiylə ilə hünəri harda görübsən bir ola?!
Tülkülər ovlayanı ovlamayıbdır şir hələ.
Düşməni aciz hesab etmək acizlik olar,
Çox zaman gizlədilir çör-çöpün altında tələ.
Göz yaşı Saibi almış araya halə kimi,
Necə ki, halə çəkib dövrəsinə ay da, belə.

* * *

Məstlik nişanı artıb üzündə dilnəvazın,
Baharda artırar çün nigar da xabi-nazın.
Qalmaz ürəkdə tabı, kim bircə yol görərsə.
Bağa qədəm qoyanda hüsnün o sərvnazın.
Əqlin qüruru neylər eşqin gücü önündə?
Yox qorxusu kəklikdən dağlarda sahibazın.
Yoxsulluqda qorxutmaq aşiqləri nahaqdır,
Ömrün boyu qalacaq alnındakı o yazın.
Əgər Məhmudun əmri hində qədər çatıbsa,
Ancaq o baş əyərdi fərmanına Ayazın.
Bir yol gedər həyatdan sadıq olan aşiqlər
İldə bir yol köç eylər qafiləsi hecazın.
Qorxum budur ki, işvən həvəsimi oyatsın,
Arzusunu çin etsin bu ilhamı dəyazın.

Danış yarın zülfündən yolu qısalda bəlkə,
Əfsanədən danışmaq uzaq yolda nə lazım.
Dodaq dilin ucundan öz qanını içər, bil,
Şam tək yanan ürəyin eşitməzlər avazın.
Gözəlliyin nişanı öncə; həyalı olmaq,
Həyalı olsan, ey gül, hasil olar niyazın.
Saib, məcazi eşqin həqiqətin tapıbsan,
Həqiqətə dönübdür onunçun da məcazın.
Olduq necə halın duyana biz bu cahanın
Bizdə görünür sirri–nihanı bu cahanın.
Əsrarını faş etmədi dünya, biz olduq –
Həm aynası, həm ayna tutanı bu cahanın.
Susduqda dönüb sir dolu gövhər oluruq biz,
Dindikdə bizik odlu bəyanı bu cahanın.
Torpağın ürək dağı kimi yazda göyərrik,
Üzdə olarıq fəsl–xəzanı bu cahanın.
Köhnə şərab ilə ürəyi nəşələnən pir –
Əslində bizik bəxti–cavanı bu cahanın.
Qətrə dəyişib gövhər olar söhbətimizdən,
Bir dürr kimişik, şöhrəti–şanı bu cahanın.
Zəncirə salıbdır bizi ol ahu nəzərlər,
Divanəsişik həm də ki, canı bu cahanın.
Düzlükdə bizi əldə əsa eylədi dövrən,
Sonra əyərək etdi kəmanı bu cahanın.
Huşsuzluğumuz yadları qəlbən şad edibdir,
Yatdıq, yuxuda keçdi hər anı bu cahanın.

Karvanımızın zəngini əks eylədi səhra,
Bu ahı idi, həm də, fəqanı bu cahanın.
Bizdə cəm olub sirri iki dünyanın ancaq,
Həm heyratıyık, həm də gümanı bu cahanın.
Zahirdə əgər gözlərimiz pərdələnibsə,
Olduq gecə şamdanda yananı bu cahanın.
Saib, xəbərin yoxdumu bu məclisimizdə
Müşküldü ola dərdə qalanı bu cahanın.

* * *

Şad elə lalə yanaq, zülfü pərişanları sən,
Nura qərq eylə ürəkdən o şəbüstənləri sən.
Nə qədər çıxmayıb əldən hələlik fürsət var,
Cəm elə, bir yerə yığ cümlə peşimanları sən.
Kəbə hər yerdə olar, təmirinə cəhd eləmə,
Bacarırsan şad elə qəlb evi viranları sən.
Gər Züleyxa həvəsindən qutarıbsan canını,
İki dünyaya əvəz eyləmə zindanları sən.
O məlahət kanını etmə qiyas lövlöv ilə
Duzluğa kim aparar, söylə, nəməkdənləri, sən?!
Vaxt əzizdir, sən onun qiymətini, qədrini bil,
Qəlp pula satmagınən Yusifi–Kənanları sən.
Badə çox yaxşıdı, ancaq o da əndazə ilə,
Gəzmə bülbul kimi hədsiz bu gülüstənləri sən.

Dodağın ixtiyarın vermə o arif əlinə,
Etmə ümmid tutuya ol şəkəristanları sən.
Güllərin bal gülüşü onları xəndan eləmiş,
Hansı gülşəndə görübsən bilə xəndanları sən?
Yüz gözəl göz görə bil, Saibi heyran etməz,
Can atarsan görəsən gözləri pünhanları sən.

* * *

Hər kəsin ki, əlləri adət edə peymanəyə,
Bil ki o bir də uzanmaz təsbehi–səddanəyə.
Arif hey meyl eləyər həlqələnən zülfə tərəf,
Aşına olsa yaxından Kəbəyə, bütخانəyə.
Dolanım dövrəsinə qəlbin o pərgar timsalı,
Çünki könlüm quşu adət eyləmişdir danəyə.
Xisləti pis olan insana nəsihət eləsən,
Yozacaq hər sözü o bəlkə də bir əfsanəyə.
O kəsin bəxti gülübdür üzünə çünki o da,
Bir nişan həlqəsi tək adət edər bir xanəyə.
Kim ki Saib kimi dərk etdi zamanın dəhşətin
Çəkilib durdu kənarda döndü bir biganəyə.

* * *

Aləmi-mənadan ey ki, xəbərin yoxdu sənin,
Susmağından savayı bir süpərin yoxdu sənin.
Sən də öz aləmini tərk elə, bir çıx kənara,
Axı bundan ki müqəddəs səfərin yoxdu sənin.
Yoxdu sərvin bəhəri, gör, nə geyinmişdi fəqət.
Qəlbini qəm yeməsin ki, bəhərin yoxdu sənin.
Xızr olar qorxulu səhrada sənin həmsəfərin,
Bunu dərd eyləmə bir rahibərin yoxdu sənin.
Zənn edirsən ki, tikanlıqdı sənin hər tərəfin,
Çünki o qəlbin evində gövhərin yoxdu sənin.
İstəyirsən calaq et güllərini, qanqal ilə,
Bil ki, bu işdən axır bir səmərin yoxdu sənin.
Sındırıbsan qəfəsi, qorxu düşübdür canına,
Göylərə uçmaq üçün balu-pərin yoxdu sənin.
Hünərin yoxdusa, Saib, nə öyün bunca belə,
Nə özündən həzər et ki, hünərin yoxdu sənin.

* * *

Kuzətək meyxanadan özgə yerim yoxdu mənim.
Hopmuşam torpağa heç bir səfərim yoxdu mənim.
Uşağın atdığı daş bu dəli qəlbə nə edər?
Kəkliyə bənzəyirəm bir kədərim yoxdu mənim.
Üstümə yağsa qılinc zərbələri dalğa kimi,
Sinədən başqa döyüşdə süpərim yoxdu mənim.

Ürəyim səhraya bənzər necə mən şadlıq edim,
Orda bir zərrə işıqlı gövhərim yoxdu mənim.
Ye «şəkərdən də şirin» sən Əbücəhl qarpızını,
Qaş-qabaq sallama ki, heç şəkərim yoxdu mənim.
Mən o sərvəm ki, sarı yarpağı mı yel aparar,
Qapılar gəzməyə özgə nəfərim yoxdu mənim.
Hünər eşqin nəzərində nə zaman məqbul olub?
Hünərim bircə budur ki, hünərim yoxdu mənim.
Qəlbimin istəyi eşqin qəmidir. Saibə de,
Ondan özgə ürəyimdə bəhərim yoxdu mənim.

* * *

Vaslü-hicran bir olar qəlbədən heyran olana,
Daşını qoy, tərəzi başını əysin o yana.
İşi vaxtında görərlər, necə ki, vaxt oldu
Yusifin yatması da etdi kömək bir gün ona.
Göz yaşı axmağa başlarsa şikayət edərək,
Kirpiyin səfləri mümkün mü önündə dayana.
Gül ki öz ətrini ehsan eləyib minnətsiz,
Yaxşıdır minnəti qaytar elə minnət qoyana.
Saib, ayüzlü közəl kaş yad edə dostlarını,
Bu yatan bəxtin ümid var ki, o dəmdə oyana.

Qapını bağ layacaq bağ ban əgər gəlsə bahar,
Ağ gülü pambıq edib öz qulağ ın güllə tıxar.
Yar ayın nurunu səhrada qum üstündə görər,
Fikr edər süddü belə qumların üstündə axar.
Eşqimi gizləmişəm indi peşimanam özüm,
Duz dadıb düz qabını gizləməyə vermə qərar?
Min dəfə göydəki aydan çox olur şölələri,
Sinəmi, varlığını yandıran o odlu qübar.
İsfahandan gedir hər ölkəyə, Saib, sürmə,
Misridə, Ş amda bizim sürməyə heç tay tapılar?

* * *

Qocalıq vaxtı yerə qoyma sən o mey camını,
Qaytarır köhnə şərab gəncliyinin ilhamını.
Aşiqə canı fəda etməyi təlim eləmə,
Söndürər badi–səba, qaydadı, eşqin şamını.
Məni söndürdü səhər yelləri, yoxdur hünərim,
Yetirəm şama yanan qəlbimin hər peyğ amını.
Ümidim vardı ki, yaz fəsli kimi əldə çiçək,
Başlayardım yenidən mən ömrün bayramını.
Nə qədər qəm yemişəm, qəlbə nihan saxlamağa –
Bədnəzərdən sinəmin dağını, qəlbin qəmini.
Peşmanam, dişləyirəm barmağ ımı heyrətlə,
Vermişəm bada mən ömrün o bahar əyyamını.

Çox təəccüb edirəm Saibə, incitdi nahaq.
Duymadı yarın o incə, o zərif eyhamını.

* * *

Çatmayır dəryadakı sərvətə hərgah əlimiz,
Nə olar gövhər ilə dolsa əgər sahilimiz?
Gəlməsin, İsa, bizim dərdimizə dərman üçün,
Badənin gül dodağıyla açılar müşkülümüz.
Söylə, qəmdən savayı qəlbimizi kim tanıyır?
Seldən özgə kimi görmüş qapıda mənzilimiz?!
Biz əkən tarlaların məhsulu yoxsulluq olur,
Bir qarışqa gözüne yerləşəcək hasilimiz.
Mumiyatək dağ ılar qəlbimiz axırda bizim,
Çünki dərmandı bizə öz qəmimiz, nisgilimiz.
Fələyin minnətini çəkməyə dəyməz, Saib,
Nəyə lazımdı ki, minnətlə açılsın gülümüz.

* * *

Həlqə olduq qapısında yenə meyxanələrin,
Bu hal ilə yetişək vəslinə peymanələrin.
Biz xarabata uşaq vaxtı gəlib düşməmişik,
Kərpic olduq divarında bu qədim xanələrin.

Dilimin xəncəri aşıqləri doğ rar gündüz,
Gecə şəmim yaxacaq atəşə pərvanələri.
Məşvəratlə açılır sirri əyər dünyamızın,
Mən deyim, sən də çevir təsbehinin danələrin.
İstərik tez qurtara söhbətini indi qələm,
Vaqif olluq halına sonra da divanələrin.
Xabi-qəflət alacaq olsa bizi aquşuna,
Bircə anda düşərik qoynuna əfsanələrin.
O gözəllər elə hopmuşdu bizim canımıza,
Saib, olduq mayası biz də bu bütəxanələrin.

* * *

O acı sözlərə səbr eyləyərək dözdüm mən,
Çün kamal əhli olan nakam olur, sezdim mən.
Hərzə söz söyləyəne yaxşı cavab susmaqdır,
Susaraq hay qoparan hərzə dili üzdüm mən.
Kama çatmaq diləyirsən eli çatdır kamına,
Bunu gördüm, hara getdim, haranı gəzdim mən.
Od ilə sən mumu bir yerdə necə saxlayasan?!
Atəşimlə poladı mum kimi bil əzdim mən.
Unudublar səni, Saib, yada salmaz kimsə,
Dərdimi ləl ilə dağ sinəsinə yazdım mən.

Surətin sanki səməndər eləyər ayinəni,
Gülüşün sinəsi gövhər eləyər ayinəni.
Hüsnünün şövkəti İsgəndərin o şöhrətinə,
Şəfəqin ayə bərabər eləyər ayinəni.
Can alan xalın ilə, şəkkərə dönmüş dodağın,
Tutuya bəlkə də şəkkər eləyər ayinəni.
Aləmi yandıran hüsnün eləməz kimsəyə zülm,
Odlu səhra, ya da məhşər eləyər ayinəni.
Tərləmiş surətin aydan da gözəl cəlvələner,
Baxana nurlu bir əxtər eləyər ayinəni.
Qanadım mum kimidir, allah özün dadıma çat,
Atəşin şöləli məcmər eləyər ayinəni.
Dolanar başına məşşatə, necə zərgələr –
Bəzəyib haşiyəsi zər eləyər ayinəni.
Arif insan ilə söhbət özü bir dövlətdir,
Görkəmin bir daha zivər eləyər ayinəni.
Göz yaşı tökdü xəcalətlə baharın buludu,
Şəbnəmin çünki təzə–tər eləyər ayinəni.
Sadələvh töz düşər həmsöhbətinin təsirinə,
Təsin tutuya bənzər eləyər ayinəni.
Yusif görmək üçün güzgü həvəs etməyəcək,
Baxışın bil ki, tavanğər eləyər ayinəni.
Daş ürəklər əriyib döndü suya hicrində,
Gözlərin çeşməyi–kövsər eləyər ayinəni.
Saibin qəlbi yarın gül üzünə heyrandır,
Dil açar tərifə gövhər eləyər ayinəni.

* * *

Qəlbin hər bir mətləbin həmxanədə biz tapmışıq,
Şam yanıbdır, nurunu pərvanədə biz tapmışıq.
Bəzi dostlardan əgər ki, aşinalıq ummuşuq,
Çox təəssüf ki, onu biganədə biz tapmışıq.
Nöqtədən tumar dolu hər f istəsən tapmaq olar,
Çoxları çox ov edib, bir danə də biz tapmışıq.
İynətək kipriklərin səf-səf durubdur aşikar,
Zülfünün hər tək-təkin bir şanədə biz tapmışıq.
Sildi üzlərdən tozu-torpağı bu tufan seli,
Bu halı, bu şadlığı meyxanədə biz tapmışıq.
Üzdə əks eylər ürəkdə toplanan nur şöləsi,
O nuru meylə dolu peymanədə biz tapmışıq.
Bir günahsız ov kimi düşdü tora axır könül,
Hər nə tapdıqsa fəqət divanədə biz tapmışıq.
Saibi guşə-nişinlikdən ayırmaz zər belə,
Dünyanın hər şadlığın bu xanədə biz tapmışıq.

* * *

Hamı bilmir gecələr yatmayanın həsrətini,
Xosrov istər ki, bilə Şəbdizinin qiymətini.

Dərya sakitsə demək çör-çöp ilə söhbət edir,
Bu gövhər ümmanının kəs bu ucuz söhbətini.
Qanlı qəlbin xəbərin çün qan içən eşq bilər,
Meylə dolmuş qədəhin saqi bilər hörmətini.
Nazın öldürsə kimi bir də qiyamətdə durar,
İti xəncər yarası sonra verir dəhşətini.
Şah ağ ılsızsa əgər şöhrəti də olmayacaq,
Fərhadın eşqi azaldıbdı şahın şövkətini.
Yaralı sinəmi harda açıram dəftərtək,
Artırır arif olan kəslərin o həsrətini.
Güllərin yarpağını göz yaşı pak eyləyəcək,
Bülbül hardan görür axşam şəhərin surətini.
O bahar ömrümüzün günləri düşdükdə yada,
Saibin fikri gəzər Təbrizin o cənnətini.
Meyə batmış dodağın gör nə gətirdi başıma,
Huşumu başdan alıb sonra güvənmə huşuma.
Elə sənsizləmişəm nanəyə bənzər ürəyim,
Gəl, tələs, gəl əzizim, birbaşa gir ağuşuma.
Öz əlinlə bu cəvahir evini bağlamısan,
Barı insaf elə sən gəl, bu ləbi-xamuşuma.
Qara zülfün yuxuda söyləyir əfsanə mənə,
O dönüb sübhəcən həmsöhbətimə, sirdaşıma.
Mənəm ol qümri ki, Saib, o yaşıl sərv ağacı,
Yarpağından əba tikmiş ki, gəlir çox xoşuma.

Oxşayar qəlbi məgər seyri–gülüstan tənha?
Bəlkə də verdi icazə bizə bağban tənha.
Yazbaşı dostlar ilə bağları gəzmək dəmidir,
Xızra nə ruh verəcək ömri–cavidan tənha?
O təzə qönçələrin seyrinə dalmaq xoş olar.
Məst edib bülbülü gül, bağda da bağban tənha.
Qəlbimi oxşadı ətriylə yenə sübh yeli,
Kaş ki, heç başlamaya səhrada tufan tənha.
O qara gözlərin alsın sinəmi bir də nişan,
Neçə yol oxladı bu sinəmi dövrən, tənha.
Elə bir fürsət ola, biz də ürəkdən danışaq,
Deyərəm sözlərimi mən yara pünhan, tənha.
Bir mənəm, bir də ki, bu nəmli gözü qütbətdə,
Saibə qismət ola bir də İsfahan tənha.

* * *

Bir nəzər salsa əgər nərgizə oxşarın sənin,
Təzədən cana gələr bil neçə bimarın sənin.
Düşsə şəbnəm gül üzə, qorxu budur təsir edə,
Asimanın göz yaşıyla güldü gülzarın sənin.
Gözlərində bir quru səhra olar dünya üzü,
Kim ki bağlarda görər məstanə rəftarın sənin.
Dimdiyində tutinin sözlər də heyrdədən donar,
Üzbəüz dursa onunla güzgü rüxsarın sənin.

Hüsnünə baxmaq üçün yox kimsədə cürət belə,
Çün yaşardı gözləri gün gördü didarın sənin.
Gör şirinlikdən o ləblər qönçələnmişdir necə?
Kimsə bilməz qönçədə gizlənmiş əsrarın sənin.
Kirpiyindən nizələr tutmuş təbiət çöhrənə.
Gülüzü hifz eyləsin pis gözdən ol xarın sənin.
Kim səni dinlərsə o, vallah ürəkdən şad olar,
Çünki düzdür hər sözün, hər əhdin, ilqarın sənin.
Aynaya cövhər çəkirlər ki, daha parlaq ola,
Dövrələnmiş ol qara zülfünlə rüxsarın sənin.
Güldərən heyਰət edər, Gördükdə səntək bir gülü.
Bəlkə məst eylər onu bir anda gülzarın sənin?
Cürət etməzdi çəkə meydana öz gövhərlərin,
Yusifi Kənan əgər görsəydi bazarın sənin.
Torpağın altında da rahat yata bilməz, inan,
Kim ki torpaq üstə olmuşdur giriftarın sənin.
Nə qiyamətdən xəbərdardır, nə də duz dadmış o,
Saib, hər kəs görməyib o sərvqəd yarın sənin.

* * *

Yuma bilməz gözünü aşiqi-divanə gecə,
Sübhədək çünki açıqdır neçə meyxanə gecə.
Boş söz ilə boş ürək ki, dola bilməz heç vaxt,
Kim oyaq qalsa ona xoş gələr əfsanə gecə.

Qəlbimin sərvəti sinəmdəki bu dağlardır,
Hər uçulmuş ev olar bayquşa da xanə gecə.
Ömrünü sərf eləyir şam da qaranlıq gecəyə,
Odlu göz yaşını şamın içə məstanə gecə.
Səhərin gül üzü xoş gəlmədi pərvanələrə,
Şənlənib rəqs eləyər şəm ilə pərvanə gecə.
Yoldaş oldur ki, silə dərdi-qəmi qəlbindən,
Necə ki, yoldaş olur aşiqə peymanə gecə.
Parlaq ulduz gecələr nur çiləyir yer üzünə
Sən də yan, şölə çəkib şam kimi mərdanə gecə.
Yoxdu xəlvətdə yerim təkcə xəyalımla qalım,
Zahidinsə yeri mehrab, özü rindanə gecə.
Gecə məclisdə olan sübhü pərişan açacaq,
O qara saçlarına çəkməginən şanə gecə.
Qəmə fürsət düşə çəkməz ətəyindən əlini,
Özünü xəlvətə ver, çək yaxanı yanə gecə.
Xəstə dostun yanına dəyməyə, Saib, elə get,
Gəlişin ta ki, dönə dostuna dərmana, gecə.

* * *

Çalış riayət elə qanuna itaətlə,
Amandı, yorma nahaq xalqı sən ibadətlə.
Çalış qonaqlığa getmə, əgər gedər olsan,
İtaət elə sən hər qaydaya mətanətlə.

Əgər ki, var inamın tanrı hər şeyi eşidir,
Yavaşdan eylə duanı ürəkdə hörmətlə.
Yemək ki, süfrəyə gəldi, namazdan əl çək sən,
Çalış itaət elə qaydaya cəmaətlə.
Yağ ilə bal kimi ol cümlə məclis əhliylə,
Üzünü turşudaraq baxma sən küdurətlə.
Tələsmə məclisi qurtarmağa hara getsən,
Çalış ki, yormayasan xalqı boş nəsihətlə.
Biri danışsa əgər kəsmə sən sözün yarıda,
Üyüdər öz dənini xalq həmişə növbətlə.
Gedəndə məclisə öyrən əzəl nədir səbəbi,
Soyutma məclisi, sən pıçhapıçla, söhbətlə.
Ziyafət olsa ora varlılar gələr şəksiz,
Gedərsə yoxsul əgər əyləşər nə halətlə?!
Belə zamanda ki, yox söhbətin xiridarı,
Çəkil də bir yana sən, dinmə, sus məharətlə.
Əgər ki, guşənişin olmaq istəməz Saib,
Başa salın onu siz indi bu nəsihətlə.

* * *

Mən pərişan deyiləm hali-pərişanlıq ıma,
Şəmşirəm gülmə daha sən mənim üryanlıq ıma.
Odlu nitqimlə mən hər məclisə şam olsam da,
Yanmağım oldu səbəb axırı peşmanlıq ıma.

Bu həyat əydi mənim qəddimi oldum iki qat,
Daha kimdir inanan sahibi–meydanlığıma.
Hələ məktəbli ikən dərsimi etdim əzbər,
Heyran olmuşdu hamı əbcədə heyranlığıma.
Qana batmış dodağın açdı qızılgül naz ilə,
Elə bil razılıq etdi o da bağbanlığıma.
Bir otaq tikdim ona, ayna kimi şəffaf idi,
Gəlmədi, heyran ola bir daha insanlığıma.
Harda viranə görübsən, orada gövhər var,
Baxmasın, Saibə, de, zahiri viranlığıma.

* * *

Həvəsə tabe o gülüzlü nigar olsun niyə?
Bu işıqlı ildırım kolluqda tar olsun niyə?
Badədə bir qüvvə vardır, daşları mina edər,
Mey içib, huşdan gedib insan xumar olsun niyə?
Havalar xoşdur, çəmən güllük, düzənlər yamyaşıl,
Bəs bizə qismət baharda dörd divar olsun niyə?
Hər nəfəs qəvvas üçün bir sinə gövhərdir inan,
Bəzi nadanlar bu gövhərdən bezar olsun niyə?
Xoşdusa bir daş kimi yolda nişantək durmağı,
Zəng kimi karvanda o bəs biqərar olsun niyə?
Bir kəsin dəryaya dönməkçün var isə imkanı,
Bir hübabtək su üzündə o qabar olsun niyə?

Saib o ustada yazmış bu cavabı söyləyər –
Ta nəfəs varkən nəfəssiz, intizar olsun niyə?

* * *

Həsrətə tab gətirər kim ki, yanıb eşqə düşə,
Bil ki, şirin gözlərilə nurlanar axşam meşə.
Eşqidə nə sirri varsa qəlbidə tutmaz qərar,
Al şərabın təsirindən rəngbərəng olmuş şişə.
Bəhrə vermiş torpağı şum eyləmək asan olar,
Gənclərə nisbət qoca möhkəm olur hər bir işə.
Eşqidir ümdə səbəbkər, dağ çapan nakam ölüb,
Şirinin təsvirini çəkmək deyil ancaq peşə.
Saib, heç çıxmır yadımdan ol yarın nazik beli,
Bu xəyallar dərd olub bir də bu hicran görmüşə.

Bu cahanı başıma hicr dağı dar eləyib,
Nə edibdirsə mənə laləyanaqlar eləyib.
Dikmədim gözlərimi yarın o gül xırmanına,
Qəlb evim xəlbirə bənzər, o sitəmkər eləyib.
Qaməti ox kimi düz yarın əlindən yanıram,
Kaman etmiş o məni, bəlkə yeri var eləyib?
Mən xərabatda göyərdim, orada boy atdım,
Bir nadan daş ki, atıb dərdimi aşkar eləyib.

Çörəyim yoxsa gözüm toxdu cahan malından,
Məni yoxsul eləyibsə yenə ruzgar eləyib.
Bir uşaq xisləti var məndə qocalsam da əgər,
Fələyin zülmüdü mən bəxtsizi bimar eləyib.
Eyləyən vardı tamah bir çöpə də, ey Saib,
Tamah ancaq xəsisin xislətini xar eləyib.

* * *

Görəsən dünyada bir qəlbi şad olan tapılar?
Yer şoranlıqsa əgər orda gülüstan tapılar?
Havayı oxlar üçün eyləmə sən ömrü hədəf,
Ox, kaman olsa əgər bəlkə də nişan tapılar.
Yamanı, yaxşını yol yoldaşı olmaqla bilin,
Ox əgər əyri ola uçdumu nöqsan tapılar.
Baharın məqsədi var, gülləri açmaqda yəqin,
Gül açan vaxta yəqin nəğməyə imkan tapılar.
Qələmin yox hünəri bəs, bunu tərif eləsin,
Var neyistansa şir üçün təzə meydan tapılar.
Yazda bülbüllər ötər, bağlara çıx, sən qulaq as,
Gəlsə qış fəsli daha bülbül hayandan tapılar?
Gülü gülşəndə xar ilə görəcəksən birgə,
Nə zaman hümmətimiz yüksək olub, fayda nədir?
Nə olub mətləbimiz, sanma ki asan tapılar?
Sən də o aynaya bənzər sinəni açsan əgər,

Aynaya baxmaq üçün tuti doğrudan tapılar.
Çəkilib bir kənara ayrılı bu aləmdən,
Bilsə Saib, ona da yaxşıca canan tapılar!

* * *

Oynadar, vallah, yerimdən nəğmə divanəni,
Mütrübün nazı verər axır selə bu xanəni,
Aşıqi, yarın vüsalı yandırar, gör bir necə –
Yandırır kül eyləyir şamlar yazıq pərvanəni.
Kim ola meydən xumar, hər an duyar mey ətrini,
Arif insanlar fəqət görsə tanır dürdanəni.
Çün məzağ i-eşqidən tutduq həqiqi eşqə üz,
Biz unutduq o uşaqlıqda qalan əfsanəni.
Şəhridə gördükləri Məcnunu saldı çöllərə,
Çox da asan gəlməsin dərk eyləmək biganəni.
Qəlb əbəs dikmiş gözün zülfündə pünhan xalına,
Eylə də asan deyil tordan götürmək danəni.
Şam kimi sönmüşsə məşuqə inan ki, canlanar
Görsə Farhad tək ona meyli olan mərdanəni.
İnsafa gəlməzsə darğa, onda, Saib, biz gərək –
Mey verib məst eyləyib sonra açan meyxanəni.

* * *

Könlümə ram olmadı ahuya bənzər gözlərin,
Torpağa kölgə salıb kirpiyi neştər gözlərin.
Gözlərim layiq deyil rüxsarına baxsa əgər,
Sən uzaqdan, sevgilim, aşiqə göstər gözlərin.
Olsa idi əllərimdə öylə bir imkan mənim,
Bil, qızılgül yarpağıyla örtərəm tər gözlərin.
Daş–tərəzində sənin dağlar da pərsəng daşdır,
Nazəninlertək edib çün nazı əzbər, gözlərin.
Bilmirəm bu sirri mən kim, zülfünün tərifini
Şanəmi yaymış elə, yoxsa ki, söylər gözlərin!
Beylə bir söhbət gəzir, guya ki, sürmə çəkmisən,
Xoş yaranmış xilqətən, de, sürmə neylər gözlərin?
Söylə, heç yaddan çıxarmı şeridə şah beyt olan?
Çıxsa yaddan Saibə bilməm nə eylər gözlərin?

* * *

Qorxu alarmı söylə, qəlbi qəvi olanı?
Bülbül məst oldu bağda, itirdi aşıyanı.
Özünü dərk edənlər rəhbərdən imdad ummaz,
Dərya olar axırda selin də son mekanı.
Kim ayrılarsa yardan, qəlbin qoyar əmanət,
Quşlar uçub gedəndə aparmazlar yuvanı.
Təəccüblə baxan göz, məhcub üzə çəkər dağ,
Uşaq hasarsız istər bağı bəhər zamanı.
İslanmışın yağ ışıdan nə qorxusu, deyərlər,

Sükan əgər düz olsa, gəmi yarar tufanı.
Yusif utandığından önümdən öylə keçdi,
Külək necə gicəldər qumluqda karivanı.
Məzlumların ahından çatar cəzaya zalım,
Daha çox nalə eylər möhkəm çəksən kamanı.
Ağac səmərsiz olsa gərəksiz daş kimindir,
Payız küləklərinin daha çoxdur ziyanı.
Sakit duran nadana irad tutma, amandı,
Mümkün deyil zor ilə bağlamaq bu dükanı.
Hümmətli olsa insan bəxtdən şikayət etməz,
Fərhad külüng vuranda coşub damarda qanı.
Eşqin dağ ıyla, Saib, işıqlanmaz ürəklər,
Nurlandıran ürəkdir bu sonsuz asımanı.

* * *

Tez ol, saqi, gətir cami qızıl rəngə düşüb hər yan,
Payız yarpaqları geysin əlinlə zərli atlasdan.
O qəflət əhli mümkünmü dura eşq əhlinə qarşı?
Oyadar xabi-qəflətdən həyatı qətrələr asan.
Ürək də gah bu dağdan, gah o dağdan aslanır bəzən,
Necə qızdırmadan xəstə dəyişər yadığı hər an.
Qiyamət qopsa dünyada, sanar kəklik oxur daşda,
Ona təsir edərmə heç bu qəlbin etdiyi əfqan?
Bu sirlər aşiqi-qəlbim edibdir bir sözü əzbər,

Ürək əvvəl demiş «əhsən», dil isə öyrənib ondan.
Nə ləl vardır, nə də gövhər gedəndə İsfahandan sən,
Özünlə şer apar, Saib, bəzənsin sözlə Hindistan.

* * *

Vurma daş qəlbin önündə daşa öz gövhərini,
Çəkmə hər bir qaralan aynaya öz cövhərini.
Əgər acizsən o pərvanə kimi, atəşə yan,
Yoxsa göylərdə uçub yandır o balu pərini.
Cahanın başına fırlandı günəş sərsəri tək,
Kim səfər eyləsə bağlar yəhərə şeylərini.
Paxılın atdığı oxdan nə qədər gizlədəsən –
Əba altında zirehtək sən həyat cövhərini?
Atmasam torpağa Məcnun deyiləm mən günəşin
Başıma min naz ilə qoyduğu taci-zərini.
Saibin başının üstündə gəlib durmasa yar,
Qanlı göz yaşı, inan, isladacaq bəstərini.

* * *

Bu cahanda heç nəyə, bil, etibarım yox mənim,
Çün zamanəylə döyüşməkçün qərarım yox mənim.
Odlara yanmış toxumdur bu həyatda hasilim,

Ömr ötüb keçdi daha, heyhat, baharım yox mənim.
Dərya ilə gövhərin fərqi, inan, yoxdu mənə,
Mən elə bir dəryayam, ki, heç kənarım yox mənim.
Torpağa döndərsə dövrən yolların üstə mənə,
Bil ki, dövrəndən bir özgə intizarım yox mənim.
Öz halımla qalmağım bəsdir mənimçün dünyada,
Çün həyatın işləriylə indi karım yox mənim.
Hamı tək bir istəyim vardır bu aləmdə fəqət,
Gözlərim öz arzumu, özgə qərarım yox mənim.
Mən ki, əlvan nemət üçün içmədin qəlbin qanını,
Bu səbəbdən sinəm üstə lələzarım yox mənim.
Taleyim yarpaq kimi qonmuş nəsimin çiyinə,
Hər zaman yollardayam, heç bir qubarım yox mənim.
Ayna tək əks eyləmək olmuş əzəldən qismətim,
Ayna tək əks etməməkdə ixtiyarım yox mənim.
Bu həyatda olmadım mən rütbə, mənəşəb düşgünü,
Çünki heç bir şöhrətə yox iftixarım, yox mənim.
Var ümidi Saibin də bir gül olsun qisməti,
Gözlərim olsun girov, özgə madarım yox mənim.

* * *

Xoş o əyyama ki, həmdərdü dəvə olduq biz,
Fikri bir, arzusu bir, əhdə vəfa olduq biz.
Bir idik mənada, bir beytidəki mənətək,

İki misra kimi surətdə cida olduq biz.
Qələmin bir ucu ilə yazılan bir söz idik,
İki hərfdən düzələn sözdə səda olduq biz.
Bir toxumdan göyərən biz qoşa yarpaqlar idik,
Bir bitib, bir göyərüb, həmnişana olduq biz.
Bəxtimiz taleyimiz, günlərimiz də xoş idi,
Bir hümadan doğulub sonra hüma olduq biz.
Küçəmiz, mənzilimiz, düşdü uzaq, qəm yemədik,
Dostluğu, etibarı, əhdi, bəqa olduq biz.
Özümüz eylədik öz çarəmizi, Saib, inan,
Dərd əlində nə əzildik, nə fəna olduq biz.

* * *

Gərçi can zahirdə olmuşdur o canandan cüda,
Dalğanı kim eyləmiş əslində ümmandan cüda?
Kim olub can bir qəlib müşküldü bir də ayrılı,
Bir kitabdan cüzvələr katib edər asan cüda.
Çün mənim hər zərrəmin bir özgədir məcnunluğu
Dəryada hər zərrəmi etməz mənim tufan cüda.
Eşq hər yerdə ola qalmaz gözəllikdən uzaq,
Olmadı zindanda da Yusif Züleyxadan cüda.
Yanmasa təndir əgər bişməz çörək də, şübhə yox,
Qəlbi tez eylər özündən hər soyuq dövrən cüda.
İtməz ol şey ki, ələ gəlsə çətinliklə, inan,

Dəryadan heç görmüsən asan ola mərcan cüda?
Püstənin şor ağzını Saib şəkərlə açdı, çün,
Gül dodaqlar qənd ili hər dəm olur xəndan, cüda!

Görünsə nəgahən Leyli əgər məstanə səhrada,
Olar Məcnun əlində lalələr peymanə səhrada.
Əsiri-eşq olar hər kəs, gedər azadlığı əldən,
Qumun hər dalğasının zəncir bilər divanə səhrada.
Biyabanda hanı Leyli kimi xalsız olan ceyran?
Cünunluq zəncirindən mən atıldım yanə səhrada!
Bunu fikr etməz hər Məcnun dağıtsa zülfünü yellər,
Pələngin pəncəsindəndir fəqət hər şanə səhrada.
Cünunluq dağı səhrada Süleyman möhrünə bənzər,
Cünunlar mehriban olsun gərək heyvanə, səhrada.
Şəhər əhlinə yüz ev tik qızıldan, gözləri doymaz,
Biyaban əhli Hatəm tək salıbdır xanə səhrada.
Qaçar məndən də ahular, fəqət bir vaxt xoşbəxtdim,
Çıxardım ahularla mən necə seyrana səhrada.
Bu tənhalıq məni, Saib, axırda vəhşətə saldı,
Elə zənn eylərəm oldum daha biganə səhrada.

* * *

Qırmızı qan kimidir çün şərabı şişəmizin,
Qəlbi incitməyəcək inqilabı şişəmizin.

Daş nədir, nazik ürək sözlə sınar, bəllidi bu,
Sınmaz hər daşla fəqət, vardı tabı şişəmizin.
Biri zor ilə əgər sındıra bilsə şişəmi,
Yandırar qəlbimi, vallah, əzabı şişəmizin.
Gövhərə təsiri yoxdur əgər il keçsə quraq,
Bir bulaq tək ötəcəkdir rübabı şişəmizin.
Mey düzəldən kişiyyə, ləl kimi zövq verər
Camda hər dalğası ya hər hübabı şişəmizin.
Əql hər maneənin üstünə ləşkər çəkəcək,
Elə ki, hazır olar bil – rikabı şişəmizin.
Əyib öz boynunu Cəmin önünə getməyəcəg,
Belə etsə çoxalar izzirabı şişəmizin.
Şəraba həsr elədi ömrünü Saib, yenə o –
Olmadı, olmadı bil, kamiyaı şişəmizin.

* * *

Kəmalın hüsnü hara, gözdə izzirab hara?
Şükufə bəhri hara, xeymeyi – hübab hara?
Görəndə zərrəni mən sanki bir cahan görürəm,
Ürəkdə tab hara, odlu – afitab hara?
Könlümdə qalmamış əfsus, qəmdən özgəciyim,
Bizim xərabat hara, nuri–məhitab hara?
Günəş bərabəridir təşbeh eyləsək üzünü,
O bayram ayı hara, səndəki hicab hara?

Səni gəzəndə bütün dünyanı gəzib aradım,
Hara gedim daha ey xaniman xərab, hara?
Məni ki, məstlərin nərəsi oyatmadı bəs –
Deyin, o nərə hara, nəğ meyi–rübab hara?
Tutaq ki, çatdı mənə növbə, bir sual eləyim,
Sözün niqabı hara, qüdrəti–cəvab hara?
Bu gül yanaqlıların seyrinə dalıb qaldım,
Çəkib apardı məni aldadıb, sərab hara?
Gülü ləçəklərinin ətri rüsvay eləyir
Üzünə çəkmə niqab sən hara, hicab hara?
Kal ilə dəyişmə bir gözlə baxma, fərqi bil,
Baxanda göz yaşına, möv hara, kəbab hara.
Tutubdu aləmi dərdsizliyin bəlası, deyin,
Hara getdim ki, bu aləm olub xərab, hara?
Elə tutub gözümlün kasasın bu göz yaşı kim,
Yuxum uçubdu tamam mən hara, o xab hara?
Yarın camalına bax, şöləsi düşüb cahana,
Bu qəlb unutmuş özün, eyləyir şitab hara?
Həyat çeşməsinə baxmaram daha, Saib,
Səraba bənzəri var, mən hara, Sərab hara?

* * *

Dolmuş ürək qanıyla yenə əldə camımız,
Meydan oxur hər axşam aya nurlu şamımız.

Bir baxmaq ilə aldın əlimdən qərarımı,
Nərgiz baxışlı gözlərə de, yox aramımız.
O al şərabi içməyi mən tövbə etmişəm,
Çün tövbə edib içsək olar mey haramımız.
Ömrümdə düşməyəm mən o cənnət xəyalına,
Çünki fəna evindədi darüssəlamımız.
Meydən şirin nə vardır, odur şad edən bizi,
Meylə həyatda hasil olur cümlə kamımız.
Leyli kimin yüz ahunu biz salmışıq tora,
Eşq aləmində Məcnunu keçmiş məqamımız.
Qəlbin odundan atəş alır sinədə hər ah,
Yandıqca daha bəllənir eşqə dəvamımız.
Bu dünyada nə varsa onu əql dərk edir,
Müşküldü əqlə bəlli ola hər məramımız.
Xızrın ayağı dəydiyi yerlər çiçəklənər,
Bəxtin fidanı yarpaq açar var inamımız.
Ceyranların gözündə biz insafsız olmuşuq,
Torla deyil, duayla qurulmuşdu damımız
Qənd verməsən bu dil – dil ötən tutiyə, inan,
Bir kəlmə də danışmaz o şirin kəlamımız.
Dünyanı da idarə edənlər bizik, nədən,
Çərxin əlində qul kimiyyik indi hamımız.
Güntək cahana isti nəfəslər verən bizə,
Saib, yazıldı göylərə fəxr ilə namımız.

Əqli biz divanəlikdə bilmişik,
Sevgini fərzanəlikdə bilmişik.
Aşıqın qanın töküb zülm etməyi,
Eşqidə, cananəlikdə bilmişik,
Düz yolu ləngər vurub qət etməyi,
Doğrusu məstanəlikdə bilmişik.
Eşq bağında solub bəxtin gülü,
Biz bunu biganəlikdə bilmişik.
İxtilatın ən gözəl nemətlərin,
Sərbəsər əfsanəlikdə bilmişik.
Gər düyünlənsə boğazda göz yaşı,
Biz bunu mərdanəlikdə bilmişik.
Eşqidə canı uduzmaq rəsmi,
Hər zaman tiflanəlikdə bilmişik.
Dalğalar dolmuş hübabla dəryada
Biz onu dürdanəlikdə bilmişik.
Aşıqın can qeydinə qalmaq halın,
Qəlbdəki viranəlikdə bilmişik.
Şam başında atəşə odlanmağı,
Eşqidə, pərvanəlikdə bilmişik.
Kim bizimlə eyləsə biganəlik,
Mənasın səddanəlikdə bilmişik.
Hər kəsi bir künc edir qəmdən xilas,
Biz onu meyخانəlikdə bilmişik.
Dünyanın hər nemətindən keçməyin,
Hümmətin mərdanəlikdə bilmişik.

O fədakarlar gözündə heyrətlik,
Röyanı əfsanəlikdə bilmişik,
Saib əldə hər nə etmişdir onu,
Dostlara həm xanəlikdə bilmişik.

* * *

Bu eşq dərdü – qəmiylə necə yoğurdu məni,
Qiyamətin elə bil atəşi qovurdu məni.
Yarama bəxyə vururlar, fəqət nə faydası var,
Təbibim oldu o kəs ki, elə o ğırdı məni.
O qədər hicrana dözdüm ürəgim döndü qana,
Yetim uşaq kimi göz yaşlarım boğurdu məni.
Nəsim bəhanə idi dəycəkin dağ ıldı bədən,
Kimisə toplayaraq torpaq üstə qurdu məni.
O lalə qəlbinə dağ çəkdilər bəzək yerinə,
Həyat da min dağ ilə aldadıb doğurdu məni.
De cücərsin necə bəs torpağa düşən toxumum?
Bu atəş üzlü gözəllər ox ilə vurdu məni.
Nə yaxşı oldu ki, Saib yazıldı xoş xətlə
Bu tale həsrəti ömrümdə azmı yordu məni.

* * *

Qocalıq gəldi, bu da özgə bir aləm oldu,

Əyilən qamətimiz körpü kimi xəmə oldu.
İstədi göz yaşımız lələni sirab eləsin,
Göz yaşı sel ki deyil, adicə şəbnəm oldu.
Ürəyim nəfsin əsiri olub əfsus – əfsus,
Xatirimdə qara div, bir də ki, Hatəm oldu.
O səxavətli ürəklər kimi ağdır üzümüz,
Dünyanın dərdu qəmi sinəmə məlhəm oldu.
Bu qəmi udmaq ilə axıra çıxmaq olmaz,
Yediyim, içdiyim ömrüm boyu hey qəm oldu.
Bax, bu dünyanı qiyas elə qarışqa gözüne,
Saibə, mülki – Süleymanı da ver, kəm oldu.

Mey dolu camda mənim sanki hübabdır ürəyim,
Dərbədə insan üçün odlu şərabdır ürəyim.
Bir meh əssə dağ ılar bil ki, bu canım bənd–bənd,
Hər teli nalə edən dərdu rübabdır ürəyim.
Hər iki aləmi əks eyləmiş alnım sanki,
Heç kəsə söyləməmə bağ lı kitabdır ürəyim.
Körpələr nənnidə laylayla yatar, adətdir,
Fələyin gərdisini gördü, xərabdır ürəyim.
Bir qılinc tək çıxar o lazım olarsa qından,
Kimə mübhəmdi, kimə odlu cavabdır ürəyim.
Sən olan dünyada nurlarla sirabdır ürəyim.
Hər bağ ın, hər çəmənin nəğ məkarı varsa yenə,
Saibin nəğ mələrindənsə kababdır ürəyim.

Heyrətə saldın, əzizim, gəlişinlə bağı sən,
Səni gərcək maraqla baxaraq susdu süsən.
Nə bahar həsrəti qaldı, nə xəzan qeydi daha,
Sərv tərk etdi bağı, çün utanıb qəddindən.
Günəş həsrətdi oynayınca baxa bir surətinə,
Qamaşar gözləri gül çöhrəni gördükdə həməni.
İsanın iynəsini sən yaxana taxma nahaq,
Bir tükün siqlətinə tab eləməz, bil o bədən.
Çıxarıb Bicanı Rüstəm quyudan verdi nəcat,
Səni eşq azad edər bu fələyin qeydindən.
Kamana ox qoyularsa atılar çox uzağa,
Bilmirəm dövr sapandı məni də atdı nədən?
Nə zaman gəldi bahar körpə ağaclar göyərər,
Qələmin, Saib, açır hər vərəq üstündə çəmən.

* * *

Başımı verrəm zəmanə silsə qəm təsirini,
Yandırar ahım odu öz xanəmin hər tirini.
İndi məmur olmuşam divanələr yurdunda mən,
Qollarımdan asmışam divanəlik zəncirini.
Bəllidir Fərhad çəkib Şirin üçün süd arxını,
Mərd odur çəksin yaradan dövrənin şəmşirini!
Köhnə meydən zahidin ağzı həmişə turş olar,
Dəvət et mey içməyə hər dəm xarabat pirini.

Bisütun dağı bizə minnətdar olsa var yeri,
Dırnaq ilə arx çəkib biz sirab etdik Şirini.
Saibi hind torpağından bəxti etməkçün xilas,
Açmaq istər tilsimi, əfsus ki, bilmir sirrini.

* * *

Şadlığından sinəmin artmış olarsa kədəri,
Cəng atan ayna kimi qəlbimin olmaz səməri.
Darğanın əmri ilə mey satan olmur cümələr,
Bu səbəbdəndi xəcalət görürəm şənbələri.
Gün kimi aləmi rövşən eləyən meydi, desəm,
Köhnə dostumdu, bilə tərif üçün var dəyəri.
Tülkü tutsa adamı paltarını parçalayar,
Şir ilə oynama, vardır bu işin çox xəbəri.
O qara zülfə ki, Saib də havadar olmuş,
Qara atlasdan edib indi belində kəməri.

* * *

Ya rəbb, ol Şərqdən doğan nurla hidayət qıl məni,
Məhşərim eşq atəşi, əhli-qiyamət qıl məni.
Bu xəcalət tozları axır məni məhv eylədi,
Gövhəram, öz rəhmətinlə sən himayət qıl məni.

Bir hübabəm, mən həqiqət dəryasında qoy üzüm,
Hümmət et kaşanə fikrindən də rahat qıl məni.
Vermə sən ömrüm şamın başsız küləklər söndürə,
Ömrünü cavid elə, layiqi–hörmət qıl məni.
Damlanı gövhər edir, layiq biləndə dəryalar,
Layiqəmsə lütf elə, sahibi–dövlət qıl məni.
Bir quru torpaqdayam pəcmürdə bir gövhər kimi,
Oldu göz yaşımıla yu, əhli–kəramət qıl məni.
Çırpınan qəlbim itaət eyləməz hər fərmana,
Ey qiyamət laləsi, sən dağ i–möhnət qıl məni.
Çox uzatma söhbəti, Saib, nə qədri var canın,
Söylə ki, yarəb, özün əhli–məhəbbət qıl məni.

* * *

Eşqinin hicri mənim hövsələmi kəm eləmiş,
Məni rahat nə o aləm, nə bu aləm eləmiş.
Təkcə qorxum budu ki, dərd məni yaddan çıxara,
Ölməyi fikr eləməmə, bir də bunu kim eləmiş?
Ölümün şərbətini köhnə şərabtək içərəm,
Məni bu dərdlərə çün dövr özü həmdəm eləmiş.
Sinəmin dağ ına eşqim özü ilk dayə olub,
O qədər yandırılıb, axırda onu şəm eləmiş.
Sanmayın şaxta düşübdür məni şəbnəm eləmiş.
Mən bu səhradakı qum üstə bitən bir tikanam,

Yüz ürək qanı mənim dərdimə məlhəm eləmiş.
Almış hər zərrəmi, Saib, külək öz pəncəsinə,
İllər ötmüş ki, fələk toplayaraq cəm eləmiş.

* * *

Su tək aydındı bu aləmdə mənim hər hesabım,
Şəbnəmin qəlbinə təsir eləməz afitabım.
Kim gedə düz yol ilə, bil yolu tez qət edəcək,
Əyri yol tutsam əgər artacaq onda əzabım.
Mən sənin fikrin ilə hər gecə getdim yuxuya,
Yusif rüyada görmək olub ancaq səvabım,
Gər məni vermədilərsə ələ, qəsd eyləyərək.
Saldılar öylə kəməndə daha artıb əzabım.
Çox nəzərlərdə heçəm, Saib, əgər, qoy heç olum,
Təki xalq salmaya gözdən, budur ancaq cavabım.
Məhəbbət aləmində zahid yayar rıyanı,
Şəhərdə darğ a qoyma, amandı, kəndxudanı.
Kim qaynayıb qarışmaz cəmətə, qalar tək,
Gül dərməyə qoyarlar, qaydadı, aşınanı.
Qələm necə çəkər dad bu hicranın əlindən.
Dırnaqla açmaq olmaz zülfü, matəm zamanı.
Özün yüksək tutanlar axır düşər ayağa,
Göydə uçan oxun da torpaqdı san məkanı.
Qeyrətinə vuruldum o yolçunun ki, yolda

Göz–göz edib ayağın səhraların tikanı.
Baldan şirin olubdur ağzı, o kəs ki, Saib,
Sevindirib ürəkdən həyatda bir gədanı!

* * *

O güləndam ki, onun çəkmişəm hər gün əzabın,
Olmaram razı çəkə özgələr indi gülabın.
Dözmərəm həttə səhər yelləri dəysin o üzə,
Nə qədər açmamışam mən o gül üzdən niqabın.
Qarğı at mindiyi vaxt oldum üzəngi tutanı,
Əzabın çəkdiyimin indi görüm kaş səvabın.
Qəlbimi qan elədi, taki əli tutdu qələm,
Məktəbə mən aparardım axı dəftər–kitabın.
O mövün torpağına qanıma tökdüm, Saib,
Heç rəvamı içələr özgələr indi şərabın.

Qoy qapardım mən atım dərd dolu qəlbi sinədən,
Kimdi od parçasına sinəsini məskən edən?
Dərdimi dağ götürə tab eyləməz siqlətinə,
Su yerində qan axar köksündəki hər çeşmədən.
Eşqidən özgə nə var bu aləmə can versin o,
Fərhadın Eşqilə daşdan çün yarandı bir bədən.
Ol gül üzlü dilbərin qan tökmək olmuş adəti,

Ehtiyat etməz Süleymandan belə, bilməm nədən?
Heç də narahat deyil bizdən sarı çərxi-fələk,
Körpənin göz yaşına nənni olar ancaq vətən.
Arif üçün qəlbimi yüz parə etsəm inciməm,
İstəməm düşmənlik etsin mənə hər yoldan ötən.
Parça-parça eylədim dırnaqla mən çıxmaq daşın,
Mum nədir, Saib, qoparda bilməyim dırnaqla mən?

* * *

Qəribədir, çəkir əqlin müdam kəməndə səni,
Məhəbbət azad edər, əql edərsə bəndə səni.
Axıtma göz yaşını, atəş üzlülərlə otur,
Verirlər əldən-ələ onlar hər görəndə səni.
İnanma alçaq olan hər kəsə, o xeyri üçün
Çəkib bazar satar hər yetən həpəndə səni.
Çiçək kimi açılib gülmə sən, o kəklik tək,
İnan ki, yem edəcək şəhbaza bu xəndə səni.
İnanma sübh yerinin qənd kimi gülüşlərinə.
Zəhər qatıb verəcək aldadıb o qəndə səni.
Edərsə Saibi əql eyləyər bu qəmdən azad,
Əzəldən əql salıbdır elə bu bəndə səni.

* * *

Verərəm hər nəyimi, tanrı bilir, çün şəraba.
Dərd dönüb nəşə olar, meyl elə bəzən şəraba.
Qönçənin düyməsi altda hələ çox sirlər var,
O sehirli neyi də tutdu çoxu tən şəraba.
Bu sözü bil, mənə Əflatun özü öyrətdi.
Qəmə əl dəymə, fəqət tapşır onu sən şəraba.
Bir hübab tək başımı çəkmişəm öz sinəmə mən,
Onda qiymətlidi baş, sən onu versən şəraba.
Xızrıda cam əgər alsan ona diqqət elə, ki –
Qatmasın abi-həyat xəlvəti birdən şəraba.
Saibəm, dərdimə aləmdə çatan dərd olmaz,
Bir qara pul belə yoxdur ki, verəm mən şəraba.

* * *

Bir ayna kimi vəslinə canan tələb eylə,
Əvvəl evi tik, sonra da mehman tələb eylə.
Gün gülməx olub sancılıb eşqin qapısında,
Hər nə diləsən oda var, odan tələb eylə.
Sən daşların altında göyərmiş ota dönmə,
Azad boy atıb, qalxmağa imkan tələb eylə.
Daşla dəmirin yoxdusa, atəş nədən olsun,
Gözlə yolunu, ta gələ karvan, tələb eylə.
Hər qönçəni sübhün yeli xəndan edə bilməz,
Ey himmətimin qönçəsi, dövrən tələb eylə.

Dostluq məqamın ölçməyə mizandı zəmanə,
Dostu sınaşan borcu yalandan tələb eylə.
Saib, diləyirsən ki, sənə dost ola canan,
Əvvəlcə qələm, bir də qələmdan tələb eylə.

* * *

Sübh çağ ı zərrin şəfəqlə rəngi qan olmuş günəş,
Sanki bu görkəmdə xalqa mehriban olmuş günəş.
Bəlkə cənnətdən uzanmış yoldu bu göy əyrisi?
Bir zaman cənnətdə bəlkə xanədan olmuş günəş?
Asimanın sirrini kəşf etməyə asan deyil,
Gah saralmış, gah qızarmış, sirr açan olmuş günəş.
Aynada hey bir də, bir də görməyə gül çöhrəni,
Bu səbəbdən göylərə hər gün rəvan olmuş günəş.
Sübh oyan, Saib, şəfəqlər qoy qızartsın çöhrəni,
Çünki hər gün zər şəfəqdən rəngi qan olmuş günəş.

* * *

Çək yana zülfünü gül surətinə salma niqab,
Bu gözəlliklə sənə söylə, nə lazımdır hicab.
Sən olan məclisə cürət eləməz gül dolana,
Gülləri ol yanağın atəşi etməkdə gülab.

Vəsl olubdur səbəbi sel tək axan göz yaşımın,
Şad olar kandarına göz yaşını töksə şərab.
Çöllərin hakimi divanə deyirlər, o bizik,
Bu səbəbdəndi şəhər sıxdı bizi, verdi əzab.
O təmiz gözlərə bax, eşqidir hakimlik edən,
Günəşin şöləsinə şəbnəm haçan etmiş tab?
Şor sudan göydə buludlar yaradır gövhər əgər,
Sən o pak gözdə eyib gəzmə nahaq, vardı savab.
Su da layla çalaraq böylə yatırmışdı məni,
Ömr qəflətdə keçib getdi, nədir indi cavab?
Tamah etmə, yaxanı qurtar əlindən tamahın,
Arxayın olma duan hasil ola xanəxərab.
Bu xəyallardı soxulmuş yenə də qəlb evimə,
Havası artsa belə partlayar axırda hübab.
Şah əzab versə əgər rəyətinə şah deyil o,
Bənzəyər sərxoşa kim eylər ətin şişdə kəbab.
Saib, aldanma ki, dövrən sənə rahat keçəcək,
Sən kimi təşnəni çox aldadıb axır bu sərab.

* * *

Qəlb ilə əql çıxıb cəngə qəhrəman yuxuda,
Dəvə qırmış ipini, çünki sarıban yuxuda.
Ömr axar bir su olub, gör, necə axdı hədəyə,
Binanı sel aparır, çünki pasiban yuxuda.

Röyada yarın o gül gözləri dastan danışır,
İstərəm ki, danışam mən də bir zaman yuxuda.
Söylə, bu sehr deyil, bəs nədi ki, yar qaşını,
Gözləri üstə əyib sanki bir kaman yuxuda.
Saibin şeri verir indi bütün gözlərə nur,
Görməmişdir belə bir sürmə İsfahan yuxuda.

* * *

Belə bir ahu gözü görməyib heç yan yuxuda,
Qəribə söhbət edir bir para insan yuxuda.
O qara gözlərə düşməz yuxu-əsla yaxına,
Görmüsən gözlərini heç yuma ceyran yuxuda?
Sənə xoş keçdi gecə, bizsə pərişan olduq,
Sübhətək gözlərimə qonmadı bir an yuxu da.
Busə aşıqlərinin hər gecə artar həvəsi,
Sürməli gözlər olarsa ona mehman yuxuda.
Gül kimi açdı səhər, sanki uşaq əllərinə
Həna qoymuş anası zövq ilə pünhan yuxuda.
Yarın ol ləl-ləbindən bir öpüş almaq üçün,
Saib istər ki, ola sevgili canan yuxuda.

* * *

Fələyin min kələyi, fitnəsi var, yatmaginan.
Körpünün altına daim sel axar, yatmaginan.
Sübh açılmış gülə şəbnəm hamıdan çox yaraşır,
Sübh çağ ı dursan halın yaxşı olar, yatmaginan.
Şıkarın eşqi ilə tor da gözü yummur, inan,
Yatmasan, qismət olar yaxşı şıkar, yatmaginan.
İstəyirsən hər işi sən alasan öz əlinə,
Ox elə kirpiyini, sinəni yar, yatmaginan.
Ələmin kölgəsinə girmə, nahaq ah eləmə,
Sübh əgər qovğa üçün versə qərar, yatmaginan.
Acı söz söyləməyin faydası yoxdur, ilan
Yuvası üstə yatan olsa çalar, yatmaginan.
Hər kəsin xəstəsi varsa ona yatmaq yaramaz,
Rəhm elə sən də bizə bir gecə, yar, yatmaginan.
Qayığın köhnədisə, su dolacaq ağzınadək,
Göz yumarsan, qayığ ı sel aparar, yatmaginan.
Gecə sən olma günah əhli, könül aynasını –
Yoxsa sübh vaxtı təzə cəng tutar, yatmaginan.
Pusquda oğru olar kim yata yol üstə əgər,
Çalışıb mənzilə çat, yolda bekar yatmaginan.
Damarında qaralan qanları neştərlə çıxar,
Ver özün öz halına fəvri qərar, yatmaginan.
Dəryada yummayır heç vaxt balıq gözlərini,
Sahilə gəlsən əgər olma xumar, yatmaginan.
Lələnin yarpağı olsun sənə örnək, ona bax,
Sinənin yarısının sən də qapar, yatmaginan.

Ayı almış araya halə məhəbbətlə yenə,
Sən gecə haləyə dön, ay da nigar, yatmaginan.
Qönçə ilə baharın, gör, necə şadlıq dəmidir,
Səni gül kölgəsinə çəksə bahar, yatmaginan.
Çəmənə, sərvə sevən qumru yumarmı gözünü,
Başın üstə dayanıb qəddi çinar, yatmaginan.
Yunisi uddu balıq, deryada da qaldı oyaq,
Dövrənə mavi sular çəksə, hasar, yatmaginan.
O badam gözləri ömrün tağına bənzədirik,
Ruzigarın da gözündə gözü var, yatmaginan.
Leyli karvanla gedir sərvanıdır indi hilal,
Sənə Məcnun deyənə kim qınayar, yatmaginan.
O qara zülfünə bax, əldən alıbdır qərarım,
Bu qərarsız quluna ol havadar, yatmaginan.
Gecə zülmətdi deyib çox nahaq işlər görülür,
Sən ədəb gözlə, daha etmə qubar, yatmaginan.
Kəndlinin torpağı var, heç səninki deyil az,
Torpağa göz yaşı tök, gündə suvar, yatmaginan.
Kəhkəşandır fələyin tutduğu ol odlu qılinc,
O qılinc başı bədəndən qoparar, yatmaginan.
Hər bahar rəqs eləyər torpağının zərrələri,
Sən də torpaqsan əgər, durma kənar, yatmaginan.
Fələk öz gövhərini vermiş əmanətdi sənə,
Gizli saxla onu sən, oğru duyar, yatmaginan.
Torpağa mərkəz olub indi şəhidlər ürəyi,
Bu şəhid qəlblərə sən vermə azar, yatmaginan.

Mövləvi şerinə Saib bunu yazmışdı cavab,
Ömrünün bir gecəsin sən də naçar, yatmaginan.

* * *

Kim tapırsa haqqı o, hər qətrədə dərya tapar,
Kim özün duysa, bilər dəryada min–min qətrə var.
Bir kiçik zərrə içində kəşf olar aləm ona,
Kim özündə varlığı dərk eyləsə haqdan kənar.
Bu cahan övzasına göz yummağın mənası yox,
Mənaca kamil olanlar dünyanı bir heç sanar.
Gər külək sahildən əssə naümidlik bilmərəm,
Dalğalar qoynunda da çünki gəməm, yelkən açar.
Qönçəni rüsvay edər güllər içində bağ ara,
Ötməsə bülbül əgər min şövq ilə fəsli–bahar.
Köynəyini Yusifin qoxlarsa bilməz hər adam,
Bu işə Yəqub gərəkdir ki, çıxarsın tez qərar.
İzzət ilə dünyada ömrə eyləmək asan deyil,
Yoxsa seyrangah kimi, Saib, bu aləmdə nə var!

* * *

Sadətdir o adam fəxr edə ki övladı var,
Ata ilə anaya zəhrə bərabər dadı var?

Hər iki qəlbdə doğan eşqə bəhər övlad olur,
Eşq can yangı ısıdır, özgə onun nə adı var.
Gecə o göydə yanan şamlara ulduz deməyin,
Göylərə od çiləyən min sinənin fəryadı var.
Nə qədər arzu qara torpağın altında yatır,
Kimsənin çatmaz əli, nə köməyi, imdadı var.
Yarama duz səpirəm, çünki acı olsa badam
Düz səpərlər, bu işin də özünün ustadı var.
Əzəli qismət ilə kim şad olur qoy olsun,
Əbədi işrəti seç, Saib, onun bünyadı var.

* * *

Zahiri görmək əgər adət olub gözlərinə,
Asginan divara o gözləri ayna yerinə.
Öz evindən kənara qoyma qədəm, diqqət elə,
Bir qədəm atmaq ilə düşmə bəla məhşərinə.
Tarımar olsaq əgər eşqə bunun yoxdu qəmi,
Nə qədər dövr edə pərgar dayanar nöqtə yenə.
Aynanın qopsa əgər cövhəri ayna deyil o,
Gözəl oldur ki, elə pərdədən aydın görünə.
Hara baxdınsa tikandır dedin, ey dar gözlü,
Görmədin gül, çiçəyi, sən nəzər et bir dərinə.
Sürməli göz qara rəya görəcəkdir yuxuda,
Oturub xəstə yanında alış o şam yerinə.

Sənlə bir yerdə olarsam, inan, hər qanlı tikan
Dönərək əfiyə çalsa məni o xoşdu yenə.
Möhr vur ağ zına, sus, Saib, uzatma sözü sən,
Hər bəla gəlsə əgər, bil ki, dilindəndi sənə.

* * *

Gəldi gül fəsli könül, bil ki, bu rindlik çağ ıdır,
Tulla səccadəni, al kuzəni, mey qəm dağ ıdır.
Çiyninə atdığı n o yun şalı qoy, sinəni aç,
Saldığı n şal deyil, o həlqəli qəflət bağ ıdır.
Cənnətin təşnələri kövsərin eşqilə yanar,
Məncə o tərsa ləbi abi-həyat qaynağ ıdır.
Buludun göz yaşı qəbrində soyutmaz sinəni,
İç cəhənnəm alovun sanma ki, atəş yağ ıdır.
İstəmirsənsə bu eşq rənginə batsın ayağ ın,
Sərv tək qumrunu tut əldə, hünər bayrağ ıdır,
Qəlbinin qanı mürəkkəb, qələmi şimşəkdir,
Saibin hər varağ ı bir ömrün yarpağ ıdır.

* * *

Zülfünün ətrini sübhün yelinə vermə hədə, r,
Qəlbi kor insana sən tutiya versən nə edər?

Bu həyat sıxsa səni, səbr ilə döz hər əzaba,
Növbəni gözlə dəyirməndə, dənənin vardı əgər.
Hər bina ayrılı özöldən o qalmaz, uçular.
Necə ki, Dəryadan ayrılmaz hübab zərrə qədər.
Qələmi xırdalayıb tökmə ayaq altına sən,
Qələmin şöhrəti olmaz ayağa düşsə əsər.
Tuti sust olsa ona qəndi verəndə danışar,
Çün şirindillidi Saib, nəyə lazımdı şəkər.

* * *

Hicrə düşdün nədi fərqi gecə, ya gündüz, inan,
Yara təsir eləməz oh edəsən, yoxsa aman.
Qoparar qəlbini uf da eləməz bircə kərə,
Elə bil birdi onunçün ürəyinlə çalman.
Aləmi-vəhdətə bir köynək ilə getmək olar,
Sel gələndə nə bilir bu qayadır, yoxsa saman.
Özünü tərk edənə yoxdu nə alçaq, nə uca,
Özünün vurğ unudur hər şeyə bu fərqi qoyan.
İstərəm ki, özümə layiq ola hər əməlim,
Kağız üstə uzanan sözlərim olsun Loğman.
Saibə zövq verir gülşəni seyr eyləməyi,
Fərqi yoxdur nəzərində gül ola, yoxsa xəzan.

Hansı qəlbə yandısı, bil ki, çırağ ban etdi söz,
Söz qanan insanları gülşəndə mehman etdi söz.
Hansı söz ki, dinlədikdə qəlbə təsir etmədi,
Bil təbil tək hay salıb boş yerdə cövlan etdi söz.
Öz qələmin dişləyərsə söz yazan sözdən sarı,
O qələm əhlin axırda çox pərişan etdi söz.
Xızrın o abi-həyatı zülmət içrə axsa da,
Çün damarlarda axanda sanki tüğyan etdi söz.
Özgələrdən bircə fərqim vardı bu babətdə kim,
Hamıdan artıq məni mənada heyran etdi söz.
Kim təvazöhlə dedi qönçə kimi bakirə söz,
Bilə söz sahiblərin vaxtında xəndan etdi söz.
Mehribanlıq eyləyib mən sözlərə verdim sığal,
Quş kimi açdı qanad, göylərdə cövlan etdi söz.
Gərçi İskəndər üçün lövhə qoyuldu qəbrinə,
Qəbrimi rövşən edib xalqa nümayan etdi söz.
Çün qələm tək öz başından keçdi Saib söz üçün,
Bu səbəbdəndir onu məşhuri-dövrən etdi söz.

* * *

Ya gözün yanındadır xal, ya da yaqut dodağın,
Harda olsa çəkəcək Aşiqə o sinə dağın.
Bil ki, küncdə oturan qəlbi təsərrüf eləyər,
Qəlb sevər o xalı ki, küncünə düşsün dodağın.

Arzusu hasil olar, kim dua eylərsə gecə,
Çünki aşiqə gecə təsiri çoxdur fərağın.
Aləmə naz eləyər şux gözü o nazlı yarın,
Asiman ulduz ilə doldurar hər gün qucağın.
Özgə bir aləm ara, bu fələk altında min il, –
Qismətin bu gecə–gündüzdü, o torpaq yatağın.
Boş ibadətlə ürək mülkünə yol tapmaq olar?
Qarğı at minsən uzaq getməyəcəkdir sorağın,
Saibə söylə ki, bu torpağın üstündə fəqət,
Heç zaman çatmaz əlin əyrisinə mavi tağın.

* * *

Hardasan, çox gəzmişəm, ey nazlı canan, hardasan?
Bir məkanın yoxmudur, söylə, doğrudan hardasan?
Çünki bir yer qalmadı biz gəzməyək əldə çıraq,
Qətrə tək bəs olmusan sən harda pünhan, hardasan?
Gər vəfan həddən aşıbsa, görmədik biz ki, vəfa,
Qorxuram mən həddini aşmış cəfandan, hardasan?
O şəkər tək ləblərindən busəni etdin əta,
Rəhm qıl, saxla məni bir gecə mehman, hardasan?
Ey nəsimi–sübh tək qönçələri xəndan edən,
Gəl, fərağında ürək oldu tamam qan, hardasan?
Gəlmədin, girdim yerə mən də xəcalətdən inan,
Rəhm qıl sən Saibə, ey coşğun ümman, hardasan?

O yarın vəsli üçün tədbirə əl atma hədə,
 Gözləmə sübhü hələ, çünki uzaqdır bu səfər.
 Kükrəyən selləri mən yolda ötüb keçdim, inan.
 Bu dəmir qıçlarıma halqalı zəncir nə edər?
 Eşq yar olsa, Züleyxa o qədər pir deyil,
 Yusifə köynəyi vermişdi azadlıq dedilər.
 İstəsə qasidi daşdan çıxarar namə yazan,
 Şirinə Fərhad özü arx ilə göndərdi xəbər.
 Saib, ayrılсан əgər qəlbini tapşır o yara,
 O quşun naləsini dinlə, deyir, gəldi, səhər.

Bu bağın hər tikanı yol göstərən nişandı,
 Hər şəbnəmi, deyirsən, ayineyi–cahandı.
 Hər qönçəsi öylə bil möhürlənmiş namədi,
 Hər bülbülün sədası fəqət ahu–fəğandı.
 Hər bir ürək şəhiddir, üzmüş əlin həyatdan,
 Şəhidlərin üstündə göz yaşları rəvandı.
 Hər qəlb evi silinmiş bir aynaya bərabər,
 Hər yarpağı, deyərsən, tuti tək xoş lisandı.
 Nəğmə tələb edənlər Xızra verib siyahı,
 Ümməndə qərq olan hər dalğa pasibandı.
 Torpağa dürr tökəndə günəş nurlu səmadan,
 Yarasalar zülmətdə ayağından sallandı.
 Cənnət boyda bu bağda bir bağban nə eyləyər,
 Bu hüsnə, bu cəməla neçə bağban həyandı?

Hərçənd eşqi nəhrin dəyişməyir həvasın,
Onun havayı–eşqi hübbi oynadandı.
Ey yol ötən, bu çöldə ayağını yavaş qoy,
Çün sadə çöl deyil bu, başdan–başə tikandı.
Ürək dilə gələndə, can da getdi qərardan,
Hər zülfünün ucunda bir həngamə yarandı.
Qələminə dəyəndə eşqin nəfəsi, Saib,
Sənin nəvalarından güllərin bağı yandı.
Bu göy nədi? Bir gövhəri, dürdanəsi eşqin,
Bəs gün nədi? Atəş dolu bir xanəsi eşqin.
Həm Kəbə evi, həm də ki, atəşgədə–məbəd,
Olmuşdur əzəldən axı viranəsi eşqin.
Dünyada bu şadlıq, bu pərişanlıq anla,
Hər an görünür bir cürə meyhanəsi eşqin.
Qəlbim quru səhradı, görünməz sonu gözlə,
Bu səhrada vardır nə qədər lanəsi eşqin.
Yazdı qələmim könlümün hər kəlməsin aydın
Yox orda, inan, bir dənə biganəsi eşqin.
Odlu günəşin şöləsi dağ basdı cahanə,
Atəş deyil o, sadəcə divanəsi eşqin.
Hər daş ki, nişangah kimi səhrada qoyulmuş,
Düzmüş oları səhrada məstanəsi eşqin.
Saib ki, olardı həmişə Kəbədə sakın,
Məskəndi ona indi də bütəhanəsi eşqin.

Görmədim bir gözəli eşqə giriftar deyil,
Hüsnünə Misridə kim var ki, xiridar deyil?
Şirləri ovlayanın qəlbini sən ovlamısan,
Hansı şirdir ki, bu işdən o xəbərdar deyil?
Elə bir lalə tapılmaz bu çəmənlikdə onun
Qəlbinə ol salan o səndəki ruxsar deyil.
Sənin o silsilə zülfündi bu dünyanı tutan,
Varmı bir kəs ki, saçın boynuna zünnar deyil.
Göz dikib gözlərinə məst də, xumar da bunu bil,
Elə nərgiz tapılar çeşminə oxşar deyil?
Hər kəsə ləli-ləbin bir dil ilə söhbət açar,
O şirin ləhcədəki söz kimə aşikar deyil?
Açmamışdır hələ bağçanda sənin bircə çiçək,
Demə öz bəxtinə kim, bəxt sənə yar deyil.
Sənin hüsnün, gözəlim, göz bəbəyimdən pakdır,
Hüsnünün bağı sənin adicə gülzar deyil.
Sədəfin bağrını yar, orda tapılmaz ümman,
Mənə göstər sinə ki, məhrəmi-əsrar deyil.
Kim ki, səndən çəkir əl, söylə, əlində nə qalır?
Nə tələb eyləyir ol kəs ki, tələbkər deyil?
Nə gözəl oldu ki, sən aynadan üz döndərdin,
Hər pərişan nəzəri görməmək inkar deyil.
Bu qərəz əhli yanında dil açıb dinmə nahaq,
Saib, hər gövhərə onlar ki, xiridar deyil.

Güldün, gülüşün pərdəni atdı dodağından,
Ayna dəxi gül dərdi sənin gül yanağından.
Bir baxmaq ilə təzələnir köhnə yaralar,
Bu lalə dağ almış ürəyin qanlı dağından.
Bu bəxtiqara olmağımın vardı əsası,
Bəxtim su içib sürməli gözlər bulağından.
İsa da edə bilməyəcək dərdimə çarə,
Bu dərdi o öyrətdi mənə körpə çağından.
Saib, civə də hökmümə hazır dayanıbdır,
Şimşək kimi mən çıxmışam eşqin qucağından.
Qəlbim hicran gecəsi fəryad ilə, bil, şad olub,
Könlümü sakit edən də yenə bu fəryad olub.
Eşqə məşuqəni arif ki, bərabər tutmaz,
Ay ki yüksəkdə durub qibtədən o azad olub.
Bir işi eşqilə kim görməsə olmaz səməri,
Yusifin köynəyi babətdən əzizlər yad olub.
Nə böyük işdi yəhər bağına ov bağlamağın,
Diri tutmuş kim olu, bil ki əsl səyyad olub.
Lalənin yarpağına kim baxa aydın görəcək,
Ürəyi qanla dolanla qarabəxt həmzad olub.
Bakirə söz yazan odlu qələmin var, Saib,
Bil onun sayəsinə söz eviniz abad olub.

* * *

Qəzəbin, lütfün oxursan qaşlarından ol yarın,
Hər bağın abadlığın söylər üzü bağ banların.
İstərəm gül xərməni olsun mənim dörd bir yanı,ım,
Neyləyim bağ gizlədib divar dalında öz varın.
Çəkmişəm gül qönçəsindən yarımın kirpiklərin,
Hər kaman düz atsa ox, düzdür demək hər ilqarın.
Bülbül eşqin sürməsin çəkmiş gözə, olmuş xumar,
Kim yaza qiymət verib sonra dəribdir öz barın.
Saib hər söz məclisində Amulu xatırlayır,
İsfahanda boş qalıb söz kürsüsü sənətkarın.

* * *

Üzdəki göz yaşlarım yarın fərağında yatar,
Həna aşıqdi məgər dilbər ayağında yatar?
Niyə şəh ayrı düşübdür, uyuyub güldən uzaq?
Bu tıfil ki, həmişə lalə qucağında yatar.
Gözə çeşmək ki, şərik oldu daha fayda nədir?!
Gülü də, taki nəsim sübhün otağında yatar.
Kəfən od tək yapışar canına, billah, şəhidin,
Nə qədər qan bahası sinəsi dağında yatar.
Sən könül vermə bu dünya varına, dövlətinə,
Həsirə bəzəyir o, kandar ayağında yatar,
Yol kəsən indi durar, bəs necə getsin Saib?
Adət olmuş, ayağı qorxulu çağında yatar.

Əmələndən ürəyimdə hələ nisgil də qalıb,
Çör-çöpü dalğa atıbdır yenə sahildə qalıb.
Mən kimi sadə adamdan nə nişanə qalacaq?
Tökülən lalə qanım daməni-qatildə qalıb.
Sədəfi sahilə deryadan atıbdır ləpələr,
Qəlbidə gəzmə sən insaf sözünü, dildə qalıb.
Yol yaxın olsa əgər qəlbimiz rahat edər,
Yol uzaq olsa müsafir daha müşküldə qalıb.
Nə qədər kəmağ ilə derya verib gövhərini,
Bizim ümmid gəmimiz indi də sahildə qalıb.
Arxalanma bu daşa, torpağa yoxdur səməri,
Saib, əsl əsərin şöhrəti min il də qalıb.
Sənin o məst gözün bir güli-xəndan kimidir,
Yatışın canlar alır, körpəcə ceyran kimidir.
O cəhənnəm nədi ki, qəlbimizə qorxu sala,
Nə behiştədir ki, ora qovğalı meydan kimidir.
Bu məhəbbət yolunu sanmaginan alçaq, uca,
Özünü dərk edənə yol da biyaban kimidir.
Hər nə çəksə başımız dünyada vardır səbəbi,
Aqıl insanlara dünya özü zindan kimidir.
Biri şal bağladı, əmmaməsi yoxdursa əgər,
Ona aciz deməyin, toxdu gözü, xan kimidir.
Məndə yoxdur o hünər ki, sözə ziynət də verim,
Könlümün istəyidir, o sözə heyran kimidir.
Ayini, ehkamı rədd eyləyən insanlar, inan,
Saib, hər yerdə ola, bir-birinə can kimidir.

Söz onun tərifiyə səy ilə imkan tapdı,
Tuti aynanı görüb söhbətə meydan tapdı.
O Gülün şəbnəmi düşsə deşəcək daşı inan,
Bülbülün göz yaşı ilə böyüyüb, can tapdı.
Hər adam hər nəyə kim layiq idi aldı onu,
Cami Cəm aldı, Xızr çeşmeyi–heyvan tapdı.
Başını köksünə əy, qal özün–öz fikrin ilə,
Qönçə bu halı ilə şöhrəti asan tapdı.
Qəlbinin dərdi ilə çox da ümitsiz olma,
Zərrə öz qəlbinə daldı, təzə ümman tapdı.
Kim susa bildi səadət açarın tapdı o da,
Çün sədəf susdu axır dürri–dirəxşan tapdı.
Can alan sözləri vardır o susan ləblərinin,
Namənin şadlığını ilk dəfə ünvan tapdı.
Əfsus ol Fərhada kim çapdı dağı bilmədi o,
Onu ki, hiylə tapıb, zor onu hardan tapdı.
Min əzab qarşıda var, indi hanı öylə adam –
Qəlbinin arzusunu olmadı nalan tapdı.
Çox tələsmə çətin iş, tez dəyişib asan ola,
Quyudan çıxdı Yusif, sonra o zindan tapdı.
Bu fikirlərlə daha söyləmə Saib nə tapıb?
Onu tapmış ki, nə Hatəm, nə Süleyman tapdı.

* * *

İndi hər bir nöqtədə əvvəlki qiymət qalmayıb,
Dolanıb dövrən daha insaf, mürüvvət qalmayıb.
Yüz risalə yazsalar yoxdur gözümdə qiyməti,
Çünki Əflatun yazan o məna, hikmət qalmayıb.
Bir ömür mən zülfü tərif eyləsəm vardır sözüm,
Bir yalan sözdür, deyirlər, qəlbdə söhbət qalmayıb.
Saib, al yarın əlindən sən piyalə, nuş elə,
Bu cahanda bir bina, bir saf imarət qalmayıb.

* * *

Kim ki azadə təriqətdi itaət eləməz,
İnanır pərdədi səccadə, o hörmət eləməz.
Qəfəs olmuşdu yeri istəsə, ya istəməsə,
O quşun ki, qanadı uçmağa hümmət eləməz.
Mey dolu kəştidə səccadə nədir, yelkən olar,
Kim ki, üzsüzdü meyi içməyə qeyrət eləməz.
Yolu ləngər vuraraq getsək onun var səbəbi
Üzrümüz olsa belə kimsə məhəbbət eləməz.
Nəqşbəndanlığı fikrində əgər məşq edəsən,
Onda məst olmağ ına bir nəfər heyਰət eləməz.
Bəhrəsiz sərv ağacı qaldırar öz başın uca,
Saib, azadə təriqət buna cürət eləməz.

Dünən ol yar mənim halımı Sordu, getdi,
Yüz şirin söz dedim o dinlədi, durdu getdi.
Kim ki gəldi bu cahan mülkünü abad elədi,
Qəm, kədər içrə öz ömrün başa vurdu, getdi.
Ancaq o kəslərə xoş keçdi həyat şimşək tək –
Doğulub sonra da şimşək kimi soldu, getdi.
Kimi də züvvar idi Kəbə evin görmək üçün,
Sanki bu yer kürəsi sadəcə yoldu, getdi.
Saibin də dolu ili ürəyi ümmid ilə,
Naümidlik kədərilə yenə doldu getdi.

Xoş olar kim öz ləbin qoysa ləbi-peymanəyə,
Alnını kərpic kimi ya söykəsə meyxanəyə.
Röyada bir busə vəd etmiş ona məşuqəsi,
Bir uşaq tək aldanıbdır bu şirin əfsanəyə.
Kim bu yerdən ötsə sakit, zərrəcə eyb eyləməz,
Şəamdakı mum ilə ip matəm tutar pərvanəyə.
Heç zaman mümkün deyil əfsunla bağlansın əlim,
Çox da ki, zülfün sənin hər vaxt dolaşmış şanəyə.
Güc alıbdır torpağım susmuş binalardan mənim,
Söz tutarmı heç dodaq hər vaxt dəyər peymanəyə?
Hökm edər kirpiklərim kim, tökməsin göz yaşını,
O açıb örtər qapı bu evdə sahibxanəyə.

Zahidə diqqət elə, gör əl uzatmış bir hara,
İstəyir mey kuzəsin o bağ laya səddanəyə.

* * *

Qəzəbdən özgə dünyada nə meyl etsən həlal olmaz,
Təhəmmül etməyən kəsdə məsəldir ki, kamal olmaz.
Səmada incəlir ay da, onu diqqətlə seyr eylə,
Elə zənn etmə cansızdır, ona heç vaxt zaval olmaz.
Çəməndə qönçənin qəlbi deyil bülbüldən asudə
O baş ki, köksə enmişdir, demək onda xəyal olmaz.
İnanma Məcnunun qəlbi məzarda rahat olmuş, yox,
Düzü divanəyə xalqdan nahaqdan bir məlal olmaz.
O kəs ki, tanrıdan, xalqdan həya etməz bu aləmdə,
Həzər eylə o qəsdən sən, gecə–gündüz o lal olmaz!
Sual da bir açardır, o kilidlənmiş xəsis qəlbə,
Kəramət əhlinə heç yerdə bir sorğu, sual olmaz.
Udub öz qəlbinin qanını yaşa, ömrü eylə azadə,
Ürəkdən güc alan şəxsən həyatı qeylü–qal olmaz.
De, Saib, qönçələr bir yol fəğan eylərmə bülbülçün?
Tikanlı dildən hüşyar ol, tikanlı dildə bal olmaz!!!

* * *

Sənin o ay camalın çoxlarını dərdə salıb,
Ay görüb hüsnünü öz dövrəsinə pərdə salıb.
Elə incəlmişəm hicrində sənin, tük kimiyəm,
Bir dəfə düşmüş idim dərdə, üzün bir də salıb.
İynə tikməz sinəmə çəkdiyi o göz dağını,
Kirpiyin yarasını, gör, nə yaman yerdə salıb.
Tuti şirin dilinə valeh olandan bu yana,
Öyrənib sözlüyünə bir para sözlər də salıb.
İncə qəlbimlə necə mehriban idik o zaman,
Xəyalın ortaya gircək araya pərdə salıb.
Necə asudə idi qovğalı işdən Saib,
Eşq onun qəlbinə atəş, hələ bir şər də salıb.

* * *

Mən ki, odda yanmışam, cənnət, cəhənnəm bilmərəm,
Məstəm, ol bütخانəni heç Kəbədən kəm bilmərəm.
Ruzimi, aydın deyildir, ilk dəfə kimdir yazan,
Yazdı o piri-xarabatmı, ya Hatəm, bilmərəm.
Kəbənin kövsər suyu Ş ordur məni aldatma, gəl,
Al şəraba şar suyu kim qatdı, mübhəm, bilmərəm.
Bir yalan söz yazmağa meyl eyləməz heç vaxt qələm
Söylə bəs harda yazıldı tövbənaməm, bilmərəm.
Min dəfə öpsəm o mey camın yenə mən doymaram,
Eylə məst ollam ürəkdə qalsa dərd, qəm bilmərəm.

Mən ki, heyran olmuşam, Saib, o mərmər sinəyə,
Könlümün dərdin silən bir ayrı aləm bilmərəm.

* * *

Dostluğun çox şərti var ancaq, qanında yox sənin,
Dost üçün şam tək alışmaq da canında yox sənin.
Torpağından güc alıb azad ucalmış sərv tək,
Kim deyir ki, yox ucalmaq imkanında, yox sənin?!
Çəkdi xəncər al günəşin üstünə bayram ayı,
Qaşını harda görüb ay ki, yanında yox sənin.
Hüsnünə heyran olan göylər qızı atəş saçar,
Sənsə sakit durmusan bir cövlanın da yox sənin.
Dərdə bax, qəlbim səni biganədən eylər soraq,
Bilməyir ki özgələrdə peymanın da yox sənin?
Sədd çəkir nazın yolumda, yoxsa birdir qəlbimiz,
Məndən ayrı çün bu yolda qurbanın da yox sənin.
Söyləyin ümmid elə, Saib, o yarın lütfünə,
Bir şikarsan, yoxsa, heç bir ad-sanın da yox sənin.
Ömrümün hər anı yox, illəri sürətlə keçib,
Mən vüsal arzuladım, günlərim həsrətlə keçib.
Mən bu bağın, çeşmənin qəlbi yanıq bülbülüyəm,
Novbaharım, xəzanım cümləi-möhnətlə keçib.
Az qalır torpağa dəysin yeriyəndə sifətim,
Hər nəyim vardısı gəncliklə, o nemətlə keçib.

İndi əfsus ilə ah çəksəm əgər vardı yeri,
Arzuma çatmamışam, ömr elə zillətlə keçib.
Çırağım sönmüş idi, bir daha yandı, o zaman –
Qəbrimin üstə nigarım gəlib hörmətlə keçib.
Qəzəbi loğ ma kimi udmağ ıma eyb eləmə,
Ondan özgə, boğazımdan hamı minnətlə keçib.
Bu gözəllər küçəsindən yolumuz düşdü yenə,
Saib hər vaxt buradan keçsə, o cürətlə keçib.

* * *

Tikan üstə oturam xoşdu, nə ki, nadan ilə,
İldırım olmasa göylər qaralar tufan ilə.
Səyyadın mənzili əvvəlcə fəqət çör–çöp idi,
Ayıra bilməyirik ovçunu indi xan ilə.
Kim paxıl olmasa qorxmaz o, cəhənnəmdən, inan,
Çün paxıllıq özü oddur, dolanır insan ilə.
Bizi bu beş gün olan ömr gətirmişdi cana,
Vay o, Xızrın halına, ömr edəcək dövrən ilə.
Ölümü sadədil insan çox uzaq zənn eləyər,
Bir qəbirdir hər otaq hey dolur o mehman ilə.
Dil bıçaq tək itidir, doğrayar öz ömrünü də,
Bil, günahsız adamın yoxdu işi zindan ilə.
Günəşin gözlərini qəm tozu tutmaz, Saib,
Görür hər kəs cahanı qəlbi verən imkan ilə.

Mey coşan vaxta əgər ki, küpü yerdən qoparar,
Məstliyim meyxananın səqfini birdən qoparar.
Dolasa mey qolunu boynuna o qarlı dağın,
Zarafat bilmə, dağ ı zorla kəmərdən qoparar.
Məcnunun nalə səsi düşsə biyabanə əgər,
Leyliyə çatsa bu səs, bil ki, şəhərdən qoparar.
İynə düşmüşdü bu yolda, onu İsa götürüb,
Sən nahaq qorxma, Məsiha səni şərdən qoparar.
Mən nəyəm ki, məni söz ilə də tərif edələr,
Aynaüzlüm məni hər sirli xətdən qoparar.
Saibin dostlarını görməyə artıb həvəsi,
Onu bülbül ki görər, qovğanı birdən qoparar.
Eşq dağ ında belə şöləyi–qeyrət qalmayıb.
Soyuyubdur al günəş onda hərarət qalmayıb.
Ah ilə bayraq ucaldan bir ürək yoxdu daha,
Sərvidən xali olub, indi o cənnət qalmayıb.
Kəhrəbanın önünə qaçmır əgər yolda saman,
Bil, pozulmuşdu nizam, çox şeydə hikmət qalmayıb.
Dəryada təmkin, əgər sellərdə sürət yoxdusa,
Məst başlarda demək şuri–məhəbbət qalmayıb.
Lalə üzlərdən uçub çünki həyanın rəngi də,
Hətta cənnət meyvəsində bir tərəvət qalmayıb.
Çün bulud saqi əlində çevrilib oldu sərab,
Bu səbəbdən gövhəri–meydə səxavət qalmayıb.
Xızr abi–heyvanı İskəndərə verməz nişan,
Ruzigarın xislətində heç mürüvvət qalmayıb.

Dünyanı salmış qəribə bir xəyal titrətməyə,
Çün qənaətdə daha əvvəlki ləzzət qalmayıb.
Tapmadım bir əhli-dil ki, qəlblərə məhrəm ola,
Mən dolandım çox şəhər, çox-çox vilayət qalmayıb.
Yoxdu bir asudə yer ki daldalanmaq rəsm ola,
Çünkü asudə adında indi nemət qalmayıb.
Su susub əyləşməyi siz yazmayın heç Ş adlığa,
Yox, daha bizdə həvəs, bir də şikayət qalmayıb.
Heç də cənnət meyvəsindən pis deyil qəlbin qanı,
Əfsus olsun ki, daha əhli-fərasət qalmayıb.
Şərqin o ağ saçların Saib görüb peşman olub,
Əfsus olsun tövbə üçün əldə fürsət qalmayıb.

* * *

Ş işəni su ilə doldur gər şərabın yoxdusa,
Qayığı çəkmə sudan bir iztirabın yoxdusa.
İstəsən əlvən gül ilə doldurarsan qoynunu,
Bağban tutmaz xəbər onla hesabın yoxdusa.
Gövhəri şirniylə bu əyyamda kim eylər əvəz?
Busə al, ver canını özgə savabın yoxdusa
Hər zaman mənalı söz təsir edər, aydındı bu,
Söz uzatmaq eybdir, doğru cavabın yoxdusa.
Çöhrəni məndən çevirmə, arxadan görrəm onu,
Sinəmə əksin düşər üzdə niqabın yoxdusa.

Saldığı xırman gözümdə bənzəyir bir danəyə,
Danəni Ənqa udar artar əzabın yoxdusa.
Ürfi ilə Talibin tərifin eylə hər zaman
Eybidir, Saib, sənə, dost kitabın yoxdusa.

* * *

Hər kəsin meylə dolu kuzəsi var, aləmi var.
Dünya cənnətdi ona özgə nə dərdi, qəmi var.
Başını saqi alarsa dizinin üstə əgər
Zənn edər İsadı o, saqi deyil, Məryəmi var.
Gül dodağında yarın mey quruyub yaqut olar,
Sanki gül yarpağı üstündə təzə şəbnəmi var.
Ətəyimlə silərəm, Saib, üzümdən qəmimi,
Bilmirəm özgə bu dərdin daha nə məlhəmi var?

* * *

Bu bağı gülləri sənsiz tikandır,
O camın, bax, dodağı lələ-qandır.
Hara salsan nəzər xəncərdi sanki,
Ayaq basma, nəzər eylə, amandır.
Sinəm dağı olub dünyaya mərkəz,
Küləklər yaramın ətrin yayandır.

Tikan tutmuş gülün nəbzin əlində,
Odur ki, bülbülün halı yamandır.
Dənizdə dalğalar qaynar aramsız,
Gözüm yaşı düşən dərya tufandır.
Xərabatda həmişə bayram olsun,
Kuzeylə mey nigara mehribandır.
O mey rəngli dodağın həsrətilə
Xumar olmuş gülün ətri talandır.
Gülə dırnaq ucuyca yoxdu meylim,
Bu gülşəndə mənə qəm xar tikandır.
Çalış, Saib, əlacın eylə dərdin,
Bu dünyanın işi bir imtahandır.

* * *

Yarımların sinəsi ağdır təzə qardan, görünür,
Hər işin axırı əvvəlcə qərardan görünür.
Qəbrimin torpağı da eşqimi elən eləyər,
Dəryanın dalğaları çünki kənardan görünür.
Ümmanın halını bilmək diləsən dalğaya bax,
Göz yaşı axmasa qəlbin qəmi hardan görünür?
Çün hüma uçdu, onun kölgəsi də yox olacaq,
Dövlətin qüdrəti əlbəttə ki, vardan görünür.
Eşq dərdi məni bimar eləyib, dəymə, təbib,
Yoxdu bir qəm çəkənim, təqsiri yardan görünür.

Çalış ömrün baharında götür öz faydanı sən,
Hər ilin bəhrəsi çün fəsli–bahardan görünür.
Aynanın ardına rəng çəksən əgər, parlaq olar,
Saibin qəlbi tutulmuşdu qubardan, görünür.

* * *

Bir söz ümmanı coşar dalğalı sinəmdə mənim,
Dünyaca məna yatır susduğum hər dəmdə mənim.
Nə zaman məst oluram, mey küpü də cuşa gəlir,
İtirir huşunu çox meygədə qüssəmdə mənim.
Dərdini gəzməginən pərdəli aləmdə nahaq,
Tapacaqsan qucağımda uyuyan qəmdə mənim.
Hər təzə söz ki. Söz əhli bəyənib fəxr eləyir,
Bil yadımdan çıxıb o məst olan əyyamda mənim.
Fələyə yüksələn o təndirimin tüstüsüdür,
Ayağım tozudu göy qübbəli bu damda mənim.
Göylərin pərdə dalında görünən kəhkəşanı
Öz əlimlə alışır hər gecə bayramda mənim.
Gətirib sufiləri cuşa bu vəhdət şərəbi.
Sonra da heyran edib odlu sözüm həm də mənim.
Ya xərabatda, ya da meyخانada doldu yaşa,
Dərdlərim təlim alıb çünki o aləmdə mənim.
Sanma dərviş libası geyməyimi pərdə mənə,
Bənzərim yoxdu, inan zahidə heç kəm də mənim.

Eşqə mən həlqəbeguş bəndəyəm, aləm də bilir,
Kaş yaman gözdən uzaqda qala həlqəm də mənim.
Saibəm, çatmayacaq bəlkə sözüm bircə kəsə,
Nə qədər eşqin əli gəzməsə sinəmdə mənim.

* * *

Şərabın köhnəsi çün ruhi-rəvanımdır mənim.
O mənim həmsöhbətim, pirim, cavanımdır mənim.
İki dünya kədərindən edib azad a məni,
Camdakı xətlərə bax, qəmdən amanımdır mənim.
Çırağım günlə bərabər dayana bilməsə də,
Dünyada təkcə ürəkdən o yananımdır mənim.
Baharın od nəfəsi qarsır əgər lalələri,
Məni də odda yaxan fəslə-xəzanımdır mənim.
Dünya nemətlərinə salmadım ömrümdə nəzər,
Əriyən şam deyil o, şam kimi canımdır mənim.
Şəadam hər sürət ilə çapsa atın indi fələk,
Fələyin əbləğ atı yorğaçapanımdır mənim.
İsfahanda nə qədər şer yazıbsan, Saib,
Hamısından bu qəzəl ali nişanımdır mənim.

* * *

Eşq dərdilə ölərsənsə bu, dünyaya dəyər,
Xızrın o ömrünə, ya hökmü–Məsihaya dəyər.
Hanı Yusifdə o cürət ki, təhəmmül eləsin,
Yəqubun həsrəti, yüz eşqi–Züleyxaya dəyər.
Abı paltarda nə dilbər görünür hüsnu yarın,
Bizi bu görkəm ilə salsa o sevdaya, dəyər.
Sənə qurban olanın halı pərişan olmaz,
Bu halı görmək özü cümlə tamaşayə dəyər.
Aynanın qəlbi darılmır, o sevir əks eləsin.
Aynaya bənzəyən alnın neçə səhraya dəyər,
Eşq üçün fərq eləməz ki, bu zəifdir, o qəvi,
Eşq sevdası alışsa, odu mənaya dəyər.
Saib insafla əgər salsa nəzər yar üzünə,
Xalı dan ulduzuna, qaşlarısa aya dəyər.

* * *

Gülməyin gizlətsə kim sanki gülü pünhan edər,
Kim açıb ağzın gülər bir bağ çanı viran edər.
Kim ağır vaxta çatarsa xalqının imdadına,
Damlanı öz hümmətilə eylə bil ümman edər.
Göz yaşın kim düşməmindən gizlədə bilsə əgər,
O, bu hal ilə yəqin öz düşmənin nalan edər.
Bir qəzəb dünyasını kim söndürüb xamuş edə,
Sanki yanmış bir düzü lalə dolu meydan edər

Söz qananlar məclisində kim susub dursa yəqin,
O, tikanla sinəsin başdan–başa al qan edər.
Şadlığın kim gizlədərsə, qəsd edər öz bəxtinə,
Eylə bil öz qiymətin xalqın gözündən yan edər.
Laləli bir çöldə kim al rəngli mey çəksə əgər,
San şəhidlər qəbrini o şam ilə əlvan edər.
Kim öz eşqin gizlədib qəlbində saxlar, Saib, o,
Sən elə fikr eylə ki, bir parça od pünhan edər.

* * *

O dupduru həyat suyu, bu al şərab, səfası bir,
O ayrı–ayrı pərdənin axır çıxır nəvası bir.
Ya Kəbəyə inanginən, ya büt-pərəstlik eylə sən,
Bu yollar ayrı–ayrıdır, axırda rahnüması bir.
Bu mən, bu biz, dedikcə hey, yamanca ayrı düşmüşük,
Ürək–ürəklə birləşər, olar onun sədası bir.
Bu dost edir canın fəda, o dost çatırsa kamına,
Qəza oxu, ya neyşəkər ləzzəti bir, cəzası bir.
Qərazli insan olmasa, həyatda olmaz ayrılıq,
Günəş üçün bu dünyanın olar şahı, gədası bir.
Bahar nədir, payız nədir, soyuq və isti bilməz o,
Kimin ki, şam ağacı tək olar fəqət əbası bir.
Şərabla saqi olmasa ürəkdə kəm, kədər olar,
Bu dərdlərin təbibisi bir, əlacı bir, dəvası bir.

Ş ikayət eyləmə yarın cəfası çoxdü Saibə,
Çün eşq olan zaman yarın cəfası bir, vəfası bir.

Çöhrəni görsəm qəm artar, görməsəm mümkün deyil.
Bu gülü dərsəm günahdır, dərməsəm mümkün deyil.
Hər nə var məşuqdan özgə hicran üçün pərdədir,
Yusifin ətrin verir köynək desəm, mümkün deyil.
Var şəhidlər yarası, sinəmdə ulduzlar sanı,
Söyləmə indi mənə sən çəkmə kəm, mümkün deyil.
Meyvə dəyməzsə budaqdan ayrılıb düşməz yerə.
Mən də ol kal zahidə dərş verməsəm, mümkün deyil.
Mənzili etsəm əvəz, bil, laməkanlıqdır yerim.
Dövrəmə dövr etməsə aləm bu dəm, mümkün deyil.
Qönçəni sübhün yeli hər vaxt çıxardar düymədən,
Məndə ol sübhün yeliycə var kərəm, mümkün deyil?!
Hər kəs öz qeydindədir, hər kəs bəzər öz surətin,
Gövhərin etmək suyun əl ilə cəm, mümkün deyil.
Çün gülüstanı tutubdur güllərin ətri tamam,
Olmasa bülbul gözü məhbəsdə nəm, mümkün deyil.
Bisütun Fərhad kimi bir aşiqə qəsd eylədi,
Gör onu torpaqlara mən sərməsən, mümkün deyil.
Bir həyatdır aşiqə ol zülfünün hər bir teli,
Mən ona bağlanmışam, bil, hörməsəm, mümkün deyil.

Tövbə et gənclikdə sən, hər bir günahdan xali ol,
Diş də düşsə, yar ləbindən öpməsəm, mümkün deyil.
Cəzb edər Saib, sən, gəl, palçığa Basma ayaq,
Sonradan peşman olub çəkmək qədəm, mümkün deyil.

* * *

Aləmdə mənim ayinədarım ürəyimdir,
Bülbül də mənəm, bağ u–baharım ürəyimdir.
Özgə çırağın neyləyirəm qəbrimin üstə,
Sinəmdə yanan şəmi–məzarım ürəyimdir.
Bir ümmana düşdüm ki, onun sahili yoxdur,
Arxam, köməyim, hər havadarım ürəyimdir.
Hər bir düyünü fikr gücüylə açıyıq biz,
İndi düyünü açmağa varım ürəyimdir.
Olmuş günəşin süfrəsinə ay kimi mehman,
Bu süfrədə qiymətli nobarım ürəyimdir.
Çün balu–pər axtarmaq üçün şərmisaram mən,
Ov etməmişəm, təkcə şikarım ürəyimdir.
Yorğun bədənimdə tükənibdir daha təqət,
Diqqət ilə bax, sürməli yarım ürəyimdir.

* * *

Vəslə çatdıqsa, yenə qəmdən ürək şad olmayıb.
Gəlsə də bayram, yenə bu tiflə imdad olmayıb.
Ey nəsim, əl çək, o yarın zülfünə dəymə daha,
Çün sənin dırnaqların həsrətdə şümşad olmayıb.
Tişəni Fərhad çalaydı öncə Xosrov başına,
Bəllidir bu işdə o Xosrov tək ustad olmayıb.
Köksünə dağ çəkdi lalə yanıb kül olmadı,
Bu yanan könlüm mənim bir an da bərbad olmayıb.
Almasa minnət yükün öz çiyinə sərvim yenə –
Bu çəməndə, bax, təməllüqdən o azad olmayıb.
Saib azadlıq xəyalıyla giriftardır hələ,
Hansı quş zirək olub qurbani–səyyad olmayıb.

* * *

Üzünə zülfünü salsan daha ənbər nə gərək,
Bu odun şöləsi var, indi səməndər nə gərək.
O qara zülf ilə kakil bəs edər gül cəmalə,
Bir də bu hüsnə bəzək vurma mükərrər, nə gərək.
Aşiqi heyran edən al yanağ a xal qoyma,
Gün çıxan vaxtda səmada daha əxtər nə gərək.
Heç görübsənmi qona şəh günəşin çöhrəsinə?
Sırğanı almas elə, yoxsa ki, gövhər, nə gərək?
Su kimi aydın olubdur sənə hər əhvalım,
Bir şirin söz də mənə, yoxsa o kövsər nə gərək.

Hər kəsin kölgəsi yoxdur sığınar kölgəyə o,
Sinəsi dağlanana eşqidə rəhbər nə gərək.
Kim ki, dəryanı üzübdür, ona sel neyləyəcək,
Kim meyi küpdən içirsə, ona sağər nə gərək?
Yaralar tazə olan vaxtda sinə qanlı olur,
Bu təzə yaraya dırnaq, ya da neştər nə gərək?
Harda Saib oxuyar şerini san bülbül ötər,
Bülbülə nəğməsinə ötməyə dəftər nə gərək?

* * *

Yaz çağ ı bülbül ötər, həm də ki, bağban sevinər,
Gül olar nəğməsinə bülbülün heyran, sevinər,
Aşiqə can verir o al yanağın danə təri,
Elə bil Xızr suyundan bu gülüstan sevinər.
Qəmi qəlbdən çıxarıb qovmağ ı sən sanma asan,
Bir gün ömründə olur qönçə də xəndan, sevinər.
Şimşəyə mane olarmı buludun gur yağışı,
Göz yaşı axsa əgər qəlb evi asan sevinər.
Gül açanda dodağın sanki təbiət də gülür,
Bu gülüşdən şad olur yer üzü yeksan sevinər.
Ürəyi qəm bürüsə, dünya da matəm görünər,
Saibin qəlbi bu şadlıqda doğrudan sevinər.

Mey nə lazımdır, o nərgiz baxışın xoşdu elə,
Sürmə çəksən bəs edər, çünki o bihuşdu elə.
Ünvanından bilinir namələrin məzmunu da,
Tərcümanı neyləyir ol kəs ki, xamuşdu elə.
Sanki göz danəsidir sünbülümün buğdaları,
İldırım xırman ilə bəlkə həmaquşdu elə.
Gül kimi incə belə istəmirəm qol dolayım,
Cənnətin ətri uzaqdan bizi vurmuşdu elə.
O sitəm ölkəsinə yazdığım o namələrim,
Unudulmuşmu tamam? Harda qalıb düşdü elə?
İstəyirsən qulağın dinc ola söz-söhbətdən,
Çəkil öz xanənə, Saib, ora xamuşdu elə.

Gül köynəyini parçalayan bəlkə nəsimdir?
Vaxtsız gülüşü qönçəyə dəhşətli qənimdir.
Daim vətəninə qərib olmuşdu sənətkar,
Sən aç sədəfin köksünü, bax dür də yetimdir.
Təkcə kərəm ilə cahana hökmüran olmaz,
Təkcə kərəm aləmdə olan qəmlərə kəmdir.
Yaz vaxtı köçün vardı, inan, özgə səfası,
Şəbnəm gülün üstündə nəsim saldığı nəmdir.
Səhrada kimin dərdinə dərman tapılıbdır?
Şərh əhlinin hər dərdinə dərman sa həkimdir.

Taleylə bariş, xatirini cəm elə səndə,
Naz–nemət içində yaşayır kim ki, həlimdir.
Hər nöqtə ki, məchuldu, var öz şərh–əlaci,
O nöqtə də ərşin nəzərində çox əzimdir.
Hər nəqşə ki, ümmidlə gönüllər eləyir şad,
O pərdəni açmışdı o insan ki, nəimdir.
Hər qəlbi işıq insana yarpaqda da sirr var,
Nurdan yaradıb yarpağı dərk eylə o kimdir?!
Saib günah etmişsə iki dünyada ancaq
Peşman da deyil çünki xudavənd kərimdir...

* * *

Bizdən ucada bəlkə də bir sirli cahan var?
Varsa, orada özgə həyat, özgə zaman var.
Nə qaldı bizə, fikr eləsən, bircə təmənnə
Aşiq sinəsində o təmənnanı duyan var?
Övladı bəşərdən kənara varmı bir insan?
Kim görmüş onu, varmı hanı? Harda nişan var?
Göz yaşı tökürlər ümidin matəmi üçün,
Bu yer kürəsində nə qədər abi–rəvan var?
Əfsus ilə ahdır ucalır hey sinələrdən,
Bu bağ verəcək tazə bəhər bir də güman var?
Sən aləmə baxmaqda, çalış, sadədil olma,
Bu torpağın altında məgər özgə cahan var?

Dil göstərir hərdən mələyə sirrili ayna,
Bəlkə bu cahanda yenə bir sirri–nihan var?
Dünyanı dolan sən də günəş tək, halalıdır,
Pak duyğulu insanlara bundan nə ziyan var?
Can tutisinin sözləri heç vaxt acı olmaz,
Sənəndə onu əks eləyən ayna, inan, var.
Gəlmirsə iki dünyada bir iş ki əlindən
Bir küncə çəkil, gözlə şələ ömrə aman var.
Saib desə öz dərini qan ağ layacaqdır,
Bu məclisimizdə nə qədər dərdi duyan var.

* * *

Mən nə təxtü tac, nə da mülki–Süleyman istərəm.
Kaş ki, məndənra zı qalsın nazlı canan, istərəm.
Qalmışam bir taxta üstə mən bu sakit deryada,
Dalğası hay qoparan bir coşğun ümman istərəm.
Bu yalançı dünyaya gülmək dilər qəlbim mənim,
Sübh tək gülmək üçün mən də bir imkan istərəm.
Tufana cövlan üçün meydan gərəkdi çox geniş,
Qəlbimin tufanına mən bir də cövlan istərəm.
Yox kəvakib nuruna çün ehtiyacım, ay kimi –
Ol günəşdən süfrəmə mən istəsəm, nan istərəm.
Bir qarışqa timsalam, yox etibarım torpağa,
Şah Süleyman təxtinə eylərsə mehman, istərəm.

Bu ölü dünya duraxsa pəncəsindən gər məni,
Qəmdən azad dost ilə mən əhdi-peyman istərəm.
Cəddimin yanında yatsam sanma rahat olmaram,
Yusifəm, qardaşlarım olmuşdu «düşman», istərəm.
Cənnətə dərbən qoyarlarsa məni verməm riza,
Aynadar etsə məni o mahi-taban, istərəm.
Arzusuz bu qəlbə hərgah etsələr bir mərhəmət,
Hər nə imkan eyləyib dost versə ehsan, istərəm.
Bu şəhər sıxdıqca, Saib, məndə təqət qalmadı,
Bir geniş səhra, yaşıl çöllük, biyaban istərəm.

Dostluğ ü namədə kim bilsə o biganə olar,
Şəma dostluq eləyən sidqilə pərvanə olar.
Birdi zünnarla müqədəs geyim o kəslərə ki,
Kəbədən üz çevirib azimi bütخانə olar.
Ürəyin parçalana eşqilə qəm çəkmə buna,
O ürək parçaların zülfə dəyib şanə olar.
Kim ki Fərhadlıq edə, sındıra öz tişəsini,
O kəsin bu əməli eşqidə tiflanə olar.
Çəkinər kölgəsini görsə ürəksiz hər adam,
Sitəmi-yara dözən aşiqi-divanə olar.
Hümməti olmasa ruhun bədəni tərk eləməz,
Qanadı sinsə quşun, onda qəfəs lanə olar.
Əhlidil ol ki, yetişsin fələyin feyzi sənə,
Şəma şöhrət gətirən eşqidə pərvanə olar.

Ovçu görməkdi bizim qismətimiz aləmdə,
Özgələr harda olar, ruziləri danə olar.
Qəlbinin fikrinə, Saib, nə üçün qalmalıdır,
Bu qara evdə məgər Leyli üçün xanə olar?

* * *

Yüz heyif, keçdi zaman, gül kimi canan soldu,
Baharın fəsli ötüb gül də pərişan oldu.
O qara xal elə yandırdı ki, öz dairəsin,
Kim ona baxdı, inan, qəlbinə atəş saldı.
Kirpiyin kölgəsi incitdi yarın gül üzünü,
O bahar göyləri tək nərgizi gözlər doldu.
Bundan artıqmı olar qəm, bu elə bəsdə mənə.
Çün xarab olmuş evim sellər axan bir yoldu.
Faydası yoxdu məzarım başına lövhə vurub –
Yazalar ki, günahım yoxsa, savabım boldu.
Gəl yada salma nahaq bir də cavanlıq dəmini,
İldırım tək çaxaraq göydə yanıb məhv oldu.
Sən mənə vədə verirsən, beləcə ömr keçir,
O gözəllik yolunun səmti də, sağdı, soldu?
Saibə birdi o yarın otağı, astanası
Etibarı yox isə sərv mənimçin koldu.

Fələyin çarxı əzib, qalmamış heç kəsdə nəfəs,
Bacası yoxsa evin şam kimi sən yanma əbəs.
Dövrünün dönməsinə diqqət ilə bir nəzər et,
Dünyanın işləri, gör, düzmü gedir, yoxsa ki, tərs?!
Mehrini salma uşaq tək bu oyuncaqlara sən,
Ömrüdür təsbehin hər danəsi, sən vermə əbəs.
Fələyin həlqələri bir cürə əfqan eləməz,
Zəncirin həlqəsinə bax ki, ucaldar neçə kəs.
İşığın keçməsinə iynə gözü səs eləyər,
İynəcə var ümidin, ümidə eylə həvəs.
Ürəyim qanla dolubdur bu şərab içməkdən,
Dərdimi mey ovudur, içməyərək neynim bəs?
Daha yüksəlməyinə etmə ümid sən, Saib,
Qurumuş toxmu görübsənmi, göyərsin bir kəs?

* * *

Bu həyatda hamı olmuşdu giriftar özünə,
Unudub haqqı tamam, tək ümidi var özünə.
Yetimin divarını Xızr da tikməz yenidən,
Hər kəsin fikri budur, tikdirə divar özünə.
Şam da pərvanə üçün göz yaşını tökmür, inan,
Sübh olur, ağlayır indi o da zar-zar özünə.
Qönçə həsrət tikanın bülbülə qoymazdı dəyə,
Amma göz açmağı qoymur bu tikanlar özünə.

Kimdi özgə yükünü alsın onun çiyindən,
Hamı İsa kimi olmuşdu cilovdar özünə.
Əzəli nur düşübdür dərü-divara tamam,
Yüsif öz hüsnü ilə oldu səbəbkar özünə.
Saibin yox nəzəri çün buludun gövhərinə,
Bəsdə öz təbi, olub indi göhərbar özünə.

* * *

O dodaqlar ki, susur, sanma ki, sözsüzdür hər an,
Çox zaman sakit olur çün ürəyi sözlü olan.
Kamanın qoynuna girdikdə susur ox da belə,
Kənara çıxmaq üçün ortaya girdim mən əlan.
Nə ürək peşman olubdur, nə də əfsus demişəm,
Nə zaman əl çalıram kirpiyimi çallam inan.
Pambığı at qulağından, sökülür dan yeri, bax,
Başqa bir mənası var sübh sözünün olsa duyan.
Sürmə çəksən gözünə, bil ki, gözün nura gələr,
Taleyn bəd gətirirsə elə sən tərki-məkan.
Saib öz naməsini yazdı ürək qanı ilə,
Bir Yəmən ləli kimi alsın onu namə alan.
Meyə batmış dodağın sanki dönüb sağər olub,
O qara xal yanağında elə bil ənbər olub.
Kim əyibdir başını sinəsinə fikrə dalıb,
San sədəf danəsidir bəhrəsi də gövhər olub.

Qəlbimiz hansı sədəfdən arasın dürrü, deyin,
Dənizin ağ yalı qəlbimdə yanıb əxtər olub.
Gəl, xəbər alma mənim varlığı mı, yoxluğu mu,
Alov idim, yanıb ömrüm, saralıbdır zər olub.
Müşkül işdir ki çətin iqlimə sən tablaşasan,
O qılıncın yarası indi bizə şəhpər olub.
Saibin fikri çiçək tək bəzəyib çox çəmənini,
O gözəl sözlər üçün lalə dönüb dəftər olub.

* * *

Sanma hüşyarlığı sən hikmətdir
Bu cahanın hər işi zillətdir.
Şəhərin şeyxi olub guşənişin
Bu da bir cür tələdir, şöhrətdir.
İntiqam hissini boğmaq özü də,
Bizcə ey xacə, böyük nemətdir.
Kim ki, zərlə alır öz abrusunu,
Bu da alverdi, fəqət himmətdir.
Kim verib fikri su ilə çörəyə,
Bir dəyirmandı işi, zəhmətdir.
Bir gəmi sahilə çıxmaz buradan
Su dəniz sahili yox vəhdətdir.
Gün başı üstün alıb, şəhsə yatır,
Gül yanağında, bu da qəflətdir.

Kim buluddan göhər almış, Saib,
Bil, sədəf tək o da pak niyyətdir.

* * *

Xoş olur pirə oturmaq, vəli gəzmək cavana,
Oxa düzlük yaraşır, ayrılık ancaq kamana.
Rəng dəyişdikcə gözə xoş gəlir hər bir çaları,
Bir yaz məftunudur, başqası vurğun xəzana.
İl boyu gül seli var köksümün altında mənim,
Onca gün yazda gülüstan güləcək gül yığana.
Faydası yoxdu payızda gülə bağban üzünə,
Gül olan vaxtda gülüş çox yaraşar bəlkə ona.
Qəfəsə salsan əgər bülbülü həsrətlə yanar,
Zövq alar bağda əgər uçsa fidandan–fidana.
Uşağa südlə şəkər versən, o sakit olacaq,
Zahidi cənnətin eşqi gətiribdir imana.
Özgələr cəhd eləyir dostu çox olsun, Saib,
Düşməyə dost olacaq kim ki, əgər dostu dana.

* * *

Ehtiyacın varsa da qəlbən tox olsan yaxşıdır,
Dəryadan minnət belə çəkməzsə insan, yaxşıdır.

Bəxtsizlər eşqidən çəksə bəlalar, inciməz,
Ş ar sudan qorxmaz balıq, hər yerdən ümman yaxşıdır.
Yol gedən tək olsa, tək də qət edər axır yolu,
Hər iki aləmdə kim tək etsə cövlan, yaxşıdır.
Hiyləgər bez köynəyi geysə təkəbbürlə gəzər,
Əyninə atlas geyə saf qəlbli insan yaxşıdır.
Ş ənbənin fikrin çəkər cümə gələndə hər uşaq,
Günləri sən xoş keçirt, var əldə imkan, yaxşıdır.
Dəryada yelkən açıb sərxoşlar hay salmış nahaq,
Kuzələr salsa haray məclisdə, ondan yaxşıdır.
İldırımından yansa xalqın xırmanı, dar göz adam
Əl uzatmaz, söyləyər, yansa bu xırman yaxşıdır.
Ay buludda gizlənəndə ayrı cür görkəm alar,
Çün gözəl çöhrə gecə örpəkdə pünhan yaxşıdır.
Hər ötən gün sonradan xatırlanır xoş rəya tək,
Fikr edirsən ki, dünən hətmən sabahdan yaxşıdır.
Hər işi yüz ölmədən bez biçməyin yox faydası,
Sən də, Saib, hər işi yüz ölç, doğurdan yaxşıdır.

* * *

Varına eyləmə sən çox etibar,
Günəşi göydə gəzən yerdə tapar.
Qurumuş çeşmədi yay fəsli bulud,
Bəhrəsiz əldə görübsənmi qabar.

Qar kimi əl, kimə vermiş de xeyir?
Zəhmətin bəhrəsi də gövhər olar.
Xəsisin zəhr dadar hər tikəsi,
Qon kəsif oldumu neştərlə çıxar.
Səhərə qalmış bir ulduz kimidir
Şam işığında yatan nazlı nigar.
Gözəlin xisləti də xoş olacaq,
Surətin məna ilə vəhdəti var.
Lalənin bağı kimi bağı yanar,
Gecə–gündüz meyə kim olsa düçar.
Özgə eybin deməyi sayma hünər,
Özün öz eybini gör, ver də qərar.
Rəngi yox, ətri yox, o şəh kimidir,
Saib, hər kəs mey içib olsa xumar.

* * *

Eşq hər bir gözələ daireyi–əfsundur,
Leylinin bəxti qara oldu, səbəb Məcnundur.
Gözümüz qanla dolub səhrada batmışdı tikan,
O isə iynəsini sancma ki, paltar yundur.
Qəlbi daş insanı da eşq ucaldır, böyüdür,
Aparan Şirini qəsrə deməyin Gülgündür.
Pis adamlar əlini öpmək əgər lazım ola,
Belə alçalmağa kim məcbur ola, məhzundur.

Şadlığımdan gözümün kirpiyi örtülmədi çün –
Bu gecəm körpə əlindən hənalı, gülgündür.
Tükü tükdən seçənə kimsə əsir olmaya kaş,
Həmişə şanəyə zülf meyl eləyər–məftundur.
Saibin sorma bu yoxsulluğunun sən səbəbin,
Sərv yoxsul görünər bağçada, bu, qanundur.

* * *

Bizə bu eşq qəmindən də böyük, söylə, nə var?
Mənim ümman qənimə kim deyir ümmana sığar?
Biz ömür Karvanını qəflətə verdik getdi,
Çün yatarkən bu ömür karvanımız yolda olar.
Bizə bir taziyanə oldu ağarmış tükümüz
Gün gəlib yel tək ötür, hardadı o fəsli–bahar?
Qəflət etmə, nəfəsin varsa qənimət bil onu,
Bu şamın qəsdinə durmuş nə qədər düşməni var.
Qəfəsə mənə gəlibdir ürəyimdə bu tikan,
Mən çıxartmam oradan, çünki ürək verdi qərar.
Yatdıq əfsanə ilə, indi ağ ırdır yuxumuz,
Ruzigarın hayına kim oyanar olsa xumar?
Saib, o yerdə ki, hər şey gülə dönmüşdü tamam,
Daha nə fərqi səni harda oturdar o nigar.

Fələyə çatmaz əli kim xaki–payın olmamış,
Düşəcək torpağa ol kəs ki, harayın olmamış.
Sənə verdi yerini, məclisi tərk eylədi ki,
Hamıya sənsən əvəz, bir kimsə tayın olmamış.
Bir böyük ayna elə qəlbini hər gün ona bax,
Nə belə aynan olubdur, nə sarayın olmamış.
Mövləvi yazdığı o şerə cavabdır bu qəzəl,
Sən nə gövhərsən axı Kəsrada tayın olmamış?!

* * *

Kim tutarsa ətəyindən, olacaqdır əsirin,
Kim dolansa başına məst edəcəkdir ətrin.
Bir dilənçi kimi alsan əlinə yolda əsa,
Yenə dövlət sarayında əbədi vardı yerin.
Qəribə mərhəmət etmək sənə olmuşdu peşə,
Qəribəm, saxla qapında, olaram mən nökərin.
Sadəlövh qəlbimizin aynası əks etmək üçün,
Bu cahanda səni seçmişdi, məgər yox xəbərin.
Dostlar ilə oturubdur, gözümün nuru mənim,
Düşməyə vermə könül, artırır hər gün kədərin.
Sındırır minlər ilə dağçapan öz tişəsini,
Hansı bütخانəyə bir anlığa düşsə güzərin.
Hədəf olsa oxuna sinə dönüb şan–şan olar.
Hər tikan bir ox olar səhraya salsan nəzərin.

O həyat çeşməsinə kimsədə meyl olmaz, inan,
Saib, hər təşnələbə çatsa əgər bir əsərin.

* * *

Səhraya saldı biz Leyli edib məftun, yetər
Görsə ceyran ləprini yarpaqda çün Məcnun, yetər.
Bir də bu dünya var bizi məst etsə bu əfsun, yetər.
Ey ilahi, eylədin ilk gündən aydın qəlbimi,
Surəti tapdın, daha fikr eyləmə məzmun, yetər.
Kim çox içsə mey, ona əlbəttə ev darlıq edər,
Su ilə gildən düzəltmə bir küp Əflatun, yetər.
Bağlayarsa darğalar meyخانəni, qəm çəkmərəm,
Məst olan aşıqlərə bir cüt ləbi–gülgün yetər.
Sərv bilmir, qumrunu hey danlayır bica yerə,
Bir yaşıl yarmaqla şad olmuş əgər məhzun, yetər.
Bu gülüstanda susuzluqdan daha gül qalmadı,
Bəs deyilmi boş yerə axıb gedir Karun? Yetər!
Bunca sən, ey asiman, bəsdir xəsislik etdiyin,
Təşnə olmuş ləblərə bircə ovuc Ceyhun yetər.
Qan olar, Saib, əlində tutduğun ol gül şərab,
Sən olan məclisdə bircə naxələf olsun, yetər.

* * *

Gizlin nəyə lazım edəsən yara məhəbbət,
Eşq olsa o nə səd biləcəkdir, nə də sərhəd.
Qəlbən alışıb yanmasa kim təşnələb olmaz,
Arif sevər o hüsnü, ola onda həqiqət.
Yarın səni cəlb etməsə hüsnü, üzə vurma,
Xəttü-xalına salma nəzər. Gözdə ləyaqət.
Su səpsən oda atəşi öncə göyə qalxar,
Olmaz xəsisə təsiri sən söylə yüz hikmət.
Ş amdır yuxusuz gözlərimə göydəki ulduz,
Göz yaşı içər mey yerinə kim çəkə həsrət.
Qəlbi bu əcəməzadələrə olsa da mayıl,
Əslində ərəbdir babası Leylinin əlbət.
Gəl, söyləmə var böylə qəzəl xacədə, Saib,
Səndən ötürü yüksək olar çünki bu qiymət.

* * *

Bu könül get-gedə o ləl-ləbin rənginə düşdü, düşdü,
Kuzə öz ixtiyarın verdi meyin çənginə düşdü, düşdü.
Saldı gül rənginə o xəncəri bu qanlı yaram, qanlı yaram,
Dəyişib görkəmi gövhər o suyun cənginə düşdü, düşdü.
Bil qiyamət səhəri rəngini o meydən alar, meydən alar,
Ləbinin rəngi əgər bir də meyi-gülgünə düşdü, düşdü.
Gövhər ol yarın eşitcək xəbərin oldu xəcil, oldu xəcil,
Bu səbəb oldu ki, o getdi sədəf mülkünə düşdü, düşdü.

Elə zənn eyləmə mey içdim, o nuş oldu, mənə, oldu mənə,
Bir kədər boğdu məni, qəlbim evi pis günə düşdü, düşdü.
Günəşə açdı gözün, baxdı o şəbnəm kimi heyran, heyran,
Qanad açdı, sinəmin üstə o gövhər yenə düşdü, düşdü.
Qaldırar bəzən əlin xalq eləyir ömrə dua, ömrə dua,
Kuzəyə fərqi nədir ömrə–günə indi nə düşdü, düşdü.
Əlini üzsün həyatdan düşə kim eşq oduna, eşq oduna,
Çox çətindir ki, yaxan eşqin əgər çənginə düşdü, düşdü.
Hər uşaq barmağını sormaq ilə yatsa nə yaxşı, Saib,
Vay o gündən davakar dayənin o ənginə düşdü, düşdü.

* * *

Narahat beynimdir axır başımı salmış şərə,
Kim bu meydən içdi gördüm döndü o dərbədərə.
Ümmanam, qalxar şahı sinəmdə hər gün dalğalar,
Gör neçə dərya sığışmış köksümə birdən–birə.
Çiynimin alsa yükün bir gün fələk öz çiyninə,
Sıqlətindən dərdimin göylər qoyar başın yerə.
Məst edib bu mey məni, çiynimdədir ancaq kuzə,
Çün Bədaxşanda onu doldurmuşam mən son kərə.
Düşmənin odlu dili qəlbim içində yatsa da,
Susmuşam xəncər kimi qeyzim də dönmüş əxtərə.
Məst olan vaxtı başımda cəm olur huşum mənim,
Bir şərab dəryası istər qəlbimə ilham verə.

Saibəm, təbim rəvandır, çağlayır çaylar kimi,
Neyləyim kim bu halım bəlli deyil hər dilbərə.

* * *

Nə zaman xəncərini taxdı fələklər belinə,
Dan yeri al günəşin camını aldı əlinə.
Məsi olan kəslərə çün bircə işarə bəs edər,
Bəs edər bicə piyalə bu bağın bülbülünə.
Kim bizim tövbəni sındırdısa bir kəlmə ilə,
Qoydu düz sözləri o qəlbi sınığın dilinə.
Olma bu piri-xərabatdan uzaq bir an da,
Ox kimi kim uzağa uçsa düşər yad elinə.
Necə dözsün, bu sınıq kuzəni mən saxlamışam,
Fələyin şişəsini sındıran o mey selinə.
Bir günün işrəti də bəsdı, qənimət bil onu,
Bu hənanı yazır hər gün birisi öz telinə.
Daş ilə şişə ki, düşməndi, nə vaxtdan bəridir,
Bil ki, hər bir muradın çıxmaz ürək sahilinə.
Gözünü dikmə bu dünya sənə nemət verəcək,
Heç apardınmı təam qar adamın mənzilinə?
Dilbərin gözləri üstündə duran qaş kimidir,
İki şah misra qoyulmuş qəzəlin övzülünə.
Hər kəsin qəlbi bu gülşəndə təmizdir, Saib,
Şeh kimi çatmış əli indi günəşin əlinə.

* * *

Ş işəmə yar tökməsə gülgün şərabi neylərəm!
Ay camalım verməsə hər gün əzabı neylərəm?!
Mahitab ruh oxşayır, şamdan yaxındır qəlbimə,
Öz çırağım var, daha mən afitabı neylərəm.
Şəbbunun ətri məni indi ayıldırıb xabdan,
Reyhanın ətri yenə qaytarsa, xabı neylərəm?
Məstəm, amma heç kəsə etməm əzab tufan kimi,
Dalğayam dəryada mən, söylə, hübabı neylərəm?
Çox zaman sübhün yaxasın ilk dəfə mən açmışam,
Bəs bu halətlə özüm indi niqabı neylərəm?!
Qəm yeməm ki, asiman atmış gəmim sahillərə,
Üzmüşəm qumda balıq tək, indi abı neylərəm.
Bir xəta iş görməyə yol verməmiş ağlım mənə,
Saibəm, mən etməsəm xalqa savabı, neylərəm.

* * *

Arx kənarında hər ot neştərdi,
Zəhəri yoxdú onun, şəkkərdi.
Gözü yumma ki, könül pərdələnər,
Ağzını yum ki, daha behtərdi.

O gülən gözlərin də mənası var,
Göz badamdır, gülüş də şəkkərdir.
Meyi iç, bir də nəğməyə qulaq as,
Qalanı baş, gərəksiz işlərdir.
Tükü dəlmək hünər deyil əslə,
Eybini kim görürsə rəhbərdir.
Qəvvasın gözlərində nuram mən,
İçdiyim çeşmə deyil, gövhərdir.
Biz yer üstündə zəif bəndələrək,
Bəxtimiz şöləsi yox əxtərdir.
Nə gözəl nemət imiş azadlıq,
O gözəllikdə sərvə bənzərdir.
Çün buluddan qopardı öz qələmin,
Saibin hər kəlamı gövhərdir.

Hər kimin fikri qəvi oldu, o hikmət tapdı,
Kim ki söykəndi qara torpağa, qüvvət tapdı.
Kölgədə gəzmədi hər kəs əbədi oldu həyat,
Kim məhəbbətlə qapı açdı, o, hörmət tapdı.
Gözünü aç ki, təlatümlü dənizdir bu cahan,
Kim ki yumdu közünü, dəhridə zillət tapdı.
Hindi tərif edirəm, özgə xəyal eyləməyin,
Burda söz incilərim yaxşıca şöhrət tapdı.

Çün peşimanlıq odu sinəmə dağ basdı mənim,
Saib axtardığını lələdə əlbət tapdı.

* * *

O təbəssümlü dodaqdan ki, xəbər yoxdu hələ,
Həsərət ilə alışıb yandı cigər, yoxdu hələ.
Faydası yoxdu hübab sahilə dikmiş gözünü,
Bu dənizdən qayıdan bircə nəfər yoxdu hələ.
Niyə bel bağ layasan sən bu havavu–həvəsə,
Şam yanıb oldu yarı, amma səmər yoxdu hələ.
Sən yara qəlbini açmaq diləsən qorxmadan aç,
Ona kim nəmə yazar qəmli dönər? Yoxdu hələ!
Hünərin var o qara gözlülərin ardına düş,
Bu səfərtək görəcəksən ki, səfər yoxdu hələ.
Sübh gələcək gecənin saçlarını qayçılayar,
Çox şükür ki, mən üçün böylə səhər yoxdu hələ.
Ürəyi yanmaz onun sel tək axan göz yaşına,
Yar özü göz yaşı tökmüş bu qədər, yoxdu hələ.
Toxum ovcundadı, o torpağa dikmiş gözünü,
Söyləyir ki, bu toxumdan da əsər yoxdu hələ?
Nəyə lazım deyəsən ki, bu onun öz evidir,
Bura qəmdən suvayı özgə gələr? Yoxdu hələ.
Biz ki azadələrik, tənə nə lazımdı bizə,
Daşı vurma ağaca, sanma zərər yoxdu hələ.

Ləbləri öpmək ürəkdən gələn arzundu əgər,
Demə atəşsiz o yaqutda xətər yoxdu hələ.
Saibin fikri əgər ki, fələyin çərxin ötüb,
Fikrini şerə verib, özgə nəzər yoxdu hələ.

* * *

Ümidim incələrək dönmüş o bayram ayına,
Bir açar yoxdu düşə çünki bu ümmid yayına.
Həvəsim yox mənim azadlığa, ya bəndəliyə,
Dedilər ki, söyüdü meyvəsi düşdü payına.
Mənsurun mövqeyinə çatdı yüzündən birisi,
Lalələr, söylə, bərabərmi şəhidlər sayına?
Nə zaman zövq ilə çırpındı sinəmdə ürəyim.
Qoymaram bir də onu qəmlə kədərlə boyana.
Elə pəcmürdə halam, yox ümidim mən ücalam,
Xəzan olmuş çəməninin kim qalacaqdır hayına?
Şükr elə Saib, hələ dostların hərdən yad edir,
Vay o gündən düşəsən sən də o qəflət çayına?

Çox gəzib axır onu tapdım yenə qəlbimdə mən,
Gör mən harda gəzmişəm, harda itibmiş o vətən.

Biz əbəs dərya üzündə sinəni yandırmışıq,
Sən demə sahildə imiş dəryalarda biz gəzən.
Ayrılıqdan nalə çəkdim keçdiyim yollar boyu,
Fikr edirdim bu səsi canan eşitmir bəs nədən.
Qəlbimin tutdum yarasın dünya döndü zülmətə,
Parçalanmış qəlbim imiş bu cahana nur verən.
Dünyanın hər möhnətindən qurtarasan bəlkə də,
Kəbənin ol şah yolunda züvvara döndükdə sən.
O nigarın gözləri almışdır əqli – dinimi,
Meypərəstlikdən axır, Saib, nələr çəkdi bu tən.

* * *

Ölüm ilə aramız bircə nəfəs, çoxmu qalıb?
Sel gəlir, himmət elə, qarşını kəs, çoxmu qalıb?
Vaxt çatıb, ayrılaraq tərk eləyir ruh bədəni,
Düşəcək dam qırağından bu qəfəs, çoxmu qalıb?
Bir payız yarpağı tək, gör, necə də soldu ömür,
Başqa bir fikrə daha düşmə əbəs, çoxmu qalıb?
Bu qədər nalə edibsən, əsəri oldu ona?
Hələ o odlu həvəs bitmədi bəs, çoxmu qalıb?
Hanı Xosrov, hanı Fərhad, hanı Şirin, de görək!
Hanı o odlu məhəbbət, o həvəs, çoxmu qalıb?
Hanı şəkkər ləbinin şəhdi, düşür bir də yada,
Onu qarət elədi hansı mägəs? Çoxmu qalıb?

Vaxt çatır ey günəşim, gəl başım üstündə otur,
Qorxuram gəlməyə bir də nəfəs, çoxmu qalıb?
Bu geniş göylərin altında qalan kimdi daha?
O Məsiha ili Saib, iki kəs, çoxmu qalıb?

* * *

O qədər incədi, baxsan, yanağı al qan olar,
Kim ki bir dəfə görər, gül üzünə heyran olar.
Bir sapand tək daşı yüngülcə alıb fırladar o,
Çox ağırdır yuxusu, kim ki görər, candan olar.
Asiman göz kimidir, yersə onun baz kiləsi,
Dünyanı viran edən bu iki səf mücgan olar.
Dodağı öylə lətifdir ki, o dinməzsə belə,
Görünər hansı kəlamlar orada pünhan olar.
Gül üzündə qara xal yandırar o odsuz adamı,
Bəzi də kirpiyinin fitnəsinə qurban olar.
Bu qara torpağın altında neçə ayna yatır,
Çün tamaşaya gələnlər axırı peşman olar.
Çəkə bilmir gözünü Saib o ay üzlərdən,
Dünyadan çəksə əlin bəlkə ona asan olar.

Qönçənin saflığına şahid olan şəbnəmdir,
Məryəmin paklığının aynası da Məryəmdir.

Bir ovuc su səpələr, yatmış olanlar oyanar,
Zülm evin viran edən göz yaşı bir aləmdir.
Uşağa öz atası örnək olar qeyrət ilə,
Bəşərə örnək olan da a qoca Adəmdir.
Minnətə tab eləməz şan-şan olan parə könül,
Çün könül yarasına öz qanı da məlhəmdir.
Özünü nazlı gözəllər kimi bu bağda öyən
O, gülün dizləri üstə oturan şəbnəmdir.
Baharın növrəği çox tez dağ ılar, var səbəbi,
Şah Süleymandan üzün tez çevirən hatəmdir.
Arif insan bu cahanda daha yüksək ad alıb,
Saibə bəlkə də hatəm deməyin çox kəmdir.

* * *

De, görüm məskən olub Kəbə, ya bütخانə sənə?
Ey evi bərbad olan, hardadı bəs xanə sənə?
Nə qədər çox ola yer mehrini artırmayacaq,
Yaxşı bax, aydın ola Kəbə və bütخانə sənə.
Yaxanı cırmasan arxanca uşaqlar qaçmaz,
Qışqırıb söyləməz onlar axı divanə sənə.
Eşqə təklif eləmirlər ki, buyur, gəl ürəyə,
Sel də elan eləmir, gəldim, a viranə, sənə.
Gülü rəna nədi? O aləmi-vəhdət haradı?
Birdimi qəndil ilə şişə, ya peymanə sənə?

İkilik yox, gözümüzdə bütün aləm birdir,
Fərq edir zünnar ilə təsbehi səddanə sənə?
Başa sal Saibi, pərvanə o hamda nə görüb,
Sən ona bənzəmişən? Yoxsa o pərvanə sənə?!

* * *

Fələyin çərxi hələ dövrə vurur,
Başımız üstə onun aynası var.
Hədəfə layiq o sakit sinədir,
Ən uca zirvə isə zirveyi-dar.
Göy otun bəxtinə bax tapdalanır,
Tikan isə divarın üstə durar.
Səhərin ağ zı qızıl qanla dolub,
Belədir hər kəs əgər düz danışar.
Etibarsız tanınan insan da
El gözündə qarışqa boyda olar.
İlk daşı əyri qoyublarsa əgər
Yer ilə yeksan olar onda divar.
Tələni torpaq ilə örtərlər,
Ceyranı ovçular etdikdə şikar.
Sən mülayim deyilsən, ey Saib,
Yoxsa dünya elə həmvar dolanar.

İnsanı məst eyləyən saçlar, o nemət kimdədir?
Ay camala nur saçan nurlu o surət kimdədir?
Arxası mehraba kilərdir ibadət eyləyən?
Qaşları qiblə olan o qoynu cənnət kimdədir?
Güllərin açmış yaxasın hər səhər sübhün yeli,
Bəs bu sübhün göynəyin cırmış o qüvvət kimdədir?
Qaşlarından öyrənib əysin belin göydə hilal,
Bir günəşdir gözlərin, de, bunca şöhrət kimdədir?
Aynanın da cövhərin atəş, yaxıb zülfün kimi,
Bu günəş üzlü gözəl kimdir, bu cürət kimdədir?
Bayram ayın axtaranlar çün itirmiş başını,
Bəs hilalın gəzdiyi atəş, hərarət kimdədir?
Rişəsi torpaqdadır sərvini, çün adi haldı bu,
Qumru nəzmə çəkdiyi o sərv qamət kimdədir?
Qeyri–mümkündür ürəkdə gizlənə ayla günəş,
Bəs bu sinə, bəs bu ayna, bəs bu vüsət kimdədir?
Asdılar Mənsuru, ancaq o fənaya getmədi,
Hər kəsə məlumdu bu güc kimdə, qeyrət kimdədir?
Bu qəzəl, Saib, cavabdır Qafilin o şerinə:
Can boğaza gəldi, hey sordum, o afət kimdədir?

* * *

Mişg ətirli, o şəvə saçlar, o nemət ondadır,
Dan yerində nur saçan o lalə surət ondadır.

Zənn edərlər göylərin köksündədir zümrüd çəmən,
Göylərə naz eyləyən o sərv qamət ondadır.
Gözlərimdən dərbədər salmış o dilbər röyamı,
Çünki dil–dil yüksələn şölə, hərarət ondadır.
Əqlə sən etmə ümid, burda naçardır əql özü,
Dərdə dərman o hilal qaşlar da əlbət ondadır.
Bu sınıq qəlbimdə hey yarın xəyalı canlanar,
Xəstəyəm, pəcmürdə halam, bil ki, illət ondadır.
Saib, heç saymaqla bitməz nazlı yarın nazları,
Bir baxışla ovlayar qəlbi, bu xislət ondadır.

* * *

Mey haramdır o zaman ortada bir hüşyar ola,
Yuxu getməz gözə evdə birisi bidar ola.
Çün pərişan görərəm aynada mən öz–özümü,
Onu tez sındıraram ya ev ola, bazar ola.
Hər cümə təzdən uşaqlar yığ ıdır, adətdir,
İstərəm qışqıram, ey kaş həmişə bazar ola.
Xızr dərdin soyudur bəzən o gülgün mey ilə,
Kəbə düşməz yada o evdə əgər azar ola.
Həmişə tər–təzədir cövhəri bəxt aynamızın,
Heç solar, Saib, o ayna, baxanı dilbər ola?

Xatirin Xoşsa əgər, badə nə lazımdır daha.
Qəlbin aydınsa sənin səhra nə lazımdır daha.
Sərvətin neylər o kəs ki, ürəyi varlı ola,
Etiqadın yoxdusa dünya nə lazımdır daha.
Bağı seyr eyləyər insan ki, onun könlün açsın,
Nə zaman xoşdu ürək, onda nə lazımdır daha?
Sənə mən etibar etdim evimin sərvətini,
Xəlvəti girmək ora amma nə lazımdır daha.
Göz ki, dostlar üzünə baxmaq üçün lazım olur,
Yəqubun yoxdu gözü, olsa nə lazımdır daha.
Buludun yelkənə yox ehtiyacı, göydə üzər,
Aşıqə yarı gərək, başqa nə lazımdır daha.
Dağ əgər ləl yetirə, qırmızı lalə nə gərək,
Bir adam ölmüş ola, xülya nə lazımdır daha.
Sabahın dərdi bu gündən çox olar, şübhəsi yox,
Su günün dərini çək, sonra nə lazımdır daha.
Xəncərin əks eləyir halımı aydın su kimi,
Ərzi-hal eyləməyə ayna nə lazımdır daha.
Saibi məşğul edib eşqi bu ay üzlülərin,
Bu camal təşnəsinə dərya nə lazımdır daha.

* * *

Bu həyat çeşməsi o gül üzünün şəbnəmidir,
Zülfünün ətri yayılmış, elə ənbər kimidir.

O xumar göz bizi meydən də bətər məst ələyər,
Bir gözəl çöhrə də bir bağ ça çiçək aləmidir.
Alnının xətlərini yaxşı bilir xətt oxuyan,
Hər qırıq ömrün itən illərinin bir şəmidir.
Nöqtədirmi ağ üzündə düzülən qara xalın,
Yox o ki, ətir saçır, canımızın məlhəmidir.
Əlinə, çöhrənə hər dəm toxunan sübh yeli,
Ümidin yelkənidir, arzum isə bir gəmidir.
Saçının bir ucu birçəkdə gəlib halqalanar,
Halqanın hər biri zülfündə bir aşiq qəmidir.
Bu həyat çay tək axır, öylə ki, qəddin əyilər.
Bu təzə ömrün üçün körpüyə dönmək dəmidir.
Saib, ol gül yaxasında görünən düymə deyil,
Bülbülün şölə çəkən cəh-cəhidir, ya bəmidir.
Əql bir körpə fidandır ki, xəzan qəmdir ona,
Eşq bir sərvədi, güllər hamı həmdəmdir ona.
Hər kəs öz əslilə daxil olur meydana, bil,
Kimə xoş keçsə, o dövrən sürəcək, dəmdir ona.
Dünyanın dərdi nədir, qəm elə eşqin qəmidir,
Hər qəmi çəkməz aşiq, eşqin özü qəmdir ona.
Eşqə düşmüş ürəyə vəslilə dərman nə gərək?
Kim məhərrəmdə tutar bayramı, matəmdir ona!
Kim açıq gözlə baxar dünyaya, dövrən sürər o,
Bu həyat nəşə dolu, bal kim aləmdir ona.
Hüsnümün aynasıdır əks eləyən hər nəzəri,
Gül gülən üz kimidir, ayna da şəbnəmdir ona.

Hər kimin qəlbi ilişmişdi o zülfün toruna,
Ömrünə nəşə verər, çünki bu məlhəmdir ona.
Kim yumub ağ zını sakit çəkilə bir tərəfə,
Bu susub durması bir dövləti–hatəmdir ona.
Saib, hər qəlb ki, paxıllıq oduna yandı, inan,
Düşsə cənnət bağına, bil ki, cəhənnəmdir ona.

* * *

Dostluğun möhkəmliyi ilqardadır, peymandadır,
Dövrünün zülmün nə bilsin ta toxum xırmandadır.
Mehribanlıq eylə sən namehriban insanlara,
Yusif olmaq bir dözümdə bir də ki, imkandadır.
Hər kəsin əqli çox olsa çox ola sinə dağı,
Ev çıraqla nurlanar, əsl səbəb də bundadır.
Arzularla çırpınan qəlb eşqə minnətdar olar,
Sap kimi incəlmisənsə eşq odu, bil, candadır.
Kim gülün ətrin sevirsə əllərin vurmaz gülə,
Yusifin də köynəyi o gül kimi meydandadır.
Kim yumar söylə, gözün meyxanada məst olsa da,
Kuzə bir yanda durur, mey camı da bir yandadır.
Arpaya eylər əsər, Saib, bulağın saf suyu,
Qəlbi nazik kəslərin Həssaslığı çün qandadır.

Olub ol qara saçın, gör, necə heyranı odun,
Hindliyə məskən olubdur həmişə yanı odun.
Kim gözün alsa balağın suyu rahat axacaq,
Verdi pərvanəyə can çeşmeyi–heyvanı odun.
Laləni tilsimə saldı sənin atəş nəfəsin,
O özü getdi ola bəlkə də qurbanı özün,
Çün Süleymana çətir etdi o pərvanə özün,
Canıma lərzə salıbdır yenə tüğyanı odun.
Kababın göz yaşı düşsə alovu qalxar odun,
Duzlu göz yaşımla coşdu çün ümmanı odun.
Qıvrılıb yanmağımız eşqə təzə şölə verir,
Çör–çöp atsan bəzənər çünki gülüstanı odun.
Biqərarlıq tikana döndü batır köksümə, bax,
Bürünüb tüstü ilə indi biyabanı odun.
Ş ölələr tüğyan edib yüksəlir hətta buluda,
Bu gecə kimdi görən yanmağa mehmanı odun?
Əql tək eşq özünə açmadı bir yaxşı dükan,
Mayası çör–çöp idi, olmadı Cövlanı odun.
Qəlbi hifz etmək üçün tanrı yaratmış bədəni,
Gözü hifz etmək üçün güldü nigəhbanı odun.
Sevginin mehri yamandır, gözəlin qəhrindən,
Şadlığın artırır hər dəm kababın qanı odun.
Bəndəyik biz ulu eşqə, nə ki, çərxi–fələyə,
Gör, möhürləndi mum ilə neçə fərmanı odun.
Saibin söhbəti eşqin odunu şölələdir,
Dükanı bağlanacaq gəlməsə əfğanı odun.

Eşq gər örtülüdür, amma yenə məşhurdur,
Hüsn açıq olsa belə gözlə görünməz nurdur.
Yarım aynaya baxar, baxmaq ilə doymaz, inan,
Aynanın gözlərini, ya suyu bilməm şordur.
Söz ilə haqqı sübut eyləmək asan da deyil,
Baş qoşa kim bu işə, bil ki, elə Mənsurdur.
Canını gözləyənin ömrü yetər tez də sona,
Yayı çox tez qırılar hansı kaman çox zordur.
Hər qarış torpağı qanla boyayıb çərxi-fələk,
Torpağın qəlbinətək qazsan əgər, hey gordur.
Saibin şövqü gəlibdir, yenə də şer yazır,
Təzə sözlər deməyə sanki o da məmurdur.

* * *

Arif nəzərində bu kiçik lanə böyükdür.
Nadan nə bilir ki, axı divanə böyükdür!
Kim göz yaşı tək sildi gözündən bu cəhanı,
Əhsən o kəsə hər işi mərdanə, böyükdür!
İçsən nə qədər mey, yenə eşqin qəmi qəmdir,
Kim hövsələsizdir, ona bir danə böyükdür.
Saxlar sədəfin sağrı o su qətrəsin, ancaq –
Hərçəndi ki ol gövhəri-yekdanə böyükdür.
Hər zərrə bir aləmdi çün arif nəzərində,
Hər qətrəyə məskənsə bu meyxanə, böyükdür.

Peymanədə qan verdi sənə saqi-yi-dövrən,
Çox fəxr eləyib içmə ki, bu xanə böyükdür.
Hər kəs yerini tutsa, daha xırda sayılmaz,
Bayquşsa əgər sahibi-viranə, böyükdür.
Aşsan fələyi, orda pərişan, olacaqsan,
Bir özgədir o aləm, a əfsanə böyükdür.
Büt-xanəyə ya Kəbəyə Saib gedər olsa,
Həm dost deyəcək, dəm də ki, biganə, böyükdür.

* * *

Zülfünün hər teli axır məni saldı əzaba,
Bu qəmim xə-t-xət olub döndü axırda kitaba.
Ürəyin dər-dini gülmək ilə qovmaq olmaz,
Gülməyin əcri budur gül dönür axır gülaba.
Sinəmin atəşi pünhandadı, görmür heç kim,
Tüstüsüz, odsuz alışdı daha döndü kababa.
Kəsilib səbri-qərarım, qəmim indi min olub,
Dalğ a-dalğ aya qovuşsa daha gəlməz hesaba.
Mən üçün fərqi nədir, qətrə ya da ümman ola.
Söndürüb atəşimi çatmadı heç kəs savaba.
Saibin yüz qapı açdı üzünə bəxti əgər,
Bir qapı açmadı o, qəlbi düşə iztiraba.
Yatmağ a meyl eləyir ol göz ki, giryən olmayır,
Nəfsinə quldur o kəs ki, qəlbi nalan olmayır.

Əbədi ömr qazanmaq istəsən keç ömrüdən,
Əbədi ad-sən qazanmaq bil ki, asan olmayır.
Mərhəmətlə, rəhm ilə işlər yetəndə hasilə,
Mərhəmətsiz qardaş heç bundan peşiman olmayır.
Söz demə dünya işindən ölüyə, bilməz onu,
Qızmasa təndir çörəklər oda büryan olmayır.
Günəşə naz eyləyər ol gün ki, bədr oldu hilal,
Ay üçün göylərdə hər dəm böylə meydan olmayır.
Sıxdı zindan tək məni həsrət də, qəm də doğrusu,
Ayrılıqdan kimlərin qəlbi pərişan olmayır.
Bu qoca vaxtında düşdüm mən də sərvət eşqinə,
Bilmədim hər qocalan kəs də Süleyman olmayır.
Saibə xoşdur bu səhrada qala tək, tənha o,
Çünki bu səhrada bir ahu da mehman olmayıb.

* * *

Biz olardan deyilik, dillə əyan axtarasan,
Ya da heç tapmayasan, nami-nişan, axtarasan.
Ürək əhlin sən ürəkdə, nəzər əhlin gözdə,
Dildə dostluq edəni dildə hər an axtarasan.
Sevgi bir zərrədə gizlənməz, ona şübhən var?
Nəyə vardırısa əgər səndə güman, axtarasan.
Bir nişan olmadan heç kəs çata bilməz hədəfə,
Kəbəyə çatmaq üçün yolda nişan axtarasan.

Hər sədəfdə gövhəri, ya da çəmənlikdə gülü,
Ya xərəbat piritək bəxti cavan, axtarasan.
Arzu etməklə işıqlanmaz otaq yoxsa baca.
Nigəran qəlb olacaq gözdə əyan, axtarasan.
O duyan qəlbə əsərsiz qala bilməz naləm,
Atmaq üçün oxunu öncə kaman axtarasan.
Bunu Saib, o Seyid Yəzdiyə yazmışdı cavab,
Arif aşıqlər olur qəlbdə nihan, axtarasan!

* * *

O qədər heyran olub indi o dildar özünə,
Baxsa da aynaya o qalmış intizar özünə.
Hər ürək nazik ola zərrə ona dağ salacaq,
Necə ki, lalə salıb yüz belə dağlar özünə.
Bu gözü qanlı adamlar hər ovu ovladılar,
Meşədə səyyad olub indi hər şikar özünə.
O dodaqdan od alıb indi düşdü şamın qəlbi oda,
Necə ki, təşnə dodaq olmuş abidar özünə.
Nə gözəldir ki, tamaşayla tapa hər kəs özün.
Çünki hər hüsnün özü pərdədi aşkar özünə.
Bu gözəl bağçada hər sünbülə kim salsa nəzərə,
Sanki bir şanədi hər zülfdə gəzir yar özünə.
Nə şikayət yeridir, Saib, edirsən fələyə?
Hansı məclisdə alıb badə ixtiyar özünə?!

Nə qədər çox ola şadlıq yenə qəm kamil olar,
Bir kəsin xərci gəlirdən çox ola aqıl olar?
Dövrünün qəlbi kədərlənmədi göz yaşımıza,
Çürümüş toxmu əkib gözləmə ki, hasil olar.
Ona aşiq deyərəm eşqi üçün dara gedə,
Dəyməmiş meyvə düşərsə yeməyə qabil olar?
Zülfünün həlqəsi bu qəlbimi yandırdı mənim,
Kim tamaşaya dura, qırpsa gözün, qafil olar.
Könlünün arzusu birdir sənin heyranlarının,
Gör, o zülfündə neçə aşiq üçün mənzil olar?
Göz önündən bu həyat girdabı qalxarsa əgər,
Bu yolun yolçuları məqsədinə nail olar.
Yedi qəlbin qanını hər söz üçün Saib də,
Parçalanmazsa ürək, gözləmə söz hasil olar.

* * *

Qoysa əvvəl kərpic torpağa bir memar kəc,
Asimana dəysə də, axır olar divar kəc.
Bir qapağa bəzəyər, sanki qoyubsan boş qaba,
Çün beyinsiz bir başa qoysan əgər dəstər kəc.
Aciz eylər hər kəsi bir dar cığırla getsə o
Vay o gündəndir yolun olsun uzaq, həm dar, gəc.
İnsana nöqsan olar ötsə xəsislik həddini,
Toxunar tez çör-çöpə olsa əgər paltar kəc.

Bir mədar vardır, ona tabedi cümlə kainat,
Eyb tutma gər cıza öz xəttini pərgar kəc.
Çün təvazölə azalmaz rütbəsi heç bir kəsin,
Kecdi şəmşir, heç zaman etməz onu bil, xar kəc.
Əyridir həm dimdiyi, həm caynağ ı vəhşi quşun,
Əyri eylər insanı çün tutduğu hər kar kəc.
Düzlük et, Saib, çün əyri işdən olmaz yadigar,
Kölgəsi əyri olar, olsa əgər divar kəc.

* * *

O fitnəkar gözləri kim biar eyləmişdir?!
Aldanma ki, bu işdə kələk var, eyləmişdir.
Əqiqdə su görünməz, əqiq dodaqlarında,
Təbəssümü o yar da lap naçar eyləmişdir.
Hər kəs baxır cahana öz qəlbinin gözüylə,
Mey məst üçün cahanı bir gülzar eyləmişdir
Rəftarına olubdür hər kəs özü cavabdeh,
Nə fərqi, məst edibdir, ya huşyar eyləmişdir
Surətə mayil olma, mənanı axtarıb tap,
Biri çiçək yaratmış, biri xar eyləmişdir
Vahid saysız deməkdir fələk dəyirmanında,
Fələk korun gözündən sellər car eyləmişdir
Bu dünya qaşqabaqlı, xallı pələngə bənzər,
Xəsislərsə hər xalı bir dinar eyləmişdir

Çətin deyil o yol ki, səni çəkər fənaya,
İnsan tək yol gedəndə yol azar eyləmişdir
O kəs ki, mən onunçun bu dünyanı dolandım,
Saib qəlbində tapıb onu yar eyləmişdir

Sübh o vaxt qəlbə yarır ki, üzü xəndan olsun,
Zülmətin qəlbini yarsın o, nümayan olsun.
Dodağın qoy dodağın üstünə, sakitcə otur,
İstəmirsənsə əgər qəlb evi viran olsun.
O qiyamət səhəri dəryamın ağ dalğasıdır,
Hansı məcnundu bu gün sahibi-fərman olsun?
Yusifin surətinə bənzəri var bəxtimizin,
Ümidim vardı mənə qardaşım həyan olsun.
O qiyamət odunun dağ kimi cilvələnər,
Eşq sirri hər ürəkdə necə pünhan olsun?
Aləmi-qeybə açıq pəncərə olmuşdur ürək,
Bəlkə divanəliyim orda firavan olsun.
İnsaf əhli deyərəm xalqa yaxınlıq edənə,
Əsl Kəbə odu ətrafı biyaban olsun.
Bu qızıl ilə gümüş qəlbini şad etməyəcək,
Nəyə lazım yığasan, sonra da ehsan olsun!
Buludun göz yaşı nemətdi fəqət şimşəklər –
İstərəm çaxmaya ta kəndli də nalan olsun.

Bil, qənaət eyləyər süfrədəki nemət ilə –
Hər o kəs ki, gözü tox, qayğulu insan olsun.
Hörmət ilə yad olar mərd kişilər ölsə belə,
Əsl insan da odur qəlbdə mehman olsun.
Hər qarışqa ürəyin şad eləyər bir dən ilə,
O dəninin sünbülü qoy taci–Süleyman olsun.
Ney dinən dəmdə məni naləsi hüşdan eləyir,
Şir də istər yer üzünü cümlə neystan olsun.
Ürəyi daş olan insan hara, kövrəklik hara?
Sanma hər qəlbdə bu ləli–bədaxşan olsun.
Dil danışmazsa yanar, amma başın salim olar,
Dinmə, qoy dinməməyin başına dərman olsun.
Gülməsən, ağzını yum, çünki bu dünya belədir,
Yeyər öz başını hər püstə ki, xəndan olsun.
Kim görüb şimşək ilə tarlada dərzi bağlayalar?
Nə edər mey o kəsə ömrü pərişan olsun?
Kim görüb şimşək ilə tarlada dərzi bağlayalar?
Nə edər mey o kəsə ömrü pərişan olsun?
Yeri vardır bu qəzəl divanının taci ola,
Saib, hər kəs oxusa bir daha heyran olsun.

* * *

Qəlbi kövrək alanın göz yaşı da oldu rəvan,
Bənzəyər bir bulağa qaynayıb axmaqda hər an.

Məclisi-vəslidə məhrəm, ya da naməhrəm olar?
Aramaz mehrabı hər kim hərəmə düşsə, inan.
Uşağa barmağının hər birisi bir mənədir,
Bir uşaqtək sorar öz barmağını heyran olan.
Qocalar gəncliyini yad eləyər həsrət ilə,
Necə ki, yad edirik biz baharı fəsli-xəzan.
Qədd əyildikdə, demək çatdı səfər vaxtı daha,
Ox uçar çox uzağa, möhkəm əyilmişsə kaman.
Eləmə ömrüdə qəflət gecə söhbətlərinə,
Xoşdu qədr axşamı heç sübhə kimi yatmayasan.
Bir həyat ki, bıçağın dəstəsinə bənd olacaq,
Dilini saxla ki, Saib, hər işin olsun asan.
Qorxağın axsa qanı cümlə-cahan haya düşər,
San qiyamət gününün tufanı dəryaya düşər.
Fərhadın qanı çıxıb torpağın üstə qızarar,
Elə bil lalədən atəş düzə, səhraya düşər.
Günahı yoxdusa məhbus niyə üzr istəməli?
Yaqubun gözlərinin cürmü Züleyxaya düşər.
Saibin bircə təmmənnası budur ki, nə zaman
Yolu Hinddən Nəcəfə, bir də ki Məvaya düşər.

* * *

Bu səmanın altında kim şadiman olubdur?
Bu bağçanın gülləri nə vaxt xəndan olubdur?

Zəmanənin selindən haray düşüb cahana,
Sel çağ layıb gələndə, hardan aman olubdur?
Bir qəlb ki, coşmayırsa, qəbrə gömülsə xoşdur,
Qızıl sikkə deyilsə yerdə nihan olubdur.
Sən incimiş ürəkdən dözüm umma nahaqdan,
Oxa dənəndə hər ah özü rəvan olubdur.
Saralmış çöhrəmizdir sən istəyən o məktub,
Nə söyləyim ki, orda hər şey bəyan olubdur.
Sən aşiqin yanından uzaq getmə, amandır,
O gülləri dərərlər, yeri meydan olubdur.
Şad olma sən baharın sübh vaxtı gülməyindən,
Vaxtsız gülən başda beyin haçan olubdur?
Kimə nəzər salırsan bir qönçətək büzüşmüş,
Səhər yeli bu bağda görən, haçan olubdur?
Ürək dərdin əlindən solub gedər, ol agah,
Bir yerdə toz görünsə, bil, karıvan olubdur.
Acizlərin əlindən tutmaq savab bir işdir,
Özgəsinə sığınmaq hər vaxt asan olubdur.
Minlərlə bülbül ötmüş bu bağçada, bu bağda,
Saib kim ürəkdən nəğmə Qoşan olubdur?!

Susanda sanma ki, dərdin nihandır,
Bu solğun çöhrəmiz bir tərcümandır.
Çıraqlar sübhədək sönməz o evdə,
Ki, dərd orda qonaqdır, mehribandır.

Sümüyə işləyən dərddə əlac yox,
Onu vaxtında kəs, tulla, amandır.
Qalıb al lalənin bağ rında dağlar,
Məgər dərdi sağaltmaq çox asandır?
Yenə, Saib, qan ilə doldu qəlbin,
Hamı dərddən səni dərddini yamandır.

* * *

Meyi tök cama ki, gül soldu daha, lalə gedər,
Bu nə karvandı ki, çöldə elə bil halə gedər.
Yolunu azma bu dünya bəzəyindən ötürü,
Gövhər əvvəl yox olar, sonra uçub calə gedər.
Gecənin qəlbinə dağ çəkdi səhər şölələri,
Soyuyar göz yaşı, qəlbdən çəkilib nalə gedər.
Səni görmək həvəsimlə gedir əldən bu ürək,
Şeh necə lalə yanağında dönür xalə, gedər.
Qəlbimin yox qərarı, ta yorulunca ayağım,
Yenə o afətin ardınca düşüb yola gedər.
Ürəyi pak olan insana açır yar üzünü,
Ya da göydən baxaraq yarıdakı bu hala gedər.
Bir səhər Saib əgər töksə o göz yaşlarını,
Lalənin al yanağında o qara xal, a gedər.

O adam ki, fəxr üçün əcdadını yad eyləyər,
Bir sümük tapmış o, it tək könlünü şad eyləyər.
Çün ilahi eşq, həqiqi eşq üçün ilk pillədir,
Aşıqə doğru yola getməkdə imdad eyləyər.
Gül elə tutmuş qulağın ki, eşitməz heç nəyi,
Xamlığından bülbül hey bağlarda fəryad eyləyər.
Sanki on illər keçib, sal bir yada öz halını,
Fikr elə, keçmişləri kimlər neçin yad eyləyər?
Eşq ustadlıq edən məktəbdə, şagirdlər yəqin
Məşq yazmaqçün qələmdanın da polad eyləyər.
Kim paxılsa bir paxıllıqdır qazancı dünyada,
Çün kərəm əhli həmişə qullar azad eyləyər.
Sözlə Saib Qaf dağında çox pərilər ovlamış,
Çün bilə ov etməyi ən usta səyyad eyləyər.

Kaş günəş üzlü o yar indi xəridarım ola,
Gövhərəm, bir alanım, yaxşıca bazarım ola.
Gövhər olsam da həyadan dönürəm çün suya mən,
Su olam yolda axam, ordan ötən yarım ola.
Çün ağıldandı, bəla sellərinə qərq oluram,
Yoxdu bir kəs ki, mənim evdə pərəstarım ola?
Pozulan ordunun əsgərləri yüz yolla qaçar,
Yoxdu bir qüvvə ki, o qafiləsalarım ola.

Eşqimin iqbalına bağlamışam taleyimi,
İstəməm ki, daha göylərlə mənim karım ola.
Ovcunu ümman açıb bənzəyir o ağ sədəfə,
Qələmim inci tökə, dərya qədər barım ola.
Eşqidə göz yaşdır bir də ki, ah, şam sayağı,
İstərəm sinəmin üstündə odum, narım ola.
Yuxuda, həmdə ayıqlıqda elə qəm çəkirəm,
Saib, olmazmı mənim özgə cürə varım ola?

* * *

O xumar gözlərin hər bir baxanı heyran edər,
De, qiyamətmi qopub? Bəs nə üçün meydan edər?
Bu yanan sinəmə rəhm eyləməyir ləli – ləbin,
Onu məşşatə, nədəndir, bu qədər əlvan edər?
Məni göz açmağa qoymaz ürəyin dərdi, qəmi,
Üstəlik fitnə gözün də sinəmi nalan edər.
Çevirə arxasını güzgüyə bir tuti əgər,
O, könülsüz deyilən sözləri heç dastan edər?
Günəşə yüksəli şəh damlası lap gözləmədən,
Düşdüyü aynanın üstən nə qədər dərd olmaz,
Onu ki, cövrü–cəfasiylə bizə dövrən edər.
Ruhlara verdi qida şerimiz hər yerdə bizim,
Necə xoşbəxtədi o kəs hər işini asan edər.
Bir cavabdır bu qəzəl, Sədi buyurmuş, Saib,

Muzdu ol kəs alacaq ki, işini candan edər.

* * *

Qəm ki məndə qoymayıb can, daha qəmxarlıq nədir?
İndi ki can yoxdu bəs, söylə, bu dildarlıq nədir?
Dağ da dözməzdi bu qəmlər movcuna, mən dözmüşəm,
Bilmirəm ki, sel gələn vaxtda bu xuddarlıq nədir?
Dövrənin şəmşiri açmışdır sinəmdə lalələr,
Söylə, bu qalxan, dəbilqə, ya zireh artıq nədir?
Küt olarsa bir qəmə onda yeyə lazım olur,
Ordakı kütlük gərəkdir, onda hamarlıq nədir?
Saçına qatran da yaxsan yoxdur artıq faydası,
Qəlb əgər gənc olmasa, bilməm, siyahkarlıq nədir?
Bir ölü qəlbə nə təsir eyləyər yaxşı, yaman,
Qəbrə çün girdi bədən bilməz daşa varlıq nədir.
Sel gələndə baxmayır daşdır, kəsəkdir, ya ağac,
Sel üçün yox fərqi, bu düzdür, ya da bağlıq, nədir?
Füsrətin varkən boşalt gözdən yaşı, qəlbdən qəmi,
Vaxt keçib getdi daha etsən heç zaman mümkün deyil,
Çün tərəf əyyar olarsa onda əyyarlıq nədir.
Sən cavanlıqda götür, Saib, həyatdan kamını,
Gənclik ömrün yazıdır, yazda bu bıkarlıq nədir?

O xalın göz yaşı içmiş ki, belə tər göyərrib?
Ya ona xidmət edib hansı bəxtəvər, göyərrib?
Reyhan hardan çənənin üstünə yol tapdı sənin,
Su verib bəlkə canından ona gövhər, göyərrib.
Qurumuş toxmu şoran torpağa səpmiş çox adam,
Canu–dildən ona çün xidmət ediblər, göyərrib.
Qəlbini bağlama dünyaya ki, Saib, bu fidan,
Ayrı yerdən su içib sanki bir əxtər göyərrib.

* * *

Üzünün atəşi dəysə su yanar,
Dağ civə tək əriyib laxtalanar.
Peşimanlıq suyudur gözdən axan,
Düz dəyəndə yaraya tez sulanar.
Gecələr göz yaşı töksə birisi,
Səhəri mücdəli gözlə oyanar.
Kim atar razılıq üçün qədəmin,
Qəlbinin əmrini o arxa sanar.
Sə gələndə aparar kol–kosu o,
Əhli – zövqün özünün aləmi var.

Bu fələk bir kimsədən əsla xəcalət çəkməyib,
Göy üzü heç vaxt tutulmaqdan əziyyət çəkməyib.
Divarın üstündə bitmişdir beli əyri tikan
Ömrümün sərvə qalıb torpaqda qamət çəkməyib.
Hökmüdarlıq ləzzətin hardan bilər Misrin şahı,
Bircə gün Yusif kimi ömründə qurbət çəkməyib.
Haq divanı sən güman etmə qiyamətdə olur,
Haqq–hesab burda olur, sözdü qiyamət, çəkməyib.
Kim meyi öz qaydasınca içsə, məst olsa belə,
Ya özü, ya özgəsi bundan əziyyət çəkməyib.
Fərhad öldürdü özün eşqində ortağ görcəyin,
Hansı aşiqdir ki, o, eşqində zillət çəkməyib?
Eylə bir əyyamdasan, Saib, səbrli olginan
Kim səbrli olmuş o, heç vaxt məzəmmət çəkməyib.

* * *

Hüsnünü görsə bir aşiq o gülüstana baxar?
Nərgizə, yasəmənə, lələyə, reyhana baxar?
Əsl məclisə, gedərsən bəzənər söhbət ilə
Orda kim lal oturur, qüssəli mehmana baxar?
Aşıqın qoxusu yox, ruzi–qiyamət də ola,
O haçan boş sözə, ya əmrə, ya fərmana baxar?
İndi ki, bülbülümüz başqa həvəslə oxuyur,
O daha bir də bu kol–kosluğa, bostana baxar?

Burda söz qeydinə yoxdursa qalan bircə nəfər,
Bil ki, Saib, daha kim sən təki insana baxar?
Xalının dövründə zülfün çün nigahbanlıq edər,
Tora düşmüş nə qədər qəlbi o viranlıq edər.
Kirpiyin sanki tikandır, dalayar gül dərəni,
İnci tərlər üzünü tazə gülüstanlıq edər.
Əmrə kim ki baş əyər, hökmü gərək icra edər,
Yuvada çünki qarışqa da Süleymanlıq edər.
Hər qonaqlıqda bu şərtidir ki, gözəl nemət ola,
Sadədil insana yoxsa hamı mehmanlıq edər.
Qədd əyilmişsə əgər, ömr yetişmişdi sona,
Kim qıyar ki, bu atı bir daha meydanlıq edər?
Davudun nəğmələri pərdədə qalmışdı daha,
Orda ki, Saib oxur şəri, qəzəlxanlıq edər.

* * *

Bir ürək ki şad ola, dərdi də olsa kəm olar,
O ürək nalə edər, dağ qədər onda qəm olar.
Dünyanın şadlığına sən dəxi aldanma nahaq,
Kim ki aldandı, onun qisməti çün matəm olar!
Sinəmin yarasına məlhəmini qoyma hədər,
Qəfəsin gözlərini örtmək üçün məlhəm olar?
Gülmə sən dan yeri tək dünyaya, aldanma ona,
Gülüşün ömrü bu dünyada fəqət, bir dəm olar!

Qədəmin qoyma kənar, həlqeyi-ülfətdə dolan,
Kim bu ülfətdə qala, Saib, axır Hatəm olar!

Kim ola guşənişin, göylə o həmsöhbət olar,
Fikri göylərdə gəzən qəlbi dolu həsrət olar.
Bacadan nur görünər evdə əgər yansa çıraq,
Qəlbi aydın olanın varlığı bir hikmət olar,
Açsa hər qətrəmiz ağzın, nə qədər dür tökülər,
Hansı dəryada onu bəsləməyə vüsət olar?
Tutitək dil açar hər yarpağı qəlbin bağının,
Hər budağında neçə ayna sifət nemət olar.
Kim onun surətinə baxsa gözü qanla dolar,
Günəşə baxmağa ulduzda məgər cürət olar?
Qəlbinin qanını içsə çoxu illərlə yenə,
Mövləvi səbki fəqət Saibə tək qismət olar!

* * *

İsti göz yaşın axar səf-səf, o mücgan incir,
Ayağın olsa qabar xari-muğilan incir,
Hər kiçik dürrə sədəf qoynun açar bir anatək.
Bəs nədəndir ki, sıxar Yusifi zindan incir?

Aynaya cövhəri çəksən qaralar qəlbi onun,
Kirpiyi kölgə salar, yar üzü bundan incir.
Yuxulu gözlərini yüz gözə verməm mən, inan,
Nə edib qəlbimə o nərgizi, məstan, incir?
Qayçı ot üstə açar ağ zını hey qəh–qəh ilə,
Püstə ağ zın açaraq olmasa xəndan incir?
Kim giley eyləyərək danlasa bəxt ulduzunu,
Sanki dəryada batır, amma yağışdan incir,
Yaxşı dərman budu ki, dərdə boyun əyməyəsən,
Dərd əgər əysə səni onda da dərman incir.
Çürümüş toxmu şoran torpağa əkməz dehqan,
Torpağın qəlbi yanar, sonra da dehqan incir.
Sən acı söz də desən incimərəm ömrümdə,
De, şəkər versə qarışqaya bir insan, incir?
Heyrət ilə baxıram yarın ala gözlərinə,
Çünki Saib o gülə olmasa heyran, incir.

* * *

Fitnəsindən o xumar gözlülərin eylə həzər,
Fitnəkar insan əlindən həmişə fitnə gələr.
Məzaci–eşqi edib körpü sən öz eşqin üçün,
Bu bahar selləri tək körpüdən et sonra güzər.
Sel çox istər ki, o da aynaya bənzətsin özün,
Yaxşıya bənzəmək axır adamı yaxşı edər.

Sıyrılıb dursa başın üstə şəhadət qəməsi,
Əymə sən başını, çün boynunu acizlər əyər.
Yumuşaq torpaq ilə ovçular örtər tələni,
Yumuşaq sanma sən öz düşməninə, gözlə xətdər.
Gündüzün ömrü gödəkdirsə yarı böl gecəni,
Gündüzün ömrünə qat, qoyma gedə günlər hədədər.
Kişi ol, yum bu cahanın malına gözlərini,
Arzuya çatmağa, Saib, çalışır mərd kişilər.

Arifin sözləri divanələrə etməz əsər.
Necə divanədi o qaçmasa səhraya əgər?
Qocalıb çərxi-fələk çox şeyi tez-tez unudur,
Heç unutmur ki, yetirsin bizə hey tazə xətdər.
Bu qılinc zərbəsinə dözməyimi eşqə yazın,
Yaramı sanma ki, yüngüldü, qanım axmır əgər.
Qəlbimi nöqtə kimi qəmlər alıbdır araya,
Çevrənin mərkəzini arif olan harda gəzər?
Hay-harayla kim uçurda bilər Ünqa quşunu?
Nadanın atdığı daş Məcnuna dəysə nə edər?
Daha çox qıvrılar hər vaxt yuxuya getsə ilan,
Harunu narahat etmir nə xəzinə, nə də ola,
Hər kimin yatsa ayağı, o necə yol yerişir?
Yarının zülfünə bağlanmış o dərdlər, Saib,

Bir şikəst körpədi, göz qoy ki, fəraq paymal edər.

* * *

İmkanın vardısı, nadan ilə söhbət eləmə.
Söz ki bir ayinədir, sən onu zülmət eləmə.
Bu bağın qönçəsinin al dodağı qandı tamam,
Nə işin olsa açıq gör, onu xəlvət eləmə.
Gəmi boş olsa, onu dalğalar hey oynadacaq,
Qəm ilə dolsa sinən sən buna xiffət eləmə.
Gözünün küncünə düşmüş o xalın fitnəsi var,
Ehtiyat eylə, ona çox da məhəbbət eləmə.
Tükü – tükdən seçən o Saibə bax, dərslərini al,
Zünnarı vermə əlindən, daha qəflət eləmə.

* * *

Hər adam ki, kişi tək eybini söylər üzünə,
Öp onun gözlərini, həq ver onun sən sözünə.
Yaxasın verməz o əlbəttə qəmin pəncəsinə,
Bir adam ki, gecəni qatmış ola gündüzünə.
Sahibi – xırman olubdur o adam dünyada,
Səpib öz göz yaşını buğ da kimi yer üzünə.
O kəs hörmətlidi ki, milçəyi də incitməz,

Dünyanın varı-yoxu gəlməyir əsla gözüne.
Sən çalış yaxşılığın toxmunu ək topaqda,
Kim nə əkmişsə axır qismət olur da özünə.
O hilal Saibə bənzər, necə əymiş belini,
Başını qoymuş üfüqdə bu səmanın dizinə.

* * *

Mən kiməm ki, meyl edib alsın bazardan yar məni?
Çünki qiymətdən salıbdır indi bu bazar məni.
Gövhər olsam da həyadan dönmüşəm qətrə suya,
Yarımdan guyində torpaqdan tapar əğyar məni.
Mən ki əqlin babətində xanəmi verdim selə,
Hümmət eylər kim bu qəmdən hifz edib saxlar məni.
Məğlub olmuş bir bu qoşuntək yüz yerə ayrılmışam,
Hanı ardıyca çəkən bir qəhrəman salar məni?
İstədim bu dünyanın nazın çəkəm Saib kimi,
İstəyir o eyləsin ömrüm boyu ağlar məni.

* * *

Lütf ilə bir bizi saysan, nə olar?
Məni məndən də ayırsan, nə olar?
Xaraba yerdə cavahir tapılar,

Qədəmin kuyimə qoysan nə olar?
Ümidim var bir – iki busə alım,
Bunları sayma, ya saysan nə olar?
Yalvarıb vədəni aldım mən axır,
Gəl elə lütf ilə ehsan, nə olar?
Göstər o gül yanağın şadlıq edək
Demə ki, sən mənə taysan? Nə olar!
Ey dənizdən ucalan yaz buludum,
İncini bağçama yaysan nə olar?
Kim həya sahibidir o utanar,
Üzümə söyləmə zaysan, nə olar.
Qonağın olduğumuz dəmdə bir an,
Aynanı bir yana qoysan nə olar?
Dəryanın səyi nahardır, Saib,
Fikr elə dalğalı çaysan, nə olar!

Üzündəki ol niqab hüsnünə verməz zərər.
Günəş səni görəndə puçur–puçur tər tökər.
Gülüstanda olmağın nədir bizə faydası?
Nərgiz kimi xumarsan, ömür keçir, gün keçir.
Xırmanımın olmamış ildırımından qorxusu,
Ay işğından mənə dəysə, dəyər hər xətər.
Tövbəliyəm, tövbəmi sındıracaqdır yəqin,
Bahar belə tez də ötərsə əgər.
Söylə kim heyran deyil çəmənlərin seyrinə?
Lalələrin dalğası qalxıb kəmərdən ötər.

Keçər həyat suyundan Saib olarsa təşnə,
Fəqət gül mövsümündə çətin şərabdən keçər!

* * *

Baxışların qəlbimi, vallah, viranə eylər!
Əksin düşər aynaya, aynada xanə eylər.
Qəlbim qəmin əsiri, mənə onun əsiri,
Divanəyə dildarlıq yenə divanə eylər.
Azadələr ürəklə hesablaşar çətində,
Bəzən də bu hesabı təsbəh–səddanə eylər.
Zülfün elə dağılmış, elə pərişan olmuş,
Görüm əli sınaıdı kim ona şanə eylər.
Aşıqlər biqərardır, hüsnün bundan xəbərsiz,
Şam fanusda, nə etsə yanan pərvanə eylər.
Saib təzə mənalar gətirəndə şerinə.
Çoxu, üslub gəzirəm, deyib, bəhanə eylər.
Heç görübsən birini çirkin üzə heyran ola?
Kor elə kordur, nə fərqi ev ola, meydan ola.
Ölümün qüdrəti çatmaz soyuda eşq odunu,
Bu mahal işdi, avam rəya görə, loğman ola.
Dünyanın qibləsi eşqin evidir, eşqə inan.
Məskənin səhra ola, sahil ola, ümman ola.
Sil kədürət tozunu sən gözüünün yaşı ilə,
Çün yağış yağsa yuyar, ya dağ ola, orman ola.

Ucalar göylərə fəryadı Züleyxanın o dəm,
Yusifin başının üstündə əgər böhtan ola.
Xəstə qəlbim sevinər, halımı sorsan, Saib,
Elə gəl başımın üstə, gəlişin dərman ola.

* * *

Düşməyə rəhm eyləyən qəlbə fəqət sevda olar.
Daşı atsan oda axırda dönüb mina olar.
Canladıb dostu xəyalda söhbət etmək yaxşıdır,
Bir xəyal et ki, bu aləm özgə bir dünya olar.
Ş övqü düşmüş xalının, çöhrən münəvvərdir tamam,
Kimdə olsa böylə xal bil ki, günəşsima olar.
Ey xəzanın yelləri, əl çək bu cövləndən axır,
Qönçəni xəndan edər hər vaxt nəsim peyda olar.
Xudpəsəndlikdən düyün düşmüş bütün işlər belə,
Qətrə öyməzsə özün axırda o, dərya olar.
Çün çıxar bağdan o gül köynəkli Yusif hər zaman,
Hər gülün başında bir məşuqətək xülya olar.
Varlığın səhrasını təklikdə keçmək şərt olub,
Tez gedər ol yolçu ki, yolda əgər tənha olar.
Fikrini gəl, çəkmə, Saib, o qara zülfün daha,
Çox qalarsa qəm ürəkdə axırı sevda olar.
Qəm dolu sinəni açsan, nə qədər qan tökülər,
Kasıbın başına torpaq da damından tökülər.

Daşı ləl eyləyən ancaq o şəhidlər qanıdır,
Yəhərin quşqunu kəsməzsə qan hardan tökülər?
Buxağından axan ol inci tərini həsrətiyəm,
Bənzəyər ulduza o, sanki səmədan tökülər.
Mey dolu sən o yaşıl küzədəki himmətə bax,
Çün edər başını meyhanada qurban, tökülər.
Bunu kim bilmir açıq, söz ürəyə tez toxunar,
Qəlb əgər titrəsə gözdən dəxi mərcan tökülər.
Xızr bilsəydi o gül rəngli şərabın dadını,
Abi-heyvana o baxmazdı ki, hardan tökülər.
Badəni Saibə tərk eylə deyən zahidə de,
İnsanın idrakına məna şərabdan tökülər.

* * *

Sinəmin dağı ürəkdən od alıb dad eləyər,
Yelləyər sinəmi atəş, o da fəryad eləyər.
Hər daşın köksünün üstündə bitən lələni gör,
Fərhadın tişəsinin atəşini yad eləyər.
Eşqdən qurtara bilməz canını aşiq olan,
Eşq abad olan hər xanəni bərbad eləyər.
Tək onun surəti düşmüş sinəmin aynasına,
Qəlbimi Qaf dağı tək mülki – pərizad eləyər.
Səy edər çün dağda öz evini hər ləhzə,
Qönçə tək bu əməlilə ürəyin şad eləyər.

Qəlbinin dərđini aşıq gətirərmi dilinə,
Bülbülün olmasa həsrət qəmi fəryad eləyər?
Elə bil balta vurur öz qıçına hər kəs ki,
Gülər ustadına, Saib, ya da irad eləyər.

* * *

Mənim bu görkəm ilə çün qılınca bənzərim vardır,
Gülə qonmuş şəhi, valeh, edən bir bəstərim vardır.
Həyat bir dərya tək coşdu, mən isə səbrilə dözdüm,
Fəqət bu dəryadan coşqun içimdə qəmlərim vardır.
Mənim tək yar bəzmindən olan varmı, cida, söylə?
Özüm təşnə dolansam da, sanarlar kövsərim vardır.
Bu görkəmdə gedərsəm mən qiyamətdən də yox qorxum,
Mənə ondan xətər dəyməz, kimə dərđi – sərım vardır?
Məni öldürsə də hərgah göyün köksü durulmaz heç,
Onu pak etməyə ancaq mənim xakistərim vardır.
Mahaldır incisın məndən qarışqa da bu aləmdə,
Fəqət zalim fələkdə nə kərəm var, nə kərim vardır.
Gözün Saib açanda, mey küpün gördü bu dünyada,
Mənimsə al şərab ilə dolu bir sağərim vardır.

* * *

Yar bağ a qoysa qədəm sərviləri xar eləyər.
Nərgizi məst eləyər, laləni bimar eləyər.
Qəlbimin dərдинə məndən daha çox eşq qalır,
Xəstələnsə bir uşaq dayəyə azar eləyər.
Nə qədər qəm çox olar bir o qədər can üzülər,
Dilə gəlməz neçə söz qəlbi biqərar eləyər.
Kim salıbdır məni yarın nəzərindən, onu da
Bilirəm haqq özü bu dərdə giriftar eləyər.
Bircə göz qırpımına Misrə çatır həs kəs ki –
Yüsifin eşqi ilə qəlbini gülzar eləyər.
Saibə kim qulaq assa, o bilər qiymətini,
Köksünü açsa sədəf gövhəri aşkar eləyər.

* * *

Bu gözəllər ki, təkəbbürlə, hey ətrafa baxar,
Bilməyirlər, yarımın qar kimi ağ gərdəni var?
Yığ ılıblar ki, qiyamət səhərin seyr edələr,
Yaxasın açsa nigar, onda qiyamət də qopar.
Çünki ustad qələmi çəkdi sənin surətini.
Qələmə bənzəri var qamətinin, nazlı nigar.
Ahu ol gözlərini gördü xəcalət çəkərək,
Leylinin xeyməsinə getmək üçün verdi qərar.
Cənnətin meyvəsini vəsf eləyənlər bilmir,
Yoxdu o bağ da bu qamətdə, gözəllikdə çinar.

Səni Xızrın o həyat çeşməsinə təşbeh edən,
Ləbinin ləlini görsə bu qışdır, ya bahar.
Qəlbi korlar səni dərk etməyə acizdir, inan,
Qəlbi kor insana yox fərqi bu qışdır, ya bahar.
O lətif ləblərinin çün əqiqə bənzəri var,
Bir təmasdan o əqiqin qanı torpağa damar.
Dövrənin gözlərinin ərşə çəkilməmiş yuxusu,
Nə zamandan ki, o məst gözlərin olmuşdu xumar.
Xəcil etmişdi, inan, lalələri al yanağın,
Quş qanadın eləyib özlərinə güllər hasar.
Sən bu qamətlə qədəm qoysan əgər bağa, o dəm
Qumrular tuba budağında tutarlarmı qərar?
Bu çəmənlikdə sənin lalə üzünün şəbnəmidir,
Belə bir ahu baxış görməmiş əsla ruzgar.
Yusifə yoxdu gözəllikdə bərabər bir vaxt,
Sən bu hüsnünlə edərsən nə qədər heyran edib,
Mənanı dərk eləyənlər bunu etmiş iqrar.

* * *

Sən fikir vermə mənim ahıma, ey nazlı nigar,
Ud yanar odda, nə tüstü, nə də ki, nalə çıxar.
Cənnətin hansı xiyabanı sənə məskən olub,
Mən sənin kölgən olum ömr boyu, əhdim var.
Sən bu gücsüzlərə, gəl, baxma həqarətlə belə,

Bu elə bəsdı ki, tale olara olmadı yar.
Mən iki həftə bu gülşəndə ki, mehman oldum,
Gül nədir, şəbnəmi də nalələrım eylədi zar.
Üstünün torpağına baxma o bəd xasiyyətin,
Arı torpağa bulansa daha da bərk sancar.
Bu qəzəl Moləviyə oldu cavab Saibdən,
Bir yaşıl künbəzin üstündə günəş tutdu qərar.

* * *

Bizim bu ağzımızı ol dodağı lalə tutar,
Necə ki, ağzını məstin fəqət pıyalə tutar.
Ümid edirdi nəsim ki, tutar ətəklərini.
Misirdə köynəyini Yusifin vüsələ tutar.
Qəmi qəm üstə yığıb qəlbimin yolun tutdum,
Necə ki, daş daşın üstə düşər şələlə tutar.
Ucalsa ahı onun yüz qapı açar üzünə,
İşarəsi bəs edər, hətta bir mahala, tutar.
Cavabdı Bülbüli–Nişapura bizim bu qəzəl,
Ki, lalənin qiyasın hər zaman cəmalə tutar.
Bitən deyil bu cahanın işi, inan, Saib,
Zəmanə hümmət edən kəsləri cidalə tutar.

* * *

Kim deyir səpsən əgər toxmu şoran yer göyərər?
Bəlkə alnından ora töksən əgər tər göyərər!
Nə zaman qırmızı qar yağsa səmadən, o zaman
Şairin bəxti gülər, sözləri bir–bir göyərər.
Şadlığın toxmu əgər göyərməz bu cahanda, bunu bil,
Kədərin toxmu əgər düşsə sərəsər göyərər.
Məni kol – kos bürüyüb, qorxmayıram bundan da,
Haraya düşsə bu beynimdəki sözlər göyərər.
Xoş olar qırmızı rəng ilə naxışlansa libas,
Bax, payız vaxtı ağaclar da geyər zər, göyərər.
Tutinin balu–pəri sadə göyərər, Saib,
Acı göz yaşı tökər, tapmasa şəkkər, göyərər.

* * *

Eşq düşməndi cana, eyləsən həzər, neylər?
Zəmanə çəksə qılinc üstünə, süpər neylər?
Bu ahu–nalə ilə bəxtimiz açılmayacaq,
Belə ağır yuxuya sübh yeli dəyər, neylər?
Cəhənnəmin oduna şəbnəm eyləməz təsir,
Bu qəlbin atəşinə hər xumar nəzər neylər?
Hədəfə düz dəyə bilməz bir ox ki, əyri ola,
Bəsirət əhli deyilsə ona sədəf neylər?
Ata öz oğluna yüz yol məhəbbət eyləsə də,

Zəmanə öz işini görməsə əgər, neylər?
Cahanda yanmağa bir şey tapılmasa, Saib,
Yarıb daşın sinəsin çıxsada şərər, neylər?

* * *

Biləsən kim bu gözəllər sənə ülfət edəcək,
Onda bəxtin quşu da uçmağa cürət edəcək.
Şahidə ehtiyacım yoxdu qiyamətdə mənim,
Lalə rüxsarlar özü qətlə şəhadət edəcək.
Bu gözəllik elə nemətdi asan gəlməz ələ,
Payımla etsə zəmanə, ya da qurbət edəcək.
Aşıqın arzusu eşqində şəhid olmaqdır,
Təşnəyə kim su verərsə ona hörmət edəcək.
Saibin başını istərsə mürüvvətsiz adam,
Nə təəccüb, nə tərəddüd, nə də minnət edəcək.

* * *

O odun şölələri qəlbimizə ram olmaz,
Yansa pərvanə oda pak olar o, xam olmaz.
Günəşin göz yaşı şəbnəm kimi endi başıma,
Nə xoş əyyam idi o, heç belə əyyam olmaz.
Dan yeri güldü, şafəqdən qana döndü göy üzü,

Şadlıq qəm doğurur, çünki sevinc tam olmaz.
Quru ottək od alıb yandıracaq dünyanı,
Hər kəsin qəlbi məhəbbətlə yanan şam olmaz.
Cənnəti, Saib, açalar qapısın da üzünə,
Kim cəfa çəksə bu dünyada o bədnam olmaz.

* * *

Məhəbbətin yolunda neylər muğilan?
Aşıqlərin yanında nədir xətti Süleyman?
Bu məğrur eşq bir vaxt Yusifi məhbus etdi,
Yüz – yüz Yusif ömürlük olubdu əhli – zindan.
Sübhün yeli gətirdi uzaq Çindən hədiyyə,
Mişk ətrinə büründü tamam zülfi–pərişan.
Nədir bu qara torpaq, bu işrətli naxışlar?
Bu aləmi yaratmış ətriylə bəlkə reyhan?
Qəflət içrə yatanlar, Saib, ölüblər əlan,
Bu bülbülün səşindən onlar olarmı heyran?!

* * *

Etməyib nə ay, nə ulduz, nə günəş dünyanı ağ,
Bir yığın insan sümüyü etdi bu zindanı ağ,
Sindən ox tək çıxar ahlar, fəqət yox rəngi heç,

Vay o səyyada olar daim oxu, qurbanı ağ.
Yusifin şahlıq sarayın tərk qıldı Misridə,
Bir otaq saxlar ona Kənanda öz cananı ağ.
Qar kimi ağ namə istərlər qiyamət başlasa,
Faydası yoxdur qoyubsan süfrəyə sən nanı ağ.
Qeybətə açma ağız, pəhriz elə sən hər zaman,
Çox da ki, misvak ilə sən etmisən dəndanı ağ.
Şahlara sən ev tikirsən, öz evində yox çıraq.
Sadəlikdən can qoyub etdin fəqət divanı ağ.
Tinətin pak olsa, ölsən də yenə xeyrin dəyər
Ud yanıb kül olsa da eylər külü hər yanı ağ.
Eşq yolundan yüksələn tozlar şəfəq dəryasıdır,
Zəncinin rəngin edib bir anda eşq meydanı ağ.
Bircə gündə, gör, necə dümağ olub sübhün saçı?
Ay da istər eyləyə axşam çölü, ormanı ağ.
Ay camallı nazəninlərlə dolubdur İsfahan,
Saib, onlar eyləyib başdan – başa İrani ağ.

* * *

Getmə sən dərdin üçün hər adama dərmana,
Yusif qardaşının məkri salıb zindana.
Zəncirin halqasına bənzəyir o ahu gözü,
Məni zəncirləyərək etdi axır divanə.
Bir tikansız gülə bənzətdi cahan gözlərimi,

Güldü nərgiz, dedi bu göz yaşıma şəhdanə.
Arifin qorxusu yox gərdişi dövrəndən, inan,
Gəmini tapşırıb ümmandakı o tufana.
Sən bizə baxma, qarışqa dil açıb dinsə əgər,
Şah Suleyman gülüşün muzd verər, bil ki ona.
Odlu ah, qanlı sinə, göz yaşı, Saib, dilədin,
Bunu da verdi sənə, varmı sözün dövrəna?!

Saralıb solmadı, birdən–birə o pir oldu,
Ağaran saçları öz boynuna zəncir oldu.
Onun eşqi nə qədər evləri viran elədi,
Hicrinin dərdi neçə sinəyə şəmşir oldu.
Zamanın cövrü azad qəlblilərə etməz əsər,
Sərv üçün qış da, bahar da həmişə bir oldu.
Ölü canlarda olar kafurun ancaq qoxusu,
Kafura döndü kimin saçları, dilgir oldu.
Kim ki, xam gəldi cahan mülkünə, Saib, sən tək
Zamanın hadisəsindən ona təsir oldu.

* * *

Hər vaxt ki, sevincdən boğazında qəhər oldu,

Sanki o qəhər döndü sənə bal – şəkər oldu.
Qəflətdə olan ömrünü işrətdə keçirtdi,
Biçarə o kəsdir ki, fəqət baxəbər oldu.
Adətdi bu, dərman çox içərsən əsər etməz,
Ol qədr mey içdim axırı bisəmər oldu.
Qumru oturub səvidə boynunda da həlqə,
Bu görkəm ilə bağ da o sərv cəlvəgər oldu.
Hər arzunu sən həbs elədin köksün içində,
Fikr eyləmədin ki, axırı bir xətdər oldu?
Bir küncə çəkilməklə minər qiymətə qətrə,
Qətrə sədəfin qəlbinə düşdü, gövhər oldu.
Cənnətdə belə qövr eləyər sinədə dağım,
Saib, sorağın özgə məkandan gələr oldu.
Necə ki, gül budağı sarmaşıb divara, gələr,
Öz ayağıyla aşıq də yol alıb dara gələr.
Yoxdu iş sahibinin verdiyi pullarda gözümlə,
İş əgər zövq verə mən gedərəm, hara gələr.
Nəşəyə zəhr qatan işlərə meyl eyləməyin,
Bir cəhənnəmdi bu işlər, gününüz qara gələr.
Torpaq açmış qucağın gözləyir hər anda bizi,
Beşiyi tərk eləyən axırı məzara gələr.
Gəlmədin, Saib, əgər sən bu cahanın işinə,
Vaxt gələr, qəm eləmə, nəğmələrin kara gələr.

* * *

Bizi məftun eləyə bilməyəcəkdir dünya,
Yusifi Misrin ayı salmadı çün sevdaya.
Elə möhkəm dayanıb torpağın üstə ayağım,
Qeyri-mümkündü məni sel apara dəryaya.
Varlı öldükdə min həsrətlə gedir dünyadan,
Çünki uymuşdu yazıq ömrü boyu xülyaya.
İndi o piri-xərabatdan əziz bir kəs yox,
Kim çağıra hamıdan tez gəlir o çünki haya.
Kaş bu sınımış gəmidən sahilə bir taxta çıxa,
Verə o xalqa xəbər ki, gəmimiz batdı suya.
Şirinin şəklini əmr etdi silinsin qayadan,
Xosrovun əmri ilə silmək olarmış guya?
Saib, ahəstə apar sən bu cahanda işini,
Qafil ol kəsdi şirin pəncəsinə pəncə qoya!
Bu dəli könlümü zəncirləmək asan olmaz,
O qısa zülfə düyün vurmağa imkan olmaz.
Pərdə ardında keçib ömrümüz heyrətdə tamam,
Torpağın aləminə, söylə, kim heyran olmaz?
Sənsiz o mehraba üz tutsam, ibadət eləsəm,
Qəlbimə qaşın oxu dəysə pərişan olmaz.
Gücsüz idim, məni eşq qaldıra bildi yerdən,
Yoxsa, viran ürəyin təmiri asan olmaz.
Səddi-İsgəndər olubdu bu dönük taleyimiz,
Qurumuş çay kimi südsüz belə püstan olmaz.
Dədilik zəncirinin dairəsin aşmış, inan,
Yoxsa Saib kimi bu nalədə insan olmaz!

Bu naz ilə yerişin canımı pünhan aparar,
Dağ seli hər nə çıxar qarşıya asan aparar.
Hər kimin yoldaşı olmazsa münasib yolda,
O özüylə elə bil ah ilə əfqan aparar.
Xacə, zər yığma daha, bir yada sal son gününü,
Arını gör, pətəyindən quruca can aparar.
Butədə işdi qızıl pullar əritsə bir adam,
Xeyri olmaz bu işin, axırı böhtan aparar.
Əyri ox, əyri adam dövrüdü, Saib, indi,
Düz adam düz oxu hardan tapıb, hardan aparar.

* * *

Əsl aşiqlərə bu dağ i–məhəbbət nə edər?
Qırmızı laləni o dəşti–qiyamət nə edər?
Gövhərə fərqi nədir deryada su çoxdu, ya az,
Kim quraqlıqda suya etsə qənaət, nə edər?!
Göy igid qalxanıdır, düşmüş əlindən burda,
Bu döyüşdə silahın yoxsa, şücaət nə edər?
Oğlunun ətrini köynəkdən alar idi Yəqub,
O kəsin ki, yox əlində belə fürsət, nə edər?
Yusifin qiyməti qürbətdə daha artıq olub,
Kim əziz oldu ona bu acı qürbət nə edər?!
Zəhəri tök qədəhə, bil dəyişib şərbət olar,
İynəli sözlə bizə eylə nəsihət, nə edər?

Millətin qəlbi qaranlıq gecədən də qaradır,
İndi Saib, daha əfsus, ya şikayət, nə edər?!
O qara gözlərin hardan yenə düşdü yadıma?
Olum o gözlərə qurban, yenə düşdü yadıma.
Qəlbimi parçalayan oxları andım bir dəm,
Səf çəkən ol qara mücgan yenə düşdü yadıma.
İldırım kolluğa düşdü, alışıb söndü, sən
Baxışın bir də doğrudan yenə düşdü yadıma.
Qıvrılan telləri gördüm odun üstə, təzədən
Tellərin oldu nümayan, yenə düşdü yadıma.
Bülbülü gül budağında oturan gördüm mən,
Gülənin baftalı, əlvən, yenə düşdü yadıma.
Saibin xırmanını odladı o odlu baxış,
Bir daha yanmış o xırman, yenə düşdü yadıma.

Ətəyin çəkdi əlimdən nə üçün, bilməm o yar,
Söyləyin, gül qoxusu güldən haçan ayrı olar?
Allah–allah, bura sübhün yelimi əsdi belə,
Güllər əhdin unudub, yoxdu vəfa, yoxdu qərar?
Et inayət, gözücu baxsan elə bəsdə mənə,
Yoxsa hicrin məni əzdikcə əzər, nazlı nigar.
Səni bayram ayitək göstərərəm barmaqla,
İkiqat etsə məni dərd, dözərəm, əhdim var!

Vermişəm çiyrimi eşqin yükünə yoxdu qəmim,
Əymişəm qamətimi, qibləm olubsan, ey yar.
Əriyir buz kimi qəlbim, xəbəri var o kəsin,
Əli yardan üzülüb mən kimi qalmış o da zar.
Mən ki məstəm, necə bu meyxanani tərk eləyim?
Sahili tərk eləməz, Saib, o kəs təşnə olar!

* * *

Bu günah məndən olub, indi ürək dad eləyir,
Ov özü qafil olur ki, ovu səyyad eləyir.
Naləm o daş ürəyə zərrəcə təsir eləməz,
Ancaq ahımla mənim dağ belə fəryad eləyir!
Sümüyüm döndü toza, yoxdumu insaf səndə?
Şirini gör ki, necə Fərhadını yad eləyir!
Kim günahsız qanını töksə tutar qan da onu,
Necə cəllad evini qan seli bərbad eləyir.
Bir səbəb var ki, xarabata gedir Saib də,
Kim ora qəmlə gedir, qəlbini tez şad eləyir.
Saqi gər bir cam ilə xatirimi şad eləyə,
Yüz dəfə xoşdu ki, o meykədə abad eləyə.
Yatmış ahu gözünü yozmaginan şuxluğa sən,
Vay o gündəndi ovun dərini səyyad eləyə.
Ey gözəllər şahı, bir söylə, nə insafdı axı,
Ki, zəmanəndə sənin aşiq hamı dad eləyə

Yenə divanəliyim düşdü yada, qəmlənirəm,
Bir nəfər varmı məni qüssədən azad eləyə?
Çün yaşıl xətilə yazmazsa. Süleyman əmrin,
Aşıqə, kimdə hünər vardı ki, imdad eləyə?
«Leyli və Məcnun» elə qəm gətirən vəqədir,
Kim onu dinləsə istər elə fəryad eləyə.
Allah–allah, bu necə hüsnüdü sən xəlq elədin,
Harada olsa inan mərəkə icad eləyə.
Saibin fəryadı dağlarda verər əks–səda,
Bisütun dağı kimi Fərhadını yad eləyə.

* * *

Məni pəcmürdə görüb kim mənə irad eləyir,
Kaş görə ləblərini, gör, necə fəryad eləyir.
Eşq tufana verir yanmış ürəklər külünü,
Sən edən zülmü məgər ahuya səyyah eləyir?
O kəsin ki, heç əlindən yerə düşməz təsbeh,
Görmüşəm ağzı ilə şişə açır, dad eləyir.
Şərabın şövqü yarın surətinə düşsə əgər,
Şam kimi şölə çəkib aşiqini yad eləyir.
Kim deyir pərdədə küfr ili iman yox əsla?
Hüsnünün şöləsi bu sözləri bərbad eləyir.
Dağıdar idi yəqin səhraya yel zərrəmizi,
Yaxşı ki, yar bizi hər qüssədən azad eləyir.

Yorulub qalmaq ili heç də qısalmır yollar,
Kəbəyə çatmağa məqsəd bizə imdad eləyir.
Hafizin ilhamı, Saib, yenə yetsin dadına,
Şəridə İsa kimi möcüzə icad eləyir.

* * *

O hüsnün ucundan mənə səhra vətən oldu,
Gül çöhrəni görcək bu düzənlər çəmən oldu.
Şirin gülüşün ağ zımızı bal kimi etdi,
Kama çatasan, arzularım, mən deyən oldu.
Ahu bu düzəndənmi keçib, ətri qalıbdır?
Bu laləli çöl fikr elə Dəşti–Xotən oldu.
Gəl Somiyyə bircə kərə sən nəzər eylə,
Yüz zahidi gör ki, dəyişib mey içən oldu.
Bu bağda dünən hər nə bitirdi, acı idi,
Düşdü dodağın şövqünə, şəkkərlə tən oldu.
Camım dolu qalmış hələ də köhnə şərabla,
Məst olmuşam, heç bilmirəm ancaq nədən oldu?
Göz yaşım axıb düşdü gecə aynanın üstə,
Hər qətrə şəhə döndü, o ayna çəmən oldu.
Nəğməylə silər Saib ürək dağını bir – bir,
Çünki o da bülbul kimi bağda ötən oldu.
Sən əgər dinməyəsən, mey dolu sağər verilər,
Bil ki, cənnət bağı da sonra sərəsər verilər.

Yar əgər versə qulaqburması, məyus olma,
Səhərin gül dodağından sənə gövhər verilər.
Qəlbinin parəsini ud kimi sən atəşə at,
Ondan hər bir sinədə sözlərinə yer verilər.
Köksünü bal şanı tək eyləməsən göz – göz əgər,
Bu gülüstanda çətin ki, sənə güllər verilər.
Dünyanın şadlığını bihuş olanlar yaşayır,
Sən ayıq olsan əgər qəm sənə sərvər verilər.
Ocağında qarışıb qaynamasan dövrün əgər,
Dərdinin üstə gələn dərd daha bədtər verilər.

* * *

Sinədən qalxan o ahlar dönər axırda ələmə,
Sahibi – meydan olar sahib olan dərdə, qəmə.
Qarabaxt olmağa layiq ola bilməz hər baş,
Bu taca layiq o kəsdür ki, vurulmuş qələmə.
Əfsus olsun ki, sınıq bir şişədir təkcə bədən,
Ciyərin qanı onu döndərəcək cami-cəmə.
Fələyin əmrinə kim boynun əyər, şad dolanar,
Fərmana boynun əyən hər kəsə acizdir, demə!
Kim ki vurğundu ürəkdən, ona qeyrətli deyim,
Bu pərişan sinəmin dağları gəlməz rəqəmə.
Zamanın dalğaları, bil, səni divanə edər,
Dalğa ləngər daşdır ancaq o sabit qədəmə.

Keşməkeşli bu həyatda qoru öz səbrini sən,
Ziyanın üçqat olar, anla, şikayət eləmə.
Dünyada qisməti nə olsa hüma şaddı buna,
Kölgəsin salsa kimin üstdə dönər möhtərəmə.
Bülbülün fəryadı ondan ötəri qalxar ki,
Güllərin həsrəti ilə düşür hərdən sitəmə.
Məst olan öz qəmini nəğmə kimi ötsə əgər,
Bilməz o nəğmə zilə qalxdı, ya da düşdü bəmə.
Tufanı ram eləyər sinədəki eşqin odu,
Çün günəşdir uçuran şəbnəmi mülki-ədəmə.
Heç rəvadırmı ki, Saib, ürəyin Kəbəsinə,
Bu xəyallar çevirə boş yerə beytölsənəmə.

* * *

İki kəs xəlvəti söhbət eləsi, od alışar,
Min ürək sussa əgər, min ürəyin bir sözü var.
Vəhdəti-eşqidə kim sürmə çəkibdir gözüne,
Dərisi xallı pələng ol kəs üçün ahu olar.
Bir ürək ovlamasam qəlbimi verməm birinə,
Kim məni ovladı, o öncə mənə oldu şikar.
Hansı gülşəndə şəkər ləblərinin şəhdi düşüb,
Tutitək hər çiçəyin yarpağı bir nəğmə qoşar.
O əqiq ləblərini gördü, xəcil oldu Süheyl,
Sanki bir qətrə qızıl qandı, o göylərdə axar.

Asiman da unudubdur bizi, Saib, deyəsən,
Fəqət ulduz dolu bu göydən uzaq düşmək olar?
Gözlərin doğma baxışlarçün olub biganə,
Kafirə, dindara dava yeridir bütخانə.
Qəmədən döndərəsən üz, sinəni parçalayar,
Çün əzəl gündən olub zülf ilə məhrəm şanə.
Məclisi – vəhdəti arif kişilər dərk eləyər,
Dönməz hər şam başına yanmaq üçün pərvanə.
Boyat olmuş çörəyi sən çalış iştah ilə ye,
Üzlülük eyləməyi nöqsan olar mehmana.
Sözü dərk etməyənə söz deməyin faydası yox,
Aynanı vurma daşa, Saib, heyifdir ayna.
Çox çətin göz yaşımı saxlaya bilsin mücgan,

* * *

Dəryanın pəncəsinə qarşı durarmı mərcan?
Qala divarın aşar istəsə divanəliyim,
Təndiri söndürəcək başlasa şiddətli tufan.
Əlimin atəşi dağlar əridibdir civə tək,
Bisütun dağını qaldırmağım ondan da asan.
Bu dəli qəlbimizin özgə tamaşaları var,
Vəhşi ahu kimi o sinədə eylər cövlan.
Necə Məryəm sıxar öz sinəsinə İsanı,
Qara torpaq da bizə köksün açıb verdi məkan.

Dəryanın qəlbinə atəş salar hər nazlı baxış,
Zahid isə kuzəyə baxmasın, hifz et, yaradan!
Əlim o sərv boyun daməninə çatmasa da,
Sinəmi tufana gərrəm, dənizə dəysə ziyan.
Özgənin rəhminə sən arxayın olma, Saib,
Allah hifz eyləsin ay üzlü yarı hər bələdan.

* * *

Bu tikanlıqda nə gül bitdi, nə də lalə qalar,
Yelləri boş yerə çapdı burada nazlı bahar.
Gülüşün axırı çox vaxta dönür göz yaşına,
Qaydadır ki, güləbi ətr satan güldən alar.
Bu dağ ı çapdığı vaxt qətlə yetişmiş Fərhad?
Qırmızı lalələr ilə bəzənib burda məzar.
Göyü 14 gecəlik ay bürüyər nura tamam,
Ruzigar tutsa əgər səbr ilə bir yerdə qərar,
Qəlbini eşq ilə şad eylə, əcəl gəlsə belə –
Eyləməz eşqilə rövşən ürəyi əsla şıkar?
Sədəfin qəlbi elə dardı ki, dərya suyunun
Ora bir qətrəsi düşsə dəyişib gövhər olar.
Bağ bana laləli, güllü bu bağ ın qalsa əgər –
Ya quru zəhməti, Saib, ya cigər dağ ı qalar.

Saldı öz kölgəsini üstümə ol sərvə – rəvan,
Elə bil çiynimə gül yarpağı qondu bu zaman.
O xumar gözləri getmişsə dərin bir yuxuya,
Üzünün inci təri yüz gözü etmiş heyran.
Kölgəsindən yağacaq hər yana rəhmət yağışı,
Gözləri sanki günəşdir, alışar odda cahan.
Məst olub çıxsa əgər ətr yayar zülfü onun,
Sanacaqsan ki, ətir dəryası olmuş hər anda,
İstəsə səbri, huşu başdan alar bir anda,
Çün baharın yelinə tab eləməz bərgi–xəzan.
O qara gözləri də sürməni salmış gözdən,
Şux nəzərlər onu gördükdə susurlar həyadan.
Susması sanma onun çöhrəsinə pərdə salar,
Üzünün nuru ilə kəşf olunar razi–nihan.
O günəş surəti ki yer üzünü rövşən edib,
Fələyin tacına da şölə saçıb, bil ki, hər an.
Torpağın üstə əgər naz ilə qoymuşsa qədəm,
Ora bir gülşən olub, cənnətə bənzər o məkan.
Dolanıb zülfü onun tük kimi nazik belinə,
Hansı yer olsa zəif dərd yapışar tez ordan.
Xəncərin altına, Saib, səni bu eşq çəkib,
Üstünə sayə salıb, gör, nə qədər qaşı kaman.

* * *

Ürəyin dərdlərinə əql də imdad etməz,
Bu viran qəlbimi heç kimsə, bil, abad etməz.
Sırrımız faş olar axır, belə pünhan qalmaz,
Qönçənin ətri də bu qəlbimizi şad etməz.
Neçə söz əhli sənin hüsnünə tərif yazıb,
Xalının tərifini bil ki, hər ustad etməz.
O xumar gözlərin axır çoxunu məhv elədi,
Düzü, İsa da belə möcüzə icad etməz.
Dünyanın neməti acgözləri doydurmadı heç,
Nəfsiçoxluq o qarışqanı da rahat etməz.
Darvaza halqasının yoxdu həyətdən xəbəri,
Dil ürək sirrini hər ləhzə axı yad etməz.
Göylərin hökmünü rədd etmək olmaz mümkün,
İldırım etdiyini şirlərə səyyad etməz.
Mehr ilə versə də süd körpəsinə hər bir ana,
Bu məhəbbət də bizi qüssədən azad etməz.
Pir ilə gənc ola həmsöhbət uzun çəkməz, inan,
Kaman əyməzsə belin oxları fəryad etməz.
Bu gülüstanda açan güllərə, Saib, indi –
Sən edən tərfi, bil, özgəsi, heyhat, etməz.

* * *

Yarın yanında məni, gör, necə əyibdi bu qəm,
Baharda, diqqət elə, sapsarı xəzan kimi yəm.

Bəzənməyin yeri yox dəryada bu labüddür,
Çıxanda sahilə bax, özgədir tamam aləm.
Cahanda varsa qəmim, tək budur qiyamət ola,
Bu dünya əhlini mən qorxuram dübarə görəm.
Bəsirət ilə nəzər sal bu qəsri möhtəşəmə,
Düşün bu cahi-cəlalla xarabdı, ya möhkəm?
Hər işdə batini çün görmək istəyər Saib,
Ürəkdə arzu böyükdür, nə fayda, imkan kəm!
Bu gedən qafilədə mən önə düşsəm, nə olar?
Şad xəbərlə hamıdan öncə görüşsəm, nə olar?
Gözü qorxmuş adama kölgə uca dağ görünər,
Bu səfər vaxtı özümlə mən ötüşsəm, nə olar?
Kim çatar məğzə, qabıq onda dönüb zindan olar,
Kaş mənə məchul ola hər iki aləm, nə olar?
Yansa pərvanə, dönər sürməyə şəmin gözüne,
Sındıra balu-pərim sənsiz əgər qəm, nə olar?
Özgənin eyblərin yüz göz ilə axtaranın
Qalsa öz eybləri hər kəsə mübhəm, nə olar?
O pərişan saçına bənzəyirəm illərdir,
Bir gecə cürət edib payinə düşsəm, nə olar?
Ölmüş idim, yararaq daşı yenə çıxdım mən,
Qəlbinin atəşinə bir daha bişsəm, nə olar?
Həsəd ilə baxanı sanma dilənçi, Saib,
Mən də bu baxmaq ilə kamə yetişsəm, nə olar?

Gör, cahan şahına şövkət ilə izzət verilib
Mənə bu guşədə bir dünya məhəbbət verilib.
Baxıram dörd yanıma, qorxulu səhra kimidir,
Belə bir yerdə mənə qalmağa fürsət verilib.
Qəlbimin qanıdı dünyada mənə qismət olan
Şəmşirə bənzəyirəm, çün mənə qeyrət verilib.
Yazıq o sadələvh insanlara bu aləmdə, –
Söykənib bir daşa, sanki ona nemət verilib.
Saib, ol al şərabi hər dəfə mən nuş etdim,
Nə edim, meyxanada dərd mənə qismət verilib.

* * *

Məni bu qönçə dodaqlar yenə bihal elədi.
Ağzı bağlı şişədən mey verərək, lal elədi.
Həsrətindən üzülüb döndüm axır tazə aya,
Məni bədr etmək ilə sonra xoş iqbal elədi.
Bir ömr mən də əqiq tək nə əziyyət çəkdim.
Mən əziz oldum əgər dövr bu minval elədi.
Qəlbimin qanını içdimsə şükürlər olsun,
Öz kəlamım məni axır yenə xoşfal elədi.
Ağzımı açmadı Saib, o şirin ləblər axır, –
Bir şirin busə ilə ləblərini al elədi.

O firəng dilbəri dindən məni biganə edər,
Kəbəyə üz tuta o, Kəbəni bütخانə edər.
Çox da möhkəm deyiləm, tez dəyişir əhvalım,
Halımı tari–mar etsə gözü məstanə edər.
Dolanar əldən–ələ torpağımın hər ovucu,
Çərx onu təsbeh edər, ya da ki, peymanə edər.
Heç görübsən ki, gözəl çöhrəni aşıqsız ola?
Ş am biganəliyim vəhşətə salmış, Saib,
Qorxuram ki, bu halım dostu da biganə edər.

* * *

İttihad etmək ilə eşq kamiya olacaq?
Heç inanma böyüyüb zərrə afitab olacaq.
Ahunun tökmə qanın, axır o da mişkə dönər,
Qönçəni dərmə, açıb axırı güləb olacaq.
Dadıma çat mənim eşqim, hədəyə getdi ömür
Bu yeyib yatmaq özü qəlbimə əzab olacaq!
Ay ki, bədr oldu, görürsən yenidən incəlir o,
Acizə rəhm elə kim axırı savab olacaq.
Bir imarət ucalıb qalxsa buluddan yuxarı,
Gələcək eylə məqam Saib, o xərəb olacaq.

* * *

Heç kimsə mənim naməmi canana yetirməz,
Heç kəs sarı bir yarpağı bustana yetirməz.
Göz yaşımin o gül yanağa təsiri olmaz,
Bu kimsəsizi kimsə gülüstana yetirməz.
Divanə açılmışsa əgər həlqədən, heç kəs,
Bu mücdəni ol qəlbi nigarana yetirməz.
Hər müşkül olarsa, onu əql ilə açarlar,
Əqlin gücü dərk etməyə insana, yetirməz.
Saib, şəhərin sıxdı məni abi-havası,
Kimsə bu dəli qəlbi biyabana yetirməz.

Aşıqın qanın içən dilbər əgər çəkmir əzab,
Nəyə lazımdı elə badə alıb içsə şərab.
Mayası qanla tutulmuş, qanı gizlində içər,
Hamitək badə içəndə eləməz əsla hicab.
Özgə aləmdi bu eşq aləmi, aşıq bəzən –
Dövrənin kəllə tasında çəkir o başa şərab.
Qaraqəlb insanın heç vaxt ürəyi olmaz işıq,
Günəşin şöləsini mey kimi içsə o cənab.
Ölsə aşıq, yenə də eşq, məhəbbət ölməz,
Yuxuda təşnəyə çaytək görünür, hətta sərab.
Bu cəməət yada saldırmı məgər axirəti?
Bu qədər mey içilər, Saib, hanı həqqi-hesab?!

* * *

Hanı məcnunluq, mənə dünyanı meydan eyləyə,
Oynayam bir körpətək, el səngibaran eyləyə.
Dilbərim, mənə dolu o gözlərim bimarıyam,
İstərəm könlüm evin, etsə, o viran eyləyə.
Atəşin nəğməmlə məst etdim bu bağda gülləri,
Gülə zülm eylər, məni bağban bu bağban eyləyə.
Yox gözüm əsla, Züleyxaya tamaşa etməyə,
İstərəm, Yusif məni zindana mehman eyləyə.
Tökmərəm mən abrumu gər, töksələr qəlbim qanın,
Qeyri – mümkündür məni gövhər də heyran eyləyə.
Yengi ay tək ləblərin bir gün mənə qismət ola,
Razıyam qaşın məni bu yolda qurban eyləyə.
Pərdələr yandırdı, Saib, qəlbinin şimşəkləri,
Kimdə cürət var onu daməndə pünhan eyləyə?
Hanı o sərvirəvan ki, məni heyran eləyə?
Mehriban bir baxışa aşıqı mehman eləyə.
Boş təkəbbür gedib acizlik ilə qurtaracaq
Heç görübsən yana çöp atəşi, tüğyan eləyə?
Bu dəyirməndə kimə növbə verib çərxi-fələk, –
Dənini dartmaq üçün bir dəfə imkan eləyə?
Sadədildir o adam kim çırağın yolda qoya,
Zənn edə, bəlkə külək yanmasın asan eləyə.
Ruzigar alınımızın silməyəcəkdir qırışın,
Od sönən vaxta, bu adətdi ki, əfqan eləyə.
Saibin dərдинə dərman edə bilməz İsa,
Eyləsə Şahi-Nəcəf bəlkə də pünhan eləyə,

Pərdədən çıxsa o hüsnün bu ürəklər qan olar,
Torpaq atlas geyinər xəncər əgər üryan olar.
Dünyaya od yayan o eşq də bir gün soyuyar,
Onda İbrahim üçün od da dönüb reyhan olar.
Aşiq ah çəksə əgər, yarı cəfakeşlik edər,
Necə ki, bülbul ötər, gülsə baxıb heyran olar.
Qoymaram eşqimi qət eyləyə bir gün də əcəl,
Çün saraldıqca tikan, dərmək onu asan olar.
Telinin sayəsi gizlətməmiş onun gözlərini.
Zalimin xanəsi bir ləhzədə çün viran olar.
Meyə meyl eyləyəyəm, meyl də minər qiymətə hey,
Eyləyəm tövbə o dəm, meyl yenidən ərzan olar.
Eşq unutturdu mənə eşqin o sonsuz qəmini,
Ədl ilə abad olar, hansı bina viran olar.
Məşrub haqda nə desən zahidə təsir eləməz?
Çirkin üz aynaya baxdıqca ürək nalan olar.
Şadlığı dünyanı tutmuşdu xarabat pirinin,
Göylər əlvan geyinər, dan yeri çün xəndan olar.
Kim paxıldan tikə alsa uda bilməz, bilirəm,
Vay halına o kəsin tanrıya bir mehman olar.
Zalim əldən nə zaman düşdü özüylə vuruşar,
Çünki qurd dişsiz olar, öz qanına qəltan olar.
Sel axar dağda, düzənlik də dönər batlağa, bil,
Hər kəsi aldada nəfsi dönüb o şeytan olar,
İsfahanda yenidən Saib əgər şer desə,
İsfahan onda iki Zindəruda meydan olar.

Səni xatırlamağım qəlbimi nalan eləyib,
Gör, şəkər ləblərinin eşqi nə tüğyan eləyib.
Huşa gəlməz mey ilə hər kəsin az olsa huşu,
Məni ahu baxışın əhli – biyaban eləyib.
Neçə məclisdə sənin sözlərinin söhbəti var,
Hər kəlamın nə qədər əlimi heyran eləyib.
Qeyrətindən kasıbın göz yaşı olmuş şərəbi,
Gör ki, dövrən oları bir nəyə mehman eləyib.
Daha qaldır səsinə, ağ zığözəllər, bəsdir, –
Sənin haqqında deyib böhtanı dastan eləyib.
Eşq elə ülvədi, mümkündürmü gizlədə qala?
Şöləni kim ətəyində axı pünhan eləyib?
Nə qədər odlu fikirlər sinədə məhbus olub,
Şərəba, darğa niyə, kuzəni zindan eləyib?
Heç olubdurmu səhər vaxtı dua eyləyənin
Arzusu daşa dəyib, əksini dövrən eləyib?
Sərv himmətlə durar, sərsəri yellər əssə,
Qəlb o vaxt aydın olub yanmağa imkan eləyib.
Məst gələr, bil ki, qiyamətdə cəza meydanını,
Saibi kim ki, bu dünyada qəzəlxan eləyib.

* * *

Natəvan cismidən hər dəm uclar ahü-fəğan,
Heç görübsən ki, çıxax ildırımı kolluqdan?

Mən də ümmid elədim aha, fəqət bilmədim heç,
Çərxi dönmüş fələk ilə o olub həmpeyman.
Təzəcə varlananın könlü, gözü ac olacaq,
Ondan umsan, elə bil yal umur itdən aslan.
Sadə baxma, zamanın hadisəsi şimşəkdir,
Piltədir çünki çıraqda od alıb ilk alışan.
Gər özündən xilas etsən bütün ətrafını sən,
Bil ki, bayram ayıtək boş qalacaq dövrən o an.
Ehtiyac yoxdu kəmənd ilə şikar eyləyəsən,
Həm kəməndir o qara gözlərin, həm də kaman.
Çəmənin rəngini almışdı bu şəh danələri,
Bu nə haldır belə, Saib, bu olub bir də haçan?

* * *

Paxıl olsa xəsisin haləti lap bədtər olar,
Köhnələn bir düyünü açmaq özü məhşər olar.
Güdə öz izzətini kim ki, olar guşənişin,
Qətrə düşsə sədəfin qəlbinə, bil, gövhər olar.
Arzu çox olsa tamah da tez açar qol-qanadın,
Çör-çöpü atsan əgər şöləyə balu-pər olar.
Əyrilik bilməz o qəlb ki həmişə aydın ola,
Güzgünü aydın edən seyqəl olar, cövhər olar.
Dövlətə meyl eyləmə, hər nə varın bəsdi sənə,
Neydə çox olsa şəkər, onda nəva kəmtər olar.

Üzünü tutma yana, hər qara baxtdan zülfün –
O qara görkəm ilə aşiqə də məhzər olar.
Mənim o yarımı ay görsə üzə pərdə salar,
Haləsi dövrəsinə şölələnən səngər olar.
Elə sakitdi ürək, gər düşə eşq ümmanına,
Nəğməkar bülbülə hər kəlmə dönər şəkkər olar.
Hansı gülşəndə ki, Saib oxuyar tazə qəzəl,
Orda bülbül susar, hər kəlmə ona neştər olar.

* * *

Dünya dərindən əgər kim ürəyin etsə uzaq,
Qəlbi eşq aləminin arzularıyla dolacaq.
Elə vaxt gəlsə ki, məstlər də durub rəqs edələr,
Təpik altında fələk tapdalanıb məhv olacaq.
İnanıb etimad etmə bəzənən üzlərə sən,
Bir xəzan yarpağı tək, bil ki, o üzlər solacaq.
Bir dəfə görmək ilə ayna necə qane olar?
Bizə haqq vermək üçün bir də dönüb aynana bax.
Hüsnünə heyran olubdur, gəzə bilmir saqi,
Dolanır çərxi-fələktək başına sanki otaq.
Fələyin arxasını torpağa qoymaq nədi ki,
Çoxunu xar eləyib qoynuna almış torpaq.
Vermə əldən, bu kasıblıq özü bir nemətdir,
Ehtiyacdən görülən hər nahaq iş haqdır, haq.

Ulduz–ulduz köz olur xırdalanan vaxtda fələk,
Sanki gül üstə düşən şəhdi, yanır parlayaraq.
Səy elə, Saib, ürək gün kimi olsun aydın,
Sel də səy ilə axır dəryaya çatsın ancaq.

Saçının kölgəsi çöhrəndə neçə yana düşüb,
Köynəyin altda tikanmı sürüşüb cana düşüb.
Hüsnünü görməyə ariflər hamı səfdə durub,
Sanki səf – səf o yarın kirpiyi meydana düşüb.
O şəkər ləblərinin hər gülüşü bal kimidir,
Hər qarışqa bu balın şəhdinə məstanə düşüb.
Ayağın altda düşənlər, demə, acizdi tamam,
Zülfünün ətri damıbdır, hamı dərmana düşüb.
Eşq can gövhəridir, bilməz onu nadanlar,
Zənn edərlər bu da şəbnəmdi, gülüstana düşüb.
Telləri ləlinin üstə elə düşmüş, Saib,
Tutilər sanki uçubdur, şəkəristana düşüb.

* * *

Səhərin feyzi sənin ol ləbi–xəndanındadır,
Çünki şəkkər gülüşün şəhdi sənin şanındadır.

Hər ürək ki, suya dönmüş, ya da ki, şəbnəm olub,
Ayağın altda düşüb sərvə-xuramanındadır.
Qönçə sübhün yelini gözləyəcək, yox xəbəri
Güllərin ətri fəqət çəki-giribənindədir.
Az qalıb aşiqləri nazın tamam candan edə
Cümləsi çünki sənə valehi-heyranındadır.
Yusif Kənan kimi hərraca qoymuş köynəyin,
Ol kəsin ki, gözləri çəki-zənəxdənindədir.
Gördüyün o zərrələr bil ki, şəhidlər ahıdır,
Dövr edərlər dövrəni, hər ləhzə cövlanındadır.
Xəstələr sənədən umarlar dərdirinin dərmanını,
Aşiqi rədd eyləmə, çün çeşmi dərmanındadır.
İstəsə göydə fələklər həşr divanının yazıya,
Divanının şirazəsi zülf-pərişanındadır.
Qəlbi zülmət rənglilər, bil, vəslinə çatmaz sənə,
İldırımlar şəmşiri çünki nigəhbənindədir.
Bir də gördün ki, bütün aləm sənənin yanındadır.
Saibin bu şəri Xosrov Məniyə olsun cavab,
Bu gözəllər öyrənən hər fitnə divanındadır.

* * *

Kim qıydı sənə, söylədi, burdan güzər eylə,
Qəlbə qulaq as, dünya işin müxtəsər eylə.
Nə meynə təki hər küçədə başını aç sən,

Nə qollarını hər ağaca sən kəmər eylə.
Həm astarını, həm üzünü gördün həyatın,
İndi təzə bir ayinəyə gəl nəzər eylə.
Gər sübhə kimi qalmağa yox imkanın, onda –
Əy başını gültək, gecəni sən səhər eylə.
Bu qan dolu qəlbin başına min bəla gəlmiş,
Bu vəqədən açıb ləblərini incə sədəf tək,
Göydən enən hər damlanı bir–bir göhər eylə.
Başdan–ayağa öz–özünə vurğun olub yar,
Söylə ona ki, Saibə də bir nəzər eylə.

Asimanda sönməsə ulduz günəş taban olar?
Göz yaşı tökməzsə göylər sübh yeri xəndan olar?
Zalim hər zülm eyləsə eylə sanar ki, ədldir,
Bu fələk öz tutduğu işdən məgər peşman olar?
Qopsa şiddətli burulğan eşqə o etməz əsər,
Eşq səhrasında zər bir tufana imkan olar?
Aşıqın köksündə hər dəm baş verər hicran dağı,
Çün kəramət xanəsində hər zaman mehman olar.
Həsrət ilə hər yanan kəs sanma ki, aşıq olub
Div üzük taxsa Süleyman tək məgər sultan olar?
İldırımla parçalar göydə bulud zülmətləri,
Hansı dəndir yazda torpaqda qalıb pünhan olar?

Əsl aşiq şəmşiri heç vaxt gətirməz eyninə,
Sel axar dəryaya, öz canına qurban olar.
Saib öz eşqin fəqət mərdlər yanında faş edər,
Mərd olan yerdə qılinc qından çıxıb büryan olar.

* * *

Dəryanın vüsətinə dalğalar işarə olar,
Yüz yerə parçalanan qəlb də parə–parə olar.
Hey qızıl yığmağa cəhd eyləmə bu dünyada sən,
Aya bənzər o qızıl, bədri ötər, qarə olar.
Vəslidən ayna kimi doymamışam ömrümdə,
Bir ömür yara baxam, dərdimə bu, çarə olar.
Qayıdar əslinə hər şey, bu səbəbdən mən də,
Qorxuram şişə ürək sonra dönüb xarə olar.
Sən olarsan hamının sevdiyi, bir şərt ilə ki,
Alışan ləblərinin hər biri şərərə olar.
Eşq dağın sinədə gizlədə bilməz heç kəs,
Gün doğar, dan yerinin də sinəsi yarə olar.
Sanki qundaqdayam, iplə sarınıb əl–ayağım,
Fələyin məngənəsindən kimə bir çarə olar?
Günəşin odlu əlindən tuta bilsən, Saib,
Ömrün tazələner, sübh tək dübarə olar.

Dinlədim nasehi, divanəliyim artdı yenə,
Xəstəyə sanki zəhər verdi o şərbət yerinə.
Eşqidə bunca alov–od yox idi ilk günlər,
Elə ki, qəlbə qədəm qoydu o, getdi dərinə.
Kimdi bu dünya işin açmağa qadir olsun?
Hər gələn bir dünya artırdı əzəlki düyünə.
Hər gələn istədi ki, çarə tapa dərdlərimə,
Ancaq heç çarəsi yox dərdlərə düşdü bu sinə.
Oda çör–çöp atılanda daha da şölələnər,
Yaramı təzələdi, dil yarası dəydi mənə.
Vay bu rəsmiyyətə, getdikcə çətinləşmədə iş,
Saib, heç yoxdu bir iş eşqidən asan görünə.

* * *

Ol vaxt ki, evim səhra kimi sadə yer idi,
Hər dalğa gözümdə elə bil balu–pər idi.
Bir sərv tək azadə idim mən də bu bağda,
Qəlbimdə olan bəhrələrım bisəmər idi.
Nərgiz kimi bir gün ki, açıldı gözüüm, onda –
Gördüm ki, ürək qəmli, pərişan nəzər idi.
Bir qanlı qılinc tək mənə dan gülsə də ancaq,
Çiynimdəki qalxandan o dəm bixəbər idi.
Fanusdu edən şəmi də rüsvay bu cahanda,
Bu pərdə ilə söz deməyim bir hünər idi.

Şəbnəm kimi biz qonmamış ıq güllərə bağı da,
Gül üstə düşən zərrə deyildi, göhər idi.
Ol yar ki ürəkdən bu qəmi, qüssəni sildi,
Gül ətri yayan dostum – o badi–səhər idi.
Qəlbim evinə çün günəşin nuru töküldü,
Ömrüm boyu o, hasil olan xoş bəhər idi.
Saib, yenə dostlar deyəni sən qəbul eylə,
Xacə tərəfin tutmağı ımız bisəmər idi.

* * *

Yəqin o bal gülüşə süd qatılıb, bir də şəkər
Can alan ləblər isə duzludu, bilsən, nə qədər?!
Zülfünə sünbül hörüb, gül düzülübdür telinə,
Üzünə şölə salan bali–səməndərdir məgər?
Lütf ilə eylə nəzər harda zəif görsən ona,
Zəif olduqda şikar ovçu onu azad edər.
Əfv edər mey çekənin hər günahın allah özü
Xahişə Saib ilə saqiylə–kövsər də gedər.

* * *

Xoş o rindin halına meyخانada olmuş ağa,
Elə məstdir yığılır gah sola, o, gah da sağa.

Bir əlində guzə vardır, bir əlində dolu cam,
Gah qoyur kuzəni torpağa durur oxşamağa:
Yan bu meydən ötəri torpağa düşmüşlərə sən?
Bu beyinsiz başımız bəsdə dönüb balqabağa!
Üzünün şöləsi yandırdı məni, soldu üzüm,
Özgələr də belə bir ayna qoyurlar otağa?
İsanın iynəsinə ehtiyacım yoxdur mənim,
Hansı aşıq gözəyər yaranı qoymaz qan axa?
Qəmli olar razı özün məhv edə, kəndirlə boğa?
Sanki möhnət yüküdür Saibə, vallah bu bədən,
Qorxuram xatirinə dəyməyə, ya danlamağa.

* * *

Nə bizim məstliyimizdən birinə dəydi xətər,
Nə bizim söhbətimizdən bir adam çəkdi zərər.
Açma sən ağzını, əfsus deyə, bu dövran üçün,
Ona dəyməz ki, yana ahım ilə qanlı ciyər.
Eşq bizim gülşənə od saldı, onun şölələri –
İndi aşmışdı buluddan, ucalıb ərşə qədər.
Hərcayı qəlbimə bax, evmizi yaddan çıxarıb,
Özgəyə rəhbər olar izlərimə baxsa əgər.
Dad çəkib ölməyini söyləyə bilməz ki, ürək
Yatanı çünki oyadar yuxudan özgə nəfər.
Bülbülü bülbül edən ancaq ulu sevgisidir,

Yoxsa bir çəngə o tük bir belə tərifə dəyər?
Saibin qəlbi yanan qönçəyə dönmüşdü daha,
Onun imdadına çatsa çatacaq badi-səhər.

* * *

Sübh çağ ı mey kuzədə dalğ alanıb gəldi dilə,
Sanki bülbüldü səhər vaxtı qoşur nəğmə gülə.
Zülfünün tərifi şanə yenə dil-dil ötür,
Tapa bilməz ona tay kim gəzə dünyanı belə.
Eşqimin atəşi artdıqca dumanlandı başım,
Elə bil kakilə bağlanmış ürək min tel ilə.
O, piləkli papağın əyri qoyarsa, yeri var,
Papağı şam, özü gül, eşqi düşüb eldən-elə.
Saibin halını sorma, o ümitsizdi yenə,
Sənə çatmırsa əli, bil ki, pərişandı hələ.

* * *

Bir ömür səbr elədim nameyi-canan gəlsin,
Misirin elçisini gözlədi Kənan, gəlsin.
Lalənin dağı ilə gözlərimiz qanla dolub,
Gözləməzdi, bu qara kasəni mehman, gəlsin.
Göz yaşı axdı dünən sel kimi tufan elədi,

İndi bir damlaya həsrətdi bu mücgan, gəlsin.
Dünyanın nəşələrindən çoxunu gördüm, inan,
İstərəm məclisimə yarımı məstan gəlsin.
Bu Zəfərxan kimi söz fəhm eləyən çox azdır,
Saibi dinləməyə kaş belə insan gəlsin.

* * *

Qəlbimin səbrini aldı o günəş üzlü nigar,
Gülü gün altda qoyanda ətri qalmaz, tez uçar.
Məcnun ol qədr baxıb ahuların gözlərinə,
Leylinin gözlərini görsə onu ahu sanar.
Kimi şəbnəm, kimi gül yarpağı üstə uyuyar,
Başını qönçənin üstə necə də nazla qoyar.
Nə qədər söhbət uzansa lap o Çin divarıtək.
Axırı zülfi–yarın üstə gəlir cümlə qərar.
Bu qara baxtına Saib nə təəccüb eləsin,
O yarın hindu xalı, söylə, kimi etmədi zar?

* * *

Nə zaman sərxoş olur, onda bizi şad eləyir,
Bax bu duzlu gözələ, gör, necə də dad eləyir.
Yaxın olduqda mənə dinməyə imkan vermir,

Uzaq olduqda baxır, fitnələr icad eləyir.
Barışır çərxi-fələkdə nə zaman ulduzumuz
Xırmanında bu qarışqaya o imdad eləyir.
Eylə ki, kölgəsini yar götürür üstümdən,
Sanki bir tufan əsir, gülləri bərbad eləyir.
Təkcə yanmış ciyərimdir ona məhrəmlik edən,
Ondan özgə bu yazıq Saibi kim yad eləyir.

* * *

Xoş o insanlara ki, bərkdə yandı bir-birinə,
İlk sözü, son sözü hər yerdə «can»dı bir-birinə.
Daşa vurmur birisi başqasının gövhərini,
Düşünüb fikrini qiymət qoyandı bir-birinə.
Məclisə gəlsə biri hörmət ilə yer verilər,
Çünki məclisdə hamı qədrdandı bir-birinə.
Tutar öz şerlərin hər biri gül dəstəsi tək,
Onların fikri təzə ərməğandı bir-birinə.
Bir hübabdır hərəsi, kövsəri almaz nəzərə,
Çünki tufanda olar bərk dayandı bir-birinə.
Bu cahan rənglərinin bircəsində gözləri var,
Lalənin qəlb dağıdır, bu əyandı bir-birinə.
Ehtiyac yoxdu, hərə gül yığa öz xonçasına,
Fikri gül, özlərisə gül yığandı bir-birinə.
Fələyə əymədilər, başlarını bir dəfə də,

Çün rəvan təbilə onlar həyandı bir–birinə.
Bu yazıq əhli ilə tamam mehribandı bir–birinə.

* * *

Mey qədrini ol zahidi–biganə nə bilsin,
Ömründə ələ almadı peymanə, nə bilsin.
Zahid ki, o təsbeh dənəsindən də soyuqdur,
Duz dadmadı, mey içmədi məstanə, nə bilsin?
Mən Kəbədəyəm, ancaq o yardır ürəyimdə,
Divanə olan, Kəbə, ya bütخانə nə bilsin.
Fikr eylə ki, yüz meygədə vardır əlimizdə,
Ancaq biz içən meyləri peymanə nə bilsin.
Ol odlu baxışlar yaxar aşıqləri şam tək,
Ancaq nə çəkir şamdan o pərvanə, nə bilsin.
Hər kəsdə ki, Saib sözə yox ülvə məhəbbət,
Çatmaz ona bu şeridəki mənə nə bilsin?

* * *

Sağalar xəstə içə sözləri dərman yerinə,
Son nəfəsdə söz ilə dərman edin siz də mənə.
Möminin onda inan ki, duası oldu qəbul,
Qəribə qismət ola bir də qayıtsın vətənə.

Gördüyün aləm onun hüsnünə bir pərdə olub,
Turidə yanmış odu kim salacaq pirəhənə?!
Sanki şam atəşidir bu sinədən çəkdiyim ah,
Duraram, sübh yeli dəysə bu xəstə bədənə,
Haqqımız yoxdu gülün şaxəsinə əl uzadaq,
Bir tikan versə bizə bəsdə bu bağ – bağça yenə.
Bu qədər şükr eləyən dostlar içində, Saib,
Bir badam gözlüsü yox, bal qata o sözlərinə.

Sözümü aldı, mənə dinməyə imkan verdi,
Sındırıb qıçlarımı, get, deyə fərman verdi.
Bulağın gözlərinə daş basıb aldı hasara,
Bu yanan köksümə o qumlu bir ümman verdi.
Aynaya bənzəri var zahir ilə batınının,
Bəxt könül aynamı sildi, mənə əlvən verdi.
O günəş ki, nuruna qərq eləyib yer üzünü,
İşığından mənə bir zərrəcə ehsan verdi.
O əqiq ləblərini yar mənə verdikdə nişan,
Qəlbimi aldı əlimdən mənə o can verdi.
Qələmim özgə dil ilə sözümə verdi cavab,
Bu dili bilmədim o öyrənib hardan, verdi?
Sadə insanların ardınca dolandım bir ömür,
Haqq mənim məqsədimi tək cə bu yoldan verdi.
Dodağımdan gülüşü aldı o, ancaq, Saib,
Əvəzində yarına ox kimi mücgan verdi.

Haçan bu xalq əvəzsiz bir iş görüb, xudaya?
Təzim edib əvvəlcə xudaya yox, təlaya.
Paltar tikib geyər də Kəbədəki hərirdən,
Hörmət edir ürəkdən bu parçaya o, guya.
Qarğalara həvəslə şəkər verən adamlar,
Qənaətlə verərlər sümükləri hümayə.
Xəzinənin üstündə ilan kimi yatanlar,
Yarım həbbə verəndə əli əsir gədayə.
Hər yerdə söz açılsa Məsiha iynəsindən,
Görərsən iynədən tez cumar ahənrübaya,
Qəlbi qara olanın abrı, həyası olmaz,
Tökər üzün suyunu, düşər özü bəlayə.
Şərəfini qoruyan işıqlı göz təkindir,
Bəsirətsiz insanda nə abır var, nə həya.
Saib, çəkil bir küncə, ol qəlbinlə həmsöhbət,
Guşənişinlik ilə bəlkə düzəldi dünya.

* * *

O hünər sahibləri köçdü cahandan, qalmadı,
Sərbəsər boşdur tamam indi gülüstan, qalmadı.
İldırım tək yandı, söndü fikri aydınlar hamı,
Bir ovuc kül də desən bu karivandan qalmadı.
Bircə qasid gəlmədi Kənana hətta Misridən,
Yəqubun ağlar gözündə yaş nədir, qan qalmadı.

Bu yuvada onlara artıq bir imkan qalmadı.
Cənnətə bənzər bu gülşəndə fəqət bayquş ötər,
Çünki soldu gül – çiçək, başlandı, tufan, qalmadı.
Çox qələmdanda suya döndü mürəkkəblər tamam,
Nə qələm dindi, nə də dillərdə dastan qalmadı.
Saibin də qələmi susdu qələmdanda daha,
Çün sözə qiymət qoyan vaqif bir insan qalmadı.

* * *

Tər axar ol gözəlin gün yanağından tökülər,
Sanki hər damla bir ulduzdu, əl – əlvan tökülər.
Məlhəm olmazsa əgər gül dodağın qəlbimizə,
Bir xəzan yarpağı tək ömrümüz asan tökülər.
Canda can qoymaz, inan, söhbəti naəhlilərin,
Gülə dəyməz tikana diqqət elə qan tökülər.
Mövü kəssən tökülər göz yaşı, mən də eləyəm,
Yardan açsan söz əgər göz yaşım əlan tökülər.
Mənə nə etsə edər dil yarası, bəllidi bu,
Yaxamı aç, sinəmin yarası ordan tökülər.
Könlünün aynası, Saib, silinər tozdan bil,
Nə zaman ki, qələmindən təzə dastan tökülər.

* * *

Neylərəm mən o gözü gərçi sənə baxmayacaq.
Bir dəfə baxmış idi, bir də yenə baxmayacaq.
Hər daşın altda bahar vaxtı təzə ot göyərər,
Fərhadın ahı o dağlarda çənə baxmayacaq.
Qonağın gəlməsini hər qapıda halqa deyər,
Hansı aşiqdi ki, qəlbi deyənə baxmayacaq.
Əbədi bağlamaq olmaz ürəyi bir qapıtək,
Eşq gəldi, o sənə, ya da mənə baxmayacaq.
İstərəm boş əl ilə, Saib, alam yarı ələ,
Qorxuram yar ürəyimdən keçənə baxmayacaq.

* * *

Görsə bu qamətini göydə mələklər əyilər,
Yer üzün od bürüyər gül üzünü açsan əgər.
Sənə tay mən bu cahanda hələ də görməmişəm,
Heyranam püstə kimi ağzına saldıqca nəzər.
Üzümü qara edən təkcə bu eşqin odumu?
Yaqutu tez-tez oda atsalar axır göyərər.
Qədəhin xətlərinin məzmununu bilməyirəm,
Bilirəm ki, o qədər kuzəyə hörmət bəslər.
Bilmirəm od kimi cövlan eləyir, eyləməyir,
Bilirəm, minsə ata nöqtə kimi gözdən itər.
Mövləvi şerinə, Saib, bu qəzəl oldu cavab,
Şəms Təbrizi eşitsə bu sözü, səcdə edər.

Hicr dərindən əgər olsa ürək yara, yetər.
Döyünər qəlbi nə vaxt yar xəbəri yara yetər.
Qəlb evindən çəkilər birdəfəlik qəmlə kədər,
Dilbərin köynəyinin ətri edər çarə, yetər.
Sən də tərək eylə bağ ı, güllər açıb, ey bağ ban,
Bəlkə gül vaxtı əlim bir daha dildara yetər.
Qəlbimin dərdlərinin dərmanıdır–yara çatım,
Kim keçər candan əgər bil ki, o gülzara yetər.
Külə dönməkliyini sən özünə dərd eləmə,
Günəşin şöləsinin təsiri divara yetər.
Gecələr gözlərini yumma günəş arzulasan,
Şəbnəmi gör, o oyaq qalmaq ilə hara yetər:
Ruzi az–az elə düşsə daha ləzzətli olar,
Aza qayıt olanın əlləri xalvara yetər.
Düyünə düşdü işin, silmə ürəkdən ümidi,
Kim ki, səy etsə tufandan o çəmənizara yetər.
Məst olan məstə nəzarət edə bilməz heç vaxt,
Fələyinsə zoru ancaq yenə hüşyara yetər.
Mövləvi rütbəsi, Saib, sənə ol vaxt yetişər,
O zaman Mövləvi də rütbeyi–Əttarə yetər.

* * *

Dünyanın dərdlərini çəkməliyik biz nə qədər?
Nə qədər gövhərimiz dünyada getmişdir hədə?

Sel gələn vaxta bir anlıq bulanır dərya da,
Ümmana bənzəyəcək kim əzaba dözsə əgər.
Biz ki, Məcnun deyilik, hey dolanaq gözdən uzaq,
Hər kəs öz arzusunun mənzilinə etdi səfər.
Aşıqın göz yaşı bu körpə uşaqlar kimidir,
Bir həvəslə atılar qoynuna axşam, ya səhər.
Saqini, kuzəni arzu eləməz ömrü boyu,
Kim ki, mey kollarının kölgəsini məskən edər.
Tər yarın gül yanağında quruyub xə-t-xət olub,
Sanki bir nəqqaş əliylə bəzənib ağ dəftər.
Aşıqın ruzisi eşqin qəmidir, qəm yeyəcək,
Sahilin qumları üstündə tapılmaz gövhər.
Dünyanın malını minnət ilə almaz Saib,
Ona nə verdisə ya zəhməti verdi, ya hünər.

* * *

Yaz gəlib keçdi, daha gül o damaqda qalmadı,
Mey qədəhdə qalmadı, nur da çıraqda qalmadı.
İşrət ilə gün keçirənlər cahandan köçdülər,
O sərin arxdan səvay bir kimsə bağda qalmadı.
Məclis əhli bu hala eylə pərişan oldular,
Nə alov, nə tüstü, hətta bir ocaq da qalmadı.
Zülfə sünbül, tellərə gül taxmağın keçdi dəmi,
Hətta qəlbi oxşayan tazə budaq da qalmadı.

Bu nə sel idi, axıb düzlərə dağ dan tökülüb,
Sanki bu dünyada rahat bir bucaq da qalmadı.
Heç kəsin ardınca kaş ki, bəd nəzərlər baxmasın,
Bəd nəzərdən bu yara qəlbimdə yağ da qalmadı.
Göylərin altında bu dövrən elə sıxmış bizi,
Bir yana tərpənməyə bizdə ayaq da qalmadı.
Şam tək şölə saçır, Saib, əlində, bil, qələm,
Orda ki, pərvanə yandı, bir çıraq da qalmadı.

* * *

Dostları tərk etsə ancaq bivəfa yar eyləyər,
Öncə peyman bağ layır, sonra o inkar eyləyər.
Bizi tərk etmək ilə düşməni sən şad eylədin,
İnana bilməyirəm ki, bunu dildar eyləyər?
Aşıqə sən etdiyin bu zülmü heç kəs etməmiş,
Eyləməz məşuq bunu, etsə sitəmkar eyləyər!
İllər ilə hüsnünü görmək üçün qəm çəkmişəm,
Bilmədim bu iş məni axır bu cür zar eyləyər.
Gözlərin qəsd eylədi axırda Saib könlünə,
Eylə bir dərd yox gözün tək xəlqi bimar eyləyər.

* * *

Gecələr bu sinəmi qəmli ürək tərk eləyər,

Ucalar ahım odu hər gecəni sübhə qədər.
Bədgüman könlüm azı yüz yeri əldən salacaq,
Bu ümid ilə ki, bəlkə tuta səndən o xəbər.
Ətəyi sanki həyat çeşməsidir qəmlilərin,
Bu səbəbdəndi ki, Məcnun dəxi səhraya gedər.
Getməmə Kəbəyə mən, çünki bu eşqin xumarı
Gedəcək, meylə dolu meyخانadan getsən əgər.
Ey axan göz yaşı bir sürətlə, inan, Misrə səfər.
Vəslə mümkün mü silə qəlbdən hicran zəhərin?
Ləkəli şişəyə mey də eləməz əsla əsər.
İki dünyanı kəbab eylədi o gül yanağın,
Tüstüsü çıxmayan ev varmı bu aləmdə məgər.
Salsa Saib başıma bir də vətən kölgəsini
Vəslə yetmiş kimi xoşbəxt olaram mən o səhər.

* * *

Küpənin ağzını aç, kuzəyə pambıq tıxama,
Cənnətin çeşməsi tək ruh verəcək mey adama.
Pərdə ardında oturmaq yaraşarsa qadına,
Mərdə əskiklik olur pərdədə qalmaq amma.
Lalədən don geyinibdir o üfüqlər gözəli,
Yusifə bənzəri var ki, dönə zindanda şama.
Ay kimi almasa hər kim ki, günəşdən nurunu,
Çox çətindir ki, yetişsin o bu əyyamda kama.

Başını çovqan edə bilməyəsen dövrən üçün,
Yoxdu bu dairədən çıxmağa imkan adama.
Ürəyin aynasına düşsə əliftək şəkilin,
İki aləmdə bu düzlüklə çatarsan məğama,
Arzu bir gövhərə bənzər ki, olur gözdə nihan,
Diqqət etsən özünə, onda düşərsən nizama.
Ağ buludlarla susan ləbdə xəttər var, ayıq ol,
Sən güvənmə kuzəyə, mey dolu o lalə cama.
İstəsəz siz bu susan Saibi də dindirəsiniz,
Verin insaf ilə qiymət yazılan hər kalama.

* * *

bir qəlbi ovlamaqçın gülüm, tədbir nə lazım?
Bu sadə işdən ötrü daha zəncir nə lazım?
Kimdir iki cahanda eşqi sala hicaba,
Nəqqaşa söyləyin ki, eşqə təsvir nə lazım?
Əqlə sığan deyildir mən tutduğum əməllər,
Əbədi rəya yozmaq, mənə təbir nə lazım?
Günəş kəbab olubdur camalının odundan,
Kim kölgənə sığınsa etmə əsir, nə lazım?
Görübsənmi kitabtək xəzəlləri tikilsin?
Aşıqləri azad et sən də bir–bir, nə lazım?
Saib bülüllük etsə, edər Fərəhabadda,
Daha bu işdən ötrü ona Kəşmir nə lazım?

Aşiqi məhv eləmək sanma ki, ehsan olacaq.
Baş qoyub eşqiddə o sahibi–meydan olacaq.
Kimsədən inciməyir, yolçu bunu yaxşı bilir –
Kəbəyə getsə tikandan ayağı qan olacaq.
Qəlbi sınımışlara da eşq olub həsrətdə yaxın,
Eşqi kim bayraq edə, onda hər imkan olacaq.
Hansı bir zərrədi ki, olmaya eşqin əsəri,
Meydana girmə, başın zərbəyə qalxan olacaq.
Kim düz iş görməyi etmiş özünə indi peşə,
Sındırıb sanki qolun, axırı nalan olacaq.
Fitnəkar gözlərə, gər, düşsə günəş şölələri,
Çəkilib kirpiyin altında o pünhan olacaq.
Bəbəyə bənzədirik işgüzar insanları biz,
Çün bəbək tək o da hər ləhzədə cövlan olacaq.
Qorxudub xalqı qiyamət günü, qaçmış yuxu da,
Nə olar, bir – iki gün olsa o tufan olacaq.
Seyyidin şerinə, Saib, bu qəzəl oldu cavab,
Yazdı yarın şəkilin, qəlbə çək, asan olacaq.

* * *

Çəkilib bir yana nərgiz də baxar gözlərinə,
Gəldi gül fəsli, çələng qoy başına tac yerinə.
Eşqə düşmüş başa sən ayrı nəzərlə baxma,
Mey dolu küpdü havadar o başın hər birinə.

O dua eyləyən əllər çatacaq sərvətə, bil,
Bir çıraqtək uzanıblar fələyin göylərinə.
Hər kəsin ki, sinəsindən çıxar o odlu ahı,
İldırımtək tökülər mən yazığın xirməninə.
Xəstə ahunu şikar eyləməz heç vaxt səyyad,
Gözlərin etdi şikar qəlbimi, rəhm eylə mənə.
Qarışıb sinə dağımla ahımın şölələri,
Sanki arğac ilə boy ilmələnilib bir – birinə.
Saib, ilham verən o gözdən uzaq düşməginən,
Dolan ahu baxışın dövrəsinə bir də yenə.

* * *

Dinməyə qoymayalar ortada, sözlər yayanı,
Qələm, hey ömrü boyu çəkmədi sözdən ziyanı?
Faydasız olsa səfər yaxşıdı heç getməyəsen,
Misrə Kənanlı gedər, söylə görüm, xeyri hanı?
Kim ki zülfündə qaranlıq gecəni sübh eləməz,
O, ürək şadlığına qərq edə bilməz cahanı.
Bir hədəf istəsə dövrən seçə öz oxlarına
Bu sinəm olsun onun oxlarının ilk nişanı.
Gəlməsin sevgi olan məclisə yadlar əsla,
Qismət olmaz hamıya, qaydadı, eşqin məkanı.
Nə deyib qönçəyə Saib, yenə xəlvətdə görən,
Səya salmır daha o, bağ da bu gün gül yığanı.

Hanı bizdə elə can zülfi–pərişana dözə,
Ümidim yoxdu ürək bir də bu hicrana dözə.
Kim təkəbbürlülüyn sındıra bilmirsə əgər,
Aşiqəm söyləməyə, çıxmaya meydana, dözə.
Burda işrət meyi dönmüş yenə qəlbin qanına,
Süd üçün körpə gərək başlaya əfqana, dözə.
Bu cahanda nəyimiz vardı ki, həsrət də çəkək,
Təkcə arzum budu, qəlbim dara mərdanə dözə.
Qıvrılan telləri sakit gecədə titrər onun,
Aşiq istər o telə hər toxuna şanə, dözə.
Yusifə çatmaq əgər istəsə dünyada biri,
Yeyə qəlbin qanını, bir də ki, zindana dözə.
Kim çörək dərdini çəkmir o yeyir burda çörək
Kim çörək dərdi çəkirsə o gərək yana, dözə.
Eşq sərgəştəliyi Saibə məxsus ki, deyil,
De, hanı öylə gəmi düşsə bu tufana, dözə.

* * *

Bu şərab kuzəsinin kölgəsi bəs etdi mənə,
Daha möhtac deyiləm özgəsinin kölgəsinə.
Hansı sınımışlarımı mən yenidən bərpa edirəm?
Qəlb sınıb, qol da sınıb, yox köməyi bir – birinə.
Sel gələn vaxtda xəbərsizləri birdən aparar,
Vəhdət əhli bu xətlərdən qorunar səylə yenə.

Hər zaman eşq cavanlarda daha həssas olur,
Tər budaq qorxuludur ki, toxuna gözlərinə.
Həmsəfər vədəxilaf çıxdı, fəqət mən yenə də,
Razılıq eyləmişəm ki, bu səfər xoşdu mənə.
Meyə az meyl elə, çox olan vaxtda zərərdir bədənə.
Saibin fikrini həbs etməyə yox ixtiyarım,
Özgə aləmdə yetir arzuları çün yerinə.

Nə səbəbdəndi mənim qədrimi dövran bilməz?
Gövhərin qiymətini heç zaman ümman bilməz.
Üzdə aydın görünür hər nə desən ayna kimi,
Ürəyin yanmasa, bil, qədrini canan bilməz.
Harda divanə saçın tacə bərabər bilsə,
Orda şahla gədanın fərqini insan bilməz.
Pis ilə yaxşını ancaq düşünən baş ayırar,
Bu qəmə ağzıdı, ya camdı, o nadan bilməz.
Hakimin fikrini məşğul eləyir balla zəhər,
Qarpız ilə şəkərin fərqini sorsan, bilməz.
Qəlbə dərmandı yarın səf – səf olan mücganı,
Damarın dərmini neştər kimi, dərman bilməz.
Sədəfin qoynuna düşmüş su dönər gövhər olar,
Məqsədə çatmağı Saib bilər? Hardan, bilməz!

* * *

O qədər sinədə oxlar qarışıb bir – birinə,
Hər nəfəs çəksəm, inan, ox çıxacaq ah yerinə.
Ruzini gec tapırıq, tez veririk əldən onu,
Heç təəccüb eləməm gec verilir ruzi mənə.
Hər kimin yoxsa o zülfün kimi tədbir tökəni,
Çox çətindir o çata arzusuna, məqsədinə.
Bir baxışla bu dəli könlümü ram eyləmişən,
Ova bax düşmüş o öz səyyadının zəncirinə.
Arzunun yollarını qət eləmək olmur asan,
Çox həvəs eyləyəni istəyi saldı çətinə.
Sonu yox kainatın, fikrini çəkmə, Saib,
Hünərin yoxsa güvənmə oxuna, şəmşirinə.

* * *

Bu gözəl gün də keçər, dərd də keçər, qəm də keçər,
Həyatın şadlığı da, hətta bu matəm də keçər.
Belə rahat yuxu da, mənasız ömrün günü də,
Səni heyran eyləyən hər nə var aləmdə keçər.
Nə veribdir sıxılan qəlbimizə boş səhra?
Ürəyin nalələri zildə, ya da bəmdə keçər.
Bil ki ayla günəşi əks eləmir eşq seli.
Paranın hökmü dinarla yenə dirhəmdə keçər.
Bir adam yoxdu ki, yansın belə qəlbin halına,
Bir dinarçın o başından, desən hər dəmdə keçər.
Sənin o ləl ləbin əksini salmaz sulara,

Hökmürlüq nedi ki, Hatəm ilə Cəm də keçər.
Bu necə gözdü ki, bir işvə ilə baxsa əgər,
Ahular qərq olar o işvəli aləmdə, keçər.
Saibin qəlbinə də təsir edər əhli-həsəd,
Aynaya dəysə nəfəs tar da olar, nəm də keçər.

* * *

Sərvi o işvəli rəftar ilə heyran eləyər,
O qədər nazla gəzər, kəkliyi yoldan eləyər.
Gözünün hökmünə bax ki, dinimi əldən alıb,
Nə evim var, nə şeyim ki, məni ondan eləyər.
Bu fənaya aparan yolla gedə bilməz hamı,
İsa öz iynəsini sanma ki, pünhan eləyər.
Bizə nisbət nəyi artıqdı bu dövlətlilərin?
Var-yoxuyçun özünü gündə o nalan eləyər.
Nəyə lazımdı şikayət, günahım əfv oluna,
Axı kol-kos aparar-dağ seli tüğyan eləyər.
Heyf, yüz heyf ola, Saib, bu gözəllərdə tamam
Eləsi yoxdu sənin qəlbini heyran eləyə.

* * *

Siz uğursuz deməyin, sevgi səmərsiz olmaz,

Sevgi dünyası elə pakdı, səhərsiz olmaz.
Eşqimin sirri üçün nanə kimi əsmədəyəm,
Kuzədə mey çox olanda o xətersiz olmaz.
İndi bağlansa ürək bir də o nazlı gözələ,
Çıxaram man şikara, sevgi hünərsiz olmaz.
Eşqidə qaydadı, susmaqla fikir bəlli olur,
Axı hər zərrə günəşdən ki, xəbərsiz olmaz.
Qumrunun nəğməsi ilə bəzənər sərv ağacı,
Eşqə yanmış sinənin ahı kəsərsiz olmaz.
Dərbədər aşiqi yad etmək özü şərtəndir,
Bu səbəbdəndi, yanar şam da şərərsiz olmaz.
Gülə düşmüş nəzərindir səni qəflətdə qoyan,
Tikanı harda görüblər ki, zərərsiz olmaz.
Saib, aldanmagan, getmə o ümman səsinə,
Burda susmuş sədəfin, bil ki, gövhərsiz olmaz.

* * *

Zahid yol alıb Kəbəyə, bax, başında dəstar,
Sərxoş nə bilir yolundakı o daşdı, divar.
Öldün, bu ölümlə qurtarır canın sualdan,
Həşrin əzabın bu dünyada görübdü bimar?
Kim aşiq olub, o eşqidən çəkib ziyanı,
İşdən sovudur hər aşiqi məhəbbət aşkar.
Canın üzülər bu can üzən diyarı gəzsən,

Üzdü canın söz üstə, bax, qələm də zinhar.
Baxdı gözünə, o ağ ciyər, nə qorxaq oldu?
Yoxsa yerişər xar üstünə bu güllər aşkar,
Əmmamə gedərsə qərq olar kədərdə vaiz,
Mənsuru düşün, o haqqı heç edərmə inkar!
Saib, qəzəlində Mövləvi gözəl deyibdir;
Söz–söz dalına düşüb yenə bu nəfsi–bir.

* * *

Bəxti vardır o kəsin dünyada ancaq qəmi var,
Dalıb öz aləminə öz kədəri, matəmi var.
Sən ürək əhli deyilsən, bunu hardan biləsən,
Ürəyi duymaq üçün də hərənin bir cəmi var.
Bəllidir, biz yaşayan çöldə hələ az ev var,
Qəribə dağ ətəyi bəsdə, onun, de kimi var?
Min müqəddəs can əgər qaşlarına qurban ola
Yeri var, çünki onun qəlbə yatan görkəmi var.
Şadlığından qədəhin ağ zı yumulmaz burda,
Meyxana torpağının üstə meyin şəbnəmi var.
Elə qərq olmusan öz fikrinə, öz aləminə
Axı hardan biləsən Saibin öz aləmi var.

* * *

Necə xoş olar, bu naləm ucalıb nəvaya çatsın,
Bu sınıq, bu xəstə qəlbim barı bir dəvaya çatsın.
O zaman sevincim artar, nəfəs allam öz kamımca,
Kədərım, qəmim və qüssəm toz olub həvaya çatsın.
Gecələr qərarım olmur, səhər intizar içində,
Elə qorxuram ki, könlüm yol azıb bəlaya çatsın.
O kəsə olar müəyyən, haradır bu mülki – vəhdət,
Oturub evində fikrən, o gözəl saraya çatsın.
Yarıda qalar mələklər edə zahid ilə söhbət,
Nə kəsir ki, zahid əqli, ta gedib haraya çatsın?
Gözəlin o gül cəmalı bizi eyləmişdi heyran,
Yəqin heyrət eyləyər ki, belə bir səfaya çatsın.
Hər kəsin kəm olsa əqli ona bir həyan görəkdir,
Yolu düz gedər o kor ki, əli bir əsaya çatsın.
İki gün çəkir cəfadan əlini çəkərsə dövrən,
Hanı bir belə bəla ki, dediyim bəlaya çatsın.
Tapıarmı bir xəbərdar, necə odlanır bu Saib,
Sümüyüm nədir, şad ollam iliyim hümaya çatsın.

* * *

Bu göyün altı yenə əhli – duayla doludur,
Kəbə allah evidir, indi gədayla doludur.
Xalq avamdır, çevirib mehraba öz arxasını,
Məmləkət mövc vurur, qiblənümayla doludur.

Bürüyüb göyləri heyvət, ya tərəddüd keçirir,
Yerdə hər qətrə özü nuri-xudayla doludur.
Heyranam ki, necə olmuşdu tikansızdı o gül,
Axı bu sinə tamam xari-cəfayla doludur.
Sümüyü yemdi hüma quşlarına mən yazığın,
Nəzər et dörd yanıma, indi hümayla doludur.
Elə ki, mən çıxarsam başımı mavi sudan,
Görəcəksən ətraf tiği-bəlayla doludur.
Saibin çarəsi yoxdur, o gərək təslim ola,
İş çatıbdır o yerə dünya cəfayla doludur.

* * *

Elə ki, ahım odu hərdən ürəkdən ucalar,
Dağ döşündən elə bil yazda duman, çən ucalar.
Bir həyat mənbəyidir udduğumuz odlu nəfəs,
Bu gözəl sübh yeli hansı çəməndən ucalar.
Qəlbimin mehmanı olsa əgər ay üzlü pəri,
Demə bu şölə nədir indi bədəndən ucalar?
Pərdəyi-qəflət əgər elmilə qalxmaz gözdən,
Doldurub bir-iki cam nuş elə mey sən, ucalar.
Bədnəzərdən uzaq olsun o uzun silsilə saç,
Ona göz dəysə neçə qəlbə də şivən ucalar.
Qadağan eyləməyin Saibə bu fəryadı da,
Qəlbi əldən gedənin naləsi birdən ucalar.

Sanma Məcnun dağının qədrini fərzanə bilər,
Sor, Səməndər nədi? Bu od dolu peymanə bilər.
Ayrıla bilməz, əgər ov inana səyyadına,
O kamanlar məni də ovçuya həmxanə bilər.
Günaha batmış ürək eyləsə peşmanlıq əgər,
Bu günah sahibinin sirrini bütخانə bilər.
Saçların cazibədardır, ürəyindən xəbər al
Çünki zəncirdə olan siqləti divanə bilər.
Nəğməkar quşlar uçub körpə budaqlarda yatar,
Balış üstə tökülən inciləri danə bilər.
Yoldakı daş toxunar körpələrin xatirinə,
Yoxsa səhra yolunu hər dəli – divanə bilər.
O qara baxtlı mənəm ki, yolumu tapmamışam,
Bacanın yollarını tüstü tək, aya, nə bilər?
Kim ki, Saib təki hər mənaya vaqifsə əgər,
Doğmadır gözdəki mənə, ya da biganə, bilər.

* * *

Elə ki, gül dodağın meydən uzaq bir dәм olar,
Cam batar matəmə, hər yan elə bil matəm olar.
Fələk heç yerdə həna qoymur igidlər əlinə,
Ol səbəbdən yarama isti qanım məlhəm olar.
Nərgizə bənzər o gözlər, meyilə hüşyar olub,
Ahunun gözlərinə sürmə çəkilsə ram olar.

Ş imşəyi həbs eləmək söylə, kimə mümkün olub?
Aşıqın sirrinə ulduzdu gecə məhrəm olar.
O pərişan saçının özgə cürə aləmi var,
Qorxuram meh toxunar tellərinə tez cəm olar.
Qaşının qurbanıyam, hökmüdarımdır o mənim,
Dözürəm səbr ilə, bir gün gələr hökmü kəm olar.
Çəkdiyim ahdan axır gəldi fələklər də zara.
Dünya matəmsəradır, kim burada biğəm olar?
Qıçını yığ ətəyin altına sən, rahat otur,
Sən belə etsən əgər onda, inan, aləm olar.
Can veribdir qayada Ş irinə Fərhad Hünəri,
Eşq əgər salsa nəzər, daş da dönüb adəm olar
Hər kərəm əhli bu çöldən belə asan keçməz,
Kim keçə bilsə əgər, Saib, o kəs Hatəm olar.

* * *

Neyin o odlu səsi könlümü pərvanə edib,
Bəndi bənddən ayırıb onları biganə edib.
Çıxarıb eşq başımdan daha xudbinliyimi,
Döndərib məskənim axırı bütخانə edib.
Ş əkərin qiymətini sındıran o ləblər üçün,
Neyə bax, ağlayaraq fəryadı tıflanə edib.
Elə ki, naz ilə durdun yuxudan diqqət elə,
Mücganın ayinəni gör necə də şanə edib.

Kimi torpağa yığırsan səni torpağa çəkər,
Şam da pərvanə külündən özünə xanə edib.
Saib, eşq odlanaraq qəlbi yolundan çıxarır,
Qonağı danlama, ev sahibi etmiş, nə edib.

* * *

Zülfünün ətriylə şanə sərbəsər ənbər olar,
Gözlərində sürmələr dil–dil ötən dilbər olar.
Kim deyir yoxdur qiyamət, hardadır, gəlsin yaxın?
Baxsa bu kirpiklərə qəlbində min məşhər olar!
Şəbnəm həsrətdə qalıbdır gül cəmalı görməyə,
Şəbnəmə gül daməni atəş dolu bəstər olar.
Ud yanıbdır xamlığından, bir daha məhşər günü
Yansa məhşər üstünə gəlmiş təzə məhşər olar.
Sinəyə vermiş sığal, nuri–həqiqət ordadır,
Qaydadır gün doğmamış əvvəlcə göylər zər olar.
Dayə şəkkər də qata təmi zəhərdir ki, zəhər,
Çünki laqeyd hər baxış qəlbimdə bir neştər olar.
Mey olan yerdə şüur tab eləyər?
Kim buluddan aya niqab eləyər?
Hansı yer batsa şəhidin qanına,
Lalə o torpağı sirab eləyər?
Günəşin aynasına daş vuralar,
Asiman sanma inqilab eləyər!

Saibin naləsinə kal oyanıb
Yar yəqin ki, ona cavab eləyər.

* * *

Söz qanadlı quş kimidir, o uçar sinədə qalmaz.
Yusif – Kənanı salsan sən əgər kəməndə, qalmaz!
Niyə hay salır o bülbül, niyə yırtır öz boğazın,
Gül əgər açılsa bir gün o daha çəməndə qalmaz.
Kamala çatanda övlad onu saxlamaq nahaqdır,
Qan əgər dönərsə mişgə o daha bədəndə qalmaz.
Qaç bilməz heç gözümdən, deyin o Süheylə bilsin,
Hər əqiq ki, ad çıxartdı o yəqin Yəməndə qalmaz.
Sədəfi edibdi heyran yenə gövhərin kəlamı,
Söz əgər şişərsə gec – tez axır o dəhəndə qalmaz.
Hamı öz hayındadır, bax, hamının gözü özündə,
Yusifinsə taleyindən danışib dinən də qalmaz.
Sinəm od tutub yanırsa nəfəsim də oddu şəksiz,
Qara qarğa bağça – bağda, nə də ki, çəməndə qalmaz,
Qəribə danışdı Saib, qərib oldu hər kəlamı,
Hamıya qərib deməzlər o əgər vətəndə qalmaz!
Məcnuna xoşdu o dəmlər onu səhraya çəkər,
O şəhər sevdasını bir yeni sevdaya çəkər.
Yüz tikansız gül açıb çöldə tikanlar, görürəm,
Kim tikan çəksə ayaqdan varını zaya çəkər.

Qanlı yaşlar tökənin xırmanı hardan olacaq,
Yüz qədəh mey məni bəlkə yenə rüyaya çəkər.
Çəkməz hər kölgə məni, mən də gedim kölgələnim,
Qucağımdan ucalan sərv boyun aya çəkər.
Saib hərçənd xarabati–muğandan çəkilib,
Şərabın şövqi məni bir də o dünyaya çəkər.

* * *

Bu təzə ayda bir təzə xəbər gəlmədi, yox.
Nə zaman baş tutacaqdır bu səfər, gəlmədi, yox.
Açılan dan yeri də dinməyə tapmışdı macal,
Hərcayı qəlb gecə getdi, səhər gəlmədi, yox?
Kəsilən meynə töküb göz yaşı, axır susdu,
Gözlərim bir qərara gəldi məgər? Gəlmədi, yox!
Dünyanı tənq elədi başıma bu çərxi–fələk,
Sübhün o gül nəfəsindən də səmər gəlmədi, yox.
Səbəbi olmasa qəlbdən dilə gəlməz bir söz,
Sahilə öz–özünə gəldi göhər? Gəlmədi, yox!
Elə zənn eyləmə, Saib, qələmin könlüm açar,
Neyşəkər bəndini kəsməklə şəkər gəlmədi, yox.

* * *

Hər səhər məstlik edər, yarım olar olar sonra xumar,
Yaxşı, ya pis ola axır keçəcəkdir rüzgar.
Hər tərəfdən düzəsən dövrənə sən ayinəni,
Nə kədər yol tapacaq qəlbinə, bil ki, nə qubar.
Gəl ki, gül fəslidi güllərlə öpüş, qol – boyun ol,
Getmə, ömrün baharı, bilmək ha ötsə bahar.
Tellərin dərini çəksən dilinə alma onu,
Qəlbinin sirlərinə vaqif olar onda nigar.
Açılan dan yerinə bənzəsə də taleyimiz,
Yenə də hər günün öz qayğısı, öz həsrəti var.
Ümmanın gövhəri, Saib, qələmindən tökülür,
Belə bir söz buludu, söylə, cahan harda tapar.
Eylə ki, qəmzən oxu yara mehriban oldu,
Qəlbimin qanı coşub sinədə cövlan oldu.
Çırpınan könlümə bax, bircə aramlıq bilməz,
Canfəşanlıq eyləyib bəlkə də, heyran oldu?
Bir libasım var onu geymişəm üryan canıma,
Yusifin köynəyini geyməyəm, o qan oldu.
Leylini zənn eyləmə qalmadı Qeysin halına,
Girib ahu donuna, çöldə nigəhban oldu.
Asimandan düşə bir damcı, sədəf gizlədəcək,
Saibin sözləri gövhər kimi ehsan oldu.

* * *

Ümidim vardı o ay üzlü səfərdən qayıda,
Gözümün nuru mənim o şəmi-rövşən qayıda.
Açmışam qoynumu, açmış sinəsin sanki sədəf,
O əziz gövhərimi gözləyirəm mən, qayıda.
Olar İsa nəfəsindən də yəqin təsiri çox,
Aça yarım qapımı ərək ilə, birdən qayıda.
Kağıza hicran odundan taxaram mən qanadı,
Qasidim namə alıb getdiyi yerdən qayıda.
Zülfünün seyri mənim əqlimi başdan almış,
Ümidim yox başıma bir də o əslən, qayıda.
Saibin ömrünün üstə təzədən ömr gələr,
O boyu sərvə-xuraman, üzü gülşən, qayıda.
Dərdi yox qasidin o, dərdimi hardan bilsin,
Yalnız allah biləni sanma ki, insan bilsin.
Səy edirsən ki, samantək ola ruhun yüngül,
Cazibə qüvvəsini bəlkə o asan bilsin.
Hər kəsin vardısı Fərhad kimi mərdanəliyi,
Tişənin zərbəsinə başını qalxan bilsin.
Tikanı caynağına alsa əgər çöldə külək,
Ürəyim sədd çəkəcək yollara, tufan bilsin.
Gahi məst, gah yuxulu, gah da xumardır gözəlim,
Bu qədər işlə mənim dərdimi hardan bilsin?
Güllərin beş gün olur ömrü, bu gül üzlülərə
Saib aldanma ki, o əhd, ya peyman bilsin.

Qəlbimi şad edən, aləmdə bu sözlərdi mənim,
Sədəfəm, köksüm içi incidi, gövhərdi mənim.
Lələ o rəngi verən sadəcə boz torpaqdır,
Özgələrçin yanıram, varlığım əxtərdi mənim.
Gövhəri parladan o al günəşin çeşməsiyəm,
Rəngim od şöləsidir, ləl kimi əhmərdi mənim.
Sübh çağı ağ çiçəyə bənzəyən ağ əldi üfəq,
Əllərim dan yeri tək gör, necə də tərdi mənim.
Saibi etdi kabab nəğmələrin, ey bülbül,
Necə də nalələrin naləmə bənzərdi mənim.
Atəşi–eşqə yanan qaldı bu aləmdə, hanı?
Bizlə həmsöhbət olan, qaldı bu aləmdə, hanı?
Yoxdu insanlıq edən ya da ki, dostluq eləyən,
Ürəyi odlu cavan qaldı bu aləmdə, hanı?
Kim polad tişə tutar əldə, olar tez narahat,
Şirini yada salan qaldı bu aləmdə, hanı?
Hey tikandır ki, görürsən ilişib paltarıma,
Özgə yerlərdə tikan qaldı bu aləmdə, hanı?
Düz bina möhkəm olar, əyri olan tez dağ ılar,
Əyri taclarda nişan qaldı bu aləmdə, hanı?
Saib, Amul ilə getdi, nə qədər incə şer.
İncidən şer qoşan, qaldı bu aləmdə, hanı?

* * *

Sürünər torpaq ilə, zülfü yerə şanə çəkər,
Açar hərdən yaxasın, gərdənini yanə çəkər.
Teli alnında əsəndə ürəyim qana dönər,
Hərdən o əllərini zülfi-pərişanə çəkər.
Eşq gülzarı təzə rəngə salanda xəzanı,
Bülbülün dağlarını bil ki, gülüstana çəkər.
Bizi lalə yanağı əttridi heyran eləyən,
Könlümü abi-həyat çaki-zənəxdana çəkər.
Cənnətə düşsə də Saib qala bilməz, ordan-
Bu gözəllər yenidən zorla İsfahana çəkər.

* * *

Gözüm qalan deyildir mülki-malında hindin,
Toz-torpağa bələndim mən ki, yolunda hindin.
Ey sürmələr diyarı, fəryadıma haray ver,
Sümüyüm oldu sürmə qeyli-qalında hindin.
Gündüzlər yanımışam mən, tüstüm qalxmış səmaya,
Bəsdir qənaət etsəm öz qəlbimə bu yerdə,
Qoy gözlərim kor olsun qalsa şalında hindin.
Min gözlə ağlayırsa arxamca hindli dostlar,
Mən qala bilmərəm yox, heç mahalında hindin.
Saib, sənin dilindən şəkər dadıb Hindistan,
Yoxdur belə şirinlik, hətta balında hindin.
Qara zülf ay üzünə düşsə onu ram eləyər,

O mənim gündüzümü döndərib axşam eləyər.
Yar təvazölə salam verməyə açmaz dilini,
Gözucu baxmaq ilə bəlkə də eyham eləyər?
Bəxti mey şişəsi tək qoy uca olsun o yarın.
Ş işəyə etsə itaət yenə də cam eləyər.
Sərvsən, gör nə qədər qumru yatır sayəndə,
Su ayağından öpər hər, yana iqdam eləyər.
Ümidim vardı bu sinəmdəki eşqin yarasın.
Zülfün ilə gəzəsən, tək cə o aram eləyər.
Ş anətək yüz dili də olsa əgər aşiqinin.
Çox çətin, saçlarının vəsfini itmam eləyər
Gecə mümkündü onun surəti çox sirri açə,
Kim ki, xatirdə onun surətini cəm eləyər.
Düşmüşəm sadəcə şer aşiqi tək dillərə mən,
Yaxanı açma ki, birdən görünər ağ bədənin,
Həsrətində yananın çoxları bayram eləyər.
Ad-sana çatmaq üçün cəhd eləyənlər çoxdur,
Saibə etsə kömək tək cə Zəfərxai eləyər.

* * *

Nədi bir busə, yarın qəlbini sındırmaginan,
Araya söz sal əzizim, aranı vurmaginan.
Çeşmənin zümzüməsin kim eşidə, axtaracaq,
Təşnəsən, çeşməni gəz, sən yarıda durmaginan.

Bu ki pünhan deyil, hər qara xala söz qoşular,
Aynaya baxmaq ilə sən özünü yormaginan.
Sən gülüstanda gülün atəşinə yanmamısan,
Bülbülün naləsinə gülmə, səsin qırmaginan.
Mənlə yarın davası çox uzun olmaz, Saib,
Çox uzatma sözü sən aya, ilə vurmaginan.

* * *

Hər badə yəqin ol ləbi-xəndana yetişməz,
Hər təşnə ürək çün abi-heyvana yetişməz.
Ölmək nədi ki, döndərə bilsin bizi yoldan
Tufan qopa hə dəryada bu cana yetişməz.
Xoş günlərinin qeydinə qal, qədrini bil sən,
Misrin küləyi əssə də Kənana yetişməz.
Aciz özüməm, zərrəcə yox təqsiri yarın,
İş ötmüş, əlim bir daha canana yetişməz.
Dilsiz gecənin qəlbinə ahım əsər eylər,
Əfsus bu şikayətlərim heç yana yetişməz.
Bir busə umar qəlbi yanan yar dodağından?
Gövhərdəki su axsa biyabana yetişməz.
Aşıqlər haçan xalqı edib eşqilə diltəng?
Məcnun harayı səhrada karvana yetişməz.
Bir ölkədə ki, qəlbi satıb pul ala insan,
Satsa üzüyün, xeyri Süleymana yetişməz.

Bayramda ürək şad olur, ancaq yenə, Saib,
Bu şadlıq, inan, hər duyan insana yetişməz.

* * *

Kim ki nadanlıq edər, arifə bu bir qəm olar,
Dərdi–dünya çəkənin ömrü–günü matəm olar.
Təzə bir kimiya vardır hələ qoynumda mənim,
Tikanı alsam ələ gül açar, o xürrəm olar.
Kim sənə olsa əsir dil yarası etməz əsər,
Qanı axmaz aşığın yüz belə neştər cəm ola.
Hər gözəl misranı şair yazacaq başda, fəqət–
Adəmiyyət qazanan kəslər elə adəm olar.
Hər sınıq qəlbə elə lalə özü dağ kimidir,
Saibin qəm dolu qəlbində sevinc bir dəm olar.

* * *

Kimə ki, tanrıdı eşq, dərdinə dərman neylər.
Odlanan sinəsinə çağlayan ümman neylər.
Əriyib şəbnəmə dönməzsə bu bağda ürəyi,
Bilmirəm mən, günəşin təşnəsi insan neylər.
Bu nə dövrəndi, çəyirtkə kimilər yol da kəsir?
Eşidə böylə halı, gör ki, Süleyman neylər?!

Tikanın imkanı yoxdur tuta aşiq ətəyin,
Bu gözəllərdən uzaq düşsə bəs orman neylər?
Elmi alim yazar öz sinəsinin dəftərinə,
Əqlədən kəm olan insanlara loğman neylər.
Saib, o varlı ki, yoxsul adama pay verdi,
Ürəyin, minnət ilə etsə əgər, qan neylər.

* * *

Sənə dünyada nə zər, bil, nə də zivər qalacaq,
Hər nəyin vardı xəyal etmə sərasər qalacaq.
Bu gülüstan ki, ona baxmaq ilə məğrur idin,
Bir ovuc torpaq ilə bir də ki, yellər qalacaq.
O şirin arzular ilə ürəyi şad elə sən,
Ancaq ümmid eləmə arzuların tər qalacaq.
Nə veribdirsə fəlak cümləsinə verməlisən,
Səndən ey xacə, fəqət qalsa xeyir, şər qalacaq.
Eşq də tərək edəcək qəlbimizi birdəfəlik,
Elə bil tərək edəcək dəryanı gövhər, qalacaq
Başının altına kərpic qoyacaqlar o zaman,
Evdə yüz pərqu balınc, üzləri məxmər qalacaq.
Bu cahan ayinədir, əks eləyibdir bizi o,
Sanma ki, ayna ilə əks bərabər qalacaq.
Gördüyün lalələrin yoxdu bu gülşəndə dağ,
Cigərin dağlanacaq, sənsiz o dilbər qalacaq.

İmkanın varsa əgər uçmağa səy et, Saib,
Tufana düşsə də ömrün, sözün əzbər qalacaq.
Nə qədər dilbərimin zülfü pərişan olsun?
Nə qədər sinəm evi arzuma zindan olsun?
Gözümün yaşı quru səhranı gülzar elədi,
Məcnun harda gəzəcək səhradan asan olsun?
Hansı divanədi səhrada gəzər tufantək,
Niyə divara şəkil çəkməyin asan olsun?
Paltarın yoxsa yapışmaz ətəyə çöldə tikan,
Ətəyi tutmaq üçün əldə bir imkan olsun.
Daşın altında bitən ot necə boy atsın axı,
Bar verər onda ümid ki, ona meydan olsun.
Saib, əsrin əzabın dərk edə bilməz hər adam,
Tikan hardan yapışar gər adam üryan olsun.

* * *

Gəldi yenə gül fəsli, bu əyyam təzələndi,
Camın dodağın öp, yenə də cam təzələndi.
Açdı üzünü bağdakı güllər yenə güldü,
Gülşəndə eynə başladı bayram, təzələndi.
Şəbnəm öpərək gül yanağından xumar oldu,
Bir busə üçün qəlbdə ilham təzələndi.
Qönçə açaraq ləblərini güldü nəsimə,
Kim gördü bunu, sinədəki kam təzələndi.

Mey içmək üçün bir də həvəsləndi ürəklər,
Gül açdı bütün bağ boyu badam, təzələndi.
Sanma ki, hamı seyrə çıxıb çöldə, çəməndə,
Gül üzlü bahar gəldi, həyat, dam təzələndi.
Bülbüllər üçün Kəbəyə döndü yenə güllər,
Kəbə təzələndi, demək ehram təzələndi.
Dövrən nə qədər göstərə sərt üz sənə, Saib,
Qəm çəkmə, bahardır, yenə ilham təzələndi.

* * *

Hind axşamitək burda həyatım qara oldu.
Ömrüm şama döndü, əriyib min para oldu.
Fikr eylər idim bəxtimə gün doğdu bu yerdə,
Gəldim, ürəyim həsrətə düşdü, yara oldu.
Şam tək burada göz yaşı tökdüm gecələr mən
O sübhi-Vətəndən mənə bəlkə çara oldu.
Keçmə o gözəl üzdəki xaldan, nədi cənnət?
Adəm babatək sirlərimiz aşkara oldu.
Sındı qandım, yarın üzü döndüsə məndən –
Hər nə elədimsə yenə meylim yara oldu.
Mehrab özü də səcdə edər qaşın önündə,
Səcdə edilər qibləyə, qiblə hara oldu?
İbrət daşını atdı uşaqlar, mənə dəydi,
Sinəmdəki Məcnun dağı ondan sora oldu.

Saib, de, necə qardaşıma arxalanım mən,
Yusifin ipi qardaş əliylə para oldu.

* * *

Eşqin hərəsi tək yarı görməklə qutarmaz,
Bir güldü ki, o, bil, onu dərməklə qutarmaz.
Zülfündən uzun bəlkə də ondan gileyim var,
Ancaq bu nə susmaqla, nə dinməklə qutarmaz.
Əmsən əqiqi təşnə ləbin sakit olar, bil,
Qəlbin atəşi min dava verməklə qutarmaz.
Lütf ilə əgər söndürəsən, şam kimi sönnəm,
Dil kəsmək ilə, ya ağ ız hörməklə qutarmaz.
Bu çərxi-fələk gərdişini saxlamaz heç vaxt,
Divanəliyim çölləri gəzməklə qutarmaz.
Saib, elə sıxmışdı məni indi zəmanə,
Qaçmaqla, ona ya sinə gərməklə qutarmaz.

* * *

Gördüm o yarı gözümdən yuxumu aldı daha,
Yuxu gəlməz gözümə, yatmağım mahaldı daha.
Əfv edib təqsirimi, sonra da güldü üzümə,
O məni bir də xəcalət oduna saldı daha.

İsa tək var nəfəsin xalqa əgər can verəsən,
Onda sən çəkmə nəfəs, susmağın kamaldı daha.
Bir tikə olsa dilənçi yenə də istəyəcək,
Çün dilənmək onunçün adicə bir haldı daha.
Yaxşılıq etdi qarışqaya Süleyman da əgər,
Yaxşı bir ad qazanıb o əbədi qaldı daha.
Saib, ud sən qəzəbi, üz-gözünü turşutma,
Bizə də indi həyatda bu ad ənam oldu daha...
Şəbnəm et qəlbini yarın o gülüstanına ver,
Demirəm göz yaşını çöhreyi-xəndanına ver.
Torpaq olmuş bədənə vəsl müyəssər ki, deyil,
Əcələ vermə asan, canını cananına ver.
Sən bu meydanda əgər bir topa dönmüşsən axır,
Başını sevgilinin əmrinə, fərmanına ver.
Hasili yoxsa yerin bəhrə üçün fikr eləmə,
Qaytar o torpağı sən sahibinə, xanına ver.
Kim ki insaf ilə mizanla görür öz işini,
Nə alıb satsan onun insafu-vicdanına ver.
Hər nə etmişsə bu aləm çətin islah oluna,
Vaxtını məhv eləmə, özgənin imkanına ver.
Saibə faydası yoxmuş bu axan göz yaşının,
Naməni sən buludun tökdüyü ehsanına ver.

* * *

Bahar keçir, gözəlim, badə yoxdu, lalə götür,
Bu lalə qəlbi yetir mey ilə vüsala, götür.
Əgər tovuz qanadı zövq verməyirsə sənə,
Gəl, onda qövsi–quzeh naminə piyalə götür.
Dönübdü ildırıma ömrümüz, ötüb gedir hey,
Öpüb camın ləbini indi dalbadala götür.
İçib bu al şərabı üz tutub gülüstana
Bax orda lalədəki hüsnə, o camalə, götür.
Gülün ləçəkləri çox incədir, aman bülbül –
Qanadın ilə qoru, düşmüş olsa calə, götür.
Nəsihət etdi mənə bir zaman o piri–müğan,
Qəmin başından aşan vaxtı sən piyalə götür.
Nahaqdı Xızra həsəd çəkməyin sənin, Saib,
Kamınca ömr elə sən, cami–laməhalə götür.

* * *

Gəl, tamaşa elə sən bir də nobahara bu gün,
Gör, bahar çıxdı necə burda aşikara bu gün.
Ağ çiçək ulduz olub indi düzülmüş budağa,
Özgə aləmdi gəlib sanki bu gülzara bu gün.
Lalələr boy çəkərək az qala çatmış yəhərə,
Bəlkə bir atlını onlar salacaq tora bu gün?
Bürünüb indi çəmənlər təzə əlvan çiçəyə,
Hər ağac qoynun açıb bənzəyər nigara bu gün.

Hava meyxoxdu, gülün tacı dolub calə ilə,
Sanki mey içmiş hamı, oxşayır xumara bu gün.
Göylərin rəhməti enmiş yerə hər yan göyərüb,
Tökülüb gül ləçəyi bağdakı yollara bu gün.
Gündüz ilə gecənin zövqü bərabərdir daha,
Ruzigar gəlmiş özü ədl ilə qərara bu gün.
Ağ buludlar düzülüb göydə üzür cərgə ilə,
Onlar ağ yelkən olub sanki nobahara bu gün.
Dağ dolub lalə ilə, bənzəri var mey küpünə,
Al şərab çeşməsidir baxsan əgər hara bu gün.
Cənnəti dünyada görmək həvəsin varsa əgər,
Saib, aç sən yaxanı çıx bu çəmənizara bu gün.
Aşiqi yarın xəyalı dərbədər eylər yenə,
Gözləri yolda qalan aşıqləri neylər yenə?
Zərrəcə əksilməyib o dilbərin məğrurluğu,
Minnətin çəksin onun yerlər yenə, göylər yenə.
Gəlsə məstanə, əlindən taqətin, səbrin gedər,
Baş əyib bu hüsnə dağlar «afərin» söylər yenə.
Laləzara gəlsə şəbnəmlər qalar heyran ona,
Bağrını hər qönçənin bir naz ilə teylər yenə.
Zülfünün məğrurluğu başdan aşıbdır indi də,
Öz yolundan Saibi ovsunlayıb əylər yenə.

* * *

Kimi bu gülxanaya çəkdilər, görən yenə də?
Baxır ardınca onun bir dəfə görən yenə də.
Qırdı zəncirdən olan bəxyələri köhnə yaram,
Bu təzə bəxyəni bəs qoydular nədən yenə də.
Hər kəsin məskəni dardırsa bu dünyada bilir,
Nə əzablar verəcək qəbrdə məskən yenə də?
Ayağı olsa qabar gəlməyəcək kimsə bura,
Boz tikanlar görünür yol boyu hərdən yenə də.
Əcəlin qorxusu yoxdur, biz öldürdü həyat,
Xeyri yox Saibi öldürsən əgər sən yenə də?

* * *

Kipriyə göz yaşını içməyi sən öyrətmə,
Buluda ağlamağı, gəl, yenidən öyrətmə.
Zülfünə söyləmə ah ilə hörülsün hər gün,
Gözümü dəryalara etmə vətən, öyrətmə.
Olma taqətsiz, amandır, üzülərsən bu qədər,
Sust olar onda doğurdan da bədən, öyrətmə.
Özünü dərk eləmək elmini zahid nə bilir,
Ağacı görmüsən heç nalə edən? Öyrətmə!
Gəzmə zahiddə duyub dərk eləmək nemətini,
Ölünü sən diriyə eyləmə tən, öyrətmə.
Tanrı həm işvə verib, ol gözələ həm də camal,
Saib, insaf eləməz yüz də desən, öyrətmə.

* * *

Saçların da uzanar, ey nazlı canan, qəm yemə,
Xızrı da sirab edər ol abi–heyvan, qəm yemə.
İnsaf eylər yarına bir cüt qara gözlər yəqin,
İndi kafərdir, olar bir gün müsəlman, qəm yemə.
Rəhmisiz hüsnün qalar aşıqlərin də fikrinə,
Onda ədl ilə olar dünya gülüstan, qəm yemə.
Karivan yol alsa getsin qönçə hüsnün kuyinə,
Dərdli qəlb azad olar, qalmaz o zindan, qəm yemə.
Yusifin olmaz Misirdə köynəyindən bir nişan,
Şad olar onda ürəkdən piri–Kənan, qəm yemə.
Töksə şəbnəm gül yanaqlar hər tərəf ümman olar.
Teşnə qəlbi qərq edər dəryayi–ehsan, qəm yemə.
Tellərin ətrilə heyran eyləyəndə zülfünü,
İntəhasız dərdinə eylər o dərman, qəm yemə.
Atəşə bənzər üzü tutmuşdu zülfün haləsi,
Natəvan qəlbə olar atəş gülüstan, qəm yemə.
Atdı tufan dəryalardan sahilə yelkənləri,
Çox uzun çəkməz, susar əlbəttə tufan, qəm yemə,
Eşqi yüksək insana nə eyləyər dünya qəmi,
Yusifi–Kənan çıxar zindandan asan, qəm yemə.
Könlün istərsə yarın odlu ləbindən busələr,
Çox da müşkül iş deyil, Saib, sən ondan qəm yemə.

Zahid ki aşıqlərə verə bilməz nəsihət,
Bayquşu kim görübdür gülə etsin məhəbbət.
Ariflər ilə dövrən hər dəm küdurət eylər,
Necə ki, ayna ilə çirkin edər küdurət.
Çıxdıq isti-soyuqdan bu insafsız cahanda,
Yemək üçün həyatdan çəkmədik əsla minnət.
Zəmanənin əlindən dağlar yatır sinəmdə,
Bir şahanə təbim var, bəsdir mənə bu miknət.
Bu ülvü hümmətimlə daim səfərdəyəm mən,
Kimsəyə bağlı olmaz kimdə olsa bu hümmət.
Bu gülşəndə boy atmış bir qönçə idi Saib,
Fəqət nə qayğı gördü bu bağda, nə inayət.

Məni tərk etməyib indi də divanəliyim,
Daş ilə oynayıram, bax, budu tiflanəliyim.
Xəncər ilə qanıma tökməyə verməz o riza,
Hələ çox tezdi ola qəlb evi meyxanəliyim.
Əhlə biganə qalan ömrü boyu, bil ki, mənəm,
Eşqə bəndə eləmişdir məni biganəliyim.
Bir ömür meyxanadan düşmüşəm indi uzağa.
Getməyib başdan hələ indi də məstanəliyim.
Yanmışam, badi-fəna güllərimi verdi yelə,
Şəmi görcək uçaram, yaddadı pərvanəliyim.
Xəyalım baş alaraq indi buludlardan ötür,
Xatirə düşdüyücən gəncliyim – əfsanəliyim.

Qocalıq əyyamıdır, yoxdú daha qol-qanadım,
Qəlbdən getməmiş ancaq hələ tiflanəliyim.
Saib, aşmış su başımdan daha dönmüş dənizə.
Suya həsrətdi yenə eşqidə viranəliyim.

* * *

Məcaz qanad olubdur həqiqətə hər zaman,
Bu qanadı qırmı, deyın, ağıllı insan?!
Kim Mahmudun qəlbini almaq istəsə ələ,
Qoy kəsməsin lütfünü heç bir zaman Ayazdan.
Gülgün mey ilə bir da ürək açan o avaz,
Biri günah selidir, biri şimşəkli tufan.
Yorğanına görə sən ayağımı uzat ki,
Qənaətdən ömründə çəkməmiş heç kəs ziyan.
Qızılla gül şadlığı beş gün də olsa, bəsdır,
Bəhərsizsə nə fayda ömrün uzunluğundan!
Uzağa atmaq üçün dərdi-qəmi ürəkdən,
Sapand kimi həmişə öz məhvərində fırlan.
Sədi əgər yarandı Şirazın palçığından,
Saib doğdu Təbrizin müqəddəs torpağından.

* * *

Vəfasızdan vəfa? Yox, gözləmə, əsla!
Tikandan sən səfa? Yox, gözləmə, əsla!
Zəmanə pis keçəndə yüksələr nalən,
Sən hər neydən nəva? Yox, gözləmə, əsla!
Bu xalqdan kim uzaq olsa uzaq ondan,
Olardan aşına? Yox, gözləmə, əsla!
Otur məclisdə sən göylər kimi dinməz,
Ürəksiz kəsdə mənə? Yox, gözləmə, əsla!
Danışmaq ya xətadır, ya səfa şəksiz,
Susarkən bir xəta? Yox, gözləmə, əsla!
Məhəbbət könlünün dərdin silər səssiz,
Sudan hər dəm səda? Yox, gözləmə, əsla!
Edər cəzb aşiqi məşuqə hüsnüylə,
Dəf eylər kəhraba? Yox, gözləmə, əsla!
Sükut et sən də, Saib, çünki düşmənlər
Dəyərmə mərhəba? Yox, gözləmə, əsla!

Bir cəhənnəm olacaq eyləsə üsyan atəş!
Oldu İbrahim üçün bil ki, gülüstan atəş.
Cənnəti arzulayan etdi cəhənnəmdən həzər,
Hamıya xoş gələcək olsa zimistan atəş.
Oda yanmaq nədi ki, qorxa da ondan insan,
Hər zaman şölə çəkər yansa neystan, atəş.
Hərzə sözlərdi bu, ki xara daşı yandırar od,
Çor-çöpü yandıracaq hər zaman asan atəş.

Güllərin atəşinin tüstüsüdür bağ da çinar,
Gülşənə bax ki, tutub hər tərəf, hər yan atəş.
Fanarın kölgəsi altında gedir Saib də,
Çünki yandırmış onu çöhrəsi xəndan atəş.

* * *

Ş am şəhidlər qəbri üstə yanmasa, heç olmasın!
Lalədən dağ lar əgər odlanmasa, heç olmasın!
Tazə otlarla bəzənsin bağ çalar, bağ lar gərək,
Dönməsə şəbnəmlər orda almasa, heç olmasın!
Bir evim var fərşi qəmdir, səqfisə azadlığ ım,
Xanəmə bir kəs nigahban olmasa, heç olmasın!
Süfrədə, quşdan kababın vardır ayrı ləzzəti,
Olmasa, qəm eyləyib batma yasa, heç olmasın!
Qayda–qanunsuz olan leşkərdən heç nə gözləmə,
Bu fələk qanun ilə fırlanmasa, heç olmasın!
Dərdinə dərman ki, olmaz gər bəzənsə dərdimənd,
Məhbusa nə xeyri, geydir atlasa, heç olmasın.
Bunca Saib, zülfə bənd olmaq nədir, mən bilmirəm?
Aşiqə məşuqəsi bağ lanmasa, heç olmasın!

* * *

Hanı məşşatədə cürət bəzəsin hüsnü–azadi,
Salıbdır boynuna xalxal, olubdur qumru ustadı.
Zəifdir, natavandır. qoy məni silsin o yaddaşdan,
Ağırılıq eyləyər bəlkə ona hər aşiqin adı.
Çətin ki, mən bu qürbətdə edim taqət bu hicrana,
Qəfəsdən eyləyər azad eşitsə kim bu fəryadı.
Daraq çəkdikcə zülfündən töküldü mişg torpağa,
Deyərsən sərvın ətrafı ətrdən sanki dəryadı.
Əgər Saib edərsə bağı–cənnətdə, inan, məskən,
Çıxarmaz bircə an olsun yadından mülki–Bağdadı.

* * *

İz salar gül yanağında o yanan inci təri.
Əriyər buz kim, təqib eləsə yad nəzəri.
Nəfəsi sanki ətr səpmədədir ətrafa,
O qara tellərinin çoxdu şərəbdən əsəri.
Lütf ilə sərv kimi geysə yaşıldan donunu.
Sanki firuzəyə tutmuşsan həqiqi qəməri.
Bir badam danəsinə bənzəri var gözlərinin,
Nə zaman yumsa gözün artırır o dəm şəkəri.
Saibi salmış oda, yandırır hər an, ancaq
Sanki bu gizli yanan oddan onun yox xəbəri.

Sübh olub saqi, götür kuzəni dübarə gətir,
O günəş camını gözlər bu üzü qara, gətir.
Meynə tək qoysam ayağ ım mən ədəbdən kənara.
Kəsginən bəndlərimi, bir də ixtiyara gətir.
Nə qədər ki, qanını tökməmiş o qanlı əcəl,
Onu tök cama özün, şəst ilə dildara gətir.
O kimin qəlbidi, olmuşdu yarın həmsəfəri?
Sən yenə aynanı al, bir də aynadara gətir.
Yorulub dağ ətəyində dayanan kimdir elə?
Biqərərəm, mənə sən səbrin ilə çarə gətir.
Keç bu atəşdə yanan çöldən o şimşək sayacağı,
Qəlbimin qanını tök su əvəzi, xara gətir.
Xızra nöqsan ki deyil, tapdı həyat çeşməsini,
Canını inci tərə qurban üçün yara gətir.
Məst o kəsdir ki, ola həm yaxa, həm başı açıq,
Sən meyə vermək üçün börkünü bazar gətir.
Bir cavabdır bu qəzəl Hafizə, Saib, o yazır:
Dəryadan zərrəni al, sən bu xakisara gətir.

* * *

Bir kəs ola ruh düşgünü ondan həzər eylə,
Qəlbi yananın yanına etsən səfər, eylə.
Eşqin qəmini çəkməyən etsən əziz olmaz,
Tozdan nə çıxar, arzu edirsən göhər eylə.

Viranədə axtarsan əgər çoxdu xəzinə,
Xalqı diləsən, xalqa tərəf sən güzər eylə.
O nöqtə ki, sən örtülü, huşyara deyibsən.
Nadan onu şərh eyləyəcək, sən nəzər eylə.
Saib, həyatın səxt keçir, etmə şikayət,
Kəklik kimi uç dağ-a-daşa, sən hünər eylə.

* * *

Al şərabtək dodağın oldu yenə cana ləziz,
Qəlbimi saldı fəraqın daha əfğana ləziz.
Hara baxsamsa yarın əksi göründü gözümə,
Necə söylərdi Züleyxa qara zindana ləziz.
Ox sözü qəlbimə bilsin nə qədər şirin olur,
Demişəm kipriyinin atdığı peygana ləziz.
Gərçi, Saib, bizə xoşdur yarın o əyri qaşı,
Xoşdur ondan da deyək səf-səf o mücgana ləziz.

* * *

Zənn eyləmə əks eyləyər hər yer təranəni,
Münbit deyilsə torpaq əgər səpmə danəni.
Göyçək deyilsə çöhrən əgər, ayna neyləsin?
Etmə şikayətinlə günahkar zəmanəni.

Gül tək ikicə həftədi ömrün, hədət etmə,
Çox da bəzəmə zövq ilə sən aşiqanəni.
Dünyanın işi yas tutanın zülfünə bənzər,
Salma bu bəla girdabına sən də şanəni.
Şam tək gözünün yaşlarını tökmə hər axşam.
Bu ağlamağa tapmısan hardan bəhanəni.
Yüz xəznə ola dərdimə qiymət ola bilməz.
Verməm zərə bu solmuş üzü – aşiqanəni.
Qəm karvanının zərrəsidir ömrüdə anlar
Qəmsiz görürəm mən vəli hər an bu xanəni.
Divarə acıqdan dilini sürtsən əgər, sür.
Tərk etməginən sən evini, bu viranəni.
Yusif kimi zindan ola hərgah ata yurdum,
Kim dərdi verib aldı fələkdən xəzanəni.
Azadəliyi xoşdu, kasıb olsa da Saib,
Girməz qəfəsə səpmə ora sən də danəni.

* * *

Yansan elə yan ki, sən axırda hədət olma.
Məğrurluğunun həddini bil, o qədər olma.
Cam ilə Cəmin axır adı dillərə düşdü,
Gəldin cahana, sən də çalış bisəmər olma.
Bir qəlbi nahaq yıxma tikə bilməsən hərgah,
Məlhəm ola bilmirsən əgər sən zəhər olma.

Xoşdur olasan alnı açıq xalq arasında,
Qəlbin daralarsa sədəf olsan əgər, olma.
Qalxmırsa əgər ney kimi hərdəm göyə nalən,
Arıflərə yoxdur əsəri, neyşəkər olma.
Şər işdə meyin var günahı, saxla yadında,
Hər yerdə şərab içsən əgər bixəbər olma.
Şəbnəm kimidir ömr, qonub güllərin üstə,
Saibə soyuq olsan, olar, dərbədər, olma.

* * *

Götürdü sərpüşü küpdən o piri-badə satan,
Şərab nuruyla işıqlandı sanki köhnə dükan.
Məlamət eyləyənin sözlərin eşitməzdi,
O kəsləriyki həvəslə şərab içərdi o an.
Nə qədər cübbə alıb mey verərdi məstlərə o,
Görürdü insaf ilə öz işin o badə satan.
Hər əsən yel ilə sönməz bu çırağ ım, bilirəm,
Günəş, ayə edər şölələrindən ehsan.
Yanmaz həşrin oduna dünyada o kəslər ki,
Həyatda xalqa o kəsdən yetişməyibdi ziyan.
Nə qədər coşdu ürəklər, boşaldı gözlər gör,
İkicə həftə bizim dərya etməmiş tüğyan.
Danışib dinməyəne söyləməyin laldı yəqin,
Bu sükutun özü də bir qılınca bənzər, inan.

Sükutla öt bu yeri, gör, necə buludlar ötür.
Olma sel sən dərədə, düzdə eyləmə cövlan.
Edəcəkdir necə təsir sənə mey, bilməyirəm,
Saibi dinləmədin, qəlbini etdin nalan.

* * *

Gülşən olsa bülbül ol, od olsa dön pərvanəyə,
Harda bir tor qursalar çevrilginən sən danəyə,
Küfr ilə imanı sən aşiq üçün bir pərdə bil,
Mehman ol ya Kəbəyə, ya getginən bütخانəyə.
Laübalı hüsnüdə harda görübsən nur ola,
Bülbül ol ya bağlara, ya bayquş ol viranəyə.
Özünü dərk eyləmək insanlığın ilk şərtidir,
Mərdi–meydan olmasan, arvad kimi gir xanəyə.
Hər gülə meyl eyləmə, sən dönmə şamın başına,
Tut qəriblərlə sən ülfət, həmdəm ol fərzanəyə.
Daş uşağın əllərində bənzəyər saxsı qaba,
Nəşə almaq istəsən sən onda dön divanəyə.
Dünyanın dürdanəsi olmaq dilərsən gün kimi,
Paltar ol sən yoxsula, ya fərşə dön viranəyə.
Məstlərin söhbətləri təkrar olunmaz sübhlər,
Məclisi tərk eyləsən döndün demək peymanəyə.
Biz şikayət etmərik, sürmə içi susduq tamam,
Ey mürüvvətsiz fələk, cövr etsən et biganəyə.

Xızr rəhm etməklə, bil, çox–çox ürək almış ələ,
Sən də körpə qəlblərə dön şirniyə, əfsanəyə.
Hər məhəbbətsiz könül ömrün keçirmişdir hədə,
Sən baharda bülbul ol, payızda dön dürdanəyə.
İstəsən tale şamı, Saib, alıxsın, sən də gəl,
Hər yanan qəlbi görəndə bir də dön mərdanəyə.

* * *

Gah onu cübbədə, gah mən kəfəndə axtarıram,
O girib qəlbimə, mən pirəhəndə axtarıram.
Qəlbimi, fikrimi min söhbət ilə məşğul edir,
Mən çıraqla gəzirəm, əncüməndə axtarıram.
O pəri üzlü düşüb qürbətə, yad eldə gəzir.
Düşmüşəm dağa–daşa mən Vətəndə axtarıram.
Bir cavabdır bu qəzəl dostlara, Saib, dedilər:
Kimi yadır o göhər, indi mən də axtarıram.

* * *

Tikanlı çöldə görünmə, nə də pərişan ol,
Nə nəfsə boynunu əy, sən, nə sonra peşman ol.
Tutulma dərya kimi, bəxtidən gileylənmə,
Nə də yanıq yeritək hər dəqiqə giryan ol.

Götürmə minnəti hər kəsdən, əymə qamətini,
Bəhərsiz ol, vəli o sərvətək nümayan ol.
İki, üç həftədi ömrün çəməndə güllərtək,
Alışma sirr oduna, misli meypərəstan ol.
Bu xalqın eybini paltarla örtə bilməzsən,
Çalış bu xalq arasında eybsiz bir insan ol.
Nə vaxtdı Xızr kimi düşmüşsən bu çöllərə sən,
Özün öz halını gör, sən də mərdi-meydan ol.
Evində rəiyyət, inan, sanki bir şahənşahdır,
Hər işdə həddinin bil, öz yerində sultan ol.
Bu gül bağında ötənlər içində, Saib, sən
Çalış ki, Hafizi-Şirazitək qəzəlxan ol.

* * *

Tərifə sığ mayacaq qaməti-rənası onun,
Torpağa dəymədədir zülfünün halqası onun.
Göyləri lalə kimi qırmızı rəngə bürüyür,
Görünür ay tək üfüqdən haçan aynası onun.
O keçən yollara kim düşsə əgər kölgə kimi,
Əbədi ömr verir kölgəyə sevdası onun.
Məni də cənnətə, Saib, o olub sövq eləyən,
Yoxsa olmazdı mənə bəlkə də mənası onun.

Sən ora basma qədəm harda qənaət var əgər,
Quşa dən, çöp kimi sən hər yuvaya qonma hədər.
Güllərin ətrinə dön ki, gəzəsən əldən-ələ,
Olma çöllərdə bitən ot ki, təpiklə əzələr.
Bülbülün söhbətinə sən qulaq as, ey qönçə,
Qorxma bağ bandan, əgər tutsa da tutsun o xəbər.
Bir nəsihət eləyim, yaxşı qulaq ver ona sən,
Az danış, çox qulaq as, etsən əməl, xeyri dəyər.
Yara kim mən edəcək, Saib, əgər cilvələnə,
Günəşə, yanma, deyə, əmr edən olmuşmu məgər?!

* * *

Qəlbimi ovladı o çeşmi-xumarın, nə edim,
Qaraquş caynağıdı kirpiyi yarın, nə edim?
Elə məğrurdu, dönüb baxmayır öz kölgəsinə,
Kölgəyəm, pozmayır ancaq o qərarın, nə edim?
Baxıram hüsnünə bir tiftək artır marağım,
Hər xalı cəzb eləyir sanki şikarın, nə edim?
Qamaşar gözləri kim baxsa o güntək üzünə,
Aynada əksi qalar aynaüzarın, nə edim?
Hüsnünün tərifinə söz də kifayət eləməz –
Saibi heyran edən indi o yarın, nə edim?

İztirabi-qəlbdən zülfün səhər, şam oynayar,
Vəhşi quş düşsə tora olmaz o aram, oynayar.
Gün düşəndə güzgüyə, güzgüdə oynar şölələr,
Sadəillikdəndi, bil mərmərtək əndam oynayar.
Hər ürəkdə şövq var, rəqqasəlik lazım deyil,
Diqqət et, neysiz, qavalsız dövrü-əyyam oynayar.
Bir xəta etdin əgər aqıl önündə, qorxma sən,
Nadana olma əsir, eylər səni xəm, oynayar.
Xamlıqından xumda mey sakit oturmaz, hey coşar.
Sufiyi-kamil susar, oynarsa, bil, xəm oynayar.
Durmayır dövrü-fələkdə rəqsimiz bir an belə,
Vaxt xoş olsa, alar mütrüblər ilham, oynayar.
Eşqidə gücsüzlərə imdad edər güclü külək,
Sahilə çırpan dəniz ta olmasa ram, oynayar.
Zərrələr gündən alıb qüvvət cahanda rəqs edər,
Odlu çöhrəndən alan olsa əgər kam, oynayar.
Ol günəş üzlü hara üz tutsa xoş tale olar,
O bədəndə zərrələr başdan-başa tam oynayar.
Şam girər fanusda şaldan pərdə örtər başına,
Şam da ulduzlar kimi oynarsa axşam oynayar.
Sel gələr, Saib, harayla oynayar daşlar belə,
Hər ürəkdə şövq var, eylər o bayram, oynayar.

* * *

Məhəbbətin ürəyə verdi bu qubarı əvəz,
O torpağın yerinə göndərib baharı əvəz.
Kimin ki, vardı bəsirət gözü, bu məclisdə –
Ayıqlıq aləminə eylədi xumarı əvəz.
Məni talan eləyən qafil, hey deyir: – zər ver!
Görür ki, müflüsəm, etmir yenə qərarı əvəz.
Bu könlümün barını bir kəsə əta etdim,
İnan ki, razıyam hərgah verərsə yarı əvəz.
Yəqin behiştə gedər mey satan bu insafla;
Edə kitabımı bir kuzə meylə barı əvəz.
Fəqət bu eşq ilə şad eyləyir özün Saib,
Edərmi ömrü məgər dünyanın bu varı əvəz?

* * *

Odlu göz yaşı töküb ağ lasa hər yanda çıraq
Salacaq atəşə pərvanəni pünhanda çıraq.
Ürəyi daş olana göz yaşı təsir eləməz,
Necə pərvanə dözər ağ lasa meydanda çıraq.
Görünər yazda çəmənlikdə bitən lalə kimi,
Şəhidin qəbrinin üstündə yanan anda çıraq,
Gecəni sübhə kimi qalsa da pərvanə oyaq,
Ulduz–ulduz axıdır göz yaşı eyvanda çıraq.
Hər qara baxtılıya idrakı verər versə nicat.
Eyləmir öz dibinə şöləni ehsan da çıraq.

Çırağın düşmənidir sübh yeli əvvəl gündən,
Öldürür qəsd ilə pərvanəni tufanda çıraq.
Saibin dərđini gördükdə tökür göz yaşını,
Boğulur tökdüyü yaşıdan olan ummanda çıraq.

* * *

Güllər hamısı bir yana, canan da bir yana,
Mişk ətri bir yana, saçı reyhan da bir yana.
Yüz ox atarsa yarım əgər yoxdu qorxusu,
Düşdü ürəyim bir yana, peykan da bir yana.
Musa əlində oldu əsa kirpiyin sənin,
Yoxsa düşübdü qəmzən oxu canda bir yana?
Kəbə evinə diqqət ilə eylə sən nəzər.
Şahini–ədl bir yana, Mizan da bir yana.
Saib, bu təşnə ləblərə sən etmə imtina,
Bir gün axar bu gördüyün ümman da bir yana.

* * *

Aşıqi–sərgəştənin ormandan olmaz qorxusu,
Dalğanın yağmur nədir, leysandan olmaz qorxusu.
Bir günahı yoxdusa, qəlbində min–min arzular
Yusifin böhtan nədir, zidandan olmaz qorxusu.

Ş am zəifdir, yel əsəndə qorxudan tir–tir əsər,
Ş öləyə yellər nədir, tufandan olmaz qorxusu.
Yelkəni varsa gəmi azad gəzər dəryaları,
Dalğ anın dərya nədir, ümmandan olmaz qorxusu.
Adicə bir işdi ölmək, qorxusu yox arifin,
Ulduzun şahlar verən fərmandan olmaz qorxusu.
Eşqə sədd çəkmək çətindir, əql min tədbir çəkə,
Sellərə məcra nədir, meydandan olmaz qorxusu.
Sərvi də badi–xəzan salmış gözəllikdən fəqət,
Saib, azad insanın dövrəndən olmaz qorxusu.

* * *

Nə qədər dövr edəcək Kəbəni pərvanə könül?
Nə qədər daş vuracaq sinəmə divanə könül?
Dərbədər oldu, qalıb yollar arasında daha,
Kəbədən oldu yenə azimi–bütəxanə könül.
Sahilin yox xəbəri, dərya təlatüm keçirir,
Zahid hardan biləcək döndü necə qana könül.
Eşqə düşmüşsən əgər dərdə–qəmə batma nahaq,
Alışb pak olacaq eşqə yana–yana könül.
Harda məğlub olur o, orda tapır bil ki, zəfər,
Hər mələmət daşını etmədə peymanə könül.
Bir uşaq şıltaq ola, dayəni candan eləyər,
Nadan ol kəsdi çəkir hər işi dərmana, könül.

Doldurub kuzəyə Saib ürəyin al qanını,
Məstə ancaq dolu bir kasədi meyxanə, könül.

* * *

Sən elə güldün, gülüstanda gəlib həycana gül,
Sanki od qalxıb başından, az qalıb ki, yana gül.
Göy açılmazsa günəş də çöhrəsin etməz əyan,
Gör, qəfəsdə nə edibdir bülbülü–nalana gül.
Qoymuş odla, su arasında yazıq bülbülləri,
Şəbnəmin göz yaşları, xəndan olan məstan gül.
Ey ölüm tufanı, sən badi–xəzanla birgə gül.
Bülbülün yox taqəti dözsün daha hicrana, gül.
Saib, o əyyam olaydı kaş ki, bağban bağladı
Mənlə qönçə damənin, çəkdi məni pünhana gül.
Öylə məstəm bilmirəm orman, ya mənzil hardadır?
Səhra hardan başlanır, ya qumlu sahil hardadır?
Kim görür, heyrət edir, vallah, mənim əhvalıma,
Öz halından mən kimi vardırmı qafil, hardadır?
Öylə yöndəmsiz şikaram, kimsə dönməz dövrəmə,
Bilmirəm səyyadım harda, indi qatil hardadır?
Göyləri məmur ediblər ki mənə təlim verə,
Qoy gəlib öyrətsin, o ustadi–kamil hardadır?
Qəlbimin sirrindən özgə sirrə vaqif olmadım,
Mən açan müşkül də varmı? Bəs o müşkül hardadır?

Bir seləm, axsam tökülləm könlümün dəryasına,
Ondan özgə varmıdır bir ayrı mənzil, hardadır?
Sehrilər icad edər, Saib, əlində hər qələm,
Varmı bir kəs eyləyə bu sehri batıl, hardadır?

* * *

Xamlığ ımdan deyil atəşdə yanıb dad elərəm,
Belə bir nemət üçün dostları da yad elərəm.
Olsa insafı əgər zərrəcə xublar şahının,
Hər nə divan eləsə sanma ki, fəryad elərəm.
Rəhm görsəm, mən onun qəlbini bərbad elərəm.
Əgər azad olam hər dərdi–bəladan o zaman
Neçə min bəndəni azadlıq ilə şad elərəm.
Elə divanəyəm, hərgah bir övuc zər tapsam
Verərəm mollaya, şagirdləri azad elərəm.
Gül budağ ında qonub bülbül oxur həsrətlə,
Yetişən olsa dada, mən də elə dad elərəm.
Qorxuram Ş irini qəmləndirərəm, Saib, mən,
Yoxsa Fərhad ilə bir mərəkə icad elərəm.

* * *

Əqlimi aldı başımdan yenə gül rəngli şərab,

Başımı söykəmişəm kuzəyə mən xanəxarab.
Ümidin əsdi yeli, dəryada açdım yelkən,
Bağladım taleyimi dalğalara, sanki hübab.
Bir ömür qünçə kimi qəm yemişəm dünyada,
Kim dönüb aşiqə mey vermiş ola bunca əzab.
Təzə at minmiş uşaqtək gəzirəm meydanda,
Öz gözümdə səvaram, əslinə baxsan, bu sərab.
Gövhərin qiyməti əskilməz əgər düşsə yerə,
İki gün düşmək ilə mən niyə oldum, de, xarab?
Saibi məst eləyib mey kimi yarın dodağı,
Dərdsizin heç yadına düşməyir ömründə şərab.

* * *

Heyrət əhli olmuşam, indi pərişan deyiləm,
Mən fanusdan çıxmışam, şam təki heyran deyiləm.
Hökmüdari–eşq əlində tutduğu bir qəməyəm,
Buludam, fəsli–bahar olsa da giryan deyiləm.
Abi–heyvan nədi, İskəndər olub heyran ona?
Suyu asan taparam, zülmətə mehman deyiləm.
İldırımlar başının üstünü almış xalqın,
Mən pərişanam əgər, bil ki, peşiman deyiləm.
Şəbnəməm, hümmət ilə qalxıram ancaq yerdən,
Mənə əmr etsə günəş göylərə qalxan deyiləm.
Özgənin süfrəsinə dünyada göz dikməmişəm,

Hilala bənzəmirəm, qaili–ehsan deyiləm.
Vermişəm eşqə könül, təkçə ümidim onadır,
Hər iki aləm əlimdən çıxsa üryan deyiləm.
Göz yaşım hümmət ilə lələ dönər, Saib, inan,
Sədəfə oxşamıram, talibi–leysan deyiləm.

* * *

Mən necə eyləməyim dərdlərimi xalqa bəyan,
Saralan rəngim özü dərdlərimi eylər əyan.
Qalmadı heç nə mənə dünyada qəmdən özgə,
Min nəfər düşməyə qarşı bir oxum vardı, inan.
Təşnənin qəlbinə bu çöldə sərabdan nə xeyir,
Mən xəcalət çəkirəm öz qonağımdan, nə yalan.
Ölməyəm mən o atan oxla, buna var inamım,
Ümidim vardı sümükdən yenə qüvvət ala can.
Hər kəsin var günahı, rəhmətə yoxdur ümidi,
Mənə rəhm eyləyəcəkdir, bilirəm, o canan.
Bu qədər naz ilə məhv etmə məni bəsdə, gülüm,
Qapına səcdə üçün vardı hələ məndə güman.
Saib istər bu şoranlıqda təzə güllər əkə,
Var ümidim bu təzə güllərə olsun bağban.

* * *

Sübh gözün açmamış idi hələ, bidar olduq,
Gecə məst idi qara deryada, hüşyar olduq.
Şikara gəlmiş idik biz bu müqəddəs məkana,
O qara xalını gördükdə giriftar olduq.
Bixəbərlilik özü bir cənnət imiş, bilməmişik,
Heyf, sədheyf ki, biz sonra xəbərdar olduq.
Biz baxan ayinənin silməyə yox ehtiyacı,
Çünki o aynasifət dilbərə biz yar olduq.
Şah Qasım Ənvara biz bəndəlik etdik, Saib,
İnamım var bu səbəbdəndi sənətkar olduq.

* * *

Düşmərim qiymətdən olmazsa xəridarım yenə,
Bir günəş tək parlaram, ensəm də torpaq üstünə.
Sanki məstdir, nəğməmin ritmilə oynar asiman,
Qorxuram nəğməm kəsilsə dünyaya matəm enə.
Aşiqi–sadiq olub hər qeydidən oldum uzaq,
İstərim ömrüm boyu xidmət edəm yarım, sənə.
Göy kimi yoxdur qərarım, mən özümdən bixəbər,
Harda endim, harda qalxdım, aşikar olmaz mənə.
Vaqifəm, ümmid bağım da bir çiçək açmaz mənim,
Arxa su gəlməz, dəyirmanım dönər bir kövşənə.
Ruzi üçün əl–ayaq çalsam da olmaz hasili,
Bir çiçək də düşməyib göz dikdiyim o, gülşənə.

Qaşının üstünə qonmuş qara xal qorxuludur,
Elə bil ulduz axıbdır, bu xəyal qorxuludur.
O iki zülfü dönübdür iki əfi ilana,
Çalacaq zənn edirəm, məndə bu hal qorxuludur.
Düşmən acizsə onu yıxmaq igidlik ki, deyil,
Elə fikr etmə mənə cəngü cidal, qorxuludur.
Səbrsiz olsa biri qarşısın almaq olmaz,
Dəryadan qorxmayıram, seldə zaval qorxuludur.
Mən cəhənnəm odunu almaram heç eynimə də,
Tək qiyamətdə mənə olsa macal, qorxuludur.
Zamanın selləri, Saib, səni qaldırmasa da,
Yarının gül yanağında o zülal qorxuludur.

* * *

Yarımların eşqi ilə sinəmi qan eyləmişəm,
Qoca vaxtı özümü tazə cavan eyləmişəm.
Mən kimi kimsə gözəllər dilini bilməyəcək,
Bu marallarla gəzib qəddi kaman, eyləmişəm.
Ehtiyat eyləyərək yar yenə ayrı oturub,
Mənsə ömrüm boyu bu yolda ziyan eyləmişəm.
Şam kimi başımın üstündə yanan ruhumdur,
Eşqimi ayla günəşdən də nihan eyləmişəm.
Çatmadım kamıma, Saib, bunu aləm ki, bilir,
Xalq üçün eyləmişəm hər nə, inan, eyləmişəm.

Bu məhəbbət söhbətin mən bu cahana salmışam,
Səbkimin ülgüc dilin çünki əyana salmışam.
Eşq bir ülvî kəlam olmuşdu dillərdə fəqət,
Mən ona can vermişəm, doğma məkana salmışam.
Fikrilər cövlan edərdi, tapmaz idi bir hədəf,
Bu pərişan oxları mən bir nişana salmışam.
Çör-çöp altında itib batmışdı çün söz çeşməsi,
Mən ona yol açmışam, indi asana salmışam.
Böylə bir səs salmamışdı Misrə Yusif hüsnüdə,
Saib, indi bu səsi mən İsfahana salmışam.

* * *

Bir qədəh gülgün şərab qəlbdən silir dərdi-qəmi,
Mey dolu kəştim ola, yelkən edəm səcaddəmi.
İstəməm mən nobaharın rəngbərəng paltarların,
Sərvtək azadəyəm, seyr eylərəm bu aləmi.
Yoxdu o dostlar ki, dırnaqla tutardı hər şeyi,
Kirpiyimlə deşmişəm mən daşları bir ox kimi.
Bəllənir öz zati ilə, şübhə yoxdur, hər adam,
Necə ki, zahir olur aynada şəxsin görkəmi.
Acizəm, Saib, açam qəlbə yığılmış sirləri,
Gərçi mən açdım fələklər açmamış çox mübhəmi.

Hanı bəxt meyخانada bir mən olam, bir yar ola,
Dözərəm ağ rısına sinədə gər dağlar ola.
Dönərəm mən hübaba, mey dolu camda üzərəm,
Sevdiyim nəğmə ola, bir də sədəfli tar ola.
Əql ilə etsəm əməl dağ kimi qəm etməz əsər,
Kim ağır olsa ona yüngül olar hər kar ola.
Gözü yollarda qalıb gül kimi o incə yarın,
Hümmətim yoxdu mənim qismətim ancaq xar ola.
Üzünə baxmağa cürət eləməm, bəllidi bu,
Evdə də üz bəüzüm istəyirəm divar ola.
Saibi danlamayın şerə belə aşiq olub,
Şeridən yaxşı nə vardır, bir adam bikar ola?

* * *

Bircə qurtum da belə qabda şərabım yoxdur,
Başımın altda kuzəm yoxdusa, xabım yoxdur.
Öpməsəm mən qədəhin odlı dodağından əgər,
Sanki boş bir şişəyəm, sinədə tabım yoxdur.
Bilirəm özgələri badi çəkir gündüzlər,
O mənəm ki, gecə də meylə hesabım yoxdur.
Sel gəlir, qorxunu qoy qəsri olanlar çəksin,
Bir komam yoxdu, demək, seldən əzabım yoxdur.
Sən mənim gözlərimi fanusa döndərdin əcəb,
Şam kimi yanmadayam, varmı savabım? Yoxdur.

Səbəbi yoxsa da, bu dairədə məhv oluram,
Soruram, ancaq hələ doğru cavabım yoxdur.
Əyməyib kimsəyə Saib başını əvvəldən,
Hər nəyim vardı, budur, çünki niqabım yoxdur.

* * *

Bircə köynək olmuşam mən yenə də yardan uzaq,
İndi gör, mən hardayam, eh, düşmüşəm hardan uzaq?
Necə də rahat yatırdım yarımın qoynunda mən,
Qalmışam çevrə çəkən dövrəmə pərgardan uzaq.
Uzağa getməkdən özgə qalmamış bir tədbirim,
Kim yaxın olsa hara sonra olur ordan uzaq.
Gülmədi tərk eyləyən vaxt cənnəti Adəm baba,
Mən də qəmgin olmaram düşsəm o dildardan uzaq.
Sanki Fərhad tişəsiydi hiss edirdi tüklərim,
Düşmüş idim mən Şirindən, yoxsa gülzardan uzaq?
Gah sevincdən gülmüşəm, gah ağladım öz dərdimə,
Həm nigarımdan uzaq qaldım, həm əğyardan uzaq.
Mümkün olmaz bir daha qismət ola ömrü əbəd,
Vermişəm əldən əbəs, mən düşmüşəm vardan uzaq.
Heyrətimdən donmuşam, həsrət lal etmişdir məni
Qalmışam xeyli zamandır gül dodaqlardan uzaq.
Yəqub öz göz yaşların qatmış mənim göz yaşıma,
O öz oğlundan uzaq, mən Yusifi-zardan uzaq.

Gözlərimdən quş kimi uçmuş yuxum, həsrətdəyəm,
Eylə ki, tale salıb o lalə–rüksardan uzaq.
Mən yarı axtarmağa sərf etdim öz ömrümü,
Bağban idim, qalmışam bağdan uzaq, bardan uzaq.
Varmı, Saib, bir nəfər andan xəbər versin mənə?
Xeyli vaxtdır düşmüşəm qəlbdən, bu qəmxardan uzaq.

* * *

Dodağın ləlini mən dadmadım həsrət, getdim,
Yenə də şad olasan, etmədin ülfət, getdim.
Yusifin nəğməsi məndən ayırıb indi məni,
Qafilə zəngi məni etdi dəvət, getdim.
Hüsnünün şövqü ilə sel kimi uçdum, uçdum,
Elədim kol–kosa yollar boyu hiddət, getdim.
Gövhərə bənzəri var hər ayağımda qabarın,
Onları qanlı tikan etdi qarət, getdim.
Xamlıqımdan cigərim yandı yenə, döndü uda,
Hay salıb etmədim heç də şikayət, getdim.
Özgə cür nal vurulub başmağıma indi mənim,
Dünyanı tərk etdim, mən daha rahat getdim.
İki dünya mətahından mənə bəxş etdilər,
Ömrəta etmədi bir mənə fürsət, getdim.
Mən də bir qönçə idim, dəydisə İsa nəfəsi,
Məndəki hümmətə bax, açmadım əlbət, getdim.

Cigərin Yanğısına dözmədi çün Tur həvəsim,
Sinəmin dağı mənə bəsdı, nəhayət getdim.
Saib, öz gövhərini çəkdisə hər kəs bazara,
Mən də qoydum bu cahan əhlinə sərvət, getdim.

* * *

Köksüm dağını taci–Firiduna vermərəm.
Üryan tənimi ətləsi–gərduna vermərəm.
Eşqin odunu qəlbdə, pünhanda saxlaram,
Məcnunluğumu daməni–hamuna vermərəm.
Dərdin dağıyla səngi–məlamət yetər mənə,
Təsdiq üçün bu dağını Məcnuna vermərəm.
Seydim təcəlli nuru kimi ram olan deyil,
Mən bir daha bu qəlbimi gərduna vermərəm.
Mey tək tökərsə dəryaları camıma fələk,
Bir gövhər öz sinəmdən o məftuna vermərəm.
Zərdən əzizdi zər kimi olmuş üzüm mənə,
Bu guşəni mən dövləti–Qaruna vermərəm.
Məstlikdən elə qorxu düşüb canıma, inan,
Mən ləblərimi, bil, ləbi–gülgünə vermərəm.
Hər nə qoyulsa mey xumuna zülmüdür ona,
Bir cam şərabi mən ki, Filatuna vermərəm.
Saib qəba geyib içə pünhanda qanını,
Nə rəngimi, nə sirrimi biruna vermərəm.

Xudapərəst edibsən, saqi, bu meypərəsti?
Nə büt-pərəst idim mən, nə xud-pərəst, bu bəsdİ.
Hər yolda yolkəsən var, orda aman da olmaz,
Nə qədr tövbə etdim şeytan yolumu kəsdi.
Təzə zünnara döndü indi mənə bu ehram,
Onun eşqi sinəmdən kəsilməyən nəfəsdi.
Saqi, mənim şərabım şişəmdə coşdu–daşdı,
O necə nəğmələrdi, mütribdə bu nə səsdİ?
Küləkləri ovcumda tutardım məst olanda,
Xumaram, indi aləm mənimdi, bu həvəsdi?
Sən bu xarabat işrə mənə məni tanıtdır,
Dağla dərəyə bənzət, ayıqla burda məsti.
Böyük-lər məclisində sıxılmışam nədənsə,
Həmsöhbətim ürəkdir, özgə nə var əbəsdİ,
O tellərin həsrətin, Saib, qovdun ürəkdən,
Sözə könül bağladın, yarın eşitdi küsdü.

* * *

Şadlığ-ı biz bu cahanda biqəmə tapşır-mış-ıq,
Gül yanağ-ın öpməyi çün şəbnəmə tapşır-mış-ıq.
Dünyanın dər-di-qəmin biz çəkməyə razı olub
Ürəyin Kəbəsin-i, bil, zəməmə tapşır-mış-ıq.
Çoxu dünyada əsər qoydu özündən yadigar,
Hər nə iş olsa onu biz aləmə tapşır-mış-ıq.

Biz ki bir daş qoymadıq dünyada bir daş üstünə,
Bilmirəm bəs işləri axır kimə tapşırırmışıq?
İki aləm tapşıranda ixtiyarın bizlərə,
Bixəbərlikdən onu biz mübhəmə tapşırırmışıq.
Göz tutar sinəmdəki dağlar, yaralar bəllidir,
Çünki məlhəm qoymağı biz mərhəmə tapşırırmışıq.
Cənnətin hər nemətindən biz daha əl çəkmişik,
Buğdasın da, meyvəsin də Adəmə tapşırırmışıq.
Gərdişin çərxi dolanmaz şadlığa, Saib, inan,
Lap nahaqdır ömrü biz bu matəmə tapşırırmışıq.

* * *

Kaş yenə İsfahana dönməyə imkanım ola,
Vəsfinə Zindərudun bir yeni dastanım ola.
O Çaharbağını bir dolanım İsfahanın,
Haranı sevsə könül orda aşyanım ola.
Gözümə nur verə mişg ətri verən sürmələri
Zindərud nəhrinə göz yaşlarım ehsanım ola.
Şirinin bazarına Xosrov aparmış Şəkəri,
İsfahan mülkünü Şəbdizilə cövlanım ola.
Abi-heyvan içənin yoxdu cavanmərdliyi, bil,
İstəməm Xızr kimi ömri-cavidanım ola.
Qürbəti tərk edərək üz qoyuram mən vətənə,
Daşı qum tək əzəram bəlkə o mərcanım ola.

Döndü məxmər yatağa kirpik o yorğun gözümə,
İstəməm rahat ikən yer üzü zindanım ola.
Su ilə atəşi mən bir–birinə dost elədim,
Söylə, bəs sənə necə əhdilə peymanım ola?
Saibin təbi–xudadı elə tüğyan edir,
İstərəm Turda yanan atəşi heyranım ola!

* * *

Qələmimdən bu qədər incə fikirlər tökülər,
Nə üçün qəlbimə hökm etmədədir bəs bu kədər?
Məni bu çərxi–fələk torpağa salmış nə üçün?
Çün günəş tək yayılan kəlmələrim tüğyan edir.
İncə söz üstə yanıb şam kimi hər gün əridim,
Bu halımdan bilirəm çəkməyəcək kimsə xətər.
Olmuşam gül budağı, sınımmaq üçün nə edim?
Rəngbərəng mənalara sinəmi etdim dəftər.
Üz qoyub üstümə gəlməkdə hamı dörd yandan,
Aynaya bənzəyirəm? Bəlkə də var başqa xəbər?
Bu yaşıl günbəzin altında yerim yoxdu qaçam,
Bir də bu oxlar əlindən qurtaran oldu məgər?
Gəl bu səhrada məni tapginan, ey müşgül açan,
Müşgülüm yüz min olar, mümkün edib saysan əgər.
İncə təb şairi saysan nə qədərdir, Saib?
Yoxdur onlarda fəqət məndə olan şerü hünər!

Nə zaman mey dolu camda görürəm çöhrəmi mən,
Sanıram gördüm o gül üstə düşən şəbnəmi mən.
Yaxamı vermərəm əsla təbibin əllərinə,
Əlacım meydi, içim, ta unudum hər qəmi mən.
Kuzənin ağ zı mənimçün qızaran dan yeridir,
Ayı da zənn edirəm dəryaya düşmüş gəmi mən.
Sənə şadlıq gətirən bağça mənə qəm gətirir,
Qəm ilə qarşıladım çünki gələn hər dəmi mən.
Ay səməndimdi mənim, göylər isə göy çəmənim,
Fələyin çərxi kimi dövr edirəm aləmi mən.
Bu cahanda nə ümidlə yaşasın Saibi, de,
Gözlərində görürəm sönmüş ümidlə şəmi mən.

* * *

Naz ilə yar yeriyəndə o çinar qaməti gör,
Yaxşı bax, sən bu təbiət yardan neməti gör.
Gəl, bu torpaqda sən o rəqs eləyən zərrəyə bax,
Günəşin cilmələnən şöləsini, tələti gör.
Yoxdusa səndə bəsirət gözü həqqi görəsən,
Haqq üçün ayna tutan çöhrədəki hikməti gör.
Parlayar dövləti–bəxtim ola qəmxarın huma.
Bayquşun alnına haqdan tökülən şəfqəti gör.
O pərişan yuxunu bük bu ipəkdən yatağa,
Başını yastığa qoy sən, yuxuda cənnəti gör.

Pərdədə olsa belə dost üzünü görmək olar,
Saib, ol əhli-bəsirət, o əziz surəti gör.

* * *

Alimin söylədiyi söz məgər əfsanə olar?
Mey nə vaxt hasil olar azimi-meyxanə olar.
Adı sözlər qələmimdən kağız üstə tökülər,
Təzə paltar geyinər sanma ki, biganə olar.
Qəlbimin arzusunu məhv elədin eşqin ilə,
Bil ki, xırman dolusu toxma səbəb dana olar.
Şam geyər fanusu öz əyninə paltar yerinə,
Yenə şəmə alışan eşqilə pərvanə olar.
Bircə söz çıxsa yarın qönçə dodağından əgər,
O sözün qiyməti sərrafına dürdanə olar.
Qələmim gəzsə kağız üstə, inan, nəre çəkər,
Mərd əlində qələmin nərəsi mərdanə olar.
Sinəmin dağı bütün aləmi salmışdır oda,
Hansı kaşanə yana axırı viranə olar.
Nəfsini qoyma aş həddini, çün körpə uşaq
Çıxsa evdən itəcək, hər yer ona xanə olar.
Sanma asan çıxarar qəvvəs o dür danəsini,
Saibin sinəsi hər gövhər üçün şanə olar.

Ey gül, bu həqiqət evinə bir nəzər eylə,
Bir cam mey içib özgə cahana güzər eylə.
Bilsin göhərin qiymətini o sədəf hardan?
Sən zərlərini zərgərə göstər, hünər eylə,
Kök olsa iki şaxəli tufan qıra bilməz.
Qəlbim üzülür, bağ la telindən kəmər eylə.
Bir zərrəcə qan vardı fəqət qəlbin evində,
Sanki o qabardır, deş onu, birtəhər eylə.
Ey çərx, günəşi bəsdı belə parlaq edibsən!
Bəsdır, bu cigər dağlamağından həzər eylə.
Arif olan insan dəyişər gövhəri dürlə,
Can nəqdın əvəz istəsə canan əgər, eylə.
Saib, qəzəli Valehə yazdım, o demişdir:
Dağı sinədə, qanı ürəkdə bəhər eylə.

* * *

Ey könül, qışlı, payızlı ruzigarı fikr elə,
Huşyar ol, tez solar ömrün baharı, fikr elə.
Bir nəsim əssə həyatın dəftərin alt-üst edər,
Bu vərəq tək çevrilən leylü-naharı fikr elə.
Ay ağır öz başını, 14 gecə olsun tamam,
Mey içib məst olmağın vardır, xumarı fikr elə.
Harda ki, şər iş olur, ordan çəkil tez bir yana,
Özgə fikrin olmasın, sən bu qərarı fikr elə.

Zəhrdir, bir də peşimanlıq cahanın işləri,
Xabi–rahət vaxtı boynunda o mari fikr elə.
Asiman tək bu cahanın da yox əvvəl–axırı,
Bu həyat da böylədir, yox etibarı, fikr elə.
Gül əgər gülşəndə gülsə axır o gülab olar,
Gülmə hər yerdə, gülüm, gülsən də barı fikr elə.
Xəncər ağır oldumu ağır olar mütləq yaran,
Düşməni qüvvətliyə məzlum şikarı fikr elə.
Mığ mığ a axşam uçar, insan qanıyla bəslənər,
İndi sən zahid kimi mərdüm–azarı fikr elə.
Nəbzdən duymaq olur hər insanın əhvalını,
Üzməyə yox cürətin, onda kənarı fikr elə.
Kainat tüstüylə tozdan yoğrulub, Saib, düşün,
Tüstünü fikr etmə tək, həm də qübarı fikr elə.

* * *

Dost olub düşmənim ilə onu şən şad eləmə,
Bu yanan qəlbimi kim söylədi abad eləmə?
Kafər olmuş gözüne ümma ənamlar verələr,
İmanı qarət üçün zülfünü azad eləmə.
Baxginan allaha, bağla yaxanın düyməsini,
Ucalar ulduzatək ah ilə fəryad, eləmə!
İmtahan etmək üçün sadəcə duz səp yarama,
İnləsəm asma qulaq, sən mənə imdad eləmə.

Saibin sinəsi ariflər üçün məbəd olub,
Sən müsəlmansan əgər Kəbəni bərbad eləmə.

* * *

Dünyanın qəlbi əsər, eylə ki, qəlbim döyünər,
Birləşər yerlə səma sakit olub dursam əgər.
Torpağın bağrın iki böldü, göyərdi toxumum,
Min şikayət eləsə göylərə heç etməz əsər.
Ömrümüz keçdi avamlıqla, ümid var bəlkə
O qiyamət günəşindən bizə də çatdı səmər.
Fələyin çərxinin altında hanı meydanımız –
Qaçaraq dərdin əlindən qutara bircə nəfər?!
Min dəfə zəng kimi çırpıla qəlbim gecələr,
De, nədir faydası, heç kimsəyə çatmazsa xəbər?!
Gül kimi üzlərə baxmaq mənə olmuşdu həyat,
Gözlərim gül bağına şəh kimi göz yaşı tökər.
Sübh çağı əllərini qaldıraraq eylə dua,
Nəfəsimlə açılır dünyada bu nurlu səhər.
Nə qədər fitnəsi var köhnə şərabın küpünün?
O da girmişdi mənim qoynuma, rahatlıq edər.
O qədər zəhr töküb sinəmə dövrən, Saib,
Gər ilan sancsa məni tab eləməz zəhrə, ölər.

Ya ürəklə ələ al camı, meyə hörmət elə,
Ya da heç meyxanaya basma qədəm, möhlət elə.
Mey iki həftə bu küpdə qalacaq məhbustək,
Sən də get dövrən ilə baş–başa qoy, söhbət elə.
Aşıqın sözləri gül yarpağı tək nazik olar,
Qulaq asmaq nədi, dərk eyləməyə adət elə.
Sənə öz zərli camın versə səhər vaxtı günəş,
Qanlı göz yaşdı, iç sən o camı, cürət elə.
Dünyanın yoxdu qərarı, sənə çox bənzəri var,
Sakit ol, təmkin ilə sən onu da rahat elə.
Qəzəbin vaxtsız ölumdür, bunu bir yaxşı düşün,
Bu qəzəb zəhrini sən öz–özünə qismət elə.
Bülbül axşam oxuyanda yetişir vəsli–gülə,
Gecələr ötməyi bülbül kimi sən adət elə.
Mişkidən bilmək olar ki, bu xotən ahusudur,
Yun libasda dolanan kəslər ilə ülfət elə.
Elə ki, dan sökülər, saqi alar camın ələ,
Tərk elə dünya qəmin, Saib ilə işrət elə.

* * *

Göz yaşım sinəmin üstündə dönübdür qabara,
Qəlbimin hər düyünü taleyimi etdi qara.
Mən ki, o meyli dodaqdan daha düşdüm uzağa,
Meyxana azlıq edir ölkədə mən tək xumara.

Küləyin tuğ yanı sanki qanada döndü, mənim –
Yolumun üstə bitən neştərə bənzər o xara.
Ahımın dağ ı əsər qoymadı torpaqda mənim,
Bəlkə təskinlik olardı o da mən biqərara.
Qurumuş dən də belə torpağın altda cücərər,
Mənim o sərv qədim kölgəsini salsa hara.
Sellərin həmləsi qorxutmayır əsla məni heç,
Düzlüyüm dörd yanımlı səhrada almış hasara.
Saib, ömrün bulağı axmadı bir qayda ilə,
Fərqi yox, ya payıza döndü zaman, ya bahara.

* * *

Saçların qapqaradırsa gərək hüşyar olasan,
Sübh işıqlandı mı göy, onda da bidar olasan.
Ömürün sözdə keçib, bircə işin yoxdu hələ,
Nə qədər söz verəsən, axırı bika r olasan?
Gözlərin gül yanağ ında şəhə tor oldu sən in,
O şəfəq üzlü yara valehi–qəmxar olasan.
Çıxma sən mey xanadan, cübbəni, əmmaməni at,
O zaman çıx ki, daha çıxmağ a naçar olasan.
Yıxılar, qalxmaz o kəs ki, qala can qayğ ısına,
Belə bir haldan uzaq, bəlkə də bizar olasan.
Açaraq ağ zını gül tək həyata gülmə nahaq,
Qorx zamanın toruna sən də giriftar olasan.

Sən də Saibtək uzun söhbətə meydan versən,
Qorxuram söz uzana, axırı zinhar olasan.

* * *

Dönəcək qəlbi qana hər kəs ola yarın əgər,
İstəməz İsanı da kim ola bimarın əgər.
Yarı canım var onu verrəm o gül ləblərinə,
Bircə an gəlsə dilə tutişi-köftərin əgər.
Taleyin üstə olubdur nə qədər söhbətimiz,
Taleyim yoxdu mənim olmasa gülzarın əgər.
Qorxuram sərv qıra qumruların gül qanadın,
Sərvlər tir-tir əsər səxt ola rəftarın əgər,
Bu təzə səbkini Saib necə icad eləyib?
Gül kimi ətr saçır duysalar əşarın, əgər.
Bir saf ürək qoyubmu qala ruzigar, hanı?
Aləm tamam qaranlıq olub, aynadır, hanı?
Hər yerdə təmiz insan ola, bil şikəstdir o,
Dövrən edibmi bir nəfəri bəxtiyar, hanı?
Səhra kimi hərisedi qana burda çoxları,
Varmı bu yerdə bir nəfərə etibar, hanı?
Sonsuz üfüqləri nəfəsi-ətrə qərş edən –
Bu çöldə çoxlu ahu olardı şikar, hanı?
Bir mərdi-meydan istəyirəm odlu xəncəri
Etsin bütün bu əyriləri tarimar, hanı?

Bitməz hərisliyi fələyin, insaf umma sən,
Bax süfrəsində neməti-əlvani var, hanı?
Pərvanə çatdı vəslinə şəmin, aram olub,
Dərya kimi coşar ürəyim, bəs kənar hanı?
Ey eşqə rəhbərəm-deyə, hər yerdə dəm vuran,
Göstər, sinən olubmu sənin dağidar, hanı?
Ş amtək var isə qəlbidə sönməz atəşin,
Göz yaşı töküb ağlamadın aşikar, hanı?
Saib, bu şeri həzrəti Əttara yaz cavab,
Atəşdə inləyən o dili-biqərar hanı?

* * *

Düşmə sən ardına o sərvə-rəvanın, getmə,
Oğrun-oğrun bax ona, vardı ziyanın, getmə.
Ürəyin yanmır əgər onda çəkil küncə, otur,
Gər bu eşq məbədinə yoxsa gümanın, getmə.
Dalğanın zərbəsinə tab gətirə bilməz hübab,
Yoxdu bu dəryada bir darüləmanın, getmə.
Qönçə tək yu üzünü gözlərinii yaşı ilə,
Sonra da əyləş əgər varsa divanın, getmə.
Əğyarın mehrinə aldanma, həqiqət deyil o,
Füsrəti olsa tökər xəlvəti qanın, getmə.
Yaxşı bil gücsüz olan kəslərə haqq arxa durar,
Düşmə ardınca önündən o qaçanın, getmə.

Vəqf olan yerdə görübsənmi könüllər şad ola?
Xeyiri yoxdu sən üçün, bil o məkanın, getmə.
Yeri var Saib əgər batsa qana, çox demişəm,
Fitnəkardır o gözəl, heyfidi canın, getmə.

* * *

Sən ey könül, dövrən ilə biganə ol, biganə ol.
Sev qəlbdən ol dilbəri həmxanə ol, həmxanə ol.
Bəsdır daha yatdın, aman, göz aç bu qəflətdən oyan,
Bir az da sən eşqinlə yan, əfsanə ol, əfsanə ol.
Şəmin ayağında göhər, pərvanə olmuş dərbədə, r,
Mümkün edə bilsən əgər, viranə ol, viranə ol.
İstərmisən məstlər hər an, əldən-ələ etsin rəvan,
Əl çək sən onda canıdan, peymanə ol, peymanə ol.
Nəfsin olarsa ixtiyar, İskəndərin səddi olar,
Sə olmağa versən qərar, məstanə ol, məstanə ol.
Sən məhrəm olsan zülfünə, yay ətrini can mülkünə,
Yüz dilli ol, dinmə yenə, sən şanə ol, sən şanə ol.
Uşağın atdığı o daş, divanəlikdə oldu faş,
Baş alma heçliyə yavaş, fərzanə ol, fərzanə ol.
Yan, ruhunu sən pak elə, nə qorx, nə də ki, bak elə,
Dəryada olmasan hələ, dürdanə ol, dürdanə ol.
Şəbnəm yox oldumu inan, gülşənlə birləşən zaman,
Canana qurban eylə can, cananə ol, cananə ol.

Sən Saibin şerin eşit, o Rumlu Arifi yad et,
Deyir ki, düz yol ilə get, divanə ol, divanə ol.

* * *

Qamaşar gözləri hər kəs üzünə baxsa bir an,
Mən uzaqdan baxıram hüsnünə heyran–heyran.
Çıxasan gərdişə bu qamət ilə bağ da əgər,
Sərvlər başın əyər cərgə ilə orda, inan.
O qədər incə, lətifsən, yerə düşməz kölgən,
Təzə gül yarpağı tək ətr yayırsan, canan.
Utanıb baxmamısan aynada öz surətinə,
Misr heyranın idi, indi də olmuş Kənan.
Gözələ baxmağa Saib utanırsa, o yenə
Qəlbədən razıdı olsun sənə hər an qurban.

* * *

Şərabın şəbnəmi düşmüş mənə bir lalə gətir
Doldurub mey qədəhin könlümü sən halə gətir.
Müşgül olsa qədəhi doldurub hey paylamağın,
Yığ yağış damlaların, ya da yığ ıb calə gətir.
Boş sözü söyləməyə, saqi, mənim yox həvəsim,
Dəryada dalğanı say, ol qədər piyalə gətir.

Dostları yad eləyib içsən, ürək şad olacaq,
Bu könül aləmini meylə qeylü–qalə gətir.
Yaz gəlibdir nə durubsan, a bulud, tök yağışı,
Yağış ilə şərabın şişəsin cidələ gətir.
Güllərin çöhrəsinə şəh qoyub öz nöqtəsini,
Get bağa, gör qutarıb ordakı risalə, gətir.
Qəlbinin dağı ilə naz eləyir lalə yenə,
Bir qədəh badə verib sən onu kəmalə gətir.
Bədnəzər evyixanın sən də görünmə gözüne,
Qəlb evin açmaq üçün yazdırıb qəbalə gətir.
Lalənin qanını üstə qan axıtma, səyyad,
Nalənin üstə tərrehüm elə, az nalə gətir.
Hüsnünün şöləsi düşmüş o qara tellərinə,
Fikrinə aylı gecə şölələnen halə gətir.
Susdu, Saib, o gülün xatirinə bülüllər,
Doldur o mey qədəhin, qoyma daha qala, gətir.

* * *

Dülrübalıqla yenə naz eləyirsən mənə sən,
Qəlbi aldın, nə qalıbdır ki, gəlibsən yenə sən?
Zülfünün ətri damıb, dəryada gövhər yaranıb,
Nazu qəmzənlə hara getsən əgər bir dənəsən.
Qoltuğunda kuzə, əldə qədəhin, bir də ki, çəng,
Ətrafa boylanaraq gəldin əcəb gülşənə sən.

Əl çalib oyna gülüm, çünki xarabatdı bura,
Gəlmədin heç də dua etməyə bu məskənə sən.
O qədər qal əzizim, mən unudum ta özümü,
Axı şadlıq gətiribsən bu yazıq bəndənə sən.
Qəlbi yanmışlara sən çatsan əgər, sübh yeli,
De, nə tapşırdı yarın zülfü əmanət sənə, sən.
Kim xəbərsizdi həqiqət donu biçmiş sözünə,
Xoşdu, Saib, o məcaz aləminə sən dönəsən.

* * *

Məni salmışdı qana, vallah, o türkün gözəli,
Sinəm olmuş hədəfi kirpiyini mən görəli.
Vədə vermişdi fəqət tutmadı öz vədəsini,
Qəzəbi dağ çaydır? Bəlkə yazın lilli seli?
Yanağından tökülən yaş baharın gürşadıdır,
Nə qədər ev dağıdıb, ümmana qərq etdi eli.
Bəzənib baxmadı diqqətlə hələ hüsnünə o,
Nə isə güzgüyə heç vaxt uzana bilmir əli.
Qəlbinin aldı qərarın nə qədər aşiqinin,
Hesaba gəlməz o dilbər gözəlin fitnə-feli.
İstəyir məftun edib yandıra pərvanəni o –
Şam kimi şölələnir, taki əsir sübh yeli.
İldırım tək çaxaraq düşsə, neyiistana düşür,
Ah kimi sinədən uçsa qırar ən incə teli.

Günəşin şəbnəmini görməmiş heç kəs, Saib,
Tərinin damlası şəbnəm kimi örtmüş o gülü.

* * *

Ey gözəl, həm meypərəst, həm də qəzəlxan olmusan.
O yaman gözdən uzaq, məşhuri-dövrən olmusan.
Hər nə keçsə fikrimizdən sən bilirsən ilk dəfə,
Xoş əda, xoş xasiyyət, həm də məqamdan olmusan.
Sən ki bir vaxt evinin küçəsini bilməz idin.
İndi həm yol göstərən, həm yol kəsən can olmusan.
Bu ötən axşamətək yox idi şəkkər gülüşün,
Şəkkərstanda bitən gül kimi xəndan olmusan.
Sərvidin, sübh yelindən budağı tir-tir əsən,
İndisə hər şaxəsi meyvəylə əlvən olmusan.
Səndən ötrü öləridim, bu həyatımdı, deyə.
Surəti Xızr, ləbi İsayi-dövrən olmusan.
Utanıb baxmaz idin aynada öz surətinə,
İndi bu hövsələ, bu fikridə hardan olmusan.
Qəlbü can istədi aşiqdən o xəttinlə xalın.
Can olan ovçumusan, yoxsa ki, canan olmusan.
Sən ki söz dinləmədin, söylədi söz əhli sənə,
İndiyədək nəzərin bir ürəyə möhtac idi,
İndi qəlb ovlamağa sahibi-fərman olmusan.
Gül kimi pərdədə qalmışdı səsin xeyli zaman,

Kim verib dərslərini, sən indi nəvaxan olmusan?
Hüsnünün qafiləsin Yusifi–Kənan soydu,
Fəxr elə, hüsnüdə sən sahibi–dastan olmusan.
Yeri var sərv xəcalət çəkə öz qəddindən,
Su kimi sən bu bağa yaz başı ehsan olmusan,
Canını, qəlbini Saib sənə etmişsə fəda,
Necə ki, istəmişən eylə də əlan olmusan.

* * *

Mənə ram oldu ol sərv–rəvan ahəstə–ahəstə,
Zora düşməz çəkilsə çün kəman, ahəstə–ahəstə.
O qədri başına döndüm, o qədri payinə düşdüm,
Mənə meyl etdi ol tazə cavan ahəstə–ahəstə.
O körpə qönçənin, ey dil, qənaət elə ətrilə,
Nəzarət eyləsən bərkir fidan ahəstə–ahəstə.
Tükü yağdan çəkərlər–bir məsl var–inciməz ruhu,
Könüllər ovlamış nazik miyan ahəstə–ahəstə.
Zəif olsan hamar yolla gedərsən mənzilə şəksiz,
Gəzər dağlarda, çöllərdə çoban ahəstə–ahəstə.
Bu qəzvinli gözəllərlə bacarmazsan, inan, Saib,
Səni səslər uzaqdan İsfahan ahəstə–ahəstə.

* * *

Demə ki, söhbət elə, bir daha məclisdə yenə!
Hanı ilham verən o nərgizi gözlərlə mənə?
Sən kimi nurlu çıraq yoxdu bu məclisə, inan,
Demirəm burda hələ, ölkədə tay yoxdu sənə.
Tutidən, söylə, nəyin əskik olub, ey bülbül?
Sən də öz balu pərinlə yaraşırsan çəmənə.
Sənin eşqinlə bilirsən necə mən dərbədərəm?
Söhbət etmək yad olub mən kimi dil–dil ötənə.
Vətəni salma yada, çün bu haman məskəndir,
Bizi Yusif kimi həsrət qoyub o pirəhənə.
Zəifin gözdən axan yaşlarına hörmət elə,
Qarının təndiri tufan salacaq şərqə yenə.
Saibin söhbəti salmış şəkəri qiymətdən,
Veriniz indi xəbər tutiyə–şəkkər sevənə.

* * *

Ürəyin yoxdu əgər nazlı nigardan xəbəri,
Dildarın bəlkə ola bu dili–zardan xəbəri?
Xəstənin yox xəbəri, dərdinə laqeydsə əgər,
Təbib istər ki, ola gizli azardan xəbəri.
Nəzəri iynə gözündən keçə bilmirsə onun,
Su işin incəliyindən olar hardan xəbəri?
Tikan üstündə gəzib ləzzətini görməyənin,
Söylə, hardan olacaq səhrada xardan xəbəri?!

Söylə, kim axtara sirrin tapacaqdır açarın,
İlanın vardı yer altında dinardan xəbəri.

* * *

Sən bu dərdin, kədərin hikmətin hardan biləsən?
Hələ sağ lamdı canın qiymətin, hardan biləsən?
Canına baxmaq ilə ömrü yetirdin başa sən,
Yox çörəkdən savayı möhnətin, hardan biləsən?
De, xəyal aləminə eyləmişən harda səfər?
Yoxluğun, istəməyin, həsrətin hardan biləsən?
Özünü tərk edərək çıxmamısan sən kənara,
Göyü seyr eyləməyin cürətin hardan biləsən?
O kiçik şəbnəm əgər cəlb eləmir diqqətini,
Sellərin hay qoparan hiddətin hardan biləsən?
Oturub durmusan ancaq bu gülüstanda yəqin,
Bu gülün, bu çiçəyin nemətin hardan biləsən?
Ürəyin xoşdu bu bağlarda sən var səmərin,
Sərvidən ayrılığın zillətin hardan biləsən.
Nobaharlar səni aldatdı o şux görkəm ilə,
Sən xəzan çöhrələrin miknətin hardan biləsən.
Bu cahan ilə sən yoxsa işin, Saib, əgər,
Onla həmsöhbət olub, ülfətin hardan biləsən?

* * *

Qəm yemə, qırmızı şərabın var.
Hay qoparma əgər kəbabın var.
Dünyanın dərini ürəkdən at,
Kuzə var, onda bəs savabın var.
Çırağın yağı yoxsa dərd eləmə,
Başın üstündə mahitabın var.
Saygının atdığı qədəmlərini,
Qəlbidə hərgah izzatın var.
Hər nəyin vardı bil bu aləmdə,
Çünki gövhər kimi xitabın var.
Yarada qoyma sən tikan çürüyə,
Yaranı kəs əgər ki, tabın var.
Gözünə nur verər o gövhərlər,
Nə qədər dünyada əzabın var.
Xalqına söylə hər sözün varsa,
Onda hər müşkülə cavabın var.
Kölgən ardınca durmadan dolanar,
Öndə hər vaxt ki, afitabın var.
Saib, o köhnə bədəni sən unut,
Təzə eşqin, təzə rübabın var.

* * *

Yanmısan sən ki, həyanın tərinə, ey saqi,

Camı doldur, gələr halın yerinə, ey saqi.
Mey ilə noğ lu dəyişdim yarımın busəsinə,
Cigərim yandı, elə rəhm mənə, ey saqi.
Ş am necə fanusu etmişdi çəpər dövrəsinə,
Yaraşır indi bu paltar da sənə, ey saqi.
Pambiğ ı sübh çağ ı aç küzənin ağ zından,
Bizə lütf eylə baxaq birdə günə, ey saqi.
Xumaram, solmuş üzüm, sanki xəzan yarpağıdır,
Bir də doldur o camı, birdə yenə, ey saqi!
Ağzım ol meyli dodaqdan necə də şirin olub,
Afərin ləbləri şəkkər edənə, ey saqi!
Qaydadır atəşə yağ atsan əgər şölələnər,
Mey gətir, qoyma bu ilhamı sönə, ey saqi.
Ş ərabın düşsə əgər qətrəsi şor torpağa da,
Al şərab orda dönər ağ süsənə, ey saqi.
Saibi-təşnə cikər, bil ki, sənə bəndə olub,
Bir nəzər eylə bu təşnə bədənə, ey saqi.

* * *

Qönçəyə gül yaxanı açmağa imkan vermə,
Hər uşağ ın əlinə tazə gülüstan vermə.
Bu şəhər əhli dəyər bir-birinə, sən bir gün,
Məcnuna zəncirini qırmağa fərman vermə.
Əgər Əflatun ilə qoymayasan baş-başa sən,

Onda Yunanda kitabxanəyə divan vermə.
O tikanla dolu səhraya əgər düşsə yolun,
Tikana damənini tutmağa meydan vermə.
Yar gülən vaxtda sanırsan ki, qiyamət qopacaq,
Bir gülüşdən ötəri qəlbini qurban vermə.
Ey fələk, insaf elə, alma bizim ruzimizi,
Kim deyibdir ki, bizə neməti-əlvan vermə?
Tüstülər çıxsa başından yenə də, Saib, döz,
Bir ovuc hind qumuna dəyməz o İran, vermə.

Sən bivəfa olma yar, amandır.
Gül bivəfadır, yanağı qandır.
Mey lalə kimi qızarmış ancaq,
Hicrin üzü sapsarı soğandır.
Lalə ürəyi dağ ilə dolmuş,
Köynəyi qızıl kimi əyandır.
Zər ilə qadında heç gözümlə yox,
Tüstüylə dolub evim zamandır.
Biganələr ilə aşinalıq
Baş tutmaz axırda, bal, yalandır.
Düşmən qəməsin alıb əlindən,
Gizlətmişəm hardasa, nihandır.
Hicrin əzabın yazımmı yara
Yazmaq elə bilməyin asandır.
Rəftarıma bir eyib tutan yox,

Kəndə, şəhərə, nəyə ziyandır?
Çəkmə bazara çürük mətahı,
Göstərmə ki, müştəri qanandır.
Saib, xəzanın budurmu rəngi?
Bu rəng bizimlə mehribandır.